EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1964 **No.** 5

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op donderdag 17 december 1964, des morgens om negen uur.

Behandelde onderwerpen :

VOORZITTER: O.S. Henriquez, Gezaghebber.

SEKRETARIS: A.J.Booi, waarnemend Sekretaris van het eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden J.Geerman, E.R.Finck, D.G.Croes, A.Werleman, J. Erasmus, J.U.Maduro, L.Croes, F.D.Figaroa, W.C.Anslijn, D.Flemming, L. V.Britten, M.Irausquin, C.A.Eman, L.A.I.Chance, A.I.W.Wijngaarde, D. Tromp, A.Falconi, M.Croes, M. de Cuba, I.S. de Cuba, F.V.Lacle, alsmede Gedeputeerde G.A.Oduber en Gedeputeerde D.C.Mathew.

DE VOORZITTER: Ik open hierbij deze openbare vergadering van de Eilandsraad en wil U allen van harte welkom heten in deze belangrijke vergadering, ook de hoofden van diensten en afdelingen, die ons vandaag zullen bijstaan bij de behandeling van de begroting voor het jaar 1965.
Dan breng ik aan de orde agenda-punt nummer 1:

1. Goedkeuring van de notulen van de openbare vergadering van 6 december 1963 en 6 februari 1964.

Zijn er leden, die naar aanleiding van de notulen een en ander naar voren willen brengen?

DE HEER J.ERASMUS: Mijnheer de Voorzitter, op pagina 240, ongeveer de 12e regel van onderen, waar staat 19.000., dit moet zijn 90.000.

DE VOORZITTER: Bent U daar aan het woord in de notulen, Mijnheer Erasmus?

DE HEER J.ERASMUS: Jawel, Mijnheer de Voorzitter, in de tweede ronde. Ik had het over de afbouw van de weg van Seroe Pita en heb het bedrag 90.000 genoemd.

DE VOORZITTER: Goed, Mijnheer Erasmus, dat zullen wij dan corrigeren.

DE HEER J.ERASMUS: Verder, Mijnheer de Voorzitter, op pagina 255. Toen was Gedeputeerde Oduber aan het woord en hij beantwoordde enige vragen, onder andere betreffende de kwestie van wijlen Lacle en ik meen te hebben begrepen, dat het Bestuurscollege toentertijd mij uitdrukkelijk had beloofd deze zaak te zullen onderzoeken, maar dat blijkt hier nergens uit. Dus dat het Bestuurscollege mij heeft toegezegd, dat deze zaak onderzocht zal worden.

DE VOORZITTER: Welke alinea is dat op bladzijde 255?

DE HEER J.ERASMUS: Op de derde alinea van bladzijde 255, even voor het slot van de woorden van Gedeputeerde Oduber. Er zou door de Gedeputeerde Oduber zijn toegezegd, dat deze zaak op mijn verzoek zal worden onderzocht.

DE VOORZITTER: Mijnheer Erasmus, wij zullen de tape, die toen is opgenomen in de vergadering raadplegen en indien blijkt, dat, zoals U stelt, die toezegging werd gedaan en nagelaten is in de notulen op te nemen, dan zullen wij dat alsnog doen. Dit zal tot gevolg hebben, dat wij deze notulen niet kunnen goedkeuren vandaag, want wij kunnen nu moeilijk die tape gaan afdraaien. Ik stel dus voor om de goedkeuring van de notulen aan te houden totdat wij de tape hebben kunnen afdraaien om na te gaan of deze toezegging inderdaad gedaan is.

DE HEER J.ERASMUS: Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij om deze notulen te vertragen, maar het is voor mij een zeer belangrijke zaak en ik zou toch hebben, dat dit even grondig wordt bekeken.

DE VOORZITTER: Dat waren dan de notulen van de vergadering van 6 december 1963, die dus worden aangehouden. Dan hebben wij nog de notulen van de vergadering van 6 februari 1964. Zijn er leden, die hierover het woord wensen? Zo niet, dan zijn deze notulen goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken:

a. Jaarverslag van Radio Nederland Wereldomroep over 1963.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

b. Verslag van de toestand van het eilandgebied Aruba over 1963 en een supplement op het verslag van de toestand van het eilandgebied Aruba over 1962.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

c. Landsbesluit van 25 november 1964 no. 32, A.S.no. 11689, houdende benoeming van de heer R.A.C.Henriquez tot voorzitter van de Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

d. Brief van de fraktie van de P.P.A. dd. 25 juni 1964 inzake invoering van een 40-urige werkweek voor arbeiders en werklieden in dienst van het Eilandgebied Aruba.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

e. Brief van McNamara Corporation Limited dd. 12 mei 1964 houdende dankbetuiging voor de ondervonden medewerking tijdens haar werkzaamheden op de Prinses Beatrix Luchthaven.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

f. Brief van Pastoor K.A.M.Berlage dd. 13 april 1964 houdende dankbetuiging voor de schenking aan de Parochie van Santa Cruz ter gelegenheid van haar honderdjarig bestaan. (Bijlage 1964 no. 22).

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

g. Brief van het Bestuurscollege dd. 13 oktober 1964 betreffende de vervanging van de Eilandssekretaris tijdens diens vrijstelling van dienst en binnenlands verlof van 5 juni 1964 tot en met 14 januari 1965 door de heer A.J.Booi.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

h. Brief van de voorzitter van de Eilandsraad dd. 11 december 1964 houdende bericht van beëdiging en ambtsaanvaarding van Gedeputeerde G.A. Oduber.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 24 juni 1964 no. 673, houdende verzoek om machtiging tot kwijtschelding van de verpleegkosten van Antonio Willems (Bijlage 1964 no. 25).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, het is voor deze Raad een zeer onprettige zaak om een verzoek te krijgen van het Bestuurscollege om tegemoet te komen in de kosten van iemand die ziek is, vooral in dit bijzonder geval. Wij hebben nu het stuk gekregen van het Bestuurscollege. Daarin werden wij niet genoeg van overtuigd, dat hier de noodzaak aanwezig was, namelijk waar het Bestuurscollege stelt: "Er zijn genoeg redenen aanwezig om een deel van dit bedrag kwijt te schelden". Mijnheer de Voorzitter, er zijn regels hier gesteld, waarbij rekening gehouden wordt met de mensen en hun financiele draagkracht. En deze regels zijn algemeen vastgesteld. Het zijn dus normen waaraan iemand moet voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor vrije geneeskundige behandeling. Het schijnt dat dit geval een beetje anders ligt, Mijnheer de Voorzitter. Uiteraard kan ik U mededelen, dat deze fraktie geen bezwaar heeft om deze man tegemoet te komen.
Wij nemen aan - het staat hier nergens duidelijk in - dat het Bestuurscollege zich ervan overtuigd heeft, dat deze man dit niet betalen kan. Alleen wil ik wel hierop stellen, dat dit het beging is van een reeks verzoeken. Daarom vind ik het persoonlijk beter om ons te houden aan de normen die vereist zijn voor tegemoetkoming van vrije busvervoer, vrije schoolgeld en al dergelijke dingen meer. Het Bestuurscollege is hiervan echter afgeweken en wil deze meneer toch een tegemoetkoming geven. Mijnheer de Voorzitter, begrijpt U mij goed, maar nogmaals, ik zie dat dit het eerste van een reeks verzoeken is, die het Bestuurscollege te behandelen zal hebben. Uiteraard heeft deze fraktie geen bezwaar tegen dit verzoek. Ik dank U.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, over dit onderwerp herinner ik mij te hebben gesproken en ik had het Bestuurscollege gevraagd of het niet het systeem was, dat geestelijk gestoorden van Overheidswege vrijstelling krijgen van kosten van opname in Rustoord. Nu ik min of meer een toelichting hierover heb vernomen van de heer Finck aan de overkant wil ik zeggen, dat ik mij volkomen kan aansluiten bij het voorstel van de heer Finck. Uit de Memorie van Antwoord kan ik zien, dat hij toch f.500,-- zal kunnen betalen en nu hoor ik van de heer Finck, dat hij werkzaam is bij de Lago. Ik heb geen bezwaar om dit toe te staan, maar ik zou willen, dat wij eerst goed zouden nagaan of dit geen kans geeft tot het scheppen van een precedent ook - zoals de heer Finck zei - ten aanzien van, gevallen van schoolvervoer, schoolgeld en dergelijke. Dus ik wil het Bestuurscollege dit in overweging willen geven.

DE VOORZITTER: Wat wilt U het Bestuurscollege in overweging geven, Mijnheer Britten? Om eerst na te gaan?

DE HEER L.V.BRITTEN: Jawel, Mijnheer de Voorzitter, dit eerst nagaan.

DE VOORZITTER: U zegt, dat U het eens bent met de heer Finck ....

DE HEER L.V.BRITTEN: Ik ben het eens met de heer Finck, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Ja, maar dan zit er een tegenstrijdigheid in, want de heer Finck maakt zekere bezwaren, maar stelt, dat hij wel akkoord gaat met dit voorstel.

U stelt echter, dat U het Bestuurscollege in overweging geeft om eerst na te gaan of deze man dit bedrag kan terugbetalen.

DE HEER L.V.BRITTEN: Ik zou het Bestuurscollege toch in overweging willen geven om dat eerst na te gaan, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dus toch niet geheel overeenkomstig de heer Finck.

DE HEER L.V.BRITTEN: Dat is juist, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, mag ik U verzoeken om zittende het woord te voeren? Dank U.
Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen ons verenigen met het Voorstel, echter vinden wij wel dat het Bestuurscollege in deze zeer royaal te werk is gegaan. Aan de ene kant zijn wij blij, want dit betekent dan dat praktisch vele mensen straks ook deze tegemoetkoming zullen kunnen krijgen; op gelijke voet dan. Het gaat hier om ongeveer 1/4 deel van de verpleegkosten, dus dat in gelijke gevallen in de toekomst ook de personen die hiervoor in aanmerking komen op gelijke voet zullen worden behandeld. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Toen laatst deze zaak in de huishoudelijke vergadering werd behandeld, heb ik naar voren gebracht een ander geval, waar iemand in dezelfde toestand verkeerde en de attentie van het Bestuurscollege had gevraagd. Het Bestuurscollege had indertijd gezegd, dat het zou nagaan wat er gedaan kan worden. Dat is het geval van Wilson, die een kind in Suriname heeft, die in dezelfde omstandigheid verkeert. Ik wil van het Bestuurscollege vernemen of er iets onderzocht werd of er ook iets gedaan kan worden in die zaak. Voor mij is het ene geval hetzelfde als het andere en de familie Wilson, die mij en de heer Mathew wel bekend is, verkeert in een armere toestand dan de heer Willems, dus vraag ik het Bestuurscollege of er indertijd iets onderzocht werd of er iets voor hen gedaan kan worden. Als er iets voor de zaak Wilson gedaan kan worden, dan ben ik er niet tegen dat de heer Willems en zijn gezin geholpen worden, maar voor mij moet de een zowel als de andere geholpen worden, niet de een omdat hij een goede vriend is van een meneer van deze of gene partij. Wij moeten de vrienden zijn van allen.
Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Is er een onderzoek ingesteld of de zoon van deze meneer genezen is?

DE VOORZITTER: Zijn zoon is niet genezen.

DE HEER C.A.EMAN: Wat ik hier vraag is om hem kwijtschelding te willen verlenen. Volgens gegevens is zij niet in staat om het restant te betalen. Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds geen bezwaar.

DE VOORZITTER: Dan hebben de heer Finck, de heer Eman, de heer Werleman geen bezwaar. De heer Britten ziet liever, dat het Bestuurscollege de zaak eerst nagaat of deze man het bedrag terug kan betalen. De heer Chance die wil graag weten hoe het staat met de zaak Wilson. Dan moet ik U zeggen, dat wij niet in staat zijn om zo voor de vuist weg U in te lichten over de zaak Wilson. Maar we zijn wel bereid U toe te zeggen, dat wij, zodra deze vergadering is beeindigd, dit zullen onderzoeken en U nader hierover zullen inlichten.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, U hebt indertijd al gezegd, dat het nagegaan zal worden. Hoeveel tijd zullen wij nodig hebben? Misschien is men het indertijd wel vergeten. En, Mijnheer de Voorzitter, het is ook de leden van het Bestuurscollege al bekend. Wij hebben met deze zaak veel gewacht.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, U moet mij niet verkeerd begrijpen. Ik ben niet tegen, maal alleen naar aanleiding wat de heer Finck heeft gezegd, namelijk dat deze man een betrekking heeft bij de Lago en dat hij ook f.500,-- in vermindering kan brengen, stel ik voor een onderzoek te laten instellen. Niet dat ik er tegen ben, let wel.

DE VOORZITTER: De heer Chance zou ik nog even willen antwoorden, dat het best kan zijn, dat een toezegging gedaan is eerder, maar desalniettemin zijn wij niet in staat om zo uit ons hoofd U hierop te antwoorden.
Als de zaak onderzocht is, dan zijn er stukken over en die hebben wij natuurlijk niet bij ons op het ogenblik. Wij zullen dus hierop achteraf moeten beantwoorden.

DE HEER C.A.EMAN: Is het zodanig, Mijnheer de Voorzitter, dat hij intussen geen ongerief ondervindt?

DE VOORZITTER: Deze man? Nee, hij is nog veel geld schuldig.

DE HEER C.A.EMAN: Maar behalve dat, ondervindt hij doordat hij schuldig is geen ongerief, hij krijgt geen aanmaning of iets dergelijks?

DE VOORZITTER: Nee zeker niet, zolang dit in onderhandeling is.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, wanneer en hoe kan ik een antwoord verwachten? Want het Bestuurscollege heeft altijd iets om na te gaan. We hebben dit al besproken, dus moet het al nagegaan zijn.
Nu moeten we het weer gaan onderzoeken. Zullen we dan over twee weken een schriftelijk antwoord krijgen van het Bestuurscollege? Kan U dat toezeggen?

DE VOORZITTER: Dat kan ik U niet toezeggen, mijnheer Chance, want ik weet niet uit mijn hoofd in hoeverre de zaak Wilson is gevorderd, ik weet niet eens welke Wilson het is! Het zal nog onderzocht moeten worden. Er moet bij wijze van spreken een sociale werker van Maatschappelijke Z Zorg naar toe gaan, er moet een rapport gemaakt worden. Dus kan ik U niet beloven, dat ik binnen twee weken een schriftelijk antwoord aan U kan sturen.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Over een jaar dan? Nee, kijk, we hebben dit al besproken. Het werd indertijd toegezegd, dat we het zouden nagaan.
Nu moeten wij het weer onderzoeken. Volgend jaar bij de begroting moeten we het misschien weer gaan onderzoeken. Maar als U mij zegt, kijk over drie maanden zullen wij het onderzoeken en U zult een schriftelijk antwoord krijgen, kan ik dit verwachten. Maar nu verwachten wij dit toch niet.

DE VOORZITTER: Als U toch niets verwacht van ons kan ik U ook niets toezeggen, mijnheer Chance. Het enige wat ik U kan toezeggen is, dat wij binnen afzienbare tijd U hierover zullen berichten. Wenst iemand hoofdelijke stemming?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, Uw antwoord aan de heer Chance bevredigt mij ook niet. Ik zou willen weten wat "afzienbare tijd" is.

DE VOORZITTER: Ik neem aan dat het best mogelijk moet wezen om binnen drie maanden tijd hierop antwoord te geven.
Ik geloof dat wij nu aan de vierde ronde bezig zijn met dit agendapunt.
Ik sluit hiermee de behandeling van dit stuk.

De enige toezegging die ik kan doen over Wilson is, dat we de zaak zullen onderzoeken en U zo spoedig mogelijk hierop antwoorden of inlichten.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

4. Brief van het Bestuurscollege dd. 29 juni 1964 no. 2376, betreffende verplaatsing en vernieuwing restaurant-bar in het stationsgebouw (Bijlage 1964 no. 27).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER A.WERLEMAN: Nu dat de capaciteit van het restaurant vergroot is, was dit geen reden om de pachtsom te verhogen, of kan dat niet meer?

DE VOORZITTER: Nu de wat vergroot is?

DE HEER A WERLEMAN: Nu de capaciteit van het restaurant is verhoogd, is dat geen reden om de pachtsom te verhogen. Verder, Mijnheer de Voorzitter, staat er hier, dat de plaatsing van watercoolers in het stationsgebouw niet noodzakelijk wordt geacht. Ik vraag me dan af: zorgen de pachters wel ervoor dat de mensen die daar gekoeld water willen drinken dit daar bij de bar of in het restaurant kunnen krijgen?

DE HEER C.A.EMAN: Ik wil de vraag stellen; hoe is men tot deze verpachting gekomen? Is het onderhands geschied of bij openbare inschrijving?

DE HEER E.R.FINCK: Reeds bij het verplaatsen van deze bar, heb ik gezien, dat dit een grote verbetering is voor de passagiers, in het bijzonder de transito-passagiers. Het is al gebeurd, wij hebben onze toestemming gegeven in de commissie-vergadering en deze fraktie is dan ook voor het voorstel van het Bestuurscollege.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Indertijd toen dit behandeld werd, had ik gevraagd naar de mogelijkheid van het plaatsen van een of twee watercoolers in verband met deze vernieuwingen. Kunt U mij zeggen of er iets in die richting gedaan kan worden?

DE HEER M.CROES: Inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, deze verbetering die zes maanden geleden werd aangebracht, heeft het aspekt van de luchthaven heel wat verbeterd en ik heb ook gezien dat het nut van het restaurant en de bar aanmerkelijk is vergroot. Ik vraag me ook af, Mijnheer de Voorzitter, aangezien deze verbeteringen zijn aangepast op verzoek van de pachter of het niet gebruikelijk is dat besprekingen worden gevoerd om de pachtsom te vergroten. Iedere particulier, wanneer hij een gebouw of een machine of wat het ook zij van een ander in pacht heeft, zal zeker in overweging nemen om de pachtsom te vergroten, indien de utiliteit van de zaak wordt vergroot. Ik vraag me af of dit in dit geval is geschied.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden, die het woord wensen in de eerste ronde? Dan zullen we overgaan tot beantwoording. De heer Werleman en de heer Croes hebben het gehad over de mogelijkheid van een hogere pachtsom, in verband met de vergroting en de verplaatsing van het restaurant. Ik kan U mededelen, dat het restaurant niet vergroot is, alleen maar verplaatst. Dus er is geen aanleiding om de pachtsom te verhogen. De heer Werleman heeft het gehad over de wenselijkheid om watercoolers te plaatsen. De heer Chance heeft naar voren gebracht, dat hij in de vorige vergadering een vraag heeft gesteld over watercoolers. Ik weet niet of de heer Chance de Memorie van Antwoord van het

Bestuurscollege gelezen heeft, want we hebben dat wel beantwoord. De laatste regel van de Memorie van Antwoord luidt: Plaatsing van watercoolers in het stationsgebouw wordt niet noodzakelijk geacht, dus het Bestuurscollege is van mening, dat het niet noodzakelijk is om watercoolers daar aan te brengen. De heer Eman heeft gevraagd hoe de pachtsom is vastgesteld? Die pachtsom is vastgesteld naar aanleiding van een openbare inschrijving. Dus via advertentie heeft iedereen de gelegenheid gehad om in te schrijven.
Zijn er sprekers in de tweede ronde?

DE HEER A.WERLEMAN: Ik had eigenlijk gevraagd of de pachters zelf koud water aan de toeristen of aan een ieder, die het komt vragen, zullen verstrekken, zonder meer, of is het percé de bedoeling dat men eerst een biertje of een cocacola koopt? Verder heb ik geen bezwaar, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik ben niet tevreden met het antwoord, omdat het een tegenstrijdigheid bevat met de stukken, die door het Bestuurscollege zijn aangeboden. Inderdaad, in de brief van het Bestuurscollege staat aangeduid dat het restaurant in het stationsgebouw de Prinses Beatrix-luchthaven onvoldoende capaciteit heeft om passagiers en bezoekers goed te kunnen bedienen. In de Memorie van Antwoord had het Bestuurscollege het over de verplaatsing en vernieuwing van bar en restaurant van het stationsgebouw, die hiermede ten doel heeft de capaciteit van het restaurant te verhogen. Dus U hebt geantwoord, dat de verhoging van de pachtsom niet ter sprake was gekomen aangezien de capaciteit niet werd verhoogd. Dus mag ik dan aannemen, dat het Bestuurscollege niet heeft gedaan wat zij de Eilandsraad heeft gevraagd om te mogen doen of hoe zit het?

DE HEER L.A.I.CHANCE: We hebben dat allemaal in de Memorie van Antwoord gelezen, maar het werkelijke motief waarom er geen watercoolers geplaatst is geworden hoeven we niet naar voren te brengen. Doch met de wens van het publiek om watercoolers daar te doen plaatsen voor het gebruik van het publiek dient wel rekening gehouden te worden en ik denk, dat het wel nodig is, ik geef daarom het Bestuurscollege dus weer in overweging om een of twee watercoolers voor het gebruik van het publiek te plaatsen.

DE VOORZITTER: Ik kan de heer Werleman antwoorden, dat het mij niet bekend is of men in een restaurant ook water kan krijgen. Ik weet wel dat het over het algemeen niet prettig is, dat iedereen naar een restaurant of een bar gaat en daar gaat zitten om een glas water te gaan drinken. Maar van de andere kant kan ik me niet indenken, dat als men erg dorstig is, en een glas water aan de bar vraagt, het absoluut uitgesloten is dat men een glas water krijgt. We zullen dit in elk geval opnemen, zodat men niet van dorst zal sterven op het stationsgebouw. De heer Max Croes kan ik antwoorden, dat het niet onmogelijk is om de capaciteit van het restaurant te vergroten zonder dat het oppervlak vergroot wordt. Het was namelijk zo onder de vroegere situatie, dat het grootste gedeelte van de restaurantruimte in beslag werd genomen door passagiers op zekere momenten, dan kwam het restaurant en de bar in het gedrang. Door verplaatsing van een en ander is de situatie veel gunstiger geworden en daardoor komt het restaurant en de bar meer tot zijn recht, De capaciteit is inderdaad groter geworden maar dat is niet, omdat men een grotere ruimte pacht, dat de ligging nu zodanig is dat de ruimte voor de bar en restaurant niet in beslag werden genomen door de passagiers en de wegbrengers. Ten aanzien van de watercoolers, heeft de heer Chance naar voren gebracht, dat hij het wel gewenst acht, maar ik kan niet anders

zeggen dan, dat het Bestuurscollege het niet als een noodzakelijkheid ziet.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

5. Ontwerpeilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Telefoondienst voor 1961 (3e wijziging). (Ag.no. 2415; bijlage 1964 no. 28).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

6. Verzoek om dispensatie volgens artikel 13, lid 2. van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen van het Raadslid G.A.Oduber (Ag.no. 6960; bijlage 1964 no. 32).

DE VOORZITTER: Ik stel voor dit stuk te deponeren, aangezien de heer Oduber geen raadslid meer is en een eventuele dispensatie door hem zal moeten worden aangevraagd als zijnde gedeputeerde.

DE HEER C.A.EMAN: Precies, die opmerking is zeer juist geplaatst.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, is deze toewijzing reeds geschied?

DE VOORZITTER: Ja, maar het is nog niet uitgevoerd, het is aangehouden. Dus indien de betreffende firma dat nog wil uitvoeren, dan zou de heer Oduber thans een nieuw verzoek moeten indienen om dispensatie maar als gedeputeerde en niet lid van de Raad zijnde.

DE HEER F.D.FIGAROA: Dan is het werk niet toegewezen aan de N.V. Futura.

DE VOORZITTER: Het was wel toegewezen, daar zit namelijk niets verkeerds in.

DE HEER F.D.FIGAROA: De dispensatie is toch al verleend indertijd toen het reeds in de commissie-vergadering is gevraagd. Het is toegewezen aan de N.V. Futura en daarmee is het klaar.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, juist op dat punt hebben wij ook vroeger altijd al verschil van mening gehad, wanneer een lid, in dit geval gedeputeerde in strijd zou hebben gehandeld. Is het bij de inschrijving, is het bij de gunning, bij de aanvaarding van de gunning of was het bij de uitvoering? Ik zou gaarne van het Bestuurscollege een uitsluitsel hiervoor wensen te krijgen.

DE HEER A.WERLEMAN: Dit werk is al lang gaande; als het aan mij lag dan zou men direkt de goedkeuring van ons krijgen, men houdt het werk achter volgens mij en ik vind het belangrijk als deze werken doorgang vinden.

DE HEER E.R.FINCK: Ik ben helemaal in de war. Waarover hebben wij het nu feitelijk?

DE VOORZITTER: Over het verzoek van de Raadslid Oduber om dispensatie. Ik heb voorgesteld aan de Raad - en deze beslissing kan alleen U nemen - om dit stuk te deponeren, omdat hij toch geen Raadslid meer is.

DE HEER E.R.FINCK: En wat doen wij nu, behandelen we dit stuk toch?

DE VOORZITTER: Neen, mijnheer Finck.

DE HEER E.R.FINCK: We wachten tot een volgende keer dan?

DE VOORZITTER: Dat is mijn voorstel, maar er zijn sprekers en men heeft dus het recht om hierover te spreken.

DE HEER E.R.FINCK: Ik wil alleen dit zeggen, Mijnheer de Voorzitter, wanneer dit geen oponthoud veroorzaakt voor de uitvoer van het werk, dan zou ik zeggen, ik ben er een voorstander van, dat in plaats van het raadslid, de gedeputeerde een verzoek indient. Is er wel sprake van oponthoud, dan kunnen wij misschien later in de vergadering, wanneer wij een verzoekschrift krijgen van Gedeputeerde Oduber, dit behandelen.

DE VOORZITTER: De heer Figaroa en de heer Eman zou ik willen antwoorden, dat het niet in strijd is met enige wetsbepaling om het werk te gunnen en ook niet om in te schrijven, maar het is niet toegestaan, zonder dispensatie althans, om het werk uit te voeren. Maar voordat betrokkene het werk uitvoert, moet men dispensatie hebben. Dat is althans altijd onze interpretatie geweest. We zullen dit als U wilt nog eens even bekijken en straks bij dispensatie-aanvrage van Gedeputeerde Oduber kunnen wij er uitvoerig op terugkomen.
Ik heb begrepen, dat meerdere leden van de Raad het betreuren, dat een en ander een vertraging veroorzaakt bij de bouw. Ik kan U zeggen, dat ook het Bestuurscollege dit betreurt. Het is moeilijk om vooruit te lopen op een verzoek van Gedeputeerde Oduber om dispensatie. Enkele van U betogen om nu staande deze vergadering te machtigen om werk uit te voeren, vooruitlopende eventueel op het verzoek om dispensatie van Gedeputeerde Oduber.
Overigens voelen we veel voor het voorstel, dat door U gedaan is, omdat daar de bouw kan worden bespoedigd. Ik zou het zo willen stellen: zou de Raad bereid zijn, en nu spreek ik in de geest van wat enkele leden van U naar voren hebben gebracht ter bespoediging van de uitvoering van dit werk, te willen beslissen dat van haar zijde geen bestaat tegen een eventueel verzoek om dispensatie van Gedeputeerde Oduber, dat zodra het Bestuurscollege dit gebleken is men over kan gaan tot uitvoering van het werk, en dat dan het officiele verzoek van Gedeputeerde Oduber tezijnertijd in de Raad komt en dus bijvoorbaat nu gesteld wordt dat het zou worden aanvaard? Kunt U zich daarmee verenigen?

DE HEER E.R.FINCK: Deze fraktie kan zich daar niet mee verenigen, omdat wij er geen voorstander van zijn, Mijnheer de Voorzitter, om het werk ter zijde te schuiven. En ik ben bang dat we straks het in de toekomst ook krijgen. Het Bestuurscollege heeft voldoende tijd gehad, Mijnheer de Voorzitter, als er sprake was van oponthoud om dit naar voren te brengen in een vergadering. Ik wil U nogmaals zeggen; deze fraktie heeft geen bezwaar tegen dispensatie maar willen wel hun volste recht.
Dus ik geloof wel, dat de heer Oduber in dit geval als gedeputeerde, gezien het feit, dat de vergadering misschien tot morgen duurt, de gelegenheid heeft om tijdens deze vergadering het verzoek in te dienen als Gedeputeerde, maar we zijn niet bereid om vooruitlopende op een verzoek een beslissing te nemen.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, deze uitsprak van de heer Finck juich ik ten zeerste toe. Misschien hebt U dat voorstel dan ook zo ingekleed, dat men niet begrepen had, dat U niet meer op dit moment de beslissing wou hebben. Dat zou onmogelijk zijn.

DE VOORZITTER: Die indruk kreeg enkele leden, dat ik nu een beslissing zou nemen.

DE HEER C.A.EMAN: Dat zou ten enen male onmogelijk zi. . Ik kan in instemming met de heer Finck verklaren, dat onze fraktie steeds in principe tegen is voor lid om dispensatie te krijgen, vooral wanneer het betreft een gedeputeerde, waarbij bloedverwantschap in het spel is tot in de tweede graad en bovendien het overgrootste aandeel in de N.V., waarvoor hij optreedt, zou bezitten. Ik zou het Bestuurscollege de gelegenheid willen geven om alles te bekijken en ons het standpunt van het Bestuurscollege ook te laten zien.

DE VOORZITTER: Mijne heren ik trek mijn voorstel in en ik stel voor, dat we ons precies houden aan de letter van de wet. Aan de orde is thans een verzoek van het Raadslid Oduber. Mijnheer Oduber is geen raadslid meer. Ik stel U voor dit stuk te deponeren en als er een verzoekschrift komt van Gedeputeerde Oduber, dan wordt dat volgens de normale regel behandeld door de Raad.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk gedeponeerd.

7. Brief van het Bestuurscollege dd. 7 september 1964 betreffende overdracht van grond aan het Land t.b.v. de bouw van politiewoningen te Santa Cruz (Bijlage no. 45).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

8. Brief van het Bestuurscollege dd. 7 september 1964 betreffende overdracht van grond aan het Land t.b.v. de uitbreiding van het Huis van Bewaring te Dakota (Bijlage no. 46).

DE HEER E.R.FINCK: Ik wil aan U een verzoek doen in Uw hoedanigheid van Gezaghebber van het eilandgebied om de leden van de Raad in de gelegenheid te stellen tezijnertijd in het begin van het volgend jaar een bezoek te brengen aan het Huis van Bewaring.

DE HEER F.D.FIGAROA: Ambtshalve dan, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het verzoek van de heer Finck is om de raadsleden in de gelegenheid te stellen om de gevangenis te bezoeken en te bezichtigen, hetgeen de heer Figaroa heeft aangevuld, dat de opmerking, dat het dan ambtshalve zij. Ik begrijp, dat er enige nervositeit heerst. Met genoegen zullen wij voldoen aan het verzoek van de heer Finck en we zullen trachten dat zo spoedig mogelijk te organiseren.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

9. Brief van het Bestuurscollege dd. 8 oktober 1964 inzake uitgifte van grond in erfpacht aan de Stichting "Teatro Arubano" (Bijlage no. 51).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

10. Brief dd. 4 juni 1964, ingekomen 3 augustus 1964, van de heer L.C.M. Kerstens, houdende bericht van zijn ontslagneming als sekretaris van het eilandgebied (Ag.no. 7713; bijlage 1964 no. 49).

DE VOORZITTER: Deze ontslagaanvrage van de Eilandssekretaris dient in een besluit van de Eilandsraad te worden vastgesteld.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

11. Het beleid van de Arubaanse Sport Unie bij de verdeling van overheidssubsidie (Ag.no. 4275; bijlage 1964 no. 47).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, dit agendapunt werd verzocht om geplaatst te worden door drie leden van deze fraktie. We hebben toen bij de behandeling, die niet plaats vond, verzocht om dit te verwijzen naar een huishoudelijke vergadering, wat toen gebeurd is en daarna hadden wij volop gelegenheid gehad om onze bezwaren, onze opmerkingen, onze voorstellen en vragen naar voren te brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik wil niet erg uitwijden over deze vraag. De kern van deze zaak is het volgende: Uit de gemeenschapsgelden van het eilandgebied worden jaarlijks honderdduizend gulden verstrekt aan een organisatie: de A.S.U. En deze gelden moeten aangewend worden voor de sport op Aruba.
Mijnheer de Voorzitter, wij hebben in deze het gevoel, dat deze A.S.U. een beetje met carte-blanche dit geld ontvangt. Met de reglementaire organisatie van de A.S.U. willen wij ons niet bemoeien. Integendeel wij willen er heel ver van blijven. Waar het om gaat is het volgende. Die vraag moet ik duidelijk stellen aan het Bestuurscollege. Is de A.S.U. bevoegd om subsidie - geld dus uit de gemeenschapsgelden - te weigeren aan een lidbond of een niet lidbond omdat die geschorst is, of omdat die geen lid is? Het Bestuurscollege heeft het antwoord dat beide inhoudt, positief en negatief. Het Bestuurscollege zegt: Ten aanzien van Uw standpunt, dat door de Overheid ten behoeve van de sport van de A.S.U. verstrekte subsidie moet worden aangewend voor de sport in het algemeen en onafhankelijk van het A.S.U.-lidmaatschap, delen wij U mede, dat dit ook het standpunt van ons College is. Dat is onze mening. Maar verdorop, Mijnheer de Voorzitter, drie regels verder zegt het Bestuurscollege: Wij hebben hierbij gesteld, dat wij zeer zeker van oordeel zijn, dat subsidie moet worden aangewend voor de sport in het algemeen, doch dat naar onze mening het algemeen sportbelang alleen gediend kan worden, indien er normen zijn, die voor ieder gelden zijn vastgesteld en indien men zich ook aan de algemene richtlijnen houdt. Mijnheer de Voorzitter, dat is een andere mening. Want U zegt, positief: nee, als je geschorst bent of als je geen lid bent moet je subsidie krijgen als je er recht op hebt. Van de andere kant zegt U: de verenigingen, de leden of geschorste leden moeten zich houden aan normen en deze normen zijn juist de punten, die hier wrijving brengen, want wat zijn nou de normen van de A.S.U. waaraan de leden zich moeten houden?

Mijnheer de Voorzitter, wanneer de A.S.U. een resolutie instelt en daarbij zegt, dat de verenigingen op Aruba geen wedstrijden mogen houden met verenigingen op Curacao en als een van de bonden het wel doen, dan wordt hij geschorst van de A.S.U. Ik wil zeggen, Mijnheer de Voorzitter, onder deze schorsing mag je twee dikke strepen zetten, wij schorsen hem desnoods voorgoed, royeren hem voorgoed. Maar aan het geld mag je niet komen, deze bond heeft het recht op het geld en daarom wil ik U vragen, Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van een brief, die de A.S.U. een maand of tien geleden geschreven heeft aan de A.V.B.
De A.V.B., Aruba Voetbal Bond, die vroeg om subsidie voor het bekostigen van een trainer. Een antwoord van de A.S.U. aan de A.V.B. was: een trainer moet in bezit zijn van dergelijke diploma's. Mijnheer de Voorzitter, daarmee bemoeien wij ons niet en bovendien, aldus de brief: bent U geroyeerd van de A.S.U., als lid van de A.S.U. Mijnheer de Voorzitter, ik wil U vragen; heeft de A.S.U. deze mening nog steeds? Handhaaft zij deze mening nog? Wanneer ik mij kan overtuigen dus dat de A.S.U. hier van afziet en dus zegt: geschorst of niet geschorst, de subsidie krijg je

waarop je recht hebt, dan zijn we uitgesproken. Wanneer U me echter bewijzen kan dat de A.S.U. naar standpunt niet gewijzigd heeft dan geloof ik, Mijnheer de Voorzitter, dat wij bij de behandeling van de begroting een wijziging zullen brengen aan deze post. Ik dank U.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, wij zijn hier bezig met het beleid van het Arubaanse Sport Unie bij de verdeling van de Overheidssubsidie. Elk jaar wordt een bedrag van ongeveer honderdduizend gulden aan de A.S.U. gegeven. Bij de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege naar aanleiding van enkele vragen door de leden hier gesteld, hebben wij hier een opgave kunnen krijgen van bepaalde uitgaven, die de A.S.U. gedurende de periode van een aantal jaren heeft gedaan. Daaruit kunnen wij zien aan welke tak van sport de meeste gelden gaan. En wij kunnen tevens zien aan welke tak van sport de meeste inkomsten verkregen worden. En als we dat bij elkaar tellen, kunnen wij zien, dat de sport, die het meest benadeeld wordt door de A.S.U., de meeste inkomen aan de A.S.U. geeft en daar tegenover zien wij ook dat de sport, die de meeste centen aan de A.S.U. teruggeeft zeer beperkt is in de uitoefening van bedoelde sport. Het ligt zeker niet in de bedoeling van de Raad om aan de A.S.U. ten behoeve van de sport telkenjare een bedrag van honderdduizend gulden te geven om dit bedrag naar willekeur te gebruiken, zozelfs, dat dit bedrag wordt gebruikt voor een kunstmatige verstandhouding van bepaalde controversen tussen de eilanden Aruba en Curacao. Dit geld wordt gebruikt om een bepaalde mening ten opzichte van Curacao te stimuleren, waardoor de sport helemaal niet bevoordeeld wordt. Mijnheer de Voorzitter, we weten dat een tijdje gelden er mensen geweest zijn die de controversen bij de sport tussen de eilanden Curacao en Aruba hebben onderzocht. Dit rapport is uitgebracht maar is nog niet openbaar bekend gemaakt. Op het ogenblik is er weer een bepaald persoon bezig met het bekijken van deze zaak. Ik zou willen voorstellen dit bedrag van honderdduizend gulden even te willen aanhouden, want als men hier bijvoorbeeld ziet, dat het exploitatietekort van het Wilhelmina-Stadion ongeveer een kwart miljoen heeft bedragen gedurende een periode van vijf jaar en men daarbij in het oog houdt, dat hierdoor de A.S.U. verboden is aan een bepaalde tak van sport, die de meeste toeschouwers treft om ontmoetingen te organiseren door ploegen uit Curacao en ploegen uit Aruba enkel alleen om een bepaalde mening van bepaalde personen te stimuleren, dan zou ik toch willen voorstellen om dit bedrag te willen vasthouden totdat deze controverse opgelost is. Mijnheer de Voorzitter, het is zelfs zo, dat door de A.S.U., verenigingen, die bereid zijn zichzelf te behelpen, de nek worden omgedraaid. Ik kan me een geval herinneren, dat aan de A.S.U. vergunning is aangevraagd om wedstrijden te organiseren ten bate van een bepaalde vereniging. De vereniging heeft aangeboden zelf voor het verkopen van kaarten te zullen zorgen. De A.S.U. heeft daarin toegestemd. Bij de afrekening heeft de A.S.U. meer centen gekregen dan de vereniging, die de wedstrijden georganiseerd heeft. Hierin kan men ook zien, dat bepaalde verenigingen die bijna of een jaar bestaan, allemaal subsidie krijgen, ik vind dat uit de boze, maar aangezien wij niet in het beleid van de A.S.U. mogen treden is er misschien een andere mogelijkheid om door het aanhouden van de subsidie, de A.S.U. in een bepaalde richting van de sportbeoefening te dirigeren. Naar aanleiding daarvan zou ik nogmaals willen verzoeken en ik hoop daarvoor op de medewerking van de overige leden te kunnen rekenen, om, mocht het zover komen dat deze controversen tussen de eilanden gebieden Curacao en Aruba op sportgebieden worden bijgelegd dat dan de subsidie wordt verleend onder bepaalde voorwaarden ten behoeve van de sport in het algemeen, ten behoeve van een bepaalde sport of hoe dan ook of dat een bepaald bedrag wordt gereserveerd voor bepaalde sporten. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, zeven keer hebben wij jaarlijks honderdduizend gulden ter beschikking gesteld aan de A.S.U. ter bevordering van de sportbeoefening op Aruba.

Nog onlangs heeft de A.S.U. een 5-jarenplan ingediend en de A.S.U. zou de toezeggen hebben gekregen, dat de subsidie op dezelfde basis zal worden voortgezet. Mijnheer de Voorzitter, wij als eilandsraadsleden, houder van gemeenschapsgelden willen natuurlijk erop toezien, dat iedere subsidie, vooral een subsidie van deze grootte, goed wordt besteed en over de juistheid van de besteding van de subsidie van de A.S.U. is er in de afgelopen jaren wel veel vragen gerezen. De meest belangrijkste vraag ten aanzien van de subsidie rees echter toen de controverse tussen de A.S.U.en de A.V.B. aan het licht kwam en ik moet als mijn mening naar voren brengen, dat ik de zienswijze van de A.S.U. die nu door het Bestuurscollege enigszins is onderstreept, niet kan delen.
De A.S.U. heeft alle recht om op te treden als overkoepelend orgaan en moet alszulks door de andere sportorganisaties op ons eiland worden aanvaard. Doch wanneer het erop aankomt om gemeenschapsgelden toe te wijzen ter bevordering van de sport dan moeten er geen organisatorische of structurele controversen de toewijzing van deze gelden bepalen.
De A.S.U. moet geen recht hebben om subsidie te weigeren aan een sportorganisatie, omdat deze bepaalde organisatorische voorschriften zou hebben overtreden, zoals van de A.V.B. wordt beweerd, Ik wil mij niet inlaten in al de aspekten van de controversen, daarvoor heb ik te weinig inlichtingen, maar het hoofdpunt waarom het gaat, de afwijzing van subsidie aan een organisatie, dat beleid van de A.S.U. kan ik niet goed praten. Ik wil daarom nogmaals een beroep doen op het Bestuurscollege, om daar waar het gaat om een besteding van overheidsgelden aan de A.S.U. tot de orde te roepen en erop toe te zien, dat deze gelden in de toekomst op juiste wijze worden verdeeld onder de daarop rechthebbende sportorganisaties. Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Ik zou gaarne willen aansluiten aan de woorden van mijn medefraktielid, de heer Croes. Alleen wil ik verzoeken, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege hier drastisch optreedt. Ik wil voorstellen, ofschoon het altijd moeilijk is om een commissie uit een Raad benoemd te krijgen, dat er een commissie uit de Raad wordt benoemd om deze zaak in alle aspecten daaraan verbonden te bekijken. Als we dat zouden bereiken, Mijnheer de Voorzitter, gaarne dan met overleg van de statuten van de A.S.U. Gaarne zou ik willen weten wat deze statuten omvatten. Misschien dat in de statuten of het huishoudelijk reglement aanvaard door alle medeleden, een bepaalde sanctie toegelaten is aan de vereniging, dat deze vereniging uit kracht van de statuten of uit kracht van het huishoudelijk reglement een bepaalde sanctie zou kunnen opleggen. Dus, Mijnheer de Voorzitter, voordat wij ertoe overgaan om een sanctie boven een sanctie te plaatsen, laten wij de zaak kalm bekijken, vooral daar het betreft de sportuitoefening op Aruba, wat zeer belangrijk is en wat ik gaarne buiten de politiek zou willen houden.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen naar aanleiding van het menu, vijfjarenplan van de A.S.U. opmerken, dat schijnbaar men aan het afstappen is van de bouw van sportcentra, zoals indertijd bij de behandeling van de eerste vijf-jarenplan werd voorgesteld. Het was de bedoeling dat men sportcentra op verschillende plaatsen op Aruba zou bouwen en men is begonnen te Noord, daar heeft het sportcentrum ongeveer f. 90.000,-- gekost. We gaan nu verder en nu is het de bedoeling straks is in 1965 voor Santa Cruz geen sportcentrum te bouwen, maar slechts een sportveld of verbetering van een bestaand veld en dat zou ongeveer f. 40.000,-- kosten en straks gaan we ook zo doen met Savaneta en Brazil. Mijnheer de Voorzitter, zoals ik zie, komt er niets van de oorspronkelijke bedoeling terecht dat voorgeschreven was bij de A.S.U. Dus dat men behoorlijke sportcentra zou bouwen in de verschillende districten, dit moet ik ten zeerste betreuren.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, staat er hier in het vijfjarenplan voor 1964 een bedrag van 135.000 gulden voor vervanging van de bestaande lichtmasten en dergelijke van het Wilhelmina Stadion.
Ik moet opmerken dat reeds in de jaren 1957 tot en met 1963 een total van ongeveer 150.000 gulden besteed werd aan vernieuwing en vervanging van lichtmasten van het Wilhelmina Stadion, dat staat in het verslag hier. Ik vraag me af, waarom heeft men de lichtmasten niet behoorlijk onderhouden, dat ze niet in een zoverre toestand van verwaarlozing zijn geraakt, dat zij nu vernieuwd moeten worden. Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij met de hele gang van zaken, zoals hier voorgesteld helemaal niet verenigen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die het woord wensen? Zo niet. Dan zal gedeputeerde Oduber thans overgaan tot beantwoording van de vragen in de eerste ronde.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, als eerste spreker bracht de heer Finck naar voren het feit, dat het Bestuurscollege in zijn Memorie van Antwoord een tegenstrijdigheid naar voren bracht door te beweren dat zij het standpunt van de Raad onderstreept, dat het geld gevoteerd voor het algemene sportbelang niet geweigerd mag worden door een lid van de Aruba Sport Unie, die geschorst is. Ik zeg verder, dat wanneer we constateren, dat er algemene richtlijnen zijn voor subsidietoekenning, dat dit tegenstrijdigheid inhoudt voor het algemene sportbelang. Ik deel de mening van de heer Finck helemaal niet, want de algemene richtlijnen zover ze ons bekend zijn, houden niet in de kwestie van het niet toekennen van de subsidie vanwege de schorsing. De beruchte brief, waarmee de heer Finck naar voren kwam, schijnt te zijn een brief van de Aruba Voetbal Bond en de Aruba Sport Unie, waarbij gelden gevraagd werden voor een trainer. Zover ons bekend is en later toegelicht werd door de verschillende instanties, dus de Aruba Voetbal Bond en de Aruba Sport Unie, hield dit niet alleen in de kwestie van de schorsing, maar de hoofdzaak van het antwoord van de Aruba Sport Unie aan de Aruba Voetbal Bond kwam neer op het feit, dat voor het aanstellen van trainers bepaalde voorwaarden gesteld waren en deze zijn voorwaarden, waarbij een trainer bepaalde diploma's en erkenning moet bezitten. Wij onderstrepen ten volle het standpunt van het toekennen van subsidie aan een bond voor een trainer, die niet alleen de naam draagt van een trainer waar ook een grondige en gediplomeerde trainer is.
De heer Figaroa bracht naar voren, dat een bepaalde tak van sport het meest benadeeld wordt, doch dat deze tak van sport ook de grootste bijdragen was in de inkomsten van de A.S.U-gelden. Dat is zo, Mijnheer de Voorzitter, en ik ben blij, dat de voetbalsport ook de grootste bijdrager is en de grootste erkende sport is van het eiland. Zo is het altijd geweest en we willen gaarne alle medewerking toezeggen om dit ook te behouden. Maar men moet niet vergeten, dat wanneer een bepaalde tak van sport de grootste bijdrager is van de inkomsten van de A.S.U., dit ook inhoudt, Mijnheer de Voorzitter, dat deze tak van sport de grootste gebruiker is van de sportfaciliteiten van de Aruba Sport Unie. Deze sportfaciliteiten, zover wij zijn ingelicht door de Aruba Sport Unie, worden toegestaan aan deze sportbonden, ten goede van de betrokken sport, maar die worden tegen nadelige saldo uitgeleend aan deze sportbonden. U ziet de grote bijdrage van de subsidie van de Aruba Sport Unie, die aangewend moet worden aan het onderhoud van het stadion, van de sportcentra en andere sportfaciliteiten van de Aruba Sport Unie.
Die f. 40.000,-- in de laatste twee jaren, zoals staat in de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege, die houdt in, een gedeeltelijke subsidiering, hoewel indirekt, aan die takken van sport, die het meeste gebruik maken van de sportfaciliteiten van de Aruba Sport Unie. Het spijt mij, Mijnheer de Voorzitter, dat de heer Figaroa van mening is dat die honderdduizend gulden aangehouden moeten worden, totdat er een betere regeling tot stand gekomen is, volgens hem.

Dit wijkt helemaal af, als ik het goed begrijp van de denkwijze van onze raadsleden om de sport te helpen, om alle takken van sport bij te laten dragen en uit te laten groeien, tot een verbetering van de sportfaciliteiten en tot eennverhoging van het sportniveau, dat tot nu toe bereikt is. Het aanhouden van deze honderdduizend gulden subsidie zou ten nadele komen van alle takken van sport. De A.S.U.-aangelegenheden betreffende de subsidieverlening hebt U nauwkeurig uiteengezet gekregen in de Memorie van Antwoord. Mijnheer de Voorzitter, ik zou zeggen, dat wanneer hierin bepaalde aspecten zijn, waarmee de Raadsleden niet eens zijn, dat dit even naar voren gebracht wordt, zodat het verder toegelicht werd en dat het op een zakelijke manier besproken wordt.

De heer Max Croes had het over een periode van zeven jaren waarin telkens een ton uitgekeerd werd voor het Aruba Sport Unie. Aruba Sport Unie heeft een bepaald beleid voor zijn subsidietoekenning. Het beleid, dat ze voeren, is al van jaren terug vastgesteld, het wordt telkenjare weer bestudeerd en het wordt toegepast naar gelang de omstandigheden en ervaringen die de Aruba Sport Unie, zoals wij ingelicht zijn, inziet. Ik geloof dat door deze ervaring deze toekenning van subsidie aan alle takken van sport, zij het leden of niet-leden van de Aruba Sport Unie dus verantwoord is, gezien het feit dat deze bepaalde instantie van de Aruba Sport Unie nog veel meer ingewerkt is dan wie dan ook, die zich alleen maar eventjes buiten deze kwestie laat inlichten. Het beste voorstel van vanmorgen, Mijnheer de Voorzitter, kwam van de heer Eman, namelijk om een commissie uit de Raad te benoemen, die deze zaak dan grondig zou kunnen bestuderen. Ik stel het zeer op prijs, Mijnheer de Voorzitter, want dit zou de Raadsleden en de betrokken commissie de kans geven om zich beter te verdiepen in deze zaak en de detailles uit te kienen van de werkwijze van de Aruba Sport Unie.
Mijnheer de Voorzitter, de Aruba Sport Unie is een apart lichaam, dat de subsidie uitgekeerd krijgt van het eilandgebied.
Er zijn mensen, die uit eigen initiatief en vrijwillig een bijdrage doen voor de sport in het algemeen voor het eiland. Misschien zou het een heel goed idee zijn, wanneer door de Raad een waardering getoond wordt voor deze mensen door zich te gaan verdiepen in de werkzaamheden van deze instanties. Het is niet mijn bedoeling om de Aruba Sport Unie te verdedigen, of het beleid van de Aruba Sport Unie, dat is een aparte aangelegenheid, maar het zou toch wel de moeite waard zijn, wanneer deze commissie zich zou gaan verdiepen in de kwestie van het sportbeleid op het eiland. Desondanks zou ik toch met nadruk naar voren willen brengen dat politiek hierin geen rol gaat spelen.

Ik heb dan nog een vraag van de heer Werleman, Mijnheer de Voorzitter, over de reden, waarom te Noord een sportcentrum gebouwd werd dat 90.000,-- gulden en meer gekost heeft en waarom het vijfjarenplan van de Aruba Sport Unie alleen inhoudt een uitbreiding of verbetering van sportfaciliteiten of sportvelden op Santa Cruz en andere buitendistricten.
Deze vraag is natuurlijk een kwestie die voorgelegd moet worden aan het Bestuur van de Aruba Sport Unie en ik zou gaarne toezeggen, dat het Bestuurscollege dit zal opnemen en tezijnertijd hierop van antwoord dienen aan de heer Werleman.

Over de kwestie van onderhoud van lichtmasten zou ik hetzelfde willen zeggen, dat is een aangelegenheid van de Aruba Sport Unie en we zullen U, nadat wij het met de Aruba Sport Unie hebben opgenomen hiervan op de hoogte brengen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik zou alvorens over te gaan naar de tweede ronde het betoog van Gedeputeerde Oduber willen aanvullen met het volgende: de heer Werleman heeft het namelijk gehad over het feit, dat het van begin af aan de bedoeling is geweest om sportcentra te bouwen ook in de andere buitendistricten, beter gezegd in alle buitendistricten. Dat is inderdaad waar.
De heer Werleman betreurt het feit, dat tot nu toe alleen op Noord een centrum werd aangelegd en op Santa Cruz niet. Ik wil erop wijzen dat ook op Savaneta nog geen sportcentrum is aangelegd en op Brazil ook nog niet. De heer Oduber heeft reeds toegezegd, dat wij hierover contact zullen opnemen met de Aruba Sport Unie. Ik zou nog even willen aanvullen, dat het ons bekend is, dat de Aruba Sport Unie zeer ernstig gepoogd is, zowel op Santa Cruz als op Savaneta in de afgelopen jaren een sportcentrum aan te leggen. Deze pogingen werden bemoeilijkt en zelfs verhinderd doordat het niet gelukt is om op Santa Cruz, noch op Savaneta een geschikt terrein te vinden, dat dus geschikt is als sportveld - het schijnt dus aan bepaalde eisen te moeten voldoen, oppervlakte, ligging enz. - en niet het eigendom was van particulieren, met andere woorden we hebben geen domeingronden kunnen vinden, die geschikt zijn voor een sportveld en die ook gunstig liggen in dat district om te worden gebruikt als sportveld.
Zowel op Santa Cruz als op Savaneta ligt dit zeer moeilijk, de enkele plaatsen, die hiervoor in aanmerking komen die waren particulier eigendom hetgeen dan meebrengt, dat de Aruba Sport Unie dan behalve de kosten van aanleg van een sportcentrum ook een groot bedrag zou moeten uitgeven bij deze aankoop van gronden. En dit heeft men getracht te vermijden. Ik geloof niet dat in deze situatie enige weigering is gekomen inmiddels, maar met de heer Oduber willen wij graag toezeggen, dat we zullen nagaan of er misschien op een andere wijze een oplossing te vinden is. Ik vrees echter, dat dit met zich mee zal brengen, dat er dan overgegaan zou moeten worden tot aankoop van gronden. In ieder geval is het mijn bedoeling om U dus duidelijk te maken dat het geen nalatigheid is geweest van de Aruba Sport Unie of een wijziging in haar beleid dat in deze districten tot nu toe nog geen centrum werd gebouwd.
Tenslotte wou ik nog een algemene opmerking maken en dat is dat het conflict Aruba Voetbal Bond - Aruba Sport Unie in het bijzonder het onderdeel van dit conflict, waar het nu op dit moment over gaat, namelijk de subsidie van de Aruba Voetbal Bond, niet los gezien kan worden van het betreurenswaardige sportconflict Aruba - Curacao. Ik wil me niet gaan mengen in de merites van het sportconflict op zich, noch in de merites van het conflict van de Aruba Voetbal Bond en de Aruba Sport Unie. Ik wil ook buiten beschouwing laten de merites van de beslissing van de Aruba Sport Unie, dat onder bepaalde omstandigheden aan de Aruba Voetbal Bond geen subsidie kan worden verleend, ik laat dus buiten beschouwing in hoeverre men in deze terecht of ten onrechte heeft gehandeld. Ik wil alleen maar even stellen - en ik geloof dat eenieder er mee eens kan zijn - dat ongeacht wie fout is of recht is in deze, men zal moeten toegeven dat men het ene niet los kan zien van de andere en de achtergrond van de hele zaak, is het sportconflict Aruba - Curacao.
Nu is er op dit moment gaande een onderzoek door een persoon, die in Nederland op sportgebied zijn sporen heeft verdiend. De Landsregering heeft, zoals U naar ik aanneem bekend is, iemand laten uikomen, die dit probleem aan het bekijken is. Deze persoon vertoeft op het ogenblik in de Antillen, hij is reeds enkele weken bezig, hij heeft nog steeds contact met alle instanties op Aruba en Curacao en ben ik goed ingelicht, dan is men hoopvol, dat eindelijk voor dit probleem een gunstige oplossing zal komen. Nu zou ik als voorzitter - ik heb alleen maar een adviserende stem en ik zal deze keer gebruik maken van die adviserende stem - willen voorstellen om deze - ik zou hem geen bemiddelaar willen noemen, want men heeft juist met voorbedachte rade deze man geen landsbemiddelaar willen noemen, maar ik zal deze man uit Nederland, die dit probleem tracht op te lossen de gelegenheid willen geven om tot deze oplossing te komen zonder dat dit doorkruist wordt door andere beslissingen of maatregelen.

Ik ben er ook van overtuigd, dat het niet de bedoeling kan zijn van U om de Aruba Sport Unie te desavoueren in haar pogingen, of de pogingen nu juist zijn of niet, voor Aruba de sportbelangen, in het bijzonder de internationale sportbelangen, te behartigen. Het is onder U blijkbaar alleen maar te doen om het feit, dat U niet mee eens bent, dat in een bepaald geval, bijvoorbeeld subsidie aan de Aruba Vootbal Bond, de Aruba Sport Unie besloten heeft daar niet toe over te gaan. Nu zou men naar buiten een maatregel of een beslissing van U kunnen interpreteren als een desavoueren van de Aruba Sport Unie in het sportconflict met Curacao. Dit zou de bargaining position niet alleen van de Aruba Sport Unie maar van Aruba kunnen verzwakken, indien men dus een beslissing nu zou willen zien als een desavoueren door de Eilandsraad van Aruba van de Aruba Sport Unie in deze, omdat men deze subsidiekwestie van de Aruba Voetbal Bond niet los kan zien van de eilandelijke sportconflicten. Om die reden voel ik zeer veel voor het idee door de heer Eman naar voren gebracht, om een commissie uit de Raad te benoemen en de zaak eerst eens grondig te bestuderen. Men kan dan alle instanties in deze horen, men kan dan de verschillende kanten van de medaille aanhoren, (ik ben bang dat deze madaille zelfs meer dan twee kanten heeft)dit lijkt me een zeer goedidee, bovendien zou ik willen voorstellen om contact op te nemen met deze meneer, die ik geen sportbemiddelaar mag noemen. Deze meneer is tegen die tijd al zover dat het sportconflict tussen de eilanden opgelost is, laten wij dat hopen, en als dat het geval is dan zal het volgens mij dan ook veel gemakkelijker zijn om alle andere conflicten tot een redelijke oplossing te brengen, bovendien blijft dan altijd de weg open voor de Eilandsraad op bepaalde regels en bepaalde normen te stellen. Ik wil duidelijk maken dat het Bestuurscollege helemaal niet tegen het idee is om deze normen of regels te stellen, maar ik zou dus alleen willen adviseren om dit even aan te houden om af te wachten of dit conflict nu eindelijk tot een oplossing komt. Hiermede wil ik volstaan en thans overgaan tot de tweede ronde van dit agendapunt.

DE HEER E.R.FINCK: Ik ben de heer Gedeputeerde van Onderwijs zeer dankbaar voor zijn gevoerde betoog, helaas moet ik er bijzeggen dat hij mij niet heeft kunnen afhangen van mijn mening. Mijnheer de Voorzitter, op de eerste plaats is de heer Gedeputeerde mij het antwoord schuldig gebleven op mijn vraag, of de Aruba Sport Unie haar standpunt handhaaft of dat intussen gewijzigd heeft, maar, Mijnheer de Voorzitter, dat was uiteindelijk het kernpunt waarom dit hele geval draait en daarom, Mijnheer de Voorzitter, moet ik U zeggen, dat ik het idee heb, het gevoel - en met mij velen hier - dat het Bestuurscollege deze zaak nooit ernstig heeft aangepakt, want de vraag die ik gesteld heb, dateerde van april van dit jaar, dus ruim negen maanden geleden. Het Bestuurscollege heeft ruim schoots de gelegenheid gehad, om datgene wat U wil bereiken met een commissie, te hebben bereikt. Helaas, Mijnheer de Voorzitter, zijn wij altijd gebleven waar wij waren en zijn nooit verder gegaan. Wanneer er gezegd wordt door het Bestuurscollege, dat het intrekken van de subsidie aan de Aruba Sport Unie het gevaar inhoudt, dat de sport hierdoor benadeeld zal worden, dan kan ik dit zeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat juist het verstrekken van de subsidie aan de Aruba Sport Unie dit reeds veroorzaakt heeft. En nu wil ik U even terugbrengen. Ik ben jaren geleden sekretaris geweest van de Aruba Voetbal Bond, vier jaar lang. Toen hadden wij een oude stadium, wij hadden geen overkoepelend lichaam en geen subsidie van de Overheid. Maar het ging goed. Ik heb een artikel in het boek: 50-jarige herdenkingsjubileum van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina over de sport op de Antillen en daar heb ik toen nog geschreven, dat het een gebeurtenis was op het gebied van de sport, als Curacao

en Aruba elkaar ontmoetten op het voetbalveld. Groter nog dan wanneer een buitenlands elftal hier kwam. U ziet dat dit dateert van jaren hier. Nu komt de Aruba Sport Unie. Een woord van waardering is altijd gegeven en ik zal het steeds blijven geven. Maar als de Aruba Sport Unie zich op een verkeerd pad begeeft, dan zijn wij hier zo geroepen om te zeggen: U bent verkeerd. Want er is een resolutie ontstaan, in het leven geroepen door de Aruba Sport Unie. Ik wil het nu over deze niet hebben, of zij gelijk hebben of niet, het feit is, dat door deze resolutie de veertigjaren lange ontmoeting tussen Aruba en Curacao gestopt werd. Want, zegt de Aruba Sport Unie tegen de Aruba Voetbal Bond: Je mag niet meer met Curacao spelen. Maar de twee bonden zijn goede vrienden gebleven tot vandaag. De Aruba Voetbal Bond, die zeer zeker 70% van de sportliefhebbers hier op Aruba als aanhangers heeft, zag zich genoodzaakt niet meer te spelen tegen Curacao. De Aruba Voetbal Bond heeft besloten toch door te blijven spelen en traditie van veertig jaren gestand te doen door met Curacao door te blijven spelen. Goed, zei de Aruba Sport Unie dan schorsen wij U als lid van deze organisatie. Mijnheer de Voorzitter, ik ben er roerend mee eens, zij kunnen geschorst worden, voor mijn part, geroyeerd. Maar nu komt het punt. De gelden! Wie geven de gelden? Het wordt verstrekt door de Overheid uit de eilandskas. Nu zeg ik dit: of het nu de Aruba Sport Unie is of welke organisatie dan ook, die heeft absoluut het recht niet om deze beslissing te nemen. De Aruba Voetbal Bond voelt zich in het gelijk om door te blijven spelen met Curacao. De Aruba Sport Unie zegt: Je mag niet blijven spelen. Want, Mijnheer de Voorzitter, om verder te gaan op hetgeen de gedeputeerde van Onderwijs gezegd heeft: dat de sport in gevaar gebracht wordt, wanneer deze subsidie aan de Aruba Sport Unie onthouden wordt, dan wil ik erbij zeggen: er zijn mij organisaties hier bekend, die graag willen spelen en uitkomen tegen Curacao. Ik wil hierbij dus geen namen noemen van die bonden, maar gisterenmiddag nog heb ik een onderhoud gehad met drie mensen van het bestuur van een bond. Die willen graag tegen Curacao uitkomen, maar zij willen het niet doen, want dan krijgen zij geen subsidie meer. Begrijpt U de rem die de Aruba Sport Unie heeft, de macht die de Aruba Sport Unie heeft? Wij hebben hier een vereniging, die wil spelen tegen Curacao, maar als zij dat doet, dan krijgt zij geen subsidie meer.
Mijnheer de Voorzitter,,dat is absoluut een foutieve beslissing van de Aruba Sport Unie. Het is een beslissing, die zij niet heeft mogen nemen. Het is een beslissing, die de Eilandsraad heeft mogen nemen maar niet de Aruba Sport Unie. Mijnheer de Voorzitter, wekelijks komt er hier iemand om les te geven in schermen. Ik ben het roerend mee eens, dat de schermsport hier bevorderd wordt, maar als een van deze mensen van deze schermvereniging zou durven tegen iemand van Curacao uit te komen, dan komt deze mijnheer niet meer. Begrijpt U de macht die de Aruba Sport Unie heeft? Dat kunnen wij niet tolereren, Mijnheer de Voorzitter.
De heer Gedeputeerde van Onderwijs is van mening, dat het hoofdmotief waarom subsidie geweigerd werd aan de Aruba Voetbal Bond voor het betalen van een trainer glegen was in het feit, dat deze mijnheer niet in het bezit was van diploma's. Mijnheer de Voorzitter, dat is voor de Gedeputeerde van Onderwijs het hoofdmotief, voor mij niet. Voor mij is het, omdat zij geschorst zijn, dat staat in die brief. Er staat namelijk in : De trainer die U wilt aanstellen is niet voorzien van diploma's en tevens bent U geschorst. Voor de Gedeputeerde van Onderwijs is dat het hoofdmotief, voor mij niet. Voor mij als volksvertegenwoordiger, die staat voor f.100.000,-- per jaar voor sport is het motief, dat deze mensen geschorst zijn. En, Mijnheer de Voorzitter, heeft, trots zij weet, dat er reeds negen maanden lang hierover gesproken wordt, nooit de moed en de durf gehad om te zeggen: wij wijzigen onze standpunt. Terwijl de Aruba Sport Unie er degelijk van overtuigd is, dat dit de sport in gevaar brengt. Mijnheer de Voorzitter, ik ben er niet mee eens met wat U zegt, namelijk dat wij dus naar buiten de indruk zouden geven dat wij de Aruba Sport Unie aan kant zetten, wanneer wij deze subsidie inhouden.

Ik ben echter wel bereid, zoals U mij kent, dat ik van tussenvoorstellen houd, te komen met een tussenvoorstel. De heer Eman stelt voor om een commissie in het leven te roepen uit de Raad. Wij weten allemaal hoe een commissie kan werken; die kan binnen twee weken klaar komen, maar kan ook binnen twee jaren klaar komen met het werk. Mijnheer de Voorzitter, als wij met een commissie beginnen, dan zijn wij heel ver van huis. Als dit voorgesteld was in april, dan hadden wij de tijd. De heer Figaroa stelt voor om de toekenning van de subsidie aan te houden. Ook dat vind ik een beetje verstrekkend. Ik heb een tussenvoorstel, namelijk dit: de f.100.000,-- te handhaven maar de bestemming te wijzigen. Dus die bestemming zodanig wijzigen, dat de Aruba Sport Unie niet uitgesloten wordt, dus inplaats van subsidie aan de Aruba Sport Unie, zetten wij subsidie ten behoeve van de sport op Aruba. Dat houdt dan in, dat de Aruba Sport Unie nog steeds de kans heeft om deze gelden te verdelen, maar het houdt tevens in, dat wij deze gelden direkt kunnen stellen onder het Bestuurscollege via een sportbureau. Daar voel ik persoonlijk het meeste voor. Ik wil niet stellen om de Aruba Sport Unie geheel aan kant te zetten, Mijnheer de Voorzitter, maar ik hoop, dat de medeleden met dit voorstel akkoord kunnen gaan. Ik sluit toch het ene uit van de heer Eman, noch het ander uit van de heer Figaroa. Het is een tussenvoorstel, want na aanname van dit tussenvoorstel hebben wij een open veld om te werken. Wij kunnen dan overgaan tot de benoeming van een commissie of tot algehele intrekking van de subsidie aan de Aruba Sport Unie. Ik ben het ook niet met U eens wanneer U zegt, dat wij de heer van Ulsen, die hier door de Landsregering werd aangetrokken om hier een beeld te geven van sport op de Antillen, in de weg zouden zitten. Ik geloof juist, dat dit een medewerking zou zijn, want ik geloof, dat als de heer van Ulsen hier komt en zou gaan spreken met de bond om te vragen wat hun mening is over de sport, ook op het terrein van ontmoetingen tussen Curacao en Aruba, dan zouden deze mensen weer hetzelfde moeten zeggen: Wij willen o zo gaarne tegen Curacao spelen, MAAR als wij gaan spelen dan krijgen wij geen subsidie meer. Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, ik ben geen tegenstander, of deze fraktie geenszins ertegen is dat de Aruba Sport Unie subsidie blijft doorkrijgen, op voorwaarde echter, dat wij inzage hebben van de wijze van verdeling van de gelden. Daarom zal deze fraktie bij de behandeling van de begroting bij deze post met het volgende voorstel komen, namelijk, om de subsidie van f,100.000,-- te handhaven, doch de bestemming te wijzigen in diervoege, dat in plaats dat er staat: subsidie aan de Aruba Sport Unie, er komt te staan: subsidie ten behoeve van de sport op Aruba. Ik dank U.

<u>DE HEER F.D.FIGAROA</u>: Mijnheer de Voorzitter, ik heb met genoegen geluisterd naar de uiteenzetting van Gedeputeerde Oduber, betreffende de gang van zaken bij de Aruba Sport Unie. Ik kan me voorstellen, dat de heer Gedeputeerde waardering heeft voor het werk van de Aruba Sport Unie, want het zijn allemaal mensen, die hun medewerking belangloos verlenen aan de bevordering van de sport op Aruba. Maar nu moet men niet denken, dat vanwege het feit, dat de Aruba Voetbal Bond de grootste gebruiker is van het stadion, de inkomsten van deze Bond moeten worden gebruikt om op te draaien voor het tenietdoen van uitgaven van de Aruba Sport Unie. U zegt wel de grootste gebruiker, maar het heeft ook de grootste inkomsten. Wij hebben hier in de Memorie van Antwoord kunnen lezen, dat de uitgaven ten behoeve van bepaalde sport en die het Wilhelmina-Stadion gebruiken uit de subsidie f.7.700,-- bedragen en daartegenover staat: inkomsten van deze bonden, die 2/3 van het Stadion gebruiken ongeveer f.300,-- en daartegenover staat dat de uitgaven gedaan ten behoeve van de Aruba Sport Unie ongeveer f.1500,-- bedragen en daartegenover staat weer, dat de inkomsten van de Aruba Voetbal Bond f.10.500,-- bedragen.

Het is ook zover, dat de Gedeputeerde heeft kunnen aantonen waarom het stadion, dat notabene gebouwd is door de bijdragen van de Aruba Voetbal Bond, de Stichting Bouwfonds Stadion Aruba en centen van de gemeenschap niet gebruikt kan worden voor ontmoetingen tussen Aruba en Curacao en dat de Aruba Voetbal Bond zich genoodzaakt zag zich tot de Lago te wenden om gebruik te mogen maken van de Lago Sport Park. De heer Finck heeft naar voren gebracht, dat ik een voorstel heb gedaan om de subsidie in te trekken. Ik kan mij echter niet herinneren dat gezegd te hebben. Ik heb alleen maar gezegd om de subsidie aan te houden totdat een en ander gereed zou zijn. Voorts is het mijn mening dat met betrekking tot hetgeen de heer Finck heeft voorgesteld, dit gerealiseerd kan worden in diervoege, dat men moet uitkijken, want wij hebben nu een bepaalde groep mensen, zowel in de Aruba Sport Unie als in de andere bonden, die belangloos hun medewerking geven ten behoeve van de sport. Straks, zoals het in de bedoeling ligt, als er een sportbureau wordt opgericht, dan krijgen wij de moeilijkheid, dat er misschien dure ambtenaren hier tewerkgesteld zullen moeten worden en dat wij dan de toestand krijgen, dat gelden, anders bestemd voor de sport, besteed zullen worden aan de betaling van ambtenaren, die misschien helemaal geen verstand van sport hebben en misschien geen hart hebben voor de sport en bovendien misschien helemaal geen idee hebben van de besteding van sportgelden en die zich niet zullen kunnen inwerken in de sportbehoeften. Het zal niet ontkend worden, er zijn hier nog meerdere personen, die in hun tijd bestuursleden zijn geweest van de Aruba Sport Unie en ook van de Aruba Voetbal Bond en men kan ook niet ontkennen dat de besturen die thans aanwezig zijn, niet zoveel ondervinding hebben van het beleid inzake sportbehoeften als de besturen indertijd. Misschien is het niet mooi dat dat hier gezegd wordt, maar het is een feit. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ten aanzien van de waarschuwingen van de heer Gedeputeerde van Onderwijs over het houden van deze zaak buiten de politiek, kan ik hem de verzekering geven, dat dit van den beginne af is geweest. Van het peil waarop de besprekingen vanmorgen zijn gevoerd, kunt U reeds opmaken dat het niet de bedoeling is van een of andere fraktie hierin om deze belangrijke zaak in de politiek te mengen. Ik kan U mededelen indien U dat niet wist, dat over deze zaak uitvoerig is gesproken tussen de leden van de verschillende frakties. Deze leden hebben besprekingen belegd uit eigen initiatief en het hoofddoel was om de zaak buiten de politiek te houden, ook met het oog op de belangrijkheid hiervan. Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij in de eerste ronde onthouden van het maken van voorstellen. Op het ogenblik ben ik er blij om. Er zijn nu twee voorstellen: een van de heer Eman, dat enigszins door het Bestuurscollege is overgenomen en dat strekt tot benoeming van een commissie om de zaak te bestuderen; een ander voorstel van de heer Finck is om een bestemming te geven aan de subsidie op de begroting voor 1965. Nu wil ik een voorstel doen, dat misschien gek zal klinken. Wij hebben deze zaak helemaal in beraad, wij hebben er lang en breed over gesproken binnenskamers, er is geen beslissing gevallen. En op het ogenblik worden er pogingen aangewend door een sportconsultant uit Nederland, die zoals ik ook heb gehoord uit andere bronnen, hoopvol is gestemd ten aanzien van een oplossing. Dus mijn gekke voorstel zal zijn vanmorgen: laten wij niets doen, laten wij de zaak aanhouden tot de volgende vergadering, een twee of drie maanden wachten en zien wat er gebeurt. Veel kwaads zal er niet meer kunnen geschieden. Alles wat eruit voort zal kunnen komen is goed. Laten wij dus de zaak twee, drie maanden aanhouden en zien wat er verder gebeurt. En indien er geen oplossing komt, dan kan de raadscommissie binnen korte tijd worden opgedragen om haar bevindingen te doen om de zaak tot een goede oplossing te brengen.

DE HEER C.A.EMAN: U zou toch wel hebben opgemerkt, Mijnheer de Voorzitter, toen ik begon te spreken en ik mij hierover heb uitgelaten, dat het bij mij lag om mij angstvallig te onthouden om deze zaak in de politiek te betrekken. Ik ben blij, dat alle frakties hetzelfde hebben gedaan en deze materie op zeer hoge peil hebben behandeld.
Mijnheer de Voorzitter, toen ik had voorgesteld om een commissie uit de Raad te benoemen, ging ik uit van het idee, dat de Aruba Sport Unie te enen male daar is, de bestemming van deze gelden op de begroting is voor jaren steeds toe gekend aan de Aruba Sport Unie. Zoals de heer Finck had voorgesteld is het eigenlijk geen afwijking, want wanneer die gelden aan de Aruba Sport Unie worden gegeven, dan worden zij gegeven met de bestemming ten behoeve van de sport. Dus als straks een voorstel aan de orde mag komen om deze gelden te bestemmen voor sport in het algemeen op Aruba, waarvoor zij uiteraard toch bestemd worden, dan zal ik mij daar ook mee kunnen verenigen. Mijnheer de Voorzitter, een ding heeft de heer Finck ook naar voren gebracht, en wat wij altijd als waar hebben ondervonden, is, dat wanneer er een commissie uit de Raad wordt benoemd het een hele tijd in beslag neemt alvorens de resultaten hier ter tafel worden gebracht. Maar een commissie, zoals hij ook zelf zegt, kan in bepaalde urgente gevallen vlugger werken. Ik zou willen voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, om, hangende het voorstel van de heer Finck om de bestemming van het geld te stellen voor de sport in het algemeen, een commissie te benoemen, die dan in coordinatie met de s port-adviseur zou kunnen werken, misschien. Het conflikt heb ik niet eens genoemd. Ik heb alleen maar gevraagd of de Aruba Sport Unie, als een overkoepelend lichaam, bepaalde rechten heeft om bepaalde sancties op te leggen. Dus in het conflikt, dat thans een interinsulaire conflikt is geworden, heb ik mij niet begeven. Straks rijst er misschien weer een conflikt tussen de Aruba Sport Unie en bepaalde aangesloten leden, dus moet de Aruba Sport Unie een bepaald recht hebben om bepaalde sancties op te leggen. Dus daarin heb ik niet willen treden. Ik heb dat zuiver beschouwd als een interne aangelegenheid. Wanneer echter de sport in het algemeen wordt benadeeld, dan zijn wij geroepen om in te grijpen. Als de andere leden menen, dat wij er zo zouden volstaan, Mijnheer de Voorzitter, om nu dus de gelden een algemene bestemming te geven, zonder uitsluiting van de Aruba Sport Unie, zou ik trouwens niet weten hoe dat zou kunnen geschieden. Indien er een modus op gevonden kan worden, zodat de sport zeker niet zal worden benadeeld, dan zou ik hiertegen ook geen bezwaar hebben. Ik had toch gaarne gewild, dat die commissie komt. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Zijn er nog andere leden, die in de eerste ronde gesproken hebben en die nog het woord wensen te voeren? Zo niet, dan is het woord thans aan Gedeputeerde Oduber.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik kom weer even terug op het verschil in zienswijze tussen mij en de heer Finck ten aanzien van het standpunt van de Aruba Sport Unie, qua subsidietoekenning.
Het hoofd motief, als ik dat zo algemeen mag stellen, is geweest, dat de uitkering van subsidie voor de aangevraagde trainer voor de Aruba Voetbal Bond, tegen de subsidie-richtlijnen is. Als basis werden twee punten genoemd, ten eerste de erkende diploma's, die er niet waren en ten tweede werd ook genoemd de kwestie van de schorsing. Nadat deze kwestie voor het eerst de aandacht van de Raad gekregen heeft, is het Bestuurscollege niet stil blijven zitten. Ook het Bestuurscollege heeft besprekingen gehad met diverse instanties van de sport, de Aruba Voetbal Bond en de Aruba Sport Unie. In tegenwoordigheid van meer dan een gedeputeerden van het eilandgebied werd de zaak zodanig geregeld, dat

er een misverstand die misschien in deze bij de leden nog steeds aanwezig is, weggewerkt werd en dat zowel de Aruba Sport Unie als de Aruba Voetbal Bond toegezegd hebben deze zaak tussen hen beide te zullen regelen. Het wachten is nu op de twee instanties om dat misverstand weg te werken om de subsidie al of niet toe te kennen onder bepaalde voorwaarden waar beide partijen mee eens zullen zijn. Er zijn meerdere gevallen geweest in het verleden, Mijnheer de Voorzitter, waarbij de Aruba Sport Unie subsidie toegekend heeft aan geschorste leden en ik zou haast zeggen aan niet-leden van de Aruba Sport Unie. In de Memorie van Antwoord kwam tot uiting in de eerste plaats de kwestie van een spearfishing-groep, die Aruba zou vertegenwoordigen in de Verenigde Staten een paar jaren terug en ook bij de verschillende gevallen van de jaarlijkse terugkomende vistournooi van de Nederlandse Antillen, dat op Aruba gehouden werd. Dit zijn dus bewijzen, die het beweerde feit weerleggen, dat de Aruba Sport Unie niet genegen zou zijn om niet-leden en geschorste leden subsidie toe te kennen. Is dit toch vermeld in een brief, dan geloof ik vast en zeker, dat na de bewuste besprekingen met de betrokken instanties van de baan is. Men zou de basis van het sportconflikt willen wijten aan het feit, dat het beleid van de Aruba Sport Unie in de subsidietoekenning de oorzaak hiervan zou zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij niet gaan verdiepen in deze kwestie, misschien zal het later bij de begrotingsbehandeling wel naar voren gebracht moeten worden, maar thans wil ik volstaan met te zeggen, dat wanneer het nodig zal zijn, dat het Bestuurscollege dan verder op in zal gaan.
De heer Finck zegt, dat de Aruba Sport Unie op een verkeerd pad is. Dat kan best zo zijn. Iedereen wijkt wel eens af van de normale gang van zaken. Ik vraag mij echter af: Is dit nu pas opgemerkt, nu nadat de Aruba Sport Unie zeven jaar lang subsidie heeft toegekend gekregen, of is dit nu de laatste jaren naar voren gekomen?
Ik meen mij nog te herinneren, dat deze subsidie-richtlijnen al een vier of vijf jaren oud zijn. De heer Figaroa heeft het gehad over het sportbureau. Ik moet mij aansluiten bij hetgeen de heer Figaroa heeft gezegd, wij moeten ons eerst en vooral afvragen, hoe zo'n sportbureau tewerk zal gaan. Persoonlijk kan ik op het ogenblik niet zeggen, hoe dit gedaan zou kunnen worden, maar misschien zouden de heren Figaroa en Finck bij elkaar kunnen komen om dit te bespreken en een voorstel hierover in te dienen.
De heer Max Croes heeft voorgesteld om de hele zaak aan te houden voor een paar maanden om te zien wat uit de bus komt ten aanzien van het onderzoek van de sportconsultant uit Nederland en om dan een definitieve beslissing te nemen. Dit voorstel wordt, meen ik, door het Bestuurscollege ten volle ondersteund en ik hoop, dat dit de uitweg zal zijn voor al de moeilijkheden, die wij gehad hebben op sportgebied de laatste jaren.

<u>DE VOORZITTER</u>: In overleg met de heer Gedeputeerde Oduber zou ik de vraag van de heer Finck, de kernvraag, nog even categorischer willen beantwoorden. Ik heb namelijk van de heer Oduber begrepen, dat de Aruba Sport Unie haar standpunt inderdaad gewijzigd heeft en mits men aan voorwaarden voldoet ten aanzien van de trainer, bereid is subsidie te verlenen aan de Aruba Voetbal Bond ten aanzien van de trainer. Zelfs als is de Aruba Voetbal Bond geschorst of geen lid van de Aruba Sport Unie. Ik geloof, dat dit het categorisch antwoord is, dat de heer Finck op zijn categorische vraag wenste. Wel wil ik nog eens naar voren brengen, dat ik de beschuldiging van de heer Finck, dat het Bestuurscollege deze zaak nooit ernstig heeft aangepakt, krachtig van de hand zal wijzen. Het Bestuurscollege heeft zich, zoals de Gedeputeerde Oduber reeds naar voren heeft gebracht, zeer verdiept in deze zaak en zich grote zorgen gemaakt over deze zaak. Wij hebben besprekingen gevoerd hierover en ons afgevraagd wat wij kunnen doen in deze.
Echter was sindsdien en voor die tijd al van landswege gaande bepaalde pogingen om dit probleem op te lossen.

Ik heb reeds gesteld, het Antilliaanse conflikt is de achtergrond van deze hele zaak. Er is een commissie benoemd indertijd door de Landsregering. De bemiddelaar is niet tot een oplossing gekomen. Het Bestuurscollege heeft gemeend als die tijd de zaken niet anders te moeten nemen, terwijl er door het Land aan deze zaak wordt gewerkt. Sinds geruime tijd is de betrokken minister bezig met andere pogingen om tot een oplossing te komen en alweer meent het Bestuurscollege zich daarom, om die reden dus, niet hierin te moeten mengen. Niet omdat wij de zaak niet willen aanpakken, maar omdat wij menen dat de zaak reeds aangepakt wordt. En wel op een veel beter niveau, als wanneer het Bestuurscollege van Aruba de zaak gaat aanpakken. Omdat ik niet geloof, dat in dit hoofdconflikt, althans, het Bestuurscollege van Aruba in de positie verkeert om een oplossing te bewerken. Dan zou ik nog tenslotte dit naar voren willen brengen. Er zijn veel voorstellen gekomen uit de Raad. Een voorstel om de omschrijving van deze post op de begroting te wijzigen een voorstel om een commissie te benoemen, een voorstel om de hele zaak te laten rusten voor een twee of drie maanden in afwachting van de bevindingen van de sportconsultant; een voorstel van de heer Figaroa om de subsidie aan te houden. Ik zou dit willen voorstellen, want het wordt wel een beetje ingewikkeld nu. Ik geloof, dat het in ieder geval van belang is dat er een commissie uit de Raad benoemd wordt en wel omdat, zelfs wanneer er zal worden overgegaan tot aanhouding van de toekenning van subsidie, danwel wijziging van de omschrijving van deze post op de begroting, hetgeen straks aan de orde kan worden gebracht bij de behandeling van de begroting zelf, dan moeten wij dus afwachten, dan nog voelt het Bestuurscollege behoefte aan de uitspraak van een commissie, die eerst de zaak onderzoekt, opdat het Bestuurscollege meer concreet de gevoelens te weten komt, die onder de raadsleden leven. Er zijn kennelijk bepaalde gevoelens en gedachten onder U en indien de omschrijving van de post gewijzigd wordt of wat U ook gaat doen, dan lijkt het mij zaak, dat het Bestuurscollege goed en precies weet wat de Raad nu precies wil in deze. En daarom zou ik met handhaving van het voorstel van de heer Finck, dat dus aan de orde kan komen bij de begrotingsbehandeling, in overweging willen geven om toch die commissie te benoemen, opdat dan het Bestuurscollege als het ware een rechtlijn krijgt van de Raad, hoe in deze te handelen in de naaste toekomst. Er is gesteld, dat commissies lang kunnen werken. Ik geloof niet, dat wij zo pessimistisch hoeven te zijn. Er is onlangs een commissie geweest uit de Raad die over de kwestie van de tarieven van de taxis werd aangesteld en ik heb gemerkt, dat deze commissie heeft wel binnen zeer redelijke tijd een zeer grondig en een zeer zakelijk rapport heeft uitgebracht. Deze commissie was wel een dure commissie, maar de commissie heeft wel binnen een redelijke tijd een concreet voorstel gedaan, dat het Bestuurscollege op het ogenblik in ernstige overweging heeft, Ik geloof daarom, dat wij niet zo pessimistisch hoeven te wezen ten aanzien van de werkwijze van een commissie in deze. Ik zou daarom aan de verschillende voorstellers willen vragen: kunt U zich verenigen met het voorstel, dat het voorstel van de heer Finck om in de begroting een wijziging te brengen van de omschrijving van de post, welke aan de orde kan worden gebracht straks bij de behandeling van de begroting en dat wij thans ten aanzien van dit agendapunt overeenkomen, dat een commissie wordt benoemd om deze zaak te bestuderen en rapport uit te brengen aan de Raad?

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, als ik het goed heb begrepen, dan is het voorstel van U, dat U de twee voorstellen, dus van de heer Eman en van mij overneemt. Ik kan daar volkomen mee akkoord gaan. Zoals de heer Max Croes reeds gezegd heeft, deze zaak blijft dan uit de politiek. Zij is er nooit in geweest en zal er ook nooit in komen.

Wij ondersteunen ten volle het voorstel van de heer Eman en wij hopen ook, dat van gene zijde ook het voorstel van ons overgenomen wordt om dus de omschrijving van de post te wijzigen in: ten behoeve van de sport in het algemeen op Aruba.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, namens deze fraktie kan ik deze toezegging doen, maar ik heb van de heer Finck begrepen, dat het dus alleen de omschrijving van de post is. Indien zo, gaarne onze instemming.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, van deze zijde zijn er ook geen bezwaren.

DE VOORZITTER: Thans wil ik voorstellen de commissie uit de Raad als volg samen te stellen. Tenzij de Raad anders mocht verlangen, dan zou ik de commissie als volg willen benoemen, namelijk de heer Max Croes, de heer Frans Figaroa en de heer E.R.Finck. Gaat de Raad ermee akkoord?

De Raad gaat akkoord met de benoeming van de commissie als voorgesteld door de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Ik wil er even op wijzen, dat volgens artikel 35, lid 3 het eerst genoemde lid der commissie de vergadering bijeen roept. Dus op de heer Max Croes berust de taak om de eerste vergadering van deze commissie bijeen te roepen.

DE HEER C.A.EMAN: Zou de mogelijkheid bestaan dat de commissie zich in verbinding zou kunnen stellen met de sportadviseur?

DE VOORZITTER: Ja, natuurlijk. Ik geloof, dat dat zelfs een zeer goed idee is en ik wil dus de commissie nog in overweging geven om contact te maken met de sportadviseur en alle instanties op sport gebied, maar ook om op overheidsgebied in deze van gedachten te wisselen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, misschien is het wenselijk, dat hier door de Raad opdracht wordt gegeven om het rapport binnen drie maanden aan het Bestuurscollege uit te brengen.

DE VOORZITTER: Kan de Raad zich verenigen met het voorstel van de heer Figaroa.

De Raad gaat akkoord met het voorstel van de heer F.D.Figaroa.

DE VOORZITTER: De commissie blijft hierbij benoemd met een termijn van drie maanden om rapport uit te brengen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

12. Brief van het Bestuurscollege dd. 6 oktober 1964 no. 8754 inzake het schoonmaken van de dam van Pali Boonchi (Bijlage no. 50).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

13. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1963 (4e wijziging). (Ag.no. 2122; bijlage 1964 no. 24).

DE VOORZITTER: De algemene beschouwingen over deze ontwerp-eilandsverordening worden hierbij geopend. Zijn er leden die het woord wensen?

DE HEER A.WERLEMAN: Ik heb alleen maar een kleine vraag voor U. In de Memorie van Toelichting spreekt het Bestuurscollege op bladzijde 3 bovenaan, dat de waterfabriek op hoge capaciteit draait. Wat bedoelt men hiermee? Hoeveel bedraagt dan de capaciteit als de fabriek boven haar capaciteit draait? Begrijpt U me? De capaciteit is 10.000 ton, draait hij dus boven die capaciteit dan?

DE VOORZITTER: Bovencapaciteit, Mijnheer Werleman, daar verstaan wij onder, dat de fabriek, die op het ogenblik nog uit vijf distillatie eenheden bestaat, eigenlijk maar met vier units mag draaien, omdat men niet continu kan draaien op vijf units, dus maximum capaciteit. Men moet een standby unit hebben bij gevallen van reparatie, schoonmaak en dergelijke. De normale capaciteit van een bedrijf, van een fabriek, is dus niet de maximum capaciteit. En daarom spreken wij hier dus van een over-capaciteit op het ogenblik. Ik hoop, dat ik U de situatie nu duidelijk gemaakt heb.
Wij gaan over tot artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen: Titel A. Ontvangsten, bladzijde 2. Uitgaven: bladzijde 3. Titel A. bladzijde 4 en 5. Titel B. Kapitaaldienst: bladzijde 7,8 en 9. Titel C. Reserve- Kas en Verrekendienst: bladzijde 11 en 12 en het ontwerp in zijn geheel.

14. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1963 (7e wijziging). (Ag.no. 7975; bijlage 1964 no. 35).

De algemene beschouwingen over deze ontwerp-eilandsverordening zijn hiermede geopend.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, misschien kunnen wij dit artikelsgewijze behandelen.

Titel A. Gewone Dienst; Uitgaven: bladzijde 3. Hoofstuk 1 Post 2.01.01. 0.3. Reis en Verblijf kosten.

DE HEER F.D.FIGAROA: Op de post: Reis en Verblijf kosten staat aangegeven ongeveer f. 16.000,--. Hoe is dat nou ontstaan? Ik bedoel, is dat een bepaald bedrag voor de reis en verblijf kosten van een jaar of een bepaalde periode of meerdere jaren. f. 16.000,-- voor reis en verblijf kosten in een jaar is nogal aan de hoge kant.

DE VOORZITTER: Maar ik zie hier geen f. 16.000,-- staan.

DE HEER F.D.FIGAROA: Goed dan, f. 15.925,--

DE VOORZITTER: Mijnheer Figaroa, ik kan U als volgt antwoorden. Dat zijn inderdaad de reis en verblijf kosten, niet van een jaar, maar van diverse jaren, die dus in een keer werden afgerekond. En die komen dus tenlaste van het begrotingsjaar.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 13.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

Titel B. Kapitaaldienst: bladzijde 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,en 20.
Titel C. Reserve- Kas en Verrekendienst: bladzijde 22 en 23 en het ontwerp werd in zijn geheel aangenomen.

15. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor 1960 (4e wijziging). (Ag.no. 2889; bijlage 1964 no. 29).

DE VOORZITTER: Niemand het woord, dan gaan wij over tot artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:
Afdeling 1: Baten en Lasten.
Afdeling 11:Kapitaalsontvangsten, kapitaalsuitgaven en het ontwerp in zijn geheel.

16. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van afschrijvingspercentages van het Water- en Energiebedrijf (Ag.no. 1442; bijlage 1964 no. 30).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

17. Ontwerp-eilandsbesluit tot wijziging van de begroting van het Water- en Energiebedrijf voor 1960 (6e wijziging).(Ag.no. 6934; bijlage 1964 no. 31).

De algemene beschouwingen worden geopend.

DE VOORZITTER: Zijn er leden die het woord wensen? Zo niet, dan gaan wij over tot artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 en het ontwerp in zijn geheel.

18. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor 1964 (2e wijziging). (Ag.no. 4287; bijlage no. 26).

De algemene beschouwingen worden geopend.

DE VOORZITTER: Zijn er leden die het woord wensen? Zo niet dan gaan wij over tot het artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijde 1 en 2.
Titel A. Gewone Dienst. bladzijde 3 en 4.
Titel B. Kapitaaldienst: bladzijde 6 en 7.
Titel C. Reserve- Kas en Verrekendienst: bladzijde 9 en 10 en het ontwerp in zijn geheel.

19. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het eilandgebied voor het dienstjaar 1965 (Ag.no. 8788; bijlage 1964 no. 44).

De algemene beschouwingen worden geopend.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Eman, die zittende het woord zal voeren.

DE HEER C.A.EMAN: Van de leden van de Raad mag worden verwacht dat zij zich goed kunnen voorbereiden voor de begrotingsbehandeling. Van het Bestuurscollege mag kunnen worden verwacht, dat zij de Raad daartoe in de gelegenheid zal stellen door de Raad tijdig alle stukken te doen toekomen en een redelijke termijn voor de oproeping tot de openbare behandeling in acht zal nemen. In dit geval bereikt het algemeen verslag, de Memorie van Antwoord en de convokatie voor de openbare behandeling de Raadsleden op de zelfde dag en zij hadden ongeveer vier dagen met twee feestdagen er tussen de tijd om zich op de openbare behandeling voor te bereiden. Dan mogen wij het Bestuurscollege er op aan dringen in de toekomst te bevorderen dat de Raad voldoende gelegenheid krijgt om zich op de openbare behandeling voor te bereiden. Van deze gelegenheid wil ik tevens gebruik maken om opnieuw bij het Bestuurscollege aan te dringen de nodige stappen te nemen, opdat de leden van de Raad zo spoedig mogelijk over een ruime werkkamer zullen kunnen beschikken waar zij de door hen nodig geachte stukken rustig kunnen raadplegen.
Reeds jaren wordt er vanuit de Raad bij het Bestuurscollege er op aangedrongen om de controle-rapporten tijdig bij de Rekenkamer te laten indienen. Telkenmale werd door het Bestuurscollege toegezegd, dat aan deze wensen zal worden tegemoetgekomen. Als excuus werd door het Bestuurscollege aangevoerd het tekort aan personeel. Thans blijkt echter in het verslag van de Rekenkamer over het jaar 1963, dat de bestaande achterstand eerder toe dan afgenomen is, letterlijk schrijft de Rekenkamer in haar verslag, en ik citeer van bladzijde 2: De achterstand in het uitbrengen van controle-rapporten omtrent belangrijke delen van de overheidstaak is ondanks een redelijk geachte personeelsbezetting eerder toe- dan afgenomen, in het verslagjaar. Uit het verslag van de Rekenkamer blijkt onweerlegbaar dat er geen dergelijke redenen zijn voor de toegenomen achterstand. Als het Bestuurscollege met voldoende personeel zijn taak niet naar behoren kan uitvoeren dan schiet het in zijn leidinggevende functie tekort, te meer daar het hier gaat om een zeer ernstige nalatigheid namelijk het niet nakomen van de vereisten van de comptabiliteitsvoorschriften. Daar alleen de jaar rekeningen vastleggen, wat dus de werkelijke uitgave en inkomsten zijn geweest, hoop ik dat de achterstand in de samenstelling van de controle-rapporten met bekwame spoed zal worden ingehaald. Mijnheer de Voorzitter, ik wil nu even spreken over de financiele toestand in de toekomst van ons eiland.
Hoewel de begroting van 1965 sluitend is, geeft deze weer een belangrijke stijging der uitgave te zien en is van een werkelijke bezuiniging nog niet veel gebleken. Alweer heeft men uit de reserves en het financieringsfonds moeten putten ten einde dringende kapitaal werken te kunnen uitvoeren, waardoor het fonds niet meer aan zijn oorspronkelijke doelstelling voldoet. Het Bestuurscollege noemt het in deze te volgen procedure: het systeem van investering uit eigen middelen. Wij kunnen slechts hopen dat het syteem werkelijk aan de verwachting van het Bestuurscollege zal voldoen op zijn zachtst uitgedrukt, vrezen wij dat dit niet ten volle het geval zal zijn.
Elk land ziet zich op een bepaald moment gedwongen om voor onvoorziene uitgaven te putten uit zijn reserves, uiteraard voor zo verre deze er zijn. Wij zullen in elk geval, zo de noodzaak zich op korte termijn voordoet, hiertoe niet meer in staat zijn. Mijnheer de Voorzitter, het is verheugend nieuws, dat de inkomsten voorlopig blijven stijgen.
Voor een groot deel is deze stijging toegeschreven aan de gunstige gevolgen, die de uitvoering van de projekten van het meer-jarenplan met zich brengt. Men zou kunnen stellen, dat dus verder de stijging der middelen als gevolg van de gunstige daling der uitgave bij uitvoering der projekten net voldoende was om de stijgende uitgave op te vangen, maar terecht stelt het Bestuurscollege zelf in de Memorie van Toelichting

dat het meerjarenplan ook lasten met zich kan brengen die niet opgevangen zullen kunnen worden door een bepaalde bestaande middelen. Het Bestuurscollege meent echter met/opmerking alle gevaren die ons bedreigen te hebben bezworen. Dat wij spoedig te maken zullen hebben met lasten waarvoor thans nog geen voorziening is getroffen, is een feit. Tot nu toe zijn in de begroting de annuiteiten verwerkt van leningen, die blijven onder het bedrag van 30 miljoen gulden. Het werkelijk bedrag der lening lag echter volgens het verslag van de Rekenkamer, eind 1963 boven de 60 miljoen.
Het is te verwachten, dat reeds in 1966 over het grootste gedeelte van het verschil van 30 miljoen annuiteiten zullen moeten worden betaald. Het zou zaak zijn voor het Bestuurscollege om zich nu reeds hierop voor te bereiden.
Ook is het zeker, dat de middelen beinvloed zullen worden door andere factoren, onder andere: De voortdurend lay-off bij de Lago. In de vergadering van 22 oktober, hebben wij het Bestuurscollege er reeds op attend gemaakt, dat wij uit goede bron hebben vernomen, dat het in de bedoeling van de Lago ligt om tegen het einde van 1970 slechts met minder dan 1000 man te werken. Het Bestuurscollege zei, betreffende deze aangelegenheid niet over concrete feiten te beschikken, maar dat het zijn licht hierover zou opsteken en zou doen wat het kon. Op onze vragen in de huishoudelijke vergadering over de door het Bestuurscollege in deze aangelegenheid geboekte resultaten antwoordde het Bestuurscollege in de Memorie van Antwoord, dat het contact zou opnemen met de Commissie van Overleg uit de Raad. Daar het hier gaat over de levensadem van Aruba, willen wij er andermaal bij het Bestuurscollege op aandringen om in deze zaak de nodige spoed te betrachten en alle voor het welzijn van Aruba nodige maatregelen te betreffen. Ook willen wij het Bestuurscollege mededelen, dat de Lago erop rekent dat zij tegen 1970 ongeveer 50% meer aan belasting zal betalen dan nu. Volgens inlichting zal dit het gevolg zijn van de herziening van de wijze waarop de Lago belasting betaalt en of door direkte belastingverhoging. Misschien zou er een regeling met de Lago te treffen zijn, aangaande deze belastingkwestie, waardoor de Lago wellicht bewogen kan worden haar plannen met betrekking tot de lay-off te wijzigen. Waar dit bij onze Raad het grootste probleem is, verdient zij dan ook de meeste aandacht. /die
Mijnheer de Voorzitter, terugkomende op de financiele positie van ons Eilandgebied, meen ik te mogen stellen, dat de verbetering van deze situatie niet in belastingverhoging moet worden gezocht. Volgens statistieke mededeling van de Nederlandse Antillen was de prijs in deze voor de kosten van levensonderhoud op Curacao voor het jaar totaal 105.0 en voor Aruba 106.0, dus 1.0 hoger voor Aruba. Voor wat betreft de belastingen was dit op Curacao 112.0 en voor Aruba 117.0, dus 5.0 hoger voor Aruba. Een verdere prijsstijging van de kosten van leven en onderhoud ten opzichte van Curacao zal dan tot gevolg kunnen hebben, dat nieuwe industrielen zich eerder op Curacao dan op Aruba zouden willen vestigen. Mijnheer de Voorzitter, het eerste vereiste om verbetering te brengen in onze financiele positie blijft bezuiniging.
Een tweede mogelijkheid is, een vlottere afwerking van het meerjaren-plan. Indien wij het Ontwikkelingsplan nagaan, dan zien wij dat wij heel wat achter zijn geraakt met de uitvoering van dit plan, vooral wat betreft scholen- en hotelbouw, wegenaanleg, enz.
Voor wat betreft het fosforzuur projekt plus ontginning van onze fosfaat-lagen, welke projekten volgens vroegere prognose reeds een paar jaren terug in uitvoering moesten zijn geweest, krijgen wij telkens te horen dat dat nog in studie is. Aangezien deze onbeheerde wijze van financiering door Nederland aan het Bestuurscollege bekend is althans spoedig zal worden bekend gemaakt en aangezien er van de verdeling van het plan in sprake is gekomen, is het aan te bevelen met voor wat betreft de eerste fase van het plan, dat het Bestuurscollege de Raad een meer uitgewerkt overzicht van dit plan doet toekomen met prognose van baten en lasten, die deze projekten in de toekomst zullen hebben.
Mijnheer de Voorzitter, een derde mogelijkheid om onze toekomstige financiele

positie te verbeteren, is één herverdeling van de belasting opbrengst tussen Land en Eilandgebied. In 1964 had het Bestuurscollege zelf in de Memorie van Toelichting op de begroting over de mogelijkheid van een wijziging in financiele verhouding tussen Land en Eilandgebied gesproken. Het Bestuurscollege zegt hierin: We hebben gemeend niet tot de belastingverhoging te moeten overgaan doch overleg te plegen met de Landsregering inzake de herverdeling van de belasting opbrengst. Deze mededeling had de steun van de gehele Raad, maar van de uitvoering van dit streven wordt niets meer gehoord. Het ziet ernaar uit, dat zodra deze kwestie tussen Land en Eilandgebied zich voordoet, het Bestuurscollege en het Eilandgebied van mening zijn dat verzet zinloos is en bij voorbaat capituleren. Wij hebben dit gezien bij de kwestie van de verhoging van accijns op bier, bij de verhoging van de invoerrechten op chocolade en suikerwaren en hier doet zich wederom hetzelfde voor bij de kwestie van de Ontwikkelingsbank Aruba, die een groot gevaar voor onze eilandelijke economie betekent, indien dit niet goed wordt uitgewerkt.
Het is daarom zaak voor Aruba, dat het poogt zich aan de overheersende positie van de Landsregering te ontrekken althans deze zoveel mogelijk te neutraliseren. Bij de huidige stand van onze wetgeving is een effectief verweer tegen de Landsregering niet mogelijk. Daar het niet ondenkbaar is, dat wij ons op korte termijn geplaatst zullen zien voor de noodzaak het Arubaanse belang te beschermen dient gebruikt gemaakt te worden van artikel 70 van de Statenregeling, het enige artikel, dat ons in staat stelt ons te weer te stellen tegen op initiatief van de Landsregering tot stand gekomen landsverordeningen, die in strijd zijn met het algemeen belang van Aruba. Artikel 70 van de Statenregeling zegt, dat geen uitvoering gegeven wordt door de vaststelling van een Algemene Maatregel van Rijksbestuur. Is deze Algemene Maatregel van Rijksbestuur er eenmaal, dan kan Aruba, wanneer het Arubaanse belang dit vordert, zich wenden tot de door deze Algemene Maatregel van Rijksbestuur aan te wijzen instantie. Waar het hier een algemeen Arubaanse belang betreft, meen ik dat ook bij de aanhangers van het Bestuurscollege geen tegenkanting tegen dit voorstel kan bestaan. Ik wens daarom een motie in te dienen van de volgende strekking:
De Eilandsraad van Aruba in openbare vergadering bijeen op 17 december 1964.
Overwegende, dat in artikel 70 van de Statenregeling de mogelijkheid opengesteld is om bij Algemene Maatregel van Rijksbestuur regelingen te treffen omtrent de gevallen, waarin desverzocht de vaststelling van een door de Staten goedgekeurde ontwerp-landsverordening niet zou geschieden dan na goedkeuring van één in die Algemene Maatregel van Rijksbestuur aan te wijzen instantie;
Overwegende voorts, dat het gewenst is, dat die aan te wijzen instantie in Nederland zetelt;
Overwegende wijders, dat het gewenst is, dat de in deze motie bedoelde verzoek door de Eilandsraad kan worden gedaan;
Is van oordeel, dat het in het belang van het Eilandgebied Aruba en van de Nederlandse Antillen is, indien deze Algemene Maatregel van Rijksbestuur ten spoedigste tot stand komt:
Besluit om deze moties ter kennis te stellen van de bepaalde instanties.

DE VOORZITTER: Hebt U meer afschriften van de motie, Mijnheer Eman?

DE HEER C.A.EMAN: Jawel, ik heb een stuk of drie. Mijnheer de Voorzitter, het is niet mijn bedoeling, indien het niet strookt met Uw beleid, om deze motie nu direkt te behandelen, dus ik had gaarne, dat de andere leden eerst in een algemene beschouwing hun mening lieten horen en om de motie daarna aan de orde te brengen.

DE VOORZITTER: Mijnheer Eman, bent U gekomen aan het eind van Uw betoog?

DE HEER C.A.EMAN: Jawel, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden, die het woord wensen? Wij zijn thans nog steeds bezig met de Algemene Beschouwing van de hoofdbegroting. Deze motie is een onderdeel van het betoog van de heer Eman en stel dus voor, dat wij voortgaan met de Algemene Beschouwingen en straks met ons antwoord en dat wij dus later na de tweede ronde deze motie aan de orde stellen. Dus voorlopig kunt U kennis nemen van de motie en wij gaan gewoon door met de Algemene Beschouwingen voor de hoofdbegroting 1965.

DE HEER E.R.FINCK: Mag ik nu aansluiting op deze motie verzoeken of er misschien meer exemplaren zijn van de motie, want het is zo moeilijk om een motie hier te bespreken als wij er geen afschrift van hebben.

DE VOORZITTER: Wij zullen dan dit doen, Mijnheer Finck, wij hebben toch de tijd omdat ik wel aanneem, dat er meer sprekers zijn voor de hoofdbegroting. Wij zullen dit even laten stencillen of fotograferen, zodat elk lid een afschrift kan krijgen hiervan. Kan de Sekretaris dat even doen aan de hand van dit exemplaar? Op zeer korte termijn krijgt U afschriften van deze motie. Wij gaan voort met de Algemene Beschouwingen. Zijn er leden, die het woord wensen?

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, elk jaar komen wij bijeen om als volksvertegenwoordigers de begroting van het Eilandgebied Aruba te bespreken en zo brengen wij onze wensen naar voren. Soms worden ze behandeld, soms worden zij vergeten, zoals wij vanmorgen hebben gezien, en soms worden zij doodgedrukt, als iets dat niet zal kunnen worden uitgevoerd. Het gebeurt meermalen, dat wij een voorstel naar voren brengen, maar dat er toch niets aan gedaan wordt. Mijnheer de Voorzitter, niet zo lang geleden konden wij de gevolgen zien van deze gang van zaken toen wij met de motie van wantrouwen tegen het Bestuurscollege kwamen. De zaak is zomaar opzij gezet, maar ik denk niet dat iedereen het gebeurde vergeten is. Juist daarom heb ik moeite gedaan om vandaag een ander op te stellen, dat ik nu naar voren wens te brengen met de hoop, dat het toch in goede aarde zal vallen.
Veel verwacht ik niet, na de vele teleurstellingen, die ik reeds heb ondervonden. Als ik ze niet naar voren zou brengen, dan denk ik dat ik mijn plicht niet doe. Daarom wil ik de moeite nemen om deze naar voren te brengen, Mijnheer de Voorzitter, een paar dagen geleden heeft onze partij een mooi pamflet uitgegeven over de 40-urige werkweek. Op papier was het mooi, het papier waarop het gedrukt stond nog mooier, het had de kleur van de partij. Maar, Mijnheer de Voorzitter, laten wij onszelven niet voor de gek houden, want wij hebben er helemaal niets mee bereikt. Daarin werd namelijk gesproken over de 40-urige werkweek, die in het leven zal worden geroepen ingaande begin januari.
Ik heb reeds verschillende malen hierin naar voren gebracht, om een 40-urige werkweek in het leven te roepen. U en de overige leden van de Raad zijn er steeds tegen geweest, omdat men het nodig achtte of eenvoudig omdat men het wil uitvoeren. Ik ben dus nu blij, dat het idee van de 40-urige werkweek nu bij het Bestuurscollege heeft post gevat en dat er nu tenminste iets aan werd gedaan. Maar, Mijnheer de Voorzitter, dat "iets" is zeer teleurstellend, want het betreft hier een 40-urige werkweek, die gewerkt zal worden over zes dagen. Mijnheer de Voorzitter, het ware beter, dat U het zo gelaten had, zoals het is en dus geen 40-urige werkweek instellen, als wij niet kunnen overgaan op het systeem van 5 dagen per week. Ik kan wel begrijpen, dat het Eilandgebied er verleden jaar niet mee had willen beginnen, omdat men de Lago voor het hoofd wilde stoten of een of andere grote werkgever, hier.

Maar de Lago heeft intussen het Bestuurscollege het gras onder de voeten weggemaaid en heeft de 40-urige werkweek toch ingesteld, met 5 dagen per week. Het argument, dat men de Lago zou dwarszitten, bestaat niet meer. De Lago heeft het systeem reeds in het leven geroepen, nu blijft het over aan het Bestuurscollege om hun voorbeeld te volgen en voor de arbeiders en ambtenaren van het eilandgebied de 5-daagse-40-urige werkweek in te stellen. Ik wil hier dus nogmaals aan het Bestuurscollege voorstellen, om de 40-urige werkweek te laten werken over een periode van 5 dagen, te beginnen begin januari van het volgend jaar, van maandag tot en met vrijdag en de zaterdag vrij. Daar waar men reeds 40 uren of minder werkt, kan men gerust elke dag een uur langer werken om de uren, die nu op zaterdag gewerkt worden in te lopen. Dat is dus mijn voorstel. Mijnheer de Voorzitter, laten wij eerlijk zijn, iedereen op het eiland weet, dat het Bestuurscollege bang is om een 40-urige werkweek in te voeren over 5 dagen per week, want men wil de Vereniging van Handel niet in moeilijkheden brengen of men is bang voor die vereniging. Mijnheer de Voorzitter, laten wij als U blieft de Vereniging van Handelaren vergeten. Wanneer U met dit voorstel komt, Mijnheer de Voorzitter, dan zult U de steun van de gehele Eilandsraad krijgen en U hoeft niet bang te zijn voor de Vereniging van Handelaren of wie dan ook. Ik hoop, dat het Bestuurscollege deze zaak nog eens zal nakijken en nogmaals bestuderen, zodat wij per 1 januari aanstaande kunnen beginnen met een werkweek van 40-uren over een periode van vijf dagen.
Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer blij om uit de Memorie van Antwoord te vernemen, dat ook straten van San Nicolas opgenomen zijn voor het aanbrengen van de zogenaamde "daylight" verlichting. Zoals ik kon lezen in de Memorie van Antwoord, heeft men al de toezegging gedaan, dat dit spoedig zal komen en ik hoop dan ook, dat het departement, dat hiermede belast is er niet al te lang over zal doen om dit te verwezenlijken. Mijnheer de Voorzitter, een drie jaren geleden meen ik te hebben gevraagd om een tweetal lichten te plaatsen aan de ingang bij de Rodgerbeach. Indertijd werd mij toegezegd, dat dit zou worden gedaan. Men is zelfs gaan nakijken wat er zoal gedaan kon worden en ik had dan ook de grootste verwachting dat deze lichten ook geplaatst zouden worden. Maar, Mijnheer de Voorzitter, later hoorde ik, dat de Lago er tegen zou zijn. Niet zoals het in de Memorie van Antwoord staat aangegeven, want zoals wij wel weten wordt in de Memorie van Antwoord de dingen mooier weergegeven dan zij zijn. Wanneer wij dat geval van de lichten bij Rodgerbeach echter zelf gaan onderzoeken, dan zien wij, dat de Lago er tegen is. Mijnheer de Voorzitter, ik vraag van het Bestuurscollege een beetje durf, een beetje lef, wat moed om dergelijke kleine dingen aan te pakken dus om daar die lichten te laten plaatsen, zonder bang te hoeven te zijn voor de Lago. Ik verzoek het Bestuurscollege om dit nogmaals te willen doen nagaan en als men dan nog bang is voor de lago en er geen lichten wil plaatsen vanwege het protest van de Lago, dat men dan de moed opbrengt om een boei te laten plaatsen, zoals men er een bij Savaneta heeft, zodat men toch bij deze gevaarlijke ingang 's avonds als het donker is en 's morgens vroeg als men uit moet varen een goede aanduiding heeft van de ingang. Verder, Mijnheer de Voorzitter, had ik toen naar voren gebracht, dat in diezelfde omgeving er vissers zijn, die wel motorbootbelasting betalen en andere die niet betalen, terwijl zij dezelfde wateren gebruiken. Ik had toen ook gevraagd, waarom de politie, die over het algemeen zo streng optreedt tegen de vissers, die toeziet, dat sommige wel en sommige niet belasting hebben betaald, de durf niet heeft om bij sommige boten een nader onderzoek in te stellen ten aanzien van de motorbelasting. Ik wil dan ook van het Bestuurscollege vernemen of de indertijd toegezegde onderzoek al gedaan is en wat de resultaten hiervan zijn geweest.

Bij een onderzoek zal zeker naar voren komen, dat iedereen, die een boot heeft, motorbootbelasting moet betalen en dat dus de politie niet alleen achter een bepaalde groep mensen moet aanzitten.
Mijnheer de Voorzitter, indertijd heeft het Bestuurscollege mij ook beloofd dat men/de Gouverneur de nodige besprekingen zal voeren ten aanzien van de electriciteitstarieven, dus wat betreft de verlaging van die tarieven.
Ook had ik in de huishoudelijke vergadering voorgesteld om f.25.000,-- van de subsidie van de Aruba Sport Unie af te nemen en aan de Aruba Junior Chamber of Commerce te geven voor het aanschaffen van watercoolers op de scholen. Ik zie dat het Bestuurscollege dit voorstel helemaal niet heeft overgenomen, maar toch ben ik blij, dat het Bestuurscollege wel iets hieraan heeft gedaan in de vorm van een toezegging voor onderhoud en vergoeding van stroomverbruik, welke kosten het Bestuurscollege voor haar rekening wenst te nemen. Maar, als men toch niet genoeg geld bijeen krijgt om genoeg watercoolers te kopen voor alle scholen, dan ben ik er toch een voorstander van om f.25.000,-- af te trekken van de subsidie aan de Aruba Sport Unie en aan de Junior Chamber of Aruba te geven voor het aachaffen van watercoolers voor de scholen. Sport is wel heel mooi, iedereen moet de sport steunen, maar ik vind, dat de gezondheid van de kinderen op de scholen grotere prioriteit geniet dan sport, vooral wanneer, zoals wij vanmorgen hebben kunnen zien, er zoveel gevochten wordt onderling in de sportwereld ten aanzien van de subsidie van f.100.000,--. Ik zou denken dat dit geld beter aangewend zal kunnen worden voor de aanschaffing van watercoolers en dergelijke.
Als wij bijvoorbeeld op San Nicolas bij de Paulusschool komen, dan zien wij daar een oud gevaarte, dat een schande is voor het oog, maar waarin toch de kinderen hun lessen moeten gaan volgen. Ik weet niet of het Bestuurscollege hiervan op de hoogte is. Ik kan de frères niet kwalijk nemen, dat zij geen mooiere klassen hebben om de kinderen lessen te geven, want zij hebben dat nou eenmaal niet. Zij kunnen ook niet beter doen, zij hebben er het geld niet voor. Het geld, dat wij hier weggooien aan vechtende sportstanties kunnen wij veel beter aanwenden om hier een tweetal fatsoelijke klaslokalen op te trekken bij de Paulusschool en misschien ook bij de andere scholen.
Mijnheer de Voorzitter, wij hebben weer eens van het Bestuurscollege mogen vernemen, dat de verbindingsweg tussen de Pastoor Hendrikstraat en de Lagoweg nog niet aangelegd kan worden, omdat de grondzaken nog steeds niet tussen het eilandgebied en de grondeigenaren geregeld zijn. Drie jaren geleden was men bezig met het regelen van deze grondzaken, verleden jaar was men bezig met het regelen van die grondzaken, dit jaar is men nog bezig met het regelen van deze grondzaken. Ik vraag mij af, wanneer men deze grondzaken nou eens grondig zal gaan regelen. Want volgens mij wordt er helemaal niets gedaan aan de verbetering van de wegen in San Nicolas. Maar ik wil niemand de schuld hiervan geven, maar het wordt wel langzaamaan tijd om iets hieraan te gaan doen. Ik heb ook verleden jaar of twee jaar geleden de toestand bij de ambulancedienst naar voren gebracht. Indertijd was het Bestuurscollege zeer sterk gekant tegen het aanbrengen van een of andere verandering in de dienstregeling bij de ambulancedienst. Mijnheer de Voorzitter, ik ben een paar dagen geleden bij de ambulancedienst op bezoek geweest en heb gemerkt, dat er nog geen veranderingen zijn gebracht. Bijvoorbeeld een paar dagen geleden hebben wij een feestdag gehad. Iedere andere ambtenaar, voor zover de dienst het toeliet, had die dag een vrije dag, maar het personeel van de Ambulancedienst - misschien ook andere diensten, dat weet ik niet, maar van deze dienst weet ik het toevallig wel - heeft op genoemde dag geen vrij gekregen. Het is wel te begrijpen, dat de dienst die deze mensen hebben te verrichten het niet toelaat, maar ik vraag mij af, Mijnheer de Voorzitter, gelet op het feit, dat de aard van de werkzaamheden van deze mensen het nooit toelaat, dat zij een vrije dag hebben, of het Bestuurscollege misschien in overweging zal willen nemen om hen op het einde van het jaar een extra gratificatie toe te kennen. Misschien zijn er meer mensen, die onder dezelfde
/met

omstandigheden verkeren, dus aan hen ook een tegemoetkoming voor dit ongenoegen, want ik vind het billijk, dat deze mensen een compensatie krijgen voor de extra dienst. Deze mensen werken bovendien nog steeds 48 uren per week. Dit is een schande voor het Eilandgebied Aruba en zelfs voor de hele Antillen. Want overal wordt er hooguit 45 uren per week gewerkt. Of er nog andere diensten zijn waar men nog 48 uren per week werkt weet ik niet, maar bij de ambulancedienst weet ik dat toevallig wel. Gezien het feit, dat over een paar weken een 40-urige werkweek in het leven zal worden geroepen, wil ik mij afvragen of deze dienst ook op de 40-urige werkweek zal worden overgeschakeld. Ik wil ook naar voren brengen, dat men sinds 1958, toen men de nieuwe salarisregeling heeft ingevoerd, tot de tijd waarop men overgaat tot de 40-urige werkweek, overwerk uitbetaald aan deze mensen naar reden van drie uren per week voor het extra werk, dat men per week heeft moeten verrichten, want volgens mij hebben deze mensen er degelijk voor gewerkt, dus hebben zij dat ook verdiend, boven 45 uren moet men als overwerk betalen. Ik hoop, Mijnheer de Voorzitter, dat deze mensen alsnog voor het door hen verrichte extra werk worden uitbetaald. Ik heb bovendien gemerkt, dat wanneer deze mensen boven hun 48 uren per week overwerk hebben verricht, het nog een maand duurt alvorens zij voor dat overwerk worden betaald. Misschien gebeurt dit ook bij andere diensten, dat weet ik niet, maar bij de ambulance weet ik toevallig dat dit gebeurt. Mocht dit bij andere diensten ook voorkomen, dan verzoek ik U, Mijnheer de Voorzitter, om dit te laten nagaan en de zaak zodanig te regelen, zodat deze mensen voor het door hen verrichte overwerk uitbetaald krijgen, tegelijkertijd met hun normale salaris-uitkering en dat zij niet een maand moeten wachten voordat zij hun geld krijgen. Ik ben ook van mening dat de verlofregeling van deze mensen nodig een verandering moet ondergaan. Misschien is het wel goed om een regeling te treffen voor het ambulance-personeel, overeenkomstig de regeling, die voor alle ambtenaren van kracht is. Het is mij opgevallen, dat een ambtenaar, die reeds 22 jaren bij de ambulancedienst werkzaam is, steeds f.425, per maand verdient. Ik weet niet of ik de juiste persoon ben, die dit naar voren zal moeten brengen, maar ik kan wel zeggen, dat volgens mijn persoonlijke mening dit een grote schande is, dat iemand met zoveel dienstjaren zo'n gering salaris krijgt. Misschien is er hier ook een verandering nodig in de salarisregeling, zodat deze salarissen verhoogd kunnen worden. Het is mij ook opgevallen, dat deze mensen, bij de ambulancedienst dus, niet eens over een klein kastje beschikken, waarin zij hun eten kunnen opbergen. In Oranjestad hebben zij dat wel, in San Nicolas niet. Men moet daar het eten zomaar op een bankje neerleggen. En dit gebeurt dan in een afdeling van de Gezondheidsdienst, waar men zo tuk is op de hygiene. Ook hierin moet iets gedaan worden. Ik wens ook naar voren te brengen, Mijnheer de Voorzitter, dat de mogelijkheid wordt nagegaan om een regeling te treffen ten aanzien van de diensttijden van de artsen in het San Pedro Hospitaal. Het is mij bekend en ik heb ook een geval meegemaakt, dat iemand, die een zeer ernstig ongeval kreeg en naar het San Pedro Hospitaal werd overgebracht en meer dan een uur lang is blijven liggen, alvorens er een dokter kwam om hem te onderzoeken, want men kon geen dokter vinden. Het is wel bekend, dat er toen een dokter was in het Hotel, maar de verpleegster zeide, dat zij die dokter daar niet durfde op te bellen om hem daar weg te halen. Tenslotte werd beslist, aangezien de man een Lago-employee was, hem naar het Lago-hospitaal over te brengen, terwijl hij daar met een gebroken arm lag.

Ik had reeds eerder naar voren gebracht de toestand van de verschillende wegen op San Nicolas.

Natuurlijk heeft het Bestuurscollege enkele van deze wegen laten opknappen, waar wij zeer dankbaar voor zijn, maar er zijn nog verschillende wegen, Mijnheer de Voorzitter, die in een zeer slechte toestand verkeren. U kunt wel zeggen, dat wij van San Nicolas jaloers zijn. Inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, wij zijn jaloers. Als wij naar de stad komen en wij rijden over deze mooie wegen, dan vragen wij ons af, waarom de wegen op San Nicolas ook niet verbeterd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld Louise de Coligniestraat, Lagoweg, Weg naar Fontein en andere. Ik heb ook verschillende malen naar voren gebracht dat bij bepaalde diensten de verwachte resultaten niet bereikt waren. Ik zal niet te diep erop ingaan vanavond. Ik weet niet precies onder welke gedeputeerden deze diensten vallen, maar in ieder geval deelt het gehele Bestuurscollege de verantwoordelijkheid, daarom wil ik dan ook het gehele Bestuurscollege en de betrokken Gedeputeerde in het bijzonder vragen om deze diensten erop te wijzen, dat er een betere efficientie aan de dag gelegd moet worden. Deze diensten zijn: de Voorlichtingsdienst en Domeinbeheer. De hoofden van genoemde diensten moeten door het Bestuurscollege en door de betrokken Gedeputeerde erop geattendeerd worden, wie in feite de baas is. De beslissing blijft altijd aan het Bestuurscollege en die hoofden moeten zich niet inbeelden, dat zij het heft in handen hebben. Ik heb een laatste punt. Het betreft inderdaad een landszaak, maar gezien het feit, dat U vertegenwoordiger bent van het Land, wil ik dit ook hier naar voren brengen. Misschien kunt U dat dan te zijner tijd met de betrokken Minister opnemen. Het gaat om het T.V.-station, Mijnheer de Voorzitter. Dit station zou met het geld van de belastingbetalers gebouwd zijn. Nou zouden wij verwachten, dat eventuele werkgelegenheden aldaar door landskinderen dienen te worden benut. Bij het verzorgen van het Engels nieuws en andere gevallen in het Engels wordt dit gedaan door een niet-Antilliaan. Kunnen wij in de Antillen of op Aruba niet iemand vinden, een Antilliaan dan, die de Engelse programma's kan verzorgen? Ik geloof, dat dit zeer belangrijk is. Ik verzoek het Bestuurscollege om dit te laten nagaan. Ik dank U.

Op voorstel van de Voorzitter wordt de vergadering om 12.05 n.m. geschorst tot 2.00 n.m.

De vergadering wordt heropend om 2.00 n.m.

Afwezig zijn de leden: D.G.Croes en J.Geerman.

De Algemene Beschouwingen over de hoofdbegroting voor het jaar 1965 worden hervat.

DE HEER A.WERLEMAN: Nu wij al weer een jaar verder zijn, Mijnheer de Voorzitter, is het interessant en wenselijk te vernemen, hoe het staat met de verschillende plannen en projekten, die het vorig jaar werden aangekondigd bij de behandeling van de begroting, waaronder ik hier wil noemen de fosfoszuurfabriek, de fosfaatontginning, zoutfabriek, cementfabriek, electrolyse-fabriek, nieuwe chemische fabrieken en verschillende nieuwe hotels, die zouden komen. Van de door de Gedeputeerde bij de behandeling van de begroting voor 1964 verleden jaar opgesomde projekten is slechts de uitbreiding van de haven van Oranjestad thans in uitvoering. In verband met de nieuwe hotels kunnen wij met trots en vreugde constateren, dat de Arubanen een belangrijke bijdrage willen leveren, getuige de opening van het nieuwe Hotel Central en Cactus Inn te Oranjestad, terwijl er meer plannen met medewerking van Arubanen in de toekomst misschien gerealiseerd zullen worden en misschien zonder geldelijke steun van het eilandgebied.

Niettemin vertrouwen wij, dat het eilandsbestuur alle steun aan de ondernemende Arubaanse zakenlieden wil geven, niet alleen evenveel, maar zelfs meer dan aan de buitenlandse investeerders tot zover werd verleend op dit gebied. Gaarne wordt vernomen hoe de toestand thans is met betrekking tot de Olde Molen, met name hoeveel geld deze N.V. aan het eilandgebied schuldig is en hoe het eilandgebied dit geld denkt terug te krijgen en veilig te stellen. Wat betreft de volksgezondheid wil ik even memoreren, wat ik reeds bij de behandeling van de begroting voor 1964 heb gezegd. Ik zal even citeren:
Een aangelegenheid die zeker de volledige aandacht van het Bestuurscollege verdient, is de zorg om ons eiland gezond te houden. In dit verband doel ik op de bestrijding van de gele-koorts muskiet. Ik zou graag willen vernemen, hoe dit thans geschiedt. Is er bijvoorbeeld voldoende controle te allen tijde op de barkjes die van Venezuela, Curacao, Bonaire en de Bovenwinden komen? Aruba is nog niet op de zwarte lijst, maar wel Curacao en de andere eilanden van de Nederlandse Antillen. Daarom is het noodzakelijk om Aruba te beschermen tegen besmetting vanuit het buitenland, maar ook vanuit het binnenland, dus vanuit Curacao, Bonaire en de Bovenwinden. Wij moeten alles in het werk stellen om Aruba vrij van deze muskieten te houden en wij moeten niet schromen om de nodige maatregelen te nemen, al kost het geld. Ook hier is de gezegde van toepassing: voorkomen is beter dan genezen. Voorkomen kost ons minder geld, maar genezen zal ons bommen geld kosten met alle gevolgen van dien. Tot zover mijn betoog verleden jaar, Mijnheer de Voorzitter.
Niettegenstaande de mededeling toen, dat de controle uitgebreid zal worden, valt thans te constateren, dat er bepaalde streken van het eiland besmet zijn. Gaarne verneem ik of er voldoende controle werd uitgeoefend en wat het Bestuurscollege thans denkt te doen om de toestand te verbeteren en hoeveel een nieuwe bestrijdings campagne ons zal gaan kosten? Met de landbouw op Aruba is het nog steeds treurig gesteld.
Het Bestuurscollege heeft ook maar weinig steun en initiatief aan de dag gelegd. Geld is er steeds aanwezig wanneer men de Hydroponicsfarm moet helpen, om echter goedkoop water ter beschikking te stellen van de kleine landbouwers zijn er onnoemelijke bezwaren. Men kan echter door middel van een plan voor gestadige dammenaanleg wel voldoende water op Aruba zelf behouden in plaats dat het naar de zee stroomt. Indien men in de afgelopen jaren enige dammen had aangelegd dan kan men nu voldoende water voor de landbouw krijgen. Dus een eerste vereiste is, dat wij voldoende dammen hebben, zodat zo weinig mogelijk regenwater terug naar de zee zal stromen. Als er eenmaal voldoende dammen met water aanwezig zijn, dan komt de taak om dit water te brengen naar de verschillende kleine landbouwers. Dit kan gebeuren door particuliere watertrucks of gouvernementstrucks tegen redelijke prijzen. Wat de kleine landbouwers verder nodig hebben is een reservoir op een verhoogde plaats op hun land, waar buizen op zijn aangesloten om verdere irrigatie mogelijk te maken. Kunstmest wordt reeds op Aruba gemaakt en is tegen redelijke prijs te verkrijgen.
Indien het eilandgebied in deze richting wil werken dan bestaat de mogelijkheid om de kleine landbouwers binnen enkele jaren te helpen en om de land- en tuinbouw te stimuleren. Er moet tevens voor gezorgd worden voor verbetering van de zandwegen naar de dammen. Maar dat zal niet veel geld kosten, want bij aanleg van de dammen wordt reeds gebruik gemaakt van een tractor en die zal tevens een weggetje kunnen aanleggen naar de dam. Een andere manier om de landbouw te stimuleren is om de thans niet verbouwde terreinen voor landbouw te gaan gebruiken door deze bijvoorbeeld met kleine mais te beplanten (sorghum). Dit kan geschieden door een overeenkomst aan te gaan met de eigenaren van de gronden, door bijvoorbeeld een zekere percentage van de opbrengst te geven.

Het werk kan door de ploegen van de Werkverschaffing worden gedaan; de opbrengst van de oogst kan lokaal worden verkocht en zodoende kan zeker een inkomstenpost voor de werkverschaffing worden verkregen en ongebruikte landerijen kunnen dan goed worden benut. Een ander punt is het stimuleren van de aloe-cultuur. Het schijnt, dat een particuliere instantie bezig is een corporatie op te richten, doch het schijnt niet te willen vlotten.
Het Bestuurscollege dient in dit opzicht wat voortvarendheid aan de dag te leggen en wat bereidwilligheid tonen om te helpen. Men moet zelf de zaak aanpakken of althans stimuleren. De hydroponicsfarm is per 1 september 1964 in handen van een expert gesteld. Gaarne wordt vernomen wat de antecedenten van deze expert zijn. Ik hoop, dat hij geen tweede Robins zal blijken te zijn. Hoeveel bedraagt het salaris, dat hij ontvangt? Wanneer wordt er een eigen kracht om de farm te leiden opgeleid via een studieopdracht? Indien men voor klarinetist kan gaan studeren, dan is een opleiding ten behoeve van deze farm zeker verantwoord.
Gaarne wordt tevens vernomen wat de bedrijfsresultaten van de farm waren onder de Aruminco in de periode 1 augustus 1963 tot en met 1 september 1964. En ook hoeveel de totale investering in dit bedrijf tot op heden bedraagt.

Voor Santa Cruz wil ik nogmaals verzoeken om de aanleg van een natuurpark zoals te Ayo bij de grote stenen te Shiribana ter hand te nemen. Daar is een mooie plek waar men een natuurpark kan stichten. Tevens verzoek ik om nogmaals de mogelijkheid te laten onderzoeken voor de bouw van een filiaalbestuurskantoor te Santa Cruz en ook van de markthallen. Ik zou gaarne van het Bestuurscollege willen vernemen of zij niet met mij eens is, dat de tijd thans gekomen is om definitieve stappen te nemen om tot verlaging van de electriciteitstarieven te geraken. Is het Bestuurscollege bereid om deze kwestie nogmaals met de Landsregering te entameren en hiervan mededeling te doen van de resultaten aan de Raad? Plannen hebben er bestaan om een school voor eenvoudig technisch onderwijs te bouwen te Santa Cruz, later zou dit ergens anders worden gebouwd. Gaarne zou ik willen vernemen hoever de plannen zijn gevorderd. Tevens wil ik verzoeken om wanneer de A.T.S. in Oranjestad uitbreiding behoeft, deze uitbreiding te doen geschieden door het bouwen van een nieuwe lagere technische school ergens in de buurt van Piedra Plat bijvoorbeeld zodat Tanki Leendert, Ayo, Paradera, Santa Cruz beter van deze school kunnen profiteren. Spreiding van dit onderwijs in deze richting is zeer gewenst in de toekomst. Omtrent de schoolvoeding zou ik graag zien dat het Bestuurscollege hieromtrent spoedig een beslissing neemt om dit zelf ter hand te nemen of om een of andere organisatie via een subsidie hiermede te belasten. De toestand wordt dringender naar mate er meer werknemers bij de Lago worden ontslagen en met een rammelende maag is het moeilijk voor het kind om behoorlijk onderwijs te kunnen volgen. Gaarne wordt vernomen, wanneer de aanleg van de weg naar de school van Cadushi Largo zal worden voltooid. Tevens is het dringend gewenst de weg vanaf de kerk te Santa Cruz in oostelijke richting te verharden en trottoirs langs deze weg aan te leggen. Deze weg wordt veel gebruikt, en trottoirs zullen de veiligheid van het verkeer en de voetgangers ten goede komen. Zoals bekend werd een paar maanden geleden een ongeluk veroorzaakt, waarbij er een slachtoffer te betreuren viel omdat er onder andere geen trottoirs zijn. Deze trottoirs dienen verder ook aangelegd te worden langs de andere wegen in het centrale gedeelte van Santa Cruz in het belang van de veiligheid van het verkeer in het algemeen en de voetgangers, kerkgangers en schoolkinderen in het bijzonder. Ditzelfde verzoek geldt ook voor de andere distrikten zoals Noord, Savaneta enz.

Wat betreft het aantal werklozen schijnt het zo te zijn, dat het Bestuurscollege niet over enige gegevens beschikt. Ook niet omtrent het aantal personen uit Curacao afkomstig, die alsmaar hiernaar toe komen om te werken,

terwijl er Arubanen in een honderdtal of zo reeds naar Nederland zijn gegaan om aldaar werk te zoeken. Wat voor zin heeft het om nieuwe projekten op Aruba te krijgen wanneer onze lokale arbeiders en werkkrachten zelf daar geen werk kunnen krijgen? Er is in dit verband geen sprake van, dat onze mensen deze betrekkingen niet kunnen vervullen. Het is meer een kwestie van preferentie en achteruitstelling van onze eigen. Reeds verleden jaar heb ik erop gewezen om het tracee rondom Catashi en Sabanilla Abao aan te leggen, in verband met de plaatsing van lichtpalen en de toekomstige aanleg van deze weg. Thans is het zover, dat de ELMAR bezig is met het boren van de gaten waar de lichtpalen zullen komen. Ik vraag mij af, waarom er geen tracee is aangelegd, zodat in de toekomst moeilijkheden voorkomen zouden kunnen worden. Wat de steun aan de sport betreft, kunnen wij onze stem slechts aan deze post geven, wanneer de Aruba Sport Unie zal zorgdragen dat er een sportcentrum op Santa Cruz en Savaneta en Brazil wordt aangelegd en dat er gelden op billijke wijze aan alle takken van sport worden besteed. Wij kunnen alsmaardoor geld uitgeven zonder behoorlijke bestemming en billijke verdeling.

Het schijnt dat een recent P.P.A.-pamflet een beslissing van het Bestuurscollege reeds bekend heeft gemaakt omtrent de 40-urige werkweek op Aruba voor de eilandsarbeiders en werklieden. Gaarne wordt thans de mening van het Bestuurscollege vernomen omtrent de invoering van de 40-urige werkweek ook voor alle ambtenaren in dienst van het eilandgebied, maar dan met de vrije zaterdag en met behoud van salaris. Reeds lang heeft het Bestuurscollege toegezegd, dat nadat de grote uitbreidingen van het water- en energiebedrijf voltooid zouden zijn een verlaging van het watertarief verwacht kan worden. Thans wordt de capaciteit met 3000 ton per dag en de nieuwe centrale is in vol bedrijf. Kan het Bestuurscollege thans mededelen wanneer de aangekondigde verlaging van het watertarief zal kunnen plaats vinden?

Wat de werkverschaffing betreft, wil ik stellen, dat dit gehandhaafd zal moeten blijven, vanwege de gestadige groei van het aantal werklozen, doch preferentie dient te worden gegeven aan gezinshoofden of aan hen, die helpen in het onderhoud van een gezin. Is het het Bestuurscollege misschien bekend, dat er veel gevallen van dronkenschap voorkomen bij de ploegen van de werkverschaffing en kan het Bestuurscollege ons mededelen wat de oorzaak hiervan is? Ik zou graag van het Bestuurscollege willen vernomen of de voorlopige kaarten voor vrije geneeskundige behandeling ook recht geven op medische behandeling door artsen in eilandsdienst. Het schijnt, dat er klachten in dit opzicht zijn. Mijnheer de Voorzitter, er zijn personen in dienst van het eilandgebied, die de aan hen toevertrouwde auto's etc, goed onderhouden en verzorgen, doch er zijn sommigen, die er roekeloos mee omgaan. Zij denken maar, dat het voertuig toch maar van het Gouvernement is. Men zegt wel-licht: Ta di Gobierno e ta. Dit is niet waar. Deze auto's en ander materieel zijn eigendom van de belastingbetalers en zijn onder het beheer van de eilandsbestuursders. Dit moet soms aan deze mensen duidelijk gemaakt worden. Reeds meerdere jaren heb ik gepleit voor een salaris- en loonherziening voor de kleine ambtenaren en arbeiders en werklieden, wegens de gestegen kosten van levensonderhoud. Gaarne wordt vernomen wat het standpunt is van het Bestuurscollege ten aanzien van dit punt en wanneer er een aanpassing tegemoet gezien kan worden. Ik wil de Gezaghebber van deze plaats verzoeken om geen vergunning aan vreemdelingen te verlenen om hier te blijven om een of andere zaak op te richten, waardoor Antillianen en Arubanen brodeloos zouden kunnen worden. En ook voor zaken die door Antillianen en Arubanen zelf kunnen worden opgericht.

Ik wil verder aan het Bestuurscollege vragen om goedkope tandheelkundige behandeling voor de minder draagkrachtigen. Dit komt zeker ten goede van de volksgezondheid. Naar aanleiding van het verslag van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van haar werkzaamheden ten behoeve van Aruba gedurende 1963, heb ik enkele vragen. Ten eerste: wat denkt het Bestuurscollege te doen met de huurders, die ruim vijf en een half, sommigen zelfs zes jaar achterstallig zijn met de betaling van huur van de volkswoningen? Ten tweede: wat is de reden van het niet tijdig indienen van de controle-rapporten omtrent de N.V. Aruven over de perioden na oktober 1960? Ten derde: wat is het resultaat van het cementonderzoek, dat ongeveer f.71.000,-- heeft gekost en welke maatschappij heeft het onderzoek verricht? Ten vierde: waarom is nog geen verslag over Aruba Sport Unie uitgebracht voor de Accountantsdienst over de jaren 1962 en 1963? Ten vijfde: gaarne wordt een afzonderlijk rapport tegemoet gezien omtrent de werkverschaffing, aangezien reeds ruim drie miljoen gulden hieraan is besteed. Ten zesde: als wij de stand van de geldleningen per 31 december 1963 in het rapport van de Algemene Rekenkamer vergelijken met de opgaven in de Memorie van Toelichting dan zijn deze niet met elkaar in overeenstemming te brengen. Gaarne wordt een schriftelijke uiteenzetting ontvangen omtrent de verschillen tussen deze twee opgaven, zoals de stand was der leningen per 1 januari 1964.

Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik de speciale aandacht van het Bestuurscollege verzoeken voor het volgende. Zoals het U bekend zal zijn, ondervinden de bewoners van Parkietenbos en omgeving voortdurend last en hinder van het oorverdovend geluid en bijna onuitstaanbare stank van gassen en rook van de fabrieken van de A.C.I. Weliswaar werd indertijd naar men zegt, een aankondiging in de kranten geplaatst ingevolge de Hinderverordening ten aanzien van deze fabrieken. Het schijnt dat er slechts een advocaat hierop gereageerd heeft. De andere bewoners schijnbaar niet, wat ook denkbaar is, want wie zou de komst van zulke belangrijke industrieën tegenwerken en wie zou kunnen vermoeden dat men later zoveel last en hinder van zou ondervinden? Toentertijd werd nog gezegd, dat de fabrieken heel veilig en zindelijk zouden zijn en dat men er geen last van zou ondervinden. Thans nadat de fabrieken in bedrijf zijn gesteld, is het gebleken, dat de fabrieken ontzettend veel last en hinder veroorzaken. De bewoners zelf kunnen hiertegen niets doen, dan alsmaar deze stank en rook in te slikken en in te ademen met alle nadelige gevolgen voor hun gezondheid. Zij krijgen geen vergunning om hun huizen te vernieuwen of nieuwe bijbouwingen te maken. De huurovereenkomsten op gronden aldaar waar men van plan was te bouwen werden ingetrokken. Het is een feit, dat de fabrieken niet verplaatst kunnen worden. Er blijven dan slechts twee mogelijkheden over. Of de mensen moeten in die ellende blijven leven, totdat zij ervan omkomen of zij worden geevacueerd naar een andere gezondere omgeving. Ik denk dat het laatste de oplossing zal zijn. Ik zou gaarne zien, dat de woningen van deze mensen worden overgenomen door het eilandgebied, het zijn een stuk of twintig, geloof ik, en dat het terrein aldaar tot industriegebied wordt verklaard, zodat deze mensen ergens anders kunnen gaan wonen in een betere omgeving.

Ik zou graag het standpunt van het Bestuurscollege in deze willen vernemen na een gedegen studie van deze aangelegenheid.

Mijnheer de Voorzitter, misschien zal ik bij de artikelsgewijze behandeling op een en ander terugkomen. Ik dank U.

DE HEER M. DE CUBA: Mijnheer de Voorzitter, met Uw goedvinden wil ik gebruik maken van het Papiaments.

Señor Presidente, manera tur anja nos ta bini hunto aki pa nos por discuti tocante e presupuesto y duna nos aprobacion na e presupuesto di anja venidero. Awe trobe nos tin nos dilanti un presupuesto, na cual nos lo bay duna nos aprobacion. Señor Presidente, ta lamentable pa mi por bisa cu e puntonan ariba e presupuesto aki a subi enormemente. Pero esey ta comprendible, pasobra logicamente segun nos pueblo ta crece nos presupuesto tambe ta crece,

pasobra gastonan ta aumenta. Esey ta un cos masha normal. Ta pesey mi kier dirigi un palabra di gradicimento na Bestuurscollege y tambe na e hefenan di departamento y e miembronan di Raad, cu pa henter anja nan a preocupa cu aprobacion di e trabaonan cu mester a tuma lugar. Na unda tanto cu por a ser economiza, manera e diferente departamentonan a haci cu e trabaonan eficiente y tambe Bestuurscollege cu awe nos por bisa cu nos ta bay aproba un presupuesto cu ta balanza atrobe.
Señor Presidente, si nos mester mira e situacion di e empresa mas grandi ariba Aruba, cu ta Lago Oil & Transport Co., cuanto empleado e tin den servicio al momento anto nos mester bisa cu casi imposible cu nos presupuesto por balanza si Lago tabata traha na anja 1948 cu 8000 hende y na e momento aki e no ta traha nada mas cu 3000 hende so. Ma, Señor Presidente, esey ta debi na e gran Arubiano, cu na anja 1955, ora nos a tuma gobierno den nos man bao di e guia di señor Juancho Irausquin, kende awe ta un difunto, por a mira caba for di anja 1955 cu nos economia lo bay ser afecta malamente door di e reorganisacion di e empresa mas grandi ariba Aruba, cual ta Lago. Pero Señor Juancho no a cruza su man, ma ela cuminza traha cu alma y cu cuerpo; ela bay na paisnan estranhero y e por a logra cu e industrialnan a bin inverti nan placa aki unda cu nos por mira cuanto industria nobo a bini durante diez anjanan aki cu nos economia a sigui bay padilanti y Aruba a progresa cu stapnan gigantesco, tanto economicamente, socialmente como espiritualmente.
Esey tur ta debi na e trabao di nos gobierno hunto bao di e mandatario di mencionado persona, Señor Juancho Irausquin. Nos por a mira cu poco dia pasa, dia 14 di december nos a cumpli diez anja di autonomia. Na otro palabra nos por bisa con cu un autonomia jong toch nos Gobierno a logra dirigi nos pais di e manera excelente ey. Hopi pais di mundo cu a haya nan autonomia o sea nan independencia nos por weita cu te hasta dramamento di sanger ta resulta. Anos di al contrario, un pida piedra chikito nos por a munstra cu nos por a hiba nos isla padilanti. Pasobra tur parti ariba Aruba bo ta mira con e pueblo tur a progresa, trahamento di casnan ariba Aruba a bira mas tanto cu nunca, mas ainda cu den e tempo bon cu nos tabata bisa di prome aya, cu e rio di progreso cu Lago a trece e tempo ey. Y tur esey ta debi na trabao di e Gobierno aki cu por a trece sorto di banconan di credito na bida, unda hendenan ta worde encorasha pa e traha un cas pa medio di e yudanza duna door di e institucionnan ey. Tur eseynan ta trabao di nos gobierno. Señor Presidente, promer cu mi bay mas leuw mi tin di expresa un palabra di gradicimento na Bestuurscollege pa realizacion varios di e peticionnan di mi, cual ma pidi pa bienestar di e pueblo di Savaneta durante tratamento di presupuesto di 1964. Esunnan cu no a worde realiza lo mi bolbe menciona, pa nan lo por worde haci den anja venidero.
Na Savaneta entre Savaneta Store y warda di polis tabata tin un situacion di trafico cu tabata masha peligroso y anja pasa mi a haci un peticion pa traha un isla chikito di trafico, mescos cu tin na Brazil, cu luz, pa medio di cual lo por evita e desgracianan cu a pasa ey, ya cu den pasado mas cu cuatro hende a perde nan bida ey, debi na e scuridad cu ta reina eynan. Ta un alegria cu mi por a weita cu e trabao ey a worde haci y henter e pueblo ey ta contento di weita e luznan ey y mi tin sigur cu den futuro ningun desgracia mas lo bay pasa mas eynan pa motibo di falta di luz. Pesey tambe un palabra di gradicimento na Bestuurscollege. Tambe mi a pidi pa traha trapinan over di e tubonan cu ta bin di Barcadera bay pa Lago, na Zuid di Savaneta, unda cu ta keda hopi cas patras di e tubonan locual tabata un situacion masha molestoso pa e hendenan cu ta biba tras di e tubonan ey mester cruza bay bin riba e tubonan especialmente hendenan bieuw. Bestuurscollege a larga traha e trapinan ey e hendenan cu ta eybanda den e vecindario ey tur a keda satisfecho cu e trapinan cual ta facilita nan cruzada over di e tubonan ey.

Señor Presidente, anja pasa mi a pidi un parke chikito pazuid di e misa di Savaneta unda tin un plas di awa. Na mi moda di pensa lo no ta costa mucho placa pa mantene e plantsoen ey pasobra semper lo e tin bastante frescura pa mantene pa hopi tempo. Pero te ainda e parke ey no a worde traha. Mi ta pidi Bestuurscollege pa pone placa disponible riba begroting di 1965 pa traha e parke ey na Savaneta. Mi a pidi varios drechamento di caminda pa Savaneta, manera e caminda cu ta sali for di Brazil, pasa den Mabon, Rooi Cochi, Sero Alejandro, Noord Savaneta y comunica cu caminda grandi. Esey tampoco no a worde haci ainda. Un biaha mas mi ta pidi Bestuurscollege pa e anja venidero e caminda ey por worde drecha. Tambe na e banda pa Zuid di Savaneta varios caminda cu tabata den un estado deplorable, varios di nan a worde drecha, pero ainda tin algun cu no a worde drecha y mi kier pidi Bestuurscollege cu den curso di otro anja nan tambe por worde drecha.

Señor Presidente, e pueblo di Savaneta no tin bibliotheca di Gobierno. E parokia tin un bibliotheca chikito cu a worde lanta door di Pastoor Standmeyer, pero den begroting di anja pasa mi a pidi un bedrag den forma di un regalo na e bibliotheca ey, pasobra mayoria di e boekinan ey ta bieuw y distribi caba y mi ta nota cu e pueblo ta haci bon uso di e bibliotheca ey, pero tin mester di algun boeki nobo. Pesey mi ta pidi Bestuurscollege si e por a duna e bibliotheca ey un suma di mil florin pa cumpra boekinan nobo den curso di otro anja.

Señor Presidente, esaki ta un landszaak, pero toch mi kier a trece na orea di Señor Presidente, cu na Savaneta mas cu seis anja caba nos tin polis estaciona na e warda ey. Semper mi a lamta di Aruba bieuw ainda mi a conoce polis den e pueblo ey. Y awor cu nos pueblo a crece y a bira hopi mas grandi mi ta ripara cu no tin polis mas ey. Señor Presidente un pueblo sin polis, sin autoridad pa tene bista, un pueblo lo no lamanta cu hopi respet. Pesey mi ta pidi pa tuma e asunto aki den deliberacion cu Landsregering asina ta cu nan por estaciona polis trobe na Savaneta manera den pasado. Señor Presidente, mirando cu e pueblo di Savaneta y e pueblo di Brazil tur dos ta creciendo rapidamente, toch ningun di e dos parokianan ey te awe no tin un school di mulo. Mi ta pidi Bestuurscollege pa pone un mulo-school na Savaneta unda e pueblo di Brazil por worde combina, ya cu nan tambe ta lagere school nan tin te ainda, y di e moda ey forma e cuater klasnan di mulo na Savaneta, na unda sin duda lo tin suficiente mucha pa por atende e enseñanza ey. Mi ta spera cu den curso di otro anja Bestuurscollege por paga atencion na e deseo ey di e pueblo di Savaneta. Señor Presidente, esaki tambe ta un asunto di Land.

Anja pasa ya mi a papia tocante di dje caba. A yega na mi orea cu hopi mucha Arubiano ta bay pasa toelatingsexamen pa aspirant-polis, varios di nan cu mulo-diploma, pero sinembargo ta masha poco ta pasa. Mi a pidi atencion caba di Bestuurscollege pa laga investiga e asunto ey, pero te ainda mi no a haya tende nada en cuanto e asunto ey y mi ta kere cu e situacion no a cambia te ainda tampoco. Un biaha mas mi kier pidi Bo, Señor Presidente, pa trece e asunto aki adilanti cerca Landsregering pa nan haci un investigacion tocante esey.

Anja pasa mi a pidi pa larga drecha e cura nan Don Bosco-school na San Nicolas. Ya ta hopi tempo caba e fence ta benta abao y publico ta mezcla cu muchanan di school y muchanan di school ta mezcla cu publico, pasobra no tin e cura ey cu mester separa nan for di otro. Esaki ta causa un situacion menos agradabel, segun frerenan a papia cu mi. Nan mester lanta hopi trempanpa bay na e school pa retira obhetonan desagradable, prome cu e muchanan di school yega, pasobra muchanan di school no ta supone di mira ni sabi sorto di cosnan cu ta socede anochi riba speelplaats di e school ey, door di cu no tin e cura ey. Ta pesey un bez mas mi ta pidi cu e cura di Don

Boscoschool ey worde traha urgentemente. Anja pasa tambe mi a pidi, teniendo na cuenta cu tur caminda riba Aruba tin un gasolin-station, pa haci un investigacion tocante e oranan di trabao di e hendenan cu ta traha na e gasolin-stationnan ey. Nan oranan ta hopi irregular esta den cuenta di liber. Pasobra nan mester warda masha hopi prome cu nan haya un Diadomingo liber. Nan ta keha cu condicionnan di trabao no ta mucho favorable, mi a trece esey padilanti y mi a pone e comparacion cu na Corsow un gasolin-station ta sera un Diadomingo segun su beurt. Aki mi a pidi esey tambe cu cada gasolin-station por sera na su beurt anto si e trahadornan lo haya mas tanto Diadomingo liber, segun e station sera. Pero esey tampoco no a worde haci te ainda. Esakinan ta tur, Señor Presidente. Mi ta spera cu Bestuurscollege lo paga bon atencion na nan pa den e anja venidero e cosnan aki worde haci.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, als ieder jaar zijn wij vandaag weer bijeen gekomen om te beraadslagen over de begroting en om onze goedkeuring te hechten aan de begroting voor het volgend jaar. Heden hebben wij weer voor ons een begroting liggen, waaraan wij onze goedkeuring moeten geven. Mijnheer de Voorzitter, het is jammer, dat ik moet zeggen, dat de posten op deze begroting enorm gestegen zijn. Maar dat is wel te begrijpen want naar gelang ons volk groeit, groeit ook onze begroting, want de kosten worden ook meer. Dat is een normaal verschijnsel. Ik wil dan ook een woord van dank uitspreken aan het Bestuurscollege en ook aan de hoofden van dienst, alsmede aan de leden van de Raad, die zich het gehele jaar door hebben beziggehouden met de goedkeuring van de werken die hebben moeten plaatsvinden. Waar het kon, werd zoveel mogelijk bespaard, zoals de verschillende diensten en ook het Bestuurscollege hebben gedaan, zodat wij nu kunnen zeggen, dat wij vandaag weer een sluitende begroting gaan goedkeuren. Mijnheer de Voorzitter, als wij de toestand bezien bij de grootste onderneming op ons eiland, namelijk de Lago Oil & Transport Co., en overwegen hoeveel werknemers er thans in dienst zijn, dan moeten wij toegeven, dat het bijna onmogelijk schijnt, dat wij een sluitende begroting kunnen hebben, rekening houdende met het feit, dat de Lago in 1948 met 8000 man werkte en dat er thans niet meer dan 3000 werkzaam zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, dat feit, dat wij thans niettegenstaande een sluitende begroting hebben, hebben wij te danken aan die grote Arubaan, de heer Juancho Irausquin, die thans van ons is heengegaan; hij voorzag reeds in 1955, toen onze partij de regering overnam onder zijn kundige leiding, dat onze economie nadelig zou worden beinvloed door de reorganisatie bij het grootste bedrijf op Aruba, namelijk de Lago. Maar de heer Juancho bleef niet met gekruiste armen toezien, maar begon meteen met hart en ziel te werken; hij trok naar vreemde landen en heeft het klaar gespeeld, dat de industrielen hun geld hier kwamen investeren, waardoor wij thans kunnen zien hoeveel nieuwe industrieen er over een tijdspan van 10 jaren hier gekomen zijn en dat onze economie steeds vooruit bleef gaan en dat Aruba met reuze schreden op de weg van de welvaart vooruitging, zowel economisch, als op sociaal en geestelijk gebied. Dat is allemaal te danken aan ons Bestuur, onder de kundige leiding van genoemde persoon, de heer Juancho Irausquin. Enkele dagen geleden hebben/het tweede lustrum gevierd van het Statuut. Alhoewel dit zo'n jonge staatkundige regeling is, heeft onze Regering ons land toch op zo'n kundige wijze weten te besturen. Vele landen ter wereld, die hun zelfstandigheid hebben verkregen, hebben interne onlusten, waar zelfs bloedvergieten bij te pas komt. Wij daarentegen hebben bewezen - al zijn wij maar een klein stukje rots in de zee - dat wij ons eiland tot welvaart kunnen brengen, want overal op Aruba kan men zien, hoe het volk vooruitgaat, de huizenbouw op het

/wij

eiland is thans meer dan vroeger, toen de welvaartsrivier van de Lago vloeide. Dit alles is te danken aan deze Regering, die de bekende Kredietbanken in het leven wist te roepen, waardoor de mensen bemoedigd worden om hun huis te bouwen met de hulp van die instellingen. Dat zijn allemaal werken van ons bestuur.
Mijnheer de Voorzitter, alvorens verder te gaan moet ik even een woord van dank richten aan het Bestuurscollege voor de verwezenlijking van verschillende van mijn verzoeken, die ik ten behoeve van het volk van Savaneta heb gedaan bij de behandeling van de begroting voor 1964. Die verzoeken, die nog niet zijn verwezenlijkt zullen wederom door mij naar voren worden gebracht, zodat zij dan in het komende jaar verwezenlijkt zullen kunnen worden.
In Savaneta ter hoogte van de politiewacht, aldaar en Savaneta Store bestond er een verkeerssituatie, die zeer gevaarlijk was. Het vorig jaar heb ik een verzoek gedaan om een verkeerseilandje te bouwen met een lichtpunt, zoals er een is te Brazil, om de ongelukken aldaar te voorkomen, aangezien er in het verleden een viertal personen het leven hebben gelaten bij verkeersongelukken, vanwege de grote duisternis die daar heerste. Ik ben blij te zien, dat dit werk is uitgevoerd en het hele volk daar is blij met de aangebrachte verbetering. Zeer zeker zullen er daar in de toekomst geen ongelukken meer voordoen, vanwege het gebrek aan verlichting. Ook daarvoor een woord van dank aan het Bestuurscollege. Ik had ook gevraagd om trappen te bouwen over de buizen, die aangelegd zijn van Barcadera naar Lago ten Zuiden van Savaneta, waar er veel huizen liggen, wat een zeer hinderlijke toestand was voor de mensen daar, die over die buizen moesten stappen, vooral voor ouderen van dagen. Het Bestuurscollege heeft die trappen laten aanbrengen en de mensen uit die buurt zijn zeer tevreden met die trappen, die hun in staat stelt om gemakkelijk over die buizen heen te komen.
Mijnheer de Voorzitter, het vorig jaar heb ik om een klein parkje ten Zuiden van de kerk van Savaneta gevraagd, daar waar er steeds een grote plas water staat. Naar mijn mening zal dat niet zoveel geld kosten om zo'n plantsoentje te onderhouden aangezien de grond daar steeds fris zal zijn. Maar dat parkje is nog niet aangelegd, Ik vraag het Bestuurscollege nu om geld hiervoor beschikbaar te stellen op de begroting voor 1965. Ik heb ook om verbetering gevraagd van verschillende wegen, zoals bijvoorbeeld de weg komende van Brazil, door Mabon, Rooi Cochi, Sero Alejandro, Noord Savaneta en uitkomende op de grote weg. Dat is ook nog niet gedaan. Ik vraag daarom aan het Bestuurscollege om deze weg in het komende jaar te laten verbeteren. Ook in Zuid-Savaneta zijn er verschillende wegen, die in een slechte toestand verkeren. Enkele zijn reeds hersteld, doch er zijn nog meer, die nog niet hersteld zijn. Ik vraag het Bestuurscollege daarom om in de loop van het volgend jaar ook deze wegen te laten herstellen.
Mijnheer de Voorziter, het volk van Savaneta beschikt niet over een Gouvernementsbibliotheek. Er bestaat wel een kleine parochiebibliotheek opgericht door Pastoor Standmeyer. Bij de behandeling van de begroting het vorig jaar heb ik om een bedrag gevraagd in de vorm van een schenking aan die bibliotheek, want verschillende van die boeken zijn oud en versleten en ik heb gemerkt, dat het volk er goed gebruik van maakt, maar men heeft behoefte aan nieuwe boeken. Daarom vraag ik het Bestuurscollege om een bedrag van f.1000,-- te schenken aan die bibliotheek, teneinde in de loop van het volgend jaar nieuwe boeken aan te schaffen.

Mijnheer de Voorzitter, dit is eigenlijk een landszaak, maar toch wil ik dit onder Uw aandacht brengen, namelijk dat reeds meer dan zes jaren er een politiepost te Savaneta gevestigd is. Van jongsafaan heb ik Savaneta gekend onder het waakzaam oog van de politie. En nu dat ons volk verder uitgegroeid is en veel groter is geworden heb ik gemerkt, dat er geen politie meer is te Savaneta. Mijnheer de Voorzitter, een volk zonder politie, zonder een bevoegde autoriteit om de orde te handhaven is een volk, dat zal opgroeien

zonder de nodige eerbied. Daarom verzoek ik U om deze zaak met de Landsregering op te nemen zodat de politiepost te Savaneta weer zal worden bezet, zoals vroeger. Mijnheer de Voorzitter, gelet op het feit, dat zowel het volk van Savaneta als het volk van Brazil gestadig groeit, bevreemdt het mij, dat geen van beide een mulo-school heeft. Ik vraag het Bestuurscollege om te Savaneta een mulo-school te bouwen, die gezamenlijk door zowel Savaneta als Brazil zal kunnen worden benut, daar ook Brazil maar een lagere school heeft. Er kunnen vier klassen mulo gevormd worden te Savaneta, waar ongetwijfeld voldoende leerlingen zullen zijn om dat onderwijs te volgen. Ik hoop, dat het Bestuurscollege in de loop van het volgend jaar aan die wens van het volk van Savaneta zal kunnen voldoen.

Mijnheer de Voorzitter, dit is ook een landszaak. Ik heb er het vorig jaar reeds over gesproken. Het is mij weer ter ore gekomen, dat er veel Arubaanse jongelui toelatingsexamens voor aspirant-agent van politie doen, waaronder verschillende zelfs met een mulo-diploma, doch dat er maar heel weinige door komen. Ik heb reeds de aandacht van het Bestuurscollege gevraagd om dit te laten nagaan, maar tot nu toe heb ik niets hieronder vernomen. Ik meen, dat de toestand nog steeds hetzelfde is en dus helemaal niet veranderd is. Ik vraag U nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, om deze aangelegenheid naar voren te brengen bij de Landsregering, zodat zij dit zullen kunnen onderzoeken.

Het vorig jaar heb ik gevraagd om de afrastering bij de Don Bosco school te San Nicolas te laten herstellen. Die afrastering lag toen al tegen de grond en het gemene volk komt in aanraking met de kinderen en de kinderen met het publiek, omdat er daar geen afrastering is, die hen scheidt zoals het behoort. Dit brengt een zeer onaangename toestand te weeg, zoals de freres mij hebben verteld. Zij moeten 's morgens heel vroeg naar die school om minder frisse voorwerpen te verwijderen, voordat de kinderen naar school komen, want schoolkinderen behoren dergelijke dingen niet te zien en behoren niet te weten wat er gedurende de nacht op de speelplaats gebeurt, doordat er geen afrastering is. Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, verzoek ik U om die afrastering van de on Bosco school zo spoedig mogelijk te laten herstellen.

Ik heb het vorig jaar ook gevraagd, rekening houdende dat er overal op Aruba gasoline-stations zijn, om de werktijden van de station-bedienden te laten bestuderen. Zij hebben zeer ongeregelde werktijden. Zij moeten te lang wachten om een vrije Zondag te krijgen. Zij klagen, dat de werkomstandigheden niet gunstig zijn. Ik heb dit reeds naar voren gebracht en heb als voorbeeld gesteld, dat op Curacao de gasoline-stations om de beurt 's Zondags sluiten. Ik vraag dat dit hier ook gebeurt, namelijk dat elke station op zijn beurt 's Zondags sluit, zodat het personeel dan beter in de gelegenheid zal zijn om een vrije Zondag te krijgen. Maar dat is nog niet geschied hier. Dat is alles. Ik hoop, dat het Bestuurscollege de nodige aandacht zal schenken aan mijn verzoeken, zodat die in de loop van het komende jaar verwezenlijkt kunnen worden.

DE HEER L.CROES: Señor Presidente, permiti mi papia na Papiamento. Cu Bo permiso mi kier haci uso di palabra tocante e tratamento di e presupuesto pa 1965 pa asina mi por trece e necesidadnan di e pueblo di Santa Cruz adilanti. Cu mucho gusto lo mi aprecia si Bestuurscollege por a larga instala un telefon publico na Mahuma. Ora mi ta papia di Mahuma mi kier meen den centro di Mahuma, esta den cercania di e cas di Sr. Toni Maduro. Tambe un biaha mas mi kier a yama atencion di Bestuurscollege riba e pida caminda cuminzando di Titichi Grocery y terminando

na Tanki Cas Ariba, riba cual durante tratamento di e presupuesto 1964 mi a papia caba. Tambe pa algun luznan di caya cu Bestuurscollege a priminti mi cu lo worde poni na Santa Cruz. Esey tampoco ainda no a ser realiza. Cuanto tempo mas nos mester spera pa esey? Señor Presidente, cu masha atencion mi a ripara cu Bestuurscollege a bini cla cu reglamentacion di e salario di obreronan di Telefoondienst. Esaki ta un paso cu ta digno di ser aplaudi. Pero ya una bez cu tur loke moster ser prepara, ta cla, lo mi aprecia masha tanto, como quiera cu nos ta den luna di Pasco cu Bestuurscollege por a satisface e obreronan menciona, door di duna nan e aumento hustifica como un regalo di Pasco. Awor mi kier yama e atencion di Bestuurscollege pa un asunto serio. Esaki ta concerni na e habitantenan di Parkietenbos, ariba cual Sr. Werleman tambe a papia caba. Mi kier pa tur hende comprende mi bon, cu no ta un critica mi kier lanza ariba Bestuurscollege, pero ta algo cu segun mi ta merece tur clase di atencion. Aunke mi ta converci cu pa parti di Bestuurscollege hendenan di Parkietenbos a haya tur oportunidad na tempo pa expresa nan pro of contra en cuanto e manehamento di un tal fabrica den nan bicindario. Pero sinembargo no por culpanan ya cu hopi di nan no tabata sabi ki consecuencia e fabrica ey lo a trece den practico.
Pero awor cu realmente nan ta converci cu nan no por sigi biba den e situacion funesto cu por causa nan enfermedadnan, cual tardi of tempran Gobierno lo mester tuma medida pa saca nan for di e situacion critica aki.
Lo ta bon si Gobierno cuminza studia tur e posibilidadnan pa alivia e hendenan ey nan sufrimento na tempo, pa despues nos no mester enfrenta consecuencianan menos agradable. Ta pesey anto mi ta suplica Bestuurscollege encarecidamente di tuma e pasonan necesario lo mas pronto posibel. Señor Presidente, un punto mas. Mi kier a pidi atencion di Bestuurscollege pa e posibilidad pa conecta e pueblo di Savaneta ariba un systema di riolering.
Ta masha facil pa conecta un systema di riolering ey na Savaneta ya cu e ta keda cerca di lamar. Si encaso tin contrariedad pa e riolering ey bay strait pa lamar (segun mi e fondo di lamar no ta keda hopi leuw na Savaneta), anto por coba un poz y conecta e riolering aki riba e poz y alavez lo alivia e situacion ora di awacero pisa, ya cu tur hende sabi kiko e pueblo ey tin di sufri ora di awacero pisa.
Alavez, treciendo esaki adilanti lo tin e posibilidad tambe pa Bestuurscollege en lo futuro pa pensa riba un systema di riolering pa e pueblo di Santa Cruz tambe. Mi ta comprende tambe cu ta dificil, pero si oportunidad por ta duna pa coba un poz asina y conecta e casnan mas pega cu caminda riba e poz. Señor Presidente, nan tin un palabra ta bisa: pidi y lo bo haya. Pesey larga nos pidi y spera di por haya. Masha danki.

(Vertaling).

Mijnheer de Voorzitter, veroorloof mij te spreken in het Papiaments. Met Uw toestemming wil ik gebruik maken van het woord bij de behandeling van de begroting voor 1965, waarbij ik de noden en verlangens van het volk van Santa Cruz naar voren zal kunnen brengen. Ik zal het zeer op prijs stellen indien het Bestuurscollege een publieke telefoon liet aanleggen te Mahuma. Wanneer ik Mahuma zeg, dan bedoel ik het centrum van Mahuma, in de buurt van het huis van Toni Maduro. Ik wil nogmaals de aandacht vragen van het Bestuurscollege voor het weggedeelte beginnende ter hoogte van Titichi's Grocery en eindigende bij Tanki Cas Ariba, waarover ik reeds heb gesproken bij de behandeling van debegroting voor 1964. Ook voor straatverlichting, die het Bestuurscollege toegezegd had te zullen laten aanbrengen te Santa Cruz. Dat is ook nog niet tot stand gekomen.
Hoelang moeten wij nog daarop wachten? Mijnheer de Voorzitter, met grote belangstelling heb ik gemerkt, dat het Bestuurscollege gereed is gekomen met de herziening van de loonregeling voor de arbeiders van de Telefoondienst. Dat is een stap, die zeer toe te juichen is. Maar aangezien alles toch al

gereed is gekomen in dat opzicht, zou ik het zeer op prijs stellen, daar wij in de Kerstmaand zitten, wanneer het Bestuurscollege de genoemde arbeiders tegemoet wilde komen, door hen die verdiende verhoging te geven als een kerstgeschenk.
Thans wil ik de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor iets ernstigs. Dat betreft de bewoners van Parkietenbos, waarover ook de heer Werleman gesproken heeft. Ik wens, dat iedereen mij goed begrijpt, namelijk dat ik geen kritiek wil uitoefenen op het Bestuurscollege, maar het betreft hier iets dat zeer zeker de nodige aandacht vraagt.
Alhoewel ik ervan overtuigd ben, dat de mensen van Parkietenbos alle kans hebben gekregen om zich in het pro of contra uit te spreken ten aanzien van het drijven van een fabriek in de omgeving, toch kan ik het hen niet kwalijk nemen, daar velen van hen niet konden beseffen wat de gevolgen van die fabriek konden zijn in de praktijk.
Maar nu zij ervan overtuigd zijn dat zij niet kunnen blijven leven in die gevaarlijke toestand, die hen ziekten kan veroorzaken, waarbij het Gouvernement vroeg of laat toch zal moeten ingrijpen om hen uit deze benarde situatie te halen. Het zal goed zijn, indien het Gouvernement reeds nu alle mogelijkheid bestudeerde om het leed van deze mensen op tijd te lenigen, opdat wij later niet voor minder aangename gevolgen komen te staan. Daarom verzoek ik het Bestuurscollege dan ook dringend om zo gauw mogelijk de nodige stappen te nemen. Mijnheer de Voorzitter, nog een punt. Ik wil de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor een mogelijke aansluiting van Savaneta op een riolering-systeem. Het is nogal makkelijk om een riolering-systeem aan te leggen te Savaneta, want die ligt dicht bij de zee. Indien er bezwaren zijn om die riolering direct op de zee uit te laten lopen (volgens mij ligt de zeebodem niet diep te Savaneta) dan zou er een put gegraven kunnen worden en de riolering daarop aansluiten. Dat zal meteen een verlichting kunnen zijn/ de grote regens, daar deze mensen steeds weer veel te lijden hebben wanneer de grote regens komen. /bij
Door dit naar voren te brengen wordt meteen ook de mogelijkheid opengesteld voor het Bestuurscollege om haar gedachten te laten gaan over een eventuele riolering-syteem voor het volk van Santa Cruz. Ik begrijp wel, dat dit ook moeilijk zal zijn, maar indien het mogelijk zou zijn een dergelijke put te graven en de huizen, die het dichtst langs de weg liggen hierop aan te sluiten, dan zou dit misschien zo gedaan kunnen worden. Mijnheer de Voorzitter, er is een gezegde: vraag en ge zult verkrijgen. Daarom vragen wij dan ook in de hoop, dat wij zullen verkrijgen. Ik dank U.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, nog ietwat in de sfeer van de herdenking van het Statuut, wil ik zeggen, dat Aruba als klein deel van een der grote delen van het Koninkrijk, eergisteren met voldoening het eerste decennium van het Statuut heeft herdacht. Met voldoening omdat ook voor ons eiland het Statuut heeft bewezen een stuk wetgeving te zijn waaruit trots tekortkomingen, die aan iedere menselijke creatie inherent zijn, vele weldaden voor onze gemeenschap zijn voortgevloeid. Wanneer wij van weldaden spreken, dan hebben wij niet alleen de materiele bijdragen op het oog, die wij in de vorm van financiele en technische bijstand van het economisch veel soliedere Europese rijksdeel hebben mogen ontvangen, maar ook het grotere begrip, dat gedurende het laatste decennium is ontstaan van de zijde van Nederland voor onze specifieke Antilliaanse problemen. Mijnheer de Voorzitter, ik zal de laatste zijn om te beweren, dat het Statuut perfect is of dat er geen wegen gezocht moeten worden, hetzij binnen het Statuut, hetzij middels wijzigingen daarvan, om een grotere zelfstandigheid van onze Nederlandse Antillen binnen het Koninkrijk te krijgen. Maar anderszijds moet worden erkend, dat het Statuut, zoals het nu is, ontegenzeggelijk goede

vruchten heeft afgeworpen. Mijnheer de Voorzitter, als ik even naar de begroting overstap, wil ik eerst vragen, aannemende dat er een motie is ingediend vanochtend door de heer Eman, of deze motie na de begrotingsbehandeling behandeld zal worden, zodat wij er nu dus niet over hoeven te spreken. Ik neem aan, dat het beter is om hem na de begroting te behandelen.

DE VOORZITTER: Mijnheer Eman, gaat U daarmee akkoord?

DE HEER C.A.EMAN: Jawel, Mijnheer de Voorzitter, daar ga ik mee akkoord.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, reeds bij een vluchtige inzage van deze begroting, is het ons direkt opgevallen, dat de middelen, die het Bestuurscollege heeft om te werken zo klein zijn en dat toch dit Bestuurscollege in staat is geweest, trots grotere uitgaven speciaal bij Sociale Zorg en Onderwijs, toch een sluitende begroting in te dienen.
Mijnheer de Voorzitter, inderdaad ging dit gepaard met een inkorting op de Kapitaal-diensten. Maar, hoe wij ook draaien of keren, ik geloof, dat Aruba als voorbeeld mag strekken voor de overige eilandgebieden van de Nederlandse Antillen, voor wat betreft de begroting, die steeds sluitend is voor haar goede huishouding, waarbij wij kunnen zeggen, dat dit een weerspiegeling is van de begroting. Mijnheer de Voorzitter, over het algemeen heb ik niet veel te zeggen over de begroting op zichzelf, die ingediend is. Ik wil wel gebruik maken van de gelegenheid die wij eens per jaar hebben om enkele punten hier naar voren te brengen, zonder dat die op het agenda staan.
Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, over de 40-urige werkweek. Ik geloof niet, dat er in deze zaal een lid is die tegen zou zijn, dat de 40 uren verdeeld worden over vijf dagen. En zijn er misschien bij die het misschien over vier dagen verdeeld zouden willen zien? Maar, Mijnheer de Voorzitter, wanneer wij hier vandaag zouden gaan besluiten, dat wij deze 40 uren verdelen over vijf dagen, dan gaan wij ons feitelijk stellen op de stoel van de gedeputeerden. Ik wil mij niet plaatsen op de stoel van een gedeputeerde, maar ik geloof wel, dat ik mag zeggen, als lid van de Raad, dat het nu niet mogelijk is er nu reeds toe over te gaan. Wanneer het Bestuurscollege zou zeggen: het is wel mogelijk, dan ben ik natuurlijk de eerste, die zal zeggen: akkoord. Maar ik laat dit geluid even horen, omdat ik andere stemmen heb gehoord vanmorgen die gezegd hadden, dat zij gaarne zagen, dat deze uren verdeeld werden over vijf dagen, met andere woorden, met Zaterdag en Zondag vrij. Men denkt bijvoorbeeld, dat in Nederland ook een vijf-dagen werkweek is, Mijnheer de Voorzitter, maar dat is wel een vijf-dagen werkweek, maar niet van 40-uur. Het aantal uren is daar gehandhaafd, maar werd verdeeld over vijf dagen. Dat is een heel andere kwestie. De Lago en de Shell zijn er toe overgegaan. Mijnheer de Voorzitter, de organisatie van de Overheid is niet zo gelukkig als een oliemaatschappij waar de beslissingen met een pennestreek direkt genomen kunnen worden. Dus de Overheid is eenmaal gebonden aan de wetgeving. En dan is er nog een andere factor bij, dat de Overheid bestaat uit Land en Eiland. En deze twee organen, deze Overheidsorganen hebben steeds samengewerkt. Vroeger was het een, nu zijn het er twee over de laatste 12 - 13 jaren, en Mijnheer de Voorzitter, het zou zeker niet goed zijn, het zou zeer funest zijn, als nu het eilandgebied er toe overging om een vijfdagen werkweek in te voeren, terwijl het Land nog zes dagen werkt. Wel is deze fraktie, een groot voorstander van, dat U dit bestudeert.
Ik heb samen met twee leden van deze fraktie een maand of drie geleden het Bestuurscollege verzocht om na te gaan of de invoering van de 40-urige werkweek mogelijk is, ik mag U danken namens deze fraktie dat U deze brief niet alleen heeft willen ontvangen en bestuderen, maar dat U ook er toe overgegaan bent om dit in te voeren. Wij twijfelen daarom ook niet dat het Bestuurscollege tezijner tijd, misschien midden van het volgend jaar of eind van het volgend jaar, ik weet niet wanneer, ook deze zaak goed gaat bestuderen om te zien of wij dus ertoe over kunnen gaan om deze 40 uren te verdelen over vijf dagen.

Mijnheer de Voorzitter, het geval dat ik naar voren had gebracht, namelijk over de dokter te Paradera, die ziek was, wil ik niet meer naar voren brengen, ik ben blij dat deze geneeskundige dus beter is en dat alles weer draait. Maar, Mijnheer de Voorzitter, er is iets wat mij niet bevalt, en wat mij nog steeds hindert. Dit is een geval, Mijnheer de Voorzitter, dat gebeurd is ten koste van arme mensen door gebrek aan samenwerking van enkele gedeputeerden en hoofden van dienst. Enkele maanden geleden stond er in de krant hier, dat mijnheer X, die brand gesticht heeft in het ouderlijk huis en dat de hele familie dus op straat stond alleen met de kleren die zij aan het lijf hadden, door de Rechter verwezen werd naar Rustoord ter observatie. Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij persoonlijk een jaar geleden met deze zaak bemoeid. Ik heb mij persoonlijk met een sociale werker van de Gezondheidsdienst in verbinding gesteld met de waarnemend Gezaghebber. Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij persoonlijk in verbinding gesteld met de Heer Gedeputeerde van de Gezondheidsdienst. Er zijn heel wat mensen, die zich ermee bemoeid hebben. Mijnheer de Voorzitter, wat was namelijk het geval? Het lijkt op een verhaaltje uit een boek, maar het is een realiteit. Er komt een vrouw bij mij, Mijnheer de Voorzitter, die helemaal in Paradera woont, de moeder van deze jongen en zegt: Mijnheer, mijn zoon is ziek, of hij moet naar het hospitaal of hij moet naar Rustoord. Het is de moeder die het vraagt en zegt; deze jongen is niet goed. Hij scheurt alles thuis, hij breekt alles stuk en er gebeuren rare dingen. Mijnheer de Voorzitter, het is een vrouw, een onschuldige vrouw, een vrouw die geen medewerking nergens krijgt, men luistert niet graag naar deze arme vrouw.
Ik nam het op mij en ik heb het besproken met verschillende mensen. En weet U, wat het resultaat was van deze bemoeiingen. De Commissaris van Politie zegt: Ja, ik kan het niet doen, alvorens ik iets hoor van de psychiater. De psychiater zegt: ik kan niets doen, als ik niets hoor van de Gedeputeerde en de Gedeputeerde antwoordt niet vóór de Gezaghebber. Het ging werkelijk in een kringetje. Mijnheer de Voorzitter, twee maanden later maakte deze jongen het zo erg en hij ging met zijn vader vechten en hij kreeg een steek van zijn vader, omdat hij weer gekke dingen deed, hij ging het hospitaal binnen, de vader werd opgesloten. Tafereel no. 2. Ook daarna heb ik mij met de waarnemend Gezaghebber weer in verbinding gesteld, Mijnheer de Voorzitter, maar er kon niets gebeuren, want er waren geen feiten, die voldoende waren om deze jongen ter observatie te laten opnemen. Ik wil U zeggen, ik heb de zaak met een psychiater op Curacao besproken en hij schudde zijn hoofd en zei: Ik begrijp het niet. Maar goed, Mijnheer de Voorzitter, is dat niet voldoende? De jongen ging in het hospitaal en hij stak het huis in brand. Toen pas kwam de Rechter, die feitelijk niets met deze zaak had te maken, maar op verzoek van de advokaat en zei toen: Goed, meneer, je gaat zes maanden naar de psychiatrische inrichting in Curacao voor observatie.
Mijnheer de Voorzitter, het mag een vervelend verhaal lijken, het mag een verhaal lijken dat hier niet thuis hoort, maar ik wil alleen maar zeggen, dat er meerdere van die "Mijnheer X"en zijn, die soms aanlopen bij hoofden van diensten en vooral bij die mensen die als enige hier op het eiland zijn, in dit geval, de psychiater, die alleen wil helpen waar hij kan helpen en waar hij wil helpen. Maar, Mijnheer de Voorzitter, als het maar een kleine moeilijkheid is en waarvoor hij geen enkele betaling krijgt, laten wij dat zo ruwweg zeggen, dan is hij er niet voor te vinden. En ik heb reeds verleden jaar gewaarschuwd over de praktijken van deze psychiater. Het spijt mij, dat ik het weer naar voren moet brengen, Mijnheer de Voorzitter, maar ik geloof dat het tijd is, dat deze dingen ernstig besproken worden, en desnoods, Mijnheer de Voorzitter, laat ons een tweede psychiater bijhalen, want zo gaat het niet langer, wij zijn aangewezen op deze ene psychiater en het gaat nog

steeds door en de praktijken van deze man kunnen wij niet verdragen, Mijnheer de Voorzitter, hij is op de eerste plaats handelaar en op de tweede plaats, arts. Mijnheer de Voorzitter, wij voelen op Aruba het gemis van een tehuis voor jongens zoals er op Curacao is: Scherpenheuvel, San Fernando en het gouvernement G.O.G. (Gouvernements Opvoedings Gesticht).
Mijnheer de Voorzitter, dit is een leemte voor Aruba, omdat wij dus op Aruba de jongens niet kwijt kunnen, wanneer deze opgenomen moeten worden in een of ander inrichting. Ik zal bij de behandeling van Hoofdstuk Jeugdzorg dieper ingaan en hierover een beetje meer uitweiden en eventueel komen met een voorstel, ik zeg dit nu om voor te bereiden met een p.m. post voor de jeugdzorg voor de jongens. Mijnheer de Voorzitter, ook ik heb klachten vernomen van mensen die wonen ten Westen van de chemische plant. Nu zeg ik dit, de chemische plant werd opgericht, nadat deze huizen er stonden.
Als er gevaar is, dat deze mensen in hun gezondheid aangepast kunnen worden door de aanwezigheid van die fabriek daar, dan is het de taak van de Overheid om hierin wijzigingen en veranderingen te brengen om deze mensen tegemoet te komen, opdat zij ergens anders een huis kunnen bouwen.
Ik weet wel, dat het Bestuurscollege van goede wil is, want het bewijs was geleverd, dat er reeds vele huizen vandaar verdwenen zijn en dat deze mensen tegemoet gekomen werden in de vorm van een ander stukje grond en de bouw van de huizen. Waarschijnlijk heeft het Bestuurscollege niet gedacht aan gevaar voor de huizen die er nu nog zijn, dus zou ik willen voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, of liever, ik zou willen vragen aan het Bestuurscollege om deskundigen te willen aanwijzen om deze zaak te bestuderen.
Want het is niet alleen dat het ondragelijk is voor deze mensen, in die toestand te leven, maar ook hun gezondheid verkeert in gevaar. Ik heb er geen verstand van, maar men zegt, dat die ammoniak- en chemische luchten misschien niet bevorderlijk zijn voor de gezondheid en ik geloof wel, Mijnheer de Voorzitter, dat deze Raad er mee eens zal zijn als U straks komt met een verzoek voor een post om gelden uit te geven om deze mensen tegemoet te komen, dat U daartoe onze medewerking kunt krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij gelezen te hebben, dat het Bestuurscollege zich bereid verklaard heeft om de kosten van water en elektrische stroom voor de watercoolers, die eventueel aangelegd zullen worden, voor rekening te nemen van de Eilandskas. En dan wou ik U gaarne vragen, Mijnheer de Voorzitter, of U misschien intussen de laatste weken nog enige mededeling ontvangen hebt over de gelden, die wij uit de E.E.G.-kas zullen krijgen, wanneer die ongeveer ter onze beschikking zullen zijn, opdat wij kunnen beginnen aan het uitvoeren van de verschillende posten.

En dan, Mijnheer de Voorzitter, er is indertijd door de A.A.-groep een verzoek ingediend om te komen tot een organisatie om direct contact te kunnen opnemen met de mensen die verslaafd zijn aan de alcohol en daardoor een nadeel zijn voor hun familie. Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier op Aruba een stichting ter bestrijding van alcohol misbruik. Velen verwarren deze stichting met de A.A.-groep. De A.A.-groep is toevallig een stichting, die niets vraagt en geen bijdragen wil hebben voor de organisatie, terwijl de stichting ter bestrijding van alcohol misbruik meer preventief werkt, terwijl de A.A. meer curatief werkt. En ik weet, Mijnheer de Voorzitter, dat er enkele mensen zijn op Aruba aan wie men dank verschuldigd is, dank die men feitelijk nooit genoeg kan uiten. Want deze mensen, een groep van vijf-zes mensen, die gaan erop uit in hun vrije tijd om al deze mensen, die verslaafd zijn aan de alcohol te proberen weer op het goede pad te krijgen. U begrijpt dat zij niet altijd hierin slagen, maar zij hebben voorlopig zeker een 57 - 60 onder controle die absoluut niet meer van de drank willen weten.
Wat dit allemaal betekent, Mijnheer de Voorzitter, voor het eiland Aruba, is enorm, het is groot.

Maar deze mensen, de A.A. hebben dus intertijd geen bijdrage gevraagd, maar wel faciliteiten om hun werk voort te kunnen zetten. Het Bestuurscollege heeft toen geantwoord, dat zij zouden wachten op de goedkeuring van het 10-jarenplan en zo meer. Maar in deze zaak, Mijnheer de Voorzitter, is haast geboden. Het is de bedoeling, Mijnheer de Voorzitter, om deze zaak helemaal niet in de politiek te betrekken. Een lid van elke fractie, de heer Max Croes, de heer Werleman en ik hebben een onderhoud gehad met de Heer Gedeputeerde van Gezondheidsdienst en de Heer Gedeputeerde van Financiën, die nu in Nederland zit. En ik wil niet zeggen, dat wij direkt een toezegging hebben gekregen, maar wel zijn deze twee gedeputeerden van mening dat dat inderdaad geholpen moest worden. Het verzoek was namelijk zo dat er een kantoortje onder het hoofd van de Gezondheidsdienst, bij het gebouw althans opgericht zal worden en twee drie mensen, die dus reeds jaren lang dit werk doen in dienst te nemen van het eiland, opdat deze mensen dus een vrije hand zouden hebben om te trachten deze drinkebroers op het rechte pad te brengen. Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp, dat het Bestuurscollege mij moeilijk hierover antwoord kan geven, maar het is ook misschien goed, dat de heren Gedeputeerden, die nog hier zijn, de andere is weg, deze zaak misschien even willen bestuderen om te zien hoe het verder mogelijk is om deze mensen te helpen. Mijnheer de Voorzitter, alvorens ik eindig wil ik even wat zeggen hier, wat ten minste met onze begroting iets te maken heeft. Er is een verschil in salariering van onderwijzers, die vóór indiensttreding in Nederland gewerkt hebben dan hen, die in de Antillen gewerkt hebben. Als er een verschil was tussen de onderwijzers, die op de Antillen dienstjaren hadden en die meer betaald werden, dan onderwijzers uit Nederland, dan zou ik dit toeschrijven aan het feit, dat zij dus hierzo niet de plaatselijke toestand kennen, de mentaliteit van het volk en de taal van het volk. Maar het andere daar is geen motief voor..
Ik zie er helemaal geen argument in, dat een onderwijzer dus in Nederland geslaagd voor de hoofdakte en een Antiliaan, die dezelfde dag geslaagd is voor de hoofdakte, beide in Nederland, maar de Antiliaan heeft hierzo dienstjaar gehad en de Hollander heeft daar dienstjaar gehad, dat zij beginnen met een groot verschil in salaris. Mijnheer de Voorzitter, ik heb deze zaak in de Staten voortgebracht, toen was de heer Felipe Tromp nog minister, die had toegezegd, dat hij deze zaak zou bestuderen en één salaris zou stellen. Mijnheer de Voorzitter, die toezegging is nog steeds bij een toezegging gebleven en wij hebben er niets meer van gehoord. Kort daarna trad de heer Tromp af als minister, dus ik kan het hem niet kwalijk nemen. Maar ik heb gehoord, dat het Bestuurscollege ook ergens salarisherziening heeft ingevoerd, speciaal voor het aantrekken van krachten uit Nederland, ik meen bij het technisch onderwijs.
Er was dus een motief. Nu vraag ik mij af, Mijnheer de Voorzitter, als het Bestuurscollege dus zelf deze salarisherziening kan invoeren zoudt U ons en alle onderwijzers, speciaal de Antiliaanse onderwijzers een groot genoegen doen om deze discriminatie dus weg te werken. Ik wil het dus zodanig voorstellen, niet dat de salaris van de Europese onderwijzers gelijk gebracht wordt aan de Antiliaanse, maar dat de Antiliaanse salaris gelijk gebracht wordt aan de Nederlandse salaris, opdat het niet meer voorkomt, dat dus twee collegas met dezelfde bevoegdheden even oud en dezelfde aantal jaren in dienst, toch het verschil hebben van bijna f.100,-- per maand. Mijnheer de Voorzitter, dit is absoluut niet goed en ik wil U daarom verzoeken om dit als het kan begin januari in te voegen en desnoods met terugwerkende kracht. En het laatste punt, Mijnheer de Voorzitter, is dit; Deze Raad houdt soms huishoudelijke vergaderingen en hetgeen daar gesproken wordt is vertrouwelijk. Als er een lid soms iets zeggen kan buiten dan doet hij/misschien tergoeder trouw. En als wij dus een stuk ontvangen op verzoek van enkele leden, wat dus /dat

alleen voor ons bestemd is om het later een tweede keer te behandelen, dan verwondert het mij erg, dat in een krant hier dit stuk letterlijk was overgenomen. Nogmaals het lid heeft het tegoedertrouw gedaan, maar de journalist had moeten weten, dat het zeker niet past. het is leuk, ik geniet ervan als een journalist een primeur wil hebben. Dat vind ik leuk en als hij alle nieuws wil hebben, dat vind ik ook leuk. Maar ik bedoel, men moet niet zeggen: Nou, laten wij een primeurtje hebben met de terzijdeschuiving van de wet. Dat gaat nou eenmaal niet. Mijnheer de Voorzitter, dat was dus zwart op wit, maar hier heb ik een artikel van dezelfde krant van 3 december, waarin men ondermeer zegt; "ruim een uur werd gistermiddag in de commissievergaring van de Eilandsraad gesproken enz. enz. en op het voorstel van enige leden om een commissie te vormen ten einde een en ander te bestuderen werd niet ingegaan". Dezelfde beslissing die U genomen hebt, Mijnheer de Voorzitter, die stond in de krant de volgende dag. Mijnheer de Voorzitter, ik zeg dat wij niets kunnen doen, wij zouden niets willen doen, ik vind het leuk zelfs, maar ik wou wel een waarschuwend woord laten horen, opdat wij dus niet komen in een wetgeving, die verwatert, ter wille van een journalist die graag een primeurtje wil hebben, wat ik hem wel gun, maar niet op deze wijze. Mijnheer de Voorzitter, wij zijn gediend met goede berichtgevingen, geen sensatie in de kranten en geen berichten die feitelijk op niets rusten. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, zoals U weet, is een van onze grootste problemen hier of liever ons grootste probleem, de werkloosheid. Als ik mij niet vergis, zijn er momenteel tussen 1500 en 2000 Antillianen werkloos. De meerderheid van deze werklozen zijn Arubanen. Arubaanse jongens moeten hun eiland verlaten en werk zoeken in Nederland en andere landen. Er zijn Arubaanse gezinnen, die honger lijden, omdat de broodwinner geen werk kan vinden. Mijnheer de Voorzitter, vijf maanden lang heb ik getracht om een Arubaanse jongen, een elektricien-helper te plaatsen door bemiddeling van het Arbeidsbureau en telkens hoorde ik: er is geen plaats. De toestand is slecht en er is niets anders. Maar intussen heb ik uitgevonden, dat vier Engelse jongens werkzaam zijn bij een bedrijf hier als elektricien-helper en dit zonder toekenning. Mijnheer de Voorzitter, onze eigen mensen vinden het moeilijk om werk te krijgen of een baantje te krijgen om hen brood te verdienen. Elk jaar, als ik mij niet vergis, komen er nog honderden jongelui van school en zij moeten werk zoeken. De Lago is bezig met een lay-off program em de meerderheid van deze mensen zijn Arubanen, die geen werk bij de Lago kunnen vinden. De toestand, Mijnheer de Voorzitter, is zeer zeer serieus en voor mij is het zeer belangrijk in het belang van de Arubanen, dat er iets gedaan moet worden om deze toestand te saneren.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb al een keer gesproken in een andere vergadering over een strengere controle op de toegelaten vreemdelingen of de toelating van vreemdelingen en ik wil nogmaals een verzoek doen, een beroep doen, om dit punt met de betrokken instanties op te nemen en zo spoedig mogelijk maatregelen te nemen in verband met een strengere controle op de toelating van vreemdelingen en op de al toegelaten vreemdelingen.of de toe-Mijnheer de Voorzitter, ik wil drie voorbeelden geven, U kunt zelf beoordelen of de Arubaan onder deze omstandigheden een kans kan krijgen in zijn eigen eiland om zijn brood te verdienen, als het zo doorgaat. Mijn eerste voorbeeld is; een vreemdeling werkzaam in een beroep, die verschillende Arubanen zelf kunnen doen. Hij heeft een verzoek ingediend in januari om hier te blijven werken. Dit verzoek werd afgewezen. In juli is hij teruggekomen met hetzelfde verzoek. Weer afgewezen. In augustus is hij gekomen met hetzelfde verzoek, weer afgewezen. In november met hetzelfde verzoek, weer afgewezen. Maar, die,man blijft hier op het eiland werken. En wie is het slachtoffer? Antillianen en in het bijzonder de Arubanen. Waarom heeft deze man het eiland niet verlaten? Waarom is deze man de kans gegeven om hier op het eiland te blijven werken zonder toestemming? Mijnheer de Voorzitter, de

Antillianen en de Arubanen in het bijzonder zijn hiervan de slachtoffers. Een ander voorbeeld. Een vreemdeling heeft in 1960 een verzoek ingediend (een beroepschauffeur, en er zijn, als ik mij niet vergis een paar andere chauffeurs ingeschreven bij het Arbeidsbureau) om hier te blijven werken. Zijn verzoek werd afgewezen. Dat was in 1960. Tot heden is de man hier op Aruba. Tussen 1960 en 1961 heeft hij veel verzoeken ingediend, allemaal afgewezen. Maar de man blijft hier op Aruba werken zonder toestemming. Mijnheer de Voorzitter, dit is niet in het belang van de Arubanen. En dat zal nooit een einde brengen aan de werkloosheid, als het zo doorgaat. Een andere geval is, die van een man werkzaam bij een bedrijf hier, vele jaren lang zonder toestemming in een beroep, waar misschien wel honderd Antillianen in werkzaam kunnen zijn.
Nu komt die man met een verzoek om hem te laten werken en als ik mij niet vergis, dan zal dit verzoek wel toegestaan worden. Mijnheer de Voorzitter, onder deze omstandigheden, hoe kan de Arubaan dan een kans krijgen? Deze zijn drie voorbeelden, maar ik kan U verzekeren, dat er honderden van deze voorbeelden zijn, van mensen die hier op Aruba blijven werken zonder toestemming en jaren lang. Ik denk, Mijnheer de Voorzitter, de tijd is aangebroken om deze toestand te saneren en om strenge maatregelen in het leven te roepen. Als het zo doorgaat dan krijgen onze eigen landskinderen nooit een kans om hun brood te verdienen. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, wil ik U nogmaals verzoeken om deze zaak met de betrokken instanties op te nemen en zo spoedig mogelijk maatregelen te nemen om deze slechte toestand op te heffen. Mijnheer de Voorzitter, een paar maanden geleden is de Heer Gedeputeerde van de Veterinaire Dienst naar Puerto Rico vertrokken om daar een markt te zoeken voor de producten van de Nutri-Culture Farm. Na zijn terugkomst hebben wij gehoord, dat er een kans bestaat om de producten daar te verkopen. Er zijn dus goede kansen en de toekomst van de farm is rooskleurig.
En, Mijnheer de Voorzitter, gedurende zijn afwezigheid heb ik met iemand van de grootste Supermarket hier op Aruba gesproken en de man heeft mij gezegd, dat hij tomaten van de Nutri-Culture Farm had besteld en tot vier dagen later heeft de levering nog niet plaats gevonden, dus kon hij geen tomaten krijgen, terwijl de Gedeputeerde bezig was in Puerto Rico een markt te zoeken voor de producten van de Nutri-Culture Farm. Volgens mij klopt dit niet. Wij hebben niet genoeg voor onze eigen mensen en wij gaan naar het buitenland om een markt te zoeken. Dat klopt niet. Misschien kan de betrokken Gedeputeerde ons over deze zaak meer inlichtingen verstrekken.
Verder, had ik gaarne van de heer Gedeputeerde vernomen, met wie hij zoal besprekingen heeft gevoerd in Puerto Rico en wanneer verwacht hij dat de producten van de Nutri-Culture Farm naar Puerto Rico verscheept zullen worden? En hoe is het met de reorganisatie en de produktiviteit van de farm? Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Wijngaarde.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats verheugt het mij, dat ik wederom in de gelegenheid ben om bij de behandeling van de begroting voor het dienstjaar 1965 het woord te voeren. Het is niet mijn bedoeling om een beschouwing te gaan houden over de begroting als zodanig, de vorige sprekers hebben dit reeds in grote lijnen gedaan. Ik hoop, dat de wensen die zij naar voren hebben gebracht, gewaardeerd zullen worden en dus de aandacht van het Bestuurscollege zullen hebben. Ik wens nu het navolgende onder de aandacht van Uw College te brengen. Bij een bepaalde afdeling van Dienst Openbare Werken is er een persoon die reeds vijf en dertig jaren in dienst is van de Overheid. Hij heeft steeds zijn werk tot volle tevredenheid van alle betrokken

personen uitgevoerd. Er is meer dan eens een voordracht naar voren gebracht om hem aan een betere positie te helpen, maar door samenloop van omstandigheden en vanwege symptomen, die zijn gezondheid beperken, werd hij afgekeurd, waardoor hij niet in aanmerking kon komen voor een betere positie.
Hij staat reeds meer dan twintig jaar op zijn maximum. Stelt U zich dat voor, twintig jaar op zijn maximum loon. Ik begrijp wel, dat men zich aan de wettelijke voorschriften en bepalingen, die zijn vastgesteld, dient te houden en indien de loonregeling, waaronder hij valt geen ruimte laat voor verhoging, hij ook moeilijk een verhoging zal kunnen krijgen. Maar wanneer de tijd voortschrijdt, veranderen ook de omstandigheden. De levensstandaard van toen, twintig jaar geleden, is niet de levensstandaard van heden, maar hij is toch op hetzelfde loon blijven staan. Het is het Bestuurscollege misschien niet opgevallen, dat er een bepaalde categorie arbeiders en werklieden zijn, die aan een maximum-loon zijn gebonden en dat men intussen na jarenlange arbeid niet verder is gekomen, dan vijf, tien, twintig jaren geleden en dat er ook nooit een wijziging is betracht in deze situatie. Ik had daarom gaarne van het Bestuurscollege gezien, dat zij deze materie in studie nam en modus zocht om aan deze ongewenste, onbillijke toestand een einde te maken.
Er is mij verder bij dezelfde dienst een ander geval bekend van iemand, die reeds vijf en twintig jaar in dienst is van de Overheid. Die persoon heeft dit jubileum bereikt, maar het merkwaardige van het geval is, dat men weken later pas merkte of in de gaten kreeg, dat deze man zijn vijf en twintig jarige jubileum had bereikt. Hij heeft toen een gesloten enveloppe gekregen, verdere formaliteiten, die gebruikelijk zijn bij anderen, zijn achterwege gebleven. Dit doet de indruk naar buiten rijzen, dat men hier met twee maten meet. Elk een wil graag, wanneer hij zich voor zo'n lange tijd naar beste weten heeft ingespannen voor de zaak van de Overheid, dan ook de nodige erkentelijkheid krijgen. Het uitblijven van een dergelijke erkentelijkheidsbetuiging werkt deprimerend op het moraal van de betrokken persoon.
Verder meen ik te weten, dat, alhoewel er bepaalde regelingen bestaan voor wat betreft periodieke verhogingen bij de Overheid, deze persoon tot nu toe niets van een periodieke verhoging of dies meer heeft gemerkt of vernomen. Ik verzoek het Bestuurscollege daarom om deze zaak te laten onderzoeken en zo nodig de nodige verbetering in de situatie aan te brengen.
Mijnheer de Voorzitter, onze wegen verkeren over het algemeen in een tamelijk goede staat, vooral wat betreft de asfaltwegen. Doch de zandwegen in de buitendistrikten vertonen, vooral na de zware regenval, tekenen van zwaar verval. Op verschillende plaatsen zijn er gaten en kuilen van zodanige afmetingen, dat deze wegen totaal onbegaanbaar zijn geworden. Het is de gewoonte om deze wegen te herstellen, door het volgooien van de gaten met grint of met klei, wat tengevolge heeft dat bij een volgende regenval de toestand van de weg nog erger zal worden. Ik wil daarom Uw College voorstellen om een studie te maken van een duurzamer en beter wegenherstel, vooral voor de zandwegen, desnoods door ze te bespuiten met olie of zo, wat op den duur goedkoper zal blijken te zijn dan telkens weer te herstellen op de oude gebruikelijke manier van gaten en kuilen volgooien met grint en klei.
Verder wil ik onder Uw aandacht brengen het feit, dat het meerdere malen voorkomt, dat waterrekeningen in verschillende gezinnen een groot verschil vertonen over de verschillende maanden. Men krijgt deze maand een rekening te betalen voor zoveel guldens en de volgende maand, terwijl het verbruik toch het zelfde is gebleven, krijgt men een rekening gepresenteerd, die dubbel, soms drievoudig het bedrag aangeeft van de vorige maand.
Bij reclame op de betrokken kantoren hoort men, dat men die rekening moet betalen, want de meters liegen niet. Gaarne van Uw zijde een onderzoek in deze. Ook moet een meer uniforme manier van meteropname worden bestudeerd.
Wat de prijzen betreft voor medicijnen moet ik zeggen, dat zij erbarmelijk hoog zijn en heel varierend. Men kan vandaag een medicijn kopen voor zoveel guldens, en morgen moet men voor diezelfde medicijn het dubbele betalen.

Ik heb zo'n idee, dat de lokale apotheken de prijsberekening van de door hen verkochte medicijnen zo'n beetje naar willekeur bepalen, of tenminste die indruk gaat men op den duur krijgen. Zou het Bestuurscollege dit misschien kunnen laten nagaan en waar nodig de nodige verbetering aanbrengen?
Reeds jaren heb ik gesproken over de weg naar het havenkantoor te Oranjestad. Deze weg dient nodig verbeterd te worden. Ik kreeg vroeger steeds weer te horen, dat men in verband met de aanleg van de vrije zone, deze weg nog niet kan aanleggen. Maar als wij blijven tot de aanleg van de vrije zone om die weg verbeterd te krijgen, zodat men op een fatsoenlijke manier het havenkantoor zal kunnen bereiken, dan zie ik voorlopig die verbetering nog niet komen. Nogmaals doe ik een beroep op het Bestuurscollege om deze onplezierige toestand na te gaan en verbetering in te brengen. In de Sweelinckstraat lopen bij iedere kleine regenbui de huizen vol, Misschien kan het Bestuurscollege bij gelegenheid deze situatie laten onderzoeken en zo nodig de gewenste verbetering hierin aanbrengen.
Tot slot wil ik Uw College verzoeken om de mogelijkheid te bestuderen, dat aan de minder draagkrachtigen een lager tarief in rekening wordt gebracht voor huisbespuiting ter bestrijding van schadelijke insecten. Het huidige tarief is voor velen te hoog, zodat zij moeilijk van de diensten van deze afdeling van de Hygiënische Dienst gebruik kunnen maken.
Ik dank U.

<u>DE VOORZITTER</u>: Het woord is thans aan de heer Figaroa.

<u>DE HEER F.D.FIGAROA</u>: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier voor ons een zogenaamd sluitende begroting voor het jaar 1965. Ik zeg zogenaamd, want, hetgeen geschreven is na het maken van de sluitende ontwerp-begroting is altijd te waarderen, maar in afwachting van de nodige suppletoire begroting, die wij in de loop van het begrotingsjaar zullen ontvangen, zullen wij niet te hard kunnen juichen. Het is eenzelfde beeld van stijgende uitgaven, zonder stijgende inkomsten, gelukkig nog steeds zonder direkt merkbare belastingverhoging. Mijnheer de Voorzitter, over de werkloosheid heeft bijna iedereen het reeds gehad. Het spijt mijzeer en het is te betreuren, dat het Bestuurscollege niet over het cijfer beschikt van het aantal werklozen hier op Aruba, noch heeft het Bestuurscollege ook bij benadering kunnen zeggen hoeveel het aantal werklozen is, dat thans hier op Aruba is. Mijnheer de Voorzitter, men gaat centen vragen, ondermeer voor de werkverschaffing ter bestrijding van de werkloosheid. Natuurlijk worden er altijd bepaalde bedragen gevoteerd, maar indien men niet van te voren weet hoeveel mensen er werkeloos zijn, dan is het altijd een beetje huiverig als je bedragen daarvoor moet voteren. Ik heb bijvoorbeeld voor de werkverschaffing uit het jaarverslag 1963 kunnen opmaken, dat er een bedrag van ongeveer 500.000 gulden hiervoor is gebruikt. Bij het opmaken van de begroting lees ik dat een bedrag van ongeveer 550.000 gulden voor de werkverschaffing is uitgetrokken, dat klopt niet. Dat is een verschil van 50.000 gulden. Indertijd is een accountantsrapport gevraagd over de werkverschaffing. Tot op heden hebben wij dat niet mogen ontvangen.
Mijnheer de Voorzitter, in verband daarmee zou ik graag van het Bestuurscollege willen vernemen welke plannen er wel zijn om werkgelegenheid te scheppen in het begrotingsjaar 1965. Over de arbeiders en werklieden van het Gouvernement van het Eilandgebied Aruba hebben wij uit de kranten kunnen vernemen, dat het Bestuurscollege met ingang van 8 december heeft besloten voor deze mensen een 40-urige werkweek in te voeren.
Wij zouden graag daarbij willen bijvoegen, dat niet alleen een 40-urige werkweek wordt ingevoerd, maar dat deze mensen het thans genoten werk-

loon behouden en voor degene die op uurloon werken, dat dit inhoudt, dat zij een verhoging moeten krijgen van minstens 12½% om hun tegenwoordige inkomen te behouden. Voorts zullen wij er prijs op stellen, als het Bestuurscollege wilde zien of het niet mogelijk is, dat deze 40-urige werkweek wordt verdeeld in een 5-daagse werkweek.
Wat betreft de ambtenaren, (altijd sluit-post van de begroting) heb ik gehoord en ook in de krant gelezen, dat het materiele ambtenaren-recht thans zijn beslag heeft gekregen in zoverre dat thans in de Staten is goedgekeurd, wat ondermeer inhoudt dat de eilandgebieden vrij zijn hun ambtenaren te behandelen, zoals zij dat wensen, zolang er rekening wordt gehouden met de rechten die de ambtenaren krachtens dat materiele ambtenaren recht hebben. Verleden jaar hebben wij gevraagd of het mogelijk zou zijn de duurtetoeslag aan te passen aan de gestegen kosten van levensonderhoud en er werd toen gezegd, dat dat allemaal dingen zijn die voortgebracht moesten worden bij het Land, omdat het sociaal-economische vlak van de Nederlandse Antillen hierbij betrokken is. Naar aanleiding daarvan is er ook in verband met het invoeren van een 40-urige werkweek verleden jaar naar voren gebracht dat het Bestuurscollege het niet zeer, wel mogelijk achtte, omdat daarmee sociale en economische problemen gemoeid waren. Wij hebben vernomen, dat het 40-urige werkweek ingevoerd is zonder dat wij ooit vernomen hebben of die bezwaren op sociaal-economisch gebied wel zijn verdwenen. Wij achtten van wel, anders zou het Bestuurscollege deze 40-urige werkweek niet hebben ingevoerd, maar gaarne zouden wij alsnog vernemen of inderdaad de sociaal-economische bezwaren zijn opgegeven.

Mijnheer de Voorzitter, in verband met de begroting die wij voor ons hebben, zou ik graag willen vernemen hoe de verhouding staat van het Bestuurscollege ten opzichte van het onderwijzend personeel. Men hoort dat het de laatste tijd moeilijk is onderwijzers uit Nederland hier naar toe te krijgen, zijnde dat de salariering in Nederland behoorlijk omhoog is gegaan en daar de salariering hier op Aruba, of hier in de Antillen op een bepaald pijl is blijven staan. Ook heb ik uit de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege kunnen lezen, dat men van plan is, dat de toenemende uitgaven van onderwijs inderdaad grote zorgen baren en dat het Bestuurscollege van mening is dat alle niet direkt noodzakelijke uitgaven achterwege zullen blijven en dat dit punt betreffende het onderwijs, aandacht zal hebben. Nu is het zo, dat het onderwijs de beste investering is voor een volk. Het gaat dus hier niet op dat het Bestuurscollege, voor wat het onderwijs betreft, gaat bezuinigen op het onderwijs. Het is nu al moeilijk gebleken, onderwijzend personeel zowel voor gewoon lager onderwijs als voor technisch onderwijs te krijgen. Ik zal het Bestuurscollege zelfs willen voorstellen de herziening van de salarissen van het onderwijzend personeel in diervoege te wijzigen dat een verhoging van de salarissen van het onderwijzend personeel, mogelijk zou zijn.

Mijnheer de Voorzitter, voorts zou ik willen vragen wat de verhouding is van het Bestuurscollege met de leiding van de W.E.B. Kan het Bestuurscollege ons mededelen of er voor de komende drie jaren de leiding van het Water & Energie Bedrijf verzekerd kan zijn, van een technisch en terzake deskundige leiding en is er hiervoor de nodige krachten in opleiding, die nadat de uitgezonden krachten het eiland verlaten deze zaak kunnen overnemen?
Mijnheer de Voorzitter, ik heb gelezen dat de herziening van de salarissen van de werklieden bij de Telefoondienst thans gerealiseerd is; indertijd hebben wij ook een aanvraag gekregen van het personeel van de Ambulance - dienst, geloof ik, en dat is in de doofpot terecht gekomen, daarover hebben wij niets meer kunnen vernemen. Misschien is het mogelijk, dat wij daarover nog een en ander van het Bestuurscollege kunnen vernemen. Voorts zou ik graag willen weten hoe het staat met de Diensten Openbare Werken in diervoege dan, hoe het staat met de kansen, die de Antillianen daar hebben; degenen die in

het bezit zijn van een H.T.S.-diploma worden gelijkelijk betaald als de uitgezonden ambtenaren en zo niet, wat wordt er gedaan om deze betaling gelijk te stellen? Dat is alles voor het ogenblik, Mijnheer de Voorzitter, ik dank U.

DE HEER D.FELMMING: Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag van deze gelegenheid gebruik maken bij de behandeling van de begroting 1965 om in het Papiaments te spreken.
Señor Presidente, dia 15 di december, nos a comemora e 10 aña di existencia di Statuut. Statuut siguramente a duna nos e autonomia unda nos mes por dirigi nos asunto interno. Y awe mainta nos por a ripara cu nos ta sinta aki den, pa regla e asunto interno di e isla pa motibo cu nos tin autonomia cu nos mes por dicidi riba nos asunto interno. Siguramente diferente persona a celebra e dia di Statuut den su forma. Pero mi ta sigur cu tur di nos a celebra e dia ey y cu den curazon di cada un di nos tabata tin un alegria pasobra durante e diez aña cu e Statuut ta existi, cu nos tin autonomia, nos por weita cu nos isla a desaroya su mes suficiente, y esey tambe ta e hecho cu nos ta haya e ayudo financiero fei Hulanda pa motibo cu nos tin e Statuut, cu nos tin autonomia y cu Hulanda siguramente tin un deber grandi pa yuda nos den nos problemanan. Pero lamentable tabata, Señor Presidente, cu ni siquiera e Voorlichtingsdienst por a duna un historia completo di e origen di e Statuut. Pasobra Statuut no a bin su so ariba su mes. Tabata algo cu a wordo lucha hopi pa nos por a logra cu nos tin autonomia. Y siguramente tabatin e pioniernan e personanan cu a lanta y cu a asisti na conferencia di Mesa Redonda na Hulanda, unda nan a demonstra en realidad e nesecidad pa nos tin e Statuut. Podise e Voorlichtingsdienst no kier a menciona nomber di varios di e pioniernan, quizas pasobra nan ta pertenece na otro partido politico, pero siquiera por a menciona nomber di un di nan pionier, kende ta difunto Juan Irausquin, que en paz descance, tabata un di e pioniernan cu a lucha pa e autonomia di Antillas.
Señor Presidente, na tratamento di e begroting aki nos ta weita cu desempleo ta problema di mas grandi cu ta existi na henter Antillas.
Mi kier puntra Bestuurscollege si Bestuurscollege por a studia un posibilidad unda cu nos por juda e personanan cu no ta suficiente adecuado den un posicion door di pone un school anochi pa yuda nan pa nan por perfecciona nan mes den e materia of den e vak pa motibo cu Hulanda actualmente mester di personanan, pero personanan cu sabi un beroep, cu sabi un vak. Y mi ta kere cu aki nos por yuda nos Antillianonan cu kier emigra na Hulanda door di haci cu nan por siña e vak mas lihe cu ta posibel. Pa motibo cu na Hulanda nan no mester hende pa oficina, solamente hende cu sabi un vak. Y actualmente tin varios persona na Aruba cu por siña un vak den un termino corto y mi ta kere cu esaki siguramente lo mehora e situacion unda cu algun di nos Antilliano y Arubianonan por emigra na Hulanda unda cu nan mester di hendenan di vak.

Señor Presidente, 40 ora. Cuarenta ora ta un historia masha grandi. Un colega di mi aki den, Señor Leo Chance, sabi exactamente con nos a lucha na aña '61 den un Bond di obrero pa busca medio pa logra e cuarenta ora. Na aña '61 nos tabatin contralidad siguramente, especialmente di Gobierno pasobra ainda mi tin un courant warda na cas, Amigoe, unda cu Señor Isa ta bisa cu Gobierno no por introduci cuarenta ora pa motibo di projektonan pendiente cu tin y hasta por sustia varios di e industrianan cu nan no ta interesa pa establece na Antillas. Na aña '63 otro lucha pa cuarenta ora pa siman. Cuarenta ora pa siman a wordo logra door di un di e bondnan mas grandi cu nos por bisa, tin na Antillas y cual ta INDEPENDENT OIL WORKERS UNION OF ARUBA. Esey ta un hecho o un obra cu ningun hende por emitele for di e Union.

Esey ta un credito cu ta basa su mes ariba e manera cu e union a hiba su mes, cu ela logra su cuarenta ora. Na mes aña '63, den un reunion, su Excelencia Minister Kroon a bisa na e dirigentenan di e union cu ta imposibel pa Gobierno introduci cuarenta ora. Pero e no ta kita e bond si e kier lucha pa su cuarenta ora. Pero e Gobierno no tabata pensa pa introduci cuarenta ora. Pero bao di lucha inmenso, lucha duro nos a bin logra cu cuarenta ora a wordo introduci pa dos di e empresonan petrolero di mas grandi ariba Antillas. Y no ta mucho dia pasa, Señor Presidente, mi a weita un pamfleta y e pamfleta ta bisa cu Gobierno a trece cuarenta ora pa obreronan. Gracias na Dios pa e Union, e a trece e cuarenta ora pa siman. Y awe a jega e momento cu Gobierno tambe kier introduci e cuarenta ora pa siman. Pero e cuarenta ora pa siman su ideologia ta cuminza for dialuna te diabierna, diasabra liber. No tin question di seis dia pa siman y e ora ey nos ta descrimina contra e otro obreronan. Cuarenta ora mester bini pa tur igualmente sino nos ta descrimina, pasobra tur paisnan desaroya ta traha cuarenta ora y tur paisnan subdesaroya ta traha cuarenta ora. Solamente e paisnan menos desaroya no ta aplica e systema di cuarenta ora. Y mi ta kere cu nos aki na Antillas ta pais subdesaroya. Nos no ta desaroya completamente, pero nos ta subdesaroya y cu esaki nos ta cai den e mes un bracket ey. Y mi ta spera cu Bestuurscollege lo tuma e request cu a wordo manda pa e Gouvernements Arbeidersbond di Aruba y tambe quizas di algun otro organisacionnan di obrero unda cu nan ta protesta severamente si Gobierno Insular introduci cuarenta ora den un otro forma. Señor Presidente, tambe tin hopi requestnan cu ta wordo manda pa diferente bondnan. Y mi ta kere cu Bestuurscollege mester reconoce e bondnan aki, e servicio cu e bondnan aki ta duna na e clase di obrero cu ta e masa popular, e masa cu ta pone Gobierno y ta baha Gobierno di respeta e derecho aki y actua di inmediato ariba cualquier request cu ta wordo dirigi door di Bond di Obrero.

Señor Presidente, mi a wordo aserca pa algun piscadornan kende a trece kehonan y ta bisa mi cu Gobierno tin intension di kita e ranchonan, cu nan tin na Bova Beach. Siguramente e casitanan ey tin e motibo pakiko nan ta ey. Pa motibo cu e piscadornan aki mester warda nan paña di laman, diferente materialnan cu nan no por carga hiba nan cas, nan ta larga nan keda simplemente. Y mi ta kere si nos haci esaki contra e piscadornan, nos ta kita nan pan of nos por stroba nan di gana pan pa nan cria nan criaturanan. Y esaki mi ta spera cu Bestuurscollege lo studia profundamente y debidamente y yuda pa esaki no socede.

Tocante e hospital nobo, Señor Presidente, tin hopi descontento den varios personanan tocante e sitio cu Bestuurscollege a propone pa pone hospital. Segun mi pensamiento un hospital mester wordo poni na un lugar, larga nos bisa den centro di Aruba, unda tur districto por tin un coneccion mas rapido cu e hospital. Nos sabi cu pabao ey na Eagel ta duna un holor tremendo ora hende pasa ey bandanan. Nos no ta spera nunca cu orkan bin aki nan, pero si orkan bin aki nan, lo ta un desastre. Un hospital mester rordo poni na un lugar unda tin aire fresco, aire saludable, unda cu e patientnan por goza di un ambiente mas agradable.

Tocante watercoolers, Señor Presidente, mi ta contento cu Bestuurscollege toch a weita e nesecidad. E no a pone watercoolers na schoolnan, pero toch el a yuda cu corriente y awa y esey ta un cos cu seguramente nos ta agradecido na e forma cu nan a hacie.

Tambe Señor Presidente, mi ta pidi e posibilidad pa duna servicio medico liber na familia di trabajadornan di Gobierno Insular di Aruba. Mi ta kere cu esey lo ta algo cu lo cai na agrado di tur trahadornan, pasobra esey ta un yudanza especialmente cu e problema di e facilidad medico na Aruba aki

y tambe en vista di e prijsnan halto di medicina. Mi ta eens cu Señor Wijngaarde tocante e prijsnan di medicina y mi ta kere cu ya den un reunion anterior di Eilandsraad, nos a trece padilanti pa studia e posibilidad pa establece un botica di Gobierno unda nos por yuda nos hendenan pober, cu no tin placa pa paga e remedinan carísimo. Si Gobierno pone un botica asina, siguramente e lo mehora e situacion poco.

Tocante sport, Señor Presidente, mi kier bay un tiki den detalle tocante sport, pero mi kier tuma e oportunidad aki pa sigi na Hulandes pa motibo cu awe mainta varios di mi coleganan a dirigi palabra na Hulandes tocante esey.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, op 15 december j.l. hebben wij het 10-jarig bestaan van het Statuut herdacht. Het Statuut heeft ons inderdaad de autonomie gegeven, waarbij wij onze eigen interne aangelegenheden kunnen regelen. Vanmorgen bijvoorbeeld zitten wij hier in vergadering om een interne aangelegenheid van ons eiland te regelen, omdat wij het autonome recht bezitten om te beslissen in onze eigen interne zaken.
Verschillende mensen hebben ongetwijfeld deze Statuutdag op hun eigen manier gevierd. Maar ik ben ervan overtuigd, dat iedereen die dag gevierd heeft en dat in hun hart zij verheugd waren, want in die tien jaren van het bestaan van het Statuut dat wij autonomie bezitten, hebben wij kunnen zien, dat ons eiland zich voldoende heeft ontwikkeld en het is een feit, dat wij de financiele steun van Nederland krijgen juist omdat wij het Statuut hebben en omdat wij autonoom zijn, zodat Nederland ongetwijfeld een grote plicht heeft om ons in onze problemen bij te staan. Maar, Mijnheer de Voorzitter, het was jammer, dat niet eens de Voorlichtingsdienst een volledig overzicht heeft gegeven van het ontstaan van dit Statuut. Want het Statuut is niet vanzelf uit eigen beweging tot stand gekomen. Het was een harde strijd, die wij gevoerd hebben om onze autonomie te verkrijgen. Er waren zeer zeker die pioniers, die personen, die opgestaan waren en die deel hebben genomen aan de Ronde Tafel Conferenties in Nederland, waar zij daadwerkelijk de noodzaak hebben aangetoond, om het Statuut te hebben. Misschien heeft de Voorlichtingsdienst de namen van verschillende van de pioniers niet willen noemen, omdat zij behoorden aan een andere politieke partij, maar zij had dan toch minstens de naam kunnen noemen van hun pionier, wijlen de heer Juancho Irausquin, die een van de pioniers was, die meegestreden heeft om de autonomie te verkrijgen voor de Nederlandse Antillen.
Mijnheer de Voorzitter, bij de behandeling van deze begroting kunnen wij zien dat de werkloosheid het grootste probleem is, dat in de Nederlandse Antillen bestaat. Ik wil het Bestuurscollege vragen of zij de mogelijkheid heeft bestudeerd, waarbij wij de personen, die niet voldoende onderlegd zijn in een bepaalde vak kunnen helpen, door een avondschool op te richten, om hen te helpen zich beter te bekwamen in een bepaald vak, aangezien er in Nederland vraag is naar werkers, maar dan werkers die een vak kennen. Ik meen, dat wij hiermee onze Antilliaanse jongelui helpen, die naar Nederland willen emigreren, namelijk door hen in de gelegenheid te stellen om zo gauw mogelijk een vak te leren. Want in Nederland hebben wij geen kantoormensen nodig, maar enkel mensen die een vak kennen. Er zijn thans op Aruba verschillende mensen, die een vak in een korte tijd kunnen leren en ik ben er zeker van, dat dit onze Antilliaanse jongens, in het bijzonder onze Arubaanse jongens ten goede zal komen, wanneer zij naar Nederland willen emigreren, waar men vakmensen nodig heeft.
Mijnheer de Voorzitter, de 40-urige werkweek is een lang verhaal.

Een van onze collega's hier, de heer Leo Chance, weet nog goed hoe wij in 1961 in een vakbond strijd hebben geleverd om die 40-urige werkweek te krijgen. In 1961 hebben wij tegenwerking ondervonden, vooral van de zijde van het Gouvernement, want ik heb thuis nog een krant liggen, een Amigoe, waarin de heer Isa zeide, dat het Gouvernement de 40-urige werkweek niet zal kunnen invoeren vanwege de geplande projekten en omdat dit zelfs de industrieën zou kunnen wegschrikken, die oorspronkelijk van plan waren zich hier te vestigen. In 1963 hebben wij weer een campagne gehad voor de 40-urige werkweek. De 40-urige werkweek werd bereikt door de inspanningen van een van de grootste bonden, naar wij kunnen zeggen, van de Antillen, namelijk de INDEPENDENT OIL WORKERS UNION OF ARUBA. Dat is een feit en een werk waar men de Bond erkentelijk voor moet zijn, voor de wijze waarop zij het invoeren van de 40-urige werkweek heeft weten te bewerkstelligen. In hetzelfde jaar 1963, heeft Minister Kroon in een vergadering tot de leiders verklaard, dat het onmogelijk was voor het Gouvernement om de 40-urige werkweek in te voeren. Maar hij zal de Bond niet verhinderen wanneer zij voor de 40-urige werkweek strijdt, maar dat het Gouvernement er niet over dacht om de 40-urige werkweek in te voeren. Met harde strijd en veel werk zijn wij erin geslaagd om de 40-urige werkweek doorgevoerd te krijgen bij de twee grootste oliebedrijven in de Antillen. En enkele dagen geleden kreeg ik een pamflet in handen waarin stond dat het Gouvernement de 40-urige werkweek heeft ingevoerd voor de arbeiders. Dank zij de Bond werd hier de 40-urige werkweek ingevoerd. En nu is het ogenblik gekomen dat het Gouvernement ook de 40-urige werkweek wenst in te voeren. Maar het is altijd de bedoeling geweest om de 40 uren te verdelen over vijf dagen, dus van maandag tot en met vrijdag en de zaterdag vrij. Dus niet over een periode van zes dagen, want dan zouden/tegenover de andere arbeiders discrimineren. De 40-urige werkweek moet voor allen gelijk zijn, anders plegen wij discriminatie. Want alle ontwikkelde en onderontwikkelde landen werken met een 40-urige werkweek. Slechts de minder ontwikkelde landen passen dit systeem niet toe. En ik ben van mening dat wij hier in de Antillen vallen onder de onderontwikkelde landen, wij zijn niet volledig ontwikkeld, maar onderontwikkeld, en vallen wij dus in de bovengenoemde categorie. Ik hoop daarom, dat het Bestuurscollege het rekwest zal aanvaarden, gezonden door de Gouvernements Arbeidersbond van Aruba en misschien ook van enkele andere arbeidersorganisaties, waarin zij sterk protesteren tegen het invoeren van het systeem van de 40-urige werkweek op een andere wijze. Mijnheer de Voorzitter, ook zijn er verschillende rekwesten, die verzonden zijn door verschillende bonden. Ik vind dat het Bestuurscollege deze bonden moet erkennen; de dienst die deze bonden verlenen aan de arbeidersklasse, de eigelijke volksmassa, de massa, die regeringen aanstellen en regeringen doet vallen. Het Bestuurscollege moet dan ook dit recht eerbiedigen en direkt handelen op welk verzoek dan ook, dat wordt ingediend door de Arbeidersbond. /wij

Mijnheer de Voorzitter, ik werd door enige vissers benaderd, die kwamen klagen, dat het Gouvernement voornemens is de hutten te verwijderen, die zij nabij Pova Beach hebben staan. Ongetwijfeld is er wel een reden waarom die hutjes daar staan en dat is omdat de vissers die hutjes gebruiken, om hun spullen te bewaren, zoals hun zeekleren, materialen, die zij moeilijk telkens heen en weer kunnen sjouwen, die zij dus zonder meer achterlaten in die hutjes. Als wij nu die hutjes verwijderen, dan hinderen wij die vissers in het uitoefenen van hun beroep en ontnemen wij hen de kans om een stuk brood te verdienen voor het onderhoud van hun kinderen. Ik hoop daarom, dat het Bestuurscollege dit zal bekijken en bestuderen, zodat die hutjes niet zomaar zonder meer verwijderd zullen worden.

Ten aanzien van het nieuwe hospitaal moet ik hier zeggen, dat er veel ontevredenheid heerst voor wat betreft de plaats, die het Bestuurscollege heeft gekozen om dat hospitaal te bouwen. Volgens mijn mening dient een hospitaal centraal gebouwd te worden, waar alle distrikten een snelle verbinding kunnen

hebben met het hospitaal. Wij weten bovendien allemaal, dat ten Westen van de Eagle er een vieze stank hangt, wanneer men daar voorbij gaat. Wij hopen ook dat er nooit een orkaan onze richting uitkomt, maar als hij mocht komen dan zal het een ramp zijn. Een hospitaal moet gebouwd worden waar er veel frisse lucht is, veel gezonde lucht, waar de patienten van aangename omgeving kunnen genieten.

Wat betreft de waterkoelers moet ik zeggen, dat ik wel blij ben, dat het Bestuurscollege toch wel de noodzaak heeft ingezien om waterkoelers te plaatsen op de scholen. Het heeft wel niet zelf die waterkoelers geplaatst, maar wij zijn toch erkentelijk voor de geste van het Bestuurscollege voor het dragen van de kosten voor stroom en waterlevering.

Ik vraag ook om de mogelijkheid te bestuderen om aan de familie-leden van de arbeiders van het Gouvernement vrije geneeskundige behandeling te geven. Ik geloof wel, dat dit iets is wat aangenaam zal zijn voor de arbeiders, aangezien dit een noodzakelijke hulp is, vooral met het oog op de hoge prijzen voor medicijnen. Ik ben het eens met de heer Wijngaarde wat betreft de prijzen van medicijnen; ik meen reeds in een vorige vergadering naar voren gebracht te hebben om de mogelijkheid te overwegen om een Overheids apotheek op te richten, waar onze arme mensen, die geen geld hebben om de dure medicijnen te kopen geholpen kunnen worden. Wanneer het Gouvernement een dergelijke apotheek opricht, zal ongetwijfeld de situatie wel beter worden.

Ten aanzien van de sport wil ik een beetje meer in detailles treden, doch ik wil van de gelegenheid gebruik maken om in het Nederlands door te gaan, aangezien verschillende van mijn collega's vanmorgen het woord hebben gevoerd in de Nederlandse taal.

Mijnheer de Voorzitter, met genoegen heb ik kunnen constateren uit het antwoord van het Bestuurscollege aan de heer Finck en andere leden van de Raad met hun vragen, wat betreft het weigeren van een subsidie door de A.S.U. aan de Aruba Voetbal Bond, dat het Bestuurscollege zich volkomen kan verenigen met het verantwoord optreden van de Aruba Sport Unie.

Mijnheer de Voorzitter, het feit dat de Aruba Sport Unie als overkoepelen sportorgaan op dit eiland f. 100.000 jaarlijks als subsidie ontvangt ter bevordering van de sport, wil niet zeggen, dat de Aruba Sport Unie dit geld in het wilde weg of zonder voldoende rechtvaardiging kan uitgeven. Reden waarom de Aruba Sport Unie, zijnde een organisatie met rechtspersoonlijkheid, bepaalde richtlijnen heeft vastgesteld, waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie. Het is niet aan enige twijfel onderhevig, dat niet vereist is, dat een vereniging lid van de Aruba Sport Unie moet zijn om de gewenste financiele steun te verkrijgen en dit wordt onomstotelijk bewezen door het feit dat de Aruba Spor Unie in het verleden financiele steun had verleend aan de Spearfishing Tournament, zowel voor plaatselijke wedstrijden als voor wedstrijden in het buitenland. In het geval van de Aruba Voetbal Bond, heeft deze bond, behalve dat zij niet aan de eisen ter verkrijging van subsidie heeft voldaan, daarenboven ook inbreuk gepleegd heeft op de interne bepalingen van de Aruba Sport Unie.
En wij moeten toegeven dat wanneer men inbreuk pleegt van welke aard dan ook, wetende dat daarop een straf staat, men die straf dan ook verdient. Aruba Voetbal Bond heeft de Aruba Sport Unie resolutie geschonden en overeenkomstig de strafbepaling van de eerder genoemde resolutie, aangenomen door de algemene ledenvergadering van de Aruba Sport Unie, waarbij de Aruba Voetbal Bond aanwezig was, heeft de Aruba Voetbal Bond

zijn lidmaatschap verloren. Wij moeten het geval van de Aruba Voetbal Bond, die lid van de Aruba Sport Unie was en op grond van een overtreding, zijn lidmaatschap heeft verloren niet verwaren met het geval van een spear-fishing-team, die bijvoorbeeld geen lid is. In dit geval heeft de Aruba Voetbal Bond zijn lidmaatschap verloren als gevolg van een door de Aruba Sport Unie opgelegde straf. Het is bekend, dat de Aruba Voetbal Bond niettegenstaande het feit, dat het geen lid is van de Aruba Sport Unie, toch nog steeds gebruik maakt van het Wilhelmina Stadion en het Noord Sport Centrum. Dit is alleen mogelijk via de Aruba Sport Unie. Een stap, die toch waardering verdient. Doordat het aan de Aruba Voetbal Bond toegestaan is om zowel het Wilhelmina Stadion als het Noord Sport Centrum te gebruiken, werd op onmiskenbare wijze aangetoond, dat de Aruba Sport Unie de bevordering van de Voetbalsport ten harte gaat. Niet vergeten mag worden, dat doordat de Aruba Voetbal Bond zijn lidmaatschap van de Aruba Sport Unie verloor, door zijn eigen schuld, Aruba Voetbal Bond geen onkosten meer heeft aan contributie aan de Aruba Sport Unie. Een klein bedrag, weliswaar, maar dat niettemin uitgespaard wordt. Indien de Aruba Sport Unie na het verleende toestemming tot het mogen gebruiken van het Wilhelmina Stadion en Sport Centrum Noord, daarenboven nog een subsidie toekent aan het Aruba Voetbal Bond, dan moeten wij allen aannemen dat de Aruba Voetbal Bond geen straf heeft ontvangen. En dat brengt met zich mee, dat alle bij de Aruba Sport Unie aangesloten bonden overtreding kunnen begaan en toch in het genot blijven van bepaalde rechten evenals de andere die zich richten met de bepalingen van de Aruba Sport Unie. Aruba Voetbal Bond heeft bewust een overtreding begaan en zij moet de consequenties aanvaarden en als zij het Aruba Voetbal Bond de hand boven het hoofd houdt, dan betekent het, dat wij het gloeiend mee eens zijn met het optreden van de Aruba Voetbal Bond, hetwelk ook impliceert, dat wij geen respect kunnen opbrengen voor de reglementen van de Aruba Sport Unie, die voor en door zijn leden zijn vastgesteld en aangenomen. Tevens moeten wij niet vergeten dat de Aruba Sport Unie het overkoepelend sportorgaan van Aruba is, en moet dus als zodanig beschouwd en behandeld worden het is mijn heilige overtuiging, dat wij een ernstige fout begaan, indien wij ons inlaten met de interne aangelegenheden van de Aruba Sport Unie. Indien ik mij niet vergis heeft de Nederlandse Antilliaanse Voetbal Unie geen trainer. En dat bevreemdt mij geenszins, indien de Aruba Voetbal Bond bezig is aan het bijdragen tot dekking van de onkosten verbonden aan zo'n trainer. Ik vraag mij in dit verband af, of het niet mogelijk is, dat de Arubaanse voetballers met een grote regelmaat gebruik kunnen maken van de diensten van deze trainer. Uit betrouwbare bronnen, heb ik vernomen, dat de Aruba Voetbal Bond al jaren reeds een bedrag van f. 10.000 heeft bijgedragen aan de N.A.V.U. Waarom eist de Aruba Voetbal Bond dit bedrag dan niet op, zodat zij haar eigen trainer kan engageren? Het is mijn overtuiging dat het Bestuurscollege, alvorens zij de heer Finck en andere leden van de Raad, van antwoord had gediend een diepgaand onderzoek heeft ingesteld naar deze materie. Het Bestuurscollege heeft de leden van de Raad correct geantwoord, en ik hoop, dat alle leden van de Raad deze zaak in zijn juiste respectieve zin zien en ons niet laten verleiden om sport en politiek met elkaar in verband te brengen of politiek te bedrijven met de sport.

Ik wil eindigen met te verklaren, dat ik mij volkomen achter het correcte en verantwoorde optreden van de Aruba Sport Unie stel en ik spreek tevens mijn verheugenis over uit, dat de heer Finck belangstelling heeft getoond voor de sport-ontwikkeling, alhoewel het mij aan de andere kant toch in grote mate bevreemdt, dat de heer Finck en andere leden van de Staten en ook van mijn fraktie op dit moment nog geen vragen hebben gesteld in de Staten van de Nederlandse Antillen met betrekking tot de sport inpasse tussen Curacao en Aruba. Ik ben van mening, dat het interessant zal zijn indien de leden van de Staten in de eerstkomende Statenvergadering te Curacao de volgende vragen stellen:

Wat heeft men gedaan en bereikt om het probleem op sportgebied tussen Curacao en Aruba uit de wereld te helpen?
Is het Minister Isa bekend dat reeds in 1959 de Amateur Baseball Bond, Aruba, approbatie heeft gezocht om zijn statuut te wijzigen en dat het de Baseball Bond, dat op dit tijdstip niet gelukt is zulks te krijgen? Indien dit op waarheid berust, waarom wordt de statuutwijziging van de Amateur Baseball Bond, Aruba, niet goedgekeurd door Minister Isa?
Vraagt aan de Minister van Financien waarom de sport op Curacao een overgrote meerderheid geniet bij de verdeling van de aandelen uit de landsloterij.
Stelt aan de Landsregering voor om zijn financiele steunverlening aan alle sportorganisaties stop te zetten en deze steun verlening onafhankelijk te stellen van de voorwaarde, dat binnen de kortst mogelijke termijn een einde wordt gemaakt aan de thans bestaande sport-impasse tussen de twee eilanden.
Richt een voorstel tot Minister Petronia om bemiddelaars van de Internationale Olympische Comiti naar de Antillen uit te nodigen om dit probleem in de Antilliaanse sportwereld voor eens en voor altijd recht te zetten, daar de door de Minister Petronia benoemde bemiddelaars geen resultaten hebben bereikt. Dit, mijne heren van de Staten, is Uw plicht, en het zal tevens een stimulans voor de Arubaanse sportwereld betekenen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

<u>DE HEER D.TROMP</u>: Mijnheer de Voorzitter, met Uw permissie zou ik in het kort ook enkele woorden willen zeggen over deze ontwerp-begroting 1965. Nog twee weken, Mijnheer de Voorzitter, en wij gaan weer een nieuw jaar tegenmoet. En het zal voor Aruba weer een moeilijk jaar worden vooral in verband met het steeds groeiende werkloosheidsprobleem, dat vooral zijn oorzaak vindt in het afvloeien van arbeiders bij de Lago.
Maar van de andere kant wil ik ook zeggen, dat we niet al te pessimistisch moeten zijn, omdat Aruba ondanks het gebrek aan grondstoffen, ondanks het feit, dat wij geen andere rijkdommen hebben, toch nog vele mogelijkheden biedt voor de toekomst. En hiermee bedoel ik, de vele mogelijkheden in verband met het toerisme. Aruba is gezegend, wij mogen wel zeggen, met het mooiste strand van het Carabisch gebied. Maar naar mijn mening wordt de ontwikkeling van het toerisme nog niet krachtig genoeg aangepakt. Naar mijn mening gaat alles nog een beetje te traag, Mijnheer de Voorzitter. En het Bestuurscollege legt te veel de nadruk op grote, dure en luxieuze hotels, maar vergeet dat al die toeristen die hier komen, niet allemaal miljonnairs zijn. Daarom zou het bouwen van kleine hotels en pensions en bungalows aan de Palm Beach de ontwikkeling van onze toeristen-industrie beter ten goede komen.
Mijnheer de Voorzitter, als ik aan toerisme denk, dan gaan mijn gedachten ook naar het nuttige werk van onze werkverschaffing. Voor 1965 is een bedrag van f.650.000 geraamd om deze dienst op het huidige peil te houden. Als men een ritje maakt over het eiland, dan moet men wel toegeven, dat door de dienst Werkverschaffing veel goed werk is verricht ten aanzien van de schoonheid van ons eiland, ten aanzien van de cultuur en ten aanzien van het toerisme. Daarom zou ik het Bestuurscollege willen vragen om de mogelijkheid te bestuderen om het rouleer-systeem bij de Werkverschaffing af te schaffen. Er zijn bij deze dienst vele huisvaders met grote gezinnen en het is droevig en hard voor zo'n man om zijn gezin met f.80. per maand te onderhouden. Afschaffing van het rouleersysteem zal hier de beste oplossing zijn. Dan heeft die huisvader een bescheiden, maar in ieder geval, een constant, een geregeld inkomen en zou de Werkverschaffing tevens veel kunnen doen voor de schoonheid van ons eiland. Vele mooie plekken hier op Aruba, die vroeger zelfs aan onze eigen mensen onbekend waren, werden op het ogenblik

heel druk bezocht, dankzij het werk en de zorg van onze werkverschaffing. En hierbij denk ik vooral aan plaatsen als Casibari, Ayo, Fontein, Guadirikiri en Ser'i Noka. Hier is de laatste tijd, Mijnheer de Voorzitter, dankzij de hulp van de werkverschaffing, een openlucht theater ontstaan en de plannen zijn om het volgend jaar hier een natuurpark te gaan creeren en desnoods als het kan in de toekomst ook een museum. Verder zal ik het Bestuurscollege willen vragen om in het komende jaar meer aandacht te gaan besteden aan de ruïne bij de goudsmelterij te Balashi. Van deze ruïne is volgens mij ook iets moois te maken, vooral in verband met het toerisme. Het zou een leuke stopplaatsje kunnen worden voor de toeristen, die een "sight-seeing-tour" maken op het eiland. Bij de dienst Werkverschaffing zou deze smelterij in goede handen zijn. Een andere leuke stopplaats zou ook zijn, Ser'i Noka, waar de toeristen zouden kunnen genieten van het optreden van lokale artisten in een typisch Arubaanse entourage.
Want, Mijnheer de Voorzitter, volgens mij hebben de Amerikaanse toeristen die hier komen heel weinig aan het optreden van Amerikaanse artisten in een typisch Amerikaans hotel. Volgens mij zijn zij er op uit om meer te genieten om meer te zien en te horen van lokale artisten en van lokale trios en mariachis enz. Laten wij onze krachten inspannen om hen die ook te geven.
Dit zijn allemaal kleine dingen die de ontwikkeling van het toerisme allemaal ten goede komen.

Wat onze cultuur betreft, zou ik het Bestuurscollege willen vragen om meer steun en medewerking te geven, vooral aan groepen en verenigingen die werkelijk iets voor onze cultuur over hebben, en die werkelijk offers brengen om onze cultuur tot bloei te brengen. Er zijn op ons eiland enkele stichtingen en verenigingen, die van het eilandgebied subsidie ontvangen, maar naar mijn mening te weinig presteren op cultureel gebied. Voor 1965 zie ik bijvoorbeeld weer een bedrag van f. 24.000,-- geraamd voor de Stichting Schouwburg.
Deze stichting moet nog de schuld van f. 80.000,-- aflossen bij het eilandgebied. Mijnheer de Voorzitter, ik heb er niets op tegen dat deze stichting de 24.000 gulden krijgt, maar ik zou het Bestuurscollege willen vragen om bij deze stichting erop aan te dringen een betere schouwburg-service te geven, want op dit ogenblik, laat het wel veel te wensen over. Mijnheer de Voorzitter, er zijn veel klachten omtrent het gebouw, de schouwburg, dus, vooral in verband met de verlichting, met het decorbeheer, met het gordijn, enz. en ook over het beheren van dit gebouw. Het beheren van dit gebouw ligt in handen van een stichting, bestaande uit negen personen. Als puntje bij paaltje komt, heeft men negen bazen voor zich. Ik wil het Bestuurscollege vragen om deze stichting voor te stellen een direkteur te benoemen met een bepaald salaris, en deze persoon zal dan moeten trachten de schouwburg efficienter en rendabeler te laten werken. Ook moeten wij bij deze stichting aandringen op een taakomschrijving van de persoon, die belast is met het onderhoud van dit gebouw. Naar ik weet is deze persoon in dienst van het eilandgebied en als zijbaantje heeft hij te zorgen voor onderhoud van de schouwburg, voor de verlichting en het geluid. Zijn taak is op het ogenblik zo vaag omschreven, dat voor vele groepen en verenigingen het moeilijk is om in dit gebouw op te treden. Of zo gezegd, Mijnheer de Voorzitter, men jaagt de mensen uit dit gebouw. En laten wij vooral deze stichting op het hart drukken, niet te lang te wachten met dit gebouw air-conditioned te maken, want lawaai van voorbijrazende auto's en van landende en stijgende jets laat het schouwburg-publiek minder van het schouwspel genieten. Mijnheer de Voorzitter, verder zal ik nog de aandacht van het Bestuurscollege willen vragen voor enkele wegen op Noord. Dit jaar zijn zij begonnen met de weg vanaf de Eagle-beach Bar tot Sabana liber te asfalteren, maar men is maar halfweg gekomen, omdat "placa a caba", zegt men, Mijnheer de Voorzitter. Maar ik hoop, dat in 1965 de andere helft ook desnoods met asfalt bespoten zal kunnen worden. En ook de weg van Montaña naar de hoofdweg Tanki Leendert, Calabas of die ook desnoods met olie

bespoten zal kunnen worden. In verband met landbouw hebben wij er al een bespreking over gehad, Mijnheer de Voorzitter. Ik wil bij het Bestuurscollege aandringen om meer dammen te bouwen, meer rooien af te dammen om zoveel mogelijk de vruchtbare grond van Aruba te behouden. En laten wij vooral ook steeds gebruik maken van de praktische kennis van oude Arubaanse landbouwers.

Vanmorgen is er veel gediscussieerd over de sport geldverdeling bij de sport; daarna vond men dat f.25.000 van de Aruba Sport Unie afgetrokken kan worden voor de waterkoelers op school. Persoonlijk, Mijnheer de Voorzitter, vind ik de waterkoelers op school meer een luxe dan een noodzaak. Want, Mijnheer de Voorzitter, het water wordt niet zo heet gedronken als het uit de kraan komt. Noodzakelijker en dringender vind ik de schoolvoeding. Want ik maak het bijna dagelijks op school mee, Mijnheer de Voorzitter, dat er kinderen op school komen, die s'morgens alleen een kopje koffie gedronken hebben en s'middags eten zij niet, zij gaan pas na drie uur naar huis en misschien krijgen zij ook niet voldoende eten thuis na drieën. Maar in de klas zijn zij sufferig, zij kijken drommerig uit hun ogen, niet omdat de lessen saai zijn, Mijnheer de Voorzitter, maar omdat zij ondervoed zijn; zij krijgen thuis niet genoeg eten. Dus ik zou het Bestuurscollege willen vragen om meer aandacht te gaan besteden in 1965 aan de schoolvoeding. Tot zover enkele punten. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

<u>DE HEER L.V.BRITTEN</u>: Mijnheer de Voorzitter, zoals ieder jaar komen de volksvertegenwoordigers hier bijeen om de wensen van het volk naar voren te brengen en hun teleurstellingen te uiten of hun waardering uit te spreken. Het is hun goed recht en daarom wil ik ook vandaag van de gelegenheid gebruik maken om enkele woorden te voeren bij de behandeling van de begroting.

Mijnheer de Voorzitter, telkenjare, wanneer wij de begroting ter behandeling krijgen, dan nemen wij de Memorie van Toelichting ter hand en merken wij, dat de uitgaven steeds meer en meer stijgen. Mijnheer de Voorzitter, het was altijd een punt van betoog hier geweest in deze Raad die stijging der uitgaven van de huishouding van ons eilandgebied. Hier merken wij weer dat voor het volgend jaar onze huishoudelijke uitgave gestegen is met bijna anderhalf miljoen. Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af, onze begroting is gestegen met bijna anderhalf miljoen, terwijl de grootste werkgever op ons eiland mensen laat afvloeien. Dus hier meen ik, dat er minder gelden in de eilandskas zullen komen. Als wij ons een beetje verdiepen in de Memorie van Toelichting, dan lezen wij dat het Bestuurscollege, ondanks al deze problemen ons toch een sluitende begroting aangeboden heeft. In verband hiermede, moet ik eerlijk zeggen, dat ik mijn pet afneem voor het Bestuurscollege, want zij kan goed goochelen. Mijnheer de Voorzitter, juist het volgend jaar, wanneer wij verwachten dat er meer mensen zullen afvloeien, zoals ik reeds zei, bij onze grootste werkgever zijn de uitgaven gestegen. Hoe wij deze problemen, onze economische toestand, het hoofd kunnen bieden, is voor mij een raadsel. U zult mij straks wel antwoorden: wij verwachten de hulp van de Europese Economische Gemeenschap en de giften vanuit Nederland. Mijnheer de Voorzitter, een jaar is al voorbij gegaan en tot nu toe is er nog niets tot stand gekomen, alles is nog in behandeling, zowel bij de Staten in Curacao als in Nederland. Bij de E.E.G. zijn zij ook bezig met deze aangelegenheden wat betreft de Antillen. Maar intussen, Mijnheer de Voorzitter, wil ik het Bestuurscollege vragen wat wij zullen doen om de werkloosheid en de deplorabele toestand van ons eilandgebied te verbeteren.

Mijnheer de Voorzitter, zoals U en de andere Raadsleden wel weten, is de toestand van ons eiland zeer kritisch. Nooit in de historie werd Aruba met zo'n toestand geconfronteerd. Het is pijnlijk om te zeggen, dat wanneer ik zondag naar de kerk ga, ik daar zoveel kisten en manden geplaatst zie om goederen te deponeren om het arme volk te kunnen helpen.
Mijnheer de Voorzitter, in verband hiermee, wil ik het Bestuurscollege verzoeken om iets te doen ten einde het leed van deze arme mensen te kunnen verlichten. Mijnheer de Voorzitter, ik wil U in verband met de afvloeiing van de arbeiders bij de Lago vragen, wat het Bestuurscollege of de Landsregering heeft gedaan teneinde overeen te komen met de Lago om de werklieden te behouden, Mijnheer de Voorzitter.

Verder zou ik Uw aandacht willen vragen voor het navolgende, Mijnheer de Voorzitter. Over de 40-urige werkweek is reeds zoveel gesproken, maar ook ik wil een woordje bijdragen over dit onderwerp. Ik herinner mij, dat dit onderwerp indertijd door mijn collega Chance naar voren werd gebracht en dat ik het ten zeerste applaudiseerde. Ik heb ook hierover betoogd. Indertijd heeft de Voorzitter als zijn persoonlijke mening gegeven, dat het een beetje moeilijk zou gaan, omdat wij juist industrieën wilden aantrekken en dat deze 40-urige werkweek onze loonpeil zal kunnen affecteren. Maar ik hoop, dat deze 40-urige werkweek ook zijn beslag zal kunnen krijgen en zoals de vorige sprekers hebben gezegd: op een basis van een 5-daagse werkweek, dus met zaterdag vrij.

Mijnheer de Voorzitter, over de politie hebben ook enkele leden gesproken, toch wil ik Uw aandacht vragen, alhoewel dit een Landszaak is, dat wij meer Arubanen bij het politiekorps plaatsen. Ik heb helemaal geen bezwaren tegen of aanmerkingen op politie-agenten van de andere eilanden, maar ik zou heel graag willen zien, dat wij onze eigen jongens ookbij het politie-korps konden plaatsen.

Over waterkoelers hebben verschillende leden reeds gesproken. Ik herinner mij, dat de heer Finck met dit onderwerp naar voren is gekomen, maar wat er hierna gebeurd is, weet ik niet. Maar in ieder geval krijgen de scholen wel waterkoelers. Hier moet ik weer zeggen ten koste van de gemeenschap, want de gemeenschap heeft geld bijeen moeten brengen om die waterkoelers te kunnen kopen. Ik hoop, dat het Bestuurscollege ook hier iets zal doen in de vorm van een bijdrage.

Ik wil hier even iets zeggen over de scholen. Ik moet zeggen, dat het een beetje schandalig is om te zien, dat onze jeugd geplaatst wordt in barakken. Misschien kunnen wij tezijnertijd van de E.E.G. geld krijgen om mooie scholen te bouwen. In ieder geval zou ik U erop attent willen maken, dat bij het Rosario-college, de klassen abnormaal vol zijn. De tweede klas telt 48 leerlingen en de derde klas 45 leerlingen. Zwakke leerlingen krijgen te weinig mondelinge beurten en er kan te weinig aandacht aan deze kinderen geschonken worden. Gevolg: terugzetten naar de vorige klas of het volgend jaar zeker doubleren. In de tweede klas is er al één teruggezet. In de zesde klas zou er eigenlijk vijf à zes teruggezet moeten worden naar de vijfde klas. De zesde klas is een zeer beterogene groep. Vijf à zes leerlingen kunnen, wat aanleg betreft, naar de Hogere Burgerschool.
In de klas komen zij te kort. Dus extra bijlessen na een volledige schooldag zijn nodig om deze leerlingen klaar te krijgen. Kinderen, die in een kleine groep met wat extra hulp met september naar de zevende klas zouden kunnen, halen dit nu niet. Het is werkelijk onmogelijk om 45 leerlingen echt te geven wat zij nodig hebben. Bovendien is de temperatuur zo hoog in de barak met zo'n volle klas, dat de middaguren voor een groot deel verloren zijn, omdat de leerlingen niet in staat zijn op te letten.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou het Bestuurscollege willen verzoeken om iets te doen bij het Rosario-college, desnoods door een commissie te benoemen of tenminste de Raadsleden te verzoeken dit college te bezoeken om daar de situatie in ogenschouw te nemen. Het zal naar mijn bescheiden mening weinig geld kosten om de lokalen te verdelen.

Verder heb ik van verschillende ouders klachten vernomen over de technische scholen. Als ik het goed heb begrepen meenden deze ouders, dat verschillende leerlingen daar op de technische school worden gediscrimineerd door een bepaalde onderwijzer. Door een of andere reden van onwil worden deze kinderen voor twee à drie dagen van school verwijderd en als de kinderen een beetje laat op school komen, ondanks mededeling van de ouders worden zij toch naar huis gestuurd voor een of twee dagen met een zware strafwerk. Verder werd mij medegedeeld dat als bepaalde leerlingen niet in de genade vallen van deze onderwijzer, dan wordt de jongen vuil werk opgedragen teneinde hem te pesten en door deze behandeling komen zij in verzet. Dan worden zij weer naar buiten gezonden voor twee à drie dagen. En zo is het gebeurd, zoals deze ouders mij verteld hebben, dat verschillende van deze leerlingen werden gehandicapped, zodat ze de school hadden moeten verlaten. Ik wil het Bestuurscollege dringend verzoeken om een onderzoek te laten instellen naar deze ongeregeldheden bij de technische school. Mijnheer de Voorzitter, uit het verslag van Aruba over het jaar 1963, hebben wij kunnen vernemen dat vele vreemdelingen hier werkzaam zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik heb niets tegen de vreemdelingen. Maar, ik moet dit zeggen, de werkloosheid heerst thans op ons eiland. Dus ik vind het noodzakelijk, dat onze mensen werk moeten krijgen en onze mensen in deze werkzaamheden geplaatst moeten worden en dat de vreemdelingen, als er geen werk meer is, het eiland moeten verlaten. Ik hoop, dat U rekening zal houden met dit onderwerp, Mijnheer de Voorzitter. Men heeft ook gesproken over verlichting, Mijnheer de Voorzitter. Op verschillende plaatsen zijn lichtpunten geplaatst en hier wil ik ook een verzoek doen voor de buurt van Madiki. S' avonds is het daar pikdonker, Mijnheer de Voorzitter. Het verdient ook aanbeveling om daar ook enige lichtpunten te plaatsen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier bij de behandeling van de begrotingen meermalen gesproken over de mensen die een truck bezitten als enig middel van bestaan. En er werd indertijd hier een resolutie aangenomen, dat wanneer deze mensen inderdaad hun eigen truck als enig middel van bestaan gebruiken, dat zij een vermindering krijgen bij het betalen van nummerplaten. Doch helaas moet ik zeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat weinige van deze chauffeurs van deze gelegenheid genoten hebben, omdat deze mensen zo dikwijls van het kastje naar de muur worden gestuurd, dat ze het niet prettig vinden om zich twee tot vijf maal toe tot het Bestuurscollege te moeten wenden om deze vermindering te krijgen. Mijnheer de Voorzitter, ik wil U verzoeken ook hierover een onderzoek te laten instellen.

Over de hydroponics farm hebben verschillende leden reeds gesproken, toch zou ik van U willen vernemen hoe het staat met de hydroponics farm en hoeveel wordt geexporteerd. Mijnheer de Voorzitter, de havenarbeiders-bond heeft een verzoek gericht tot het Bestuurscollege voor het plaatsen van een schaftlokaal op de kade, en ik herinner mij, dat wij hier al meer malen over hebben gesproken. Maar tot nu toe heb ik niet vernomen, hoe het staat met deze schaftlokaal. Gaarne zou ik ook Uw antwoord hierop willen hebben.

Mijnheer de Voorzitter, alhoewel het misschien een landsaangelegenheid is wil ik dit even naar voren brengen. Ik heb gemerkt dat hier achter het gerechtsgebouw bij de parkeerplaats, wanneer het regent, het dan stroomt van het water. Ik zou U toch willen vragen om het op te nemen met de Landsregering om dit stukje grond daar te laten asfalteren en een goede parkeerplaats te laten aanleggen voor de auto's, die daar zullen komen te staan.

Mijnheer de Voorzitter, over de chauffeurs van de ambulance, wil ik ook nog iets zeggen. De chauffeurs van de ambulance hebben indertijd een verzoekschrift ingediend tot verkorting van hun werktijden. Wij hebben hierover echter nog niets van het Bestuurscollege vernomen. Zeer gaarne zou ik ook hierover de zienswijze van het Bestuurscollege willen vernemen. Misschien zal ik het een en ander bij de behandeling van de begroting naar voren brengen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER M.CROES: Als hekkesluiter, moet het me, alvorens aan de opmerkingen over de begroting te beginnen, toch van het hart, dat de heer Flemming mij met zijn betoog, enigszins verbaasd heeft. Zijn opmerking had ik reeds hedenmorgen verwacht en niet nadat de Raad drie belangrijke beslissingen had genomen. Ten eerste: dat we de hele zaak buiten de politiek zouden houden en ten tweede: dat er een commissie zou worden benoemd om de zaak te bestuderen en ten derde: dat er een niet veel betekenende wijziging zal komen in de bestemming van het krediet op de begroting. Ik heb het doel van het betoog van de heer Flemming dan ook volkomen gemist en het enige wat ik heb kunnen opmaken, is een zekere wantrouwen in deze commissie, die notabene door onze fraktielid wordt voorgezeten.

Mijnheer de Voorzitter, verleden zaterdag bereikte ons een oproep voor de begrotingsbehandeling op heden. Tussen zaterdag en heden waren er twee feestdagen en verschillende officiele functies waaraan Raadsleden moesten deelnemen en zo kon het gebeuren, dat de tijd niet voldoende was om het antwoord van het Bestuurscollege in de Memorie van Antwoord terdege na te kijken. De haast, die het Bestuurscollege heeft getoond met de behandeling van deze begroting vormt wel een schrille tegenstelling met de traagheid, die het jaar door is betoond met de behandeling van verschillende andere stukken. Vanmorgen hebben wij stukken afgehandeld die sinds juni in de koelkast zaten, Bijvoorbeeld verbouwing van het restaurant op het Beatrix-vliegveld was sinds juni in de commissievergadering geweest, de werken zijn al lang uitgevoerd en iedereen is reeds gewend geraakt aan de setting en voor mij zelf was het een verrassing toen ik het op de agenda zag, want ik dacht, dat dit stuk al lang afgehandeld was. Het afgelopen jaar, Mijnheer de Voorzitter, is van de zijde van het Bestuurscollege geen toonbeeld van activiteit geweest. Niet in de verhouding met de Raad en ook niet zoals ik heb begrepen van klachten van particulieren, in de verhouding met particulieren. Verschillende vergunningen hebben lang op zich laten wachten, verschillende verzoeken voor vergunningen, enkele zijn nog steeds in behandeling na maandenlang in studie te zijn geweest, zogenaamd. Voor het komende jaar verwacht ik zeer zeker veel meer activiteit van dit Bestuurscollege en veel meer daadkracht. Dit is ook gewettigd wil het eilandgebied het komende jaar enigszins met optimisme tegemoetzien. Want alhoewel het medelid de Cuba hier de lof heeft gestoken met de vooruitgang van Aruba, is het alleen maar een kunstmatige vooruitgang. Ik hou wel van optimisme, maar meer nog hou ik van nuchterheid. Er is wel een zekere activiteit te bespeuren op het eiland, maar deze activiteit is niet voldoende om ons over de gevaren van de komende jaren te helpen. Er worden huizen gebouwd, natuurlijk, deze betekenen investeringen, maar de heer de Cuba ziet alleen de huizen. Hij ziet de schulden niet, die achter die huizen steken. De schulden, die gemaakt worden ter wille van de toekomst en waarvoor wij ook middelen van inkomen in de toe-

komst moeten hebben om die schulden af te lossen. De particulieren hebben met dezelfde moeilijkheden te kampen als het eilandgebied. Het eilandgebied maakt ook schulden om waterplants te bouwen, om hotels te bouwen, maar deze schulden moeten in de toekomst worden afgelost. Omdat die dingen er zijn, is onze welvaart nog niet verzekerd, en dat moeten wij ons goed voor ogen houden. Onze economische ontwikkeling in de komende jaren, Mijnheer de Voorzitter, zal nog veel meer tegen gewerkt worden door de voortschuivende mecanisatie op de Lago. Iedereen was optimistisch gestemd. De opositie heeft zelfs voor het welzijn van Aruba haar volle steun gegeven aan de economische ontwikkelingsprojekten, maar, Mijnheer de Voorzitter, nu moeten wij ons terdege rekening geven, dat al ons streven, al onze pogingen om de economische basis van Aruba te verbreden, worden te niet gedaan door de akties van de Lago. In de huishoudelijke vergadering van de Raad heb ik het zo gesteld: het eilandgebied heeft het meerjaren-plan ter verbreding van de economische basis van het eiland. De Lago heeft ook een meerjaren-plan, maar dan in negatieve zin ter ruïnering van de bestaande basis van het eiland. En wij moeten tot een samenbundeling van krachten komen om aan dit spookbeeld het hoofd te kunnen bieden. Want binnen enkele jaren zullen wij het zijn, die de verantwoordelijkheid moeten dragen voor wat er in de komende twee of drie jaren gaat geschieden. En alle plannen, die ik tot nu toe heb gezien zijn niet voldoende om het aantal werknemers, dat van de Lago zal worden afgestoten op te vangen, laat staan om voor werkgelegenheid voor de toenemende bevolking te zorgen. Vorig jaar gedurende de begrotingsbehandeling heb ik dan ook gewezen op het belang van emigratie. Emigratie in de eerste plaats, ter opleiding van Arubaanse krachten in Nederland. Arubaanse krachten, die dan in de toekomst vooraanstaande posities op het eiland zullen kunnen innemen, zowel technische, vaktechnische en administratieve posities. In de vroeger jaren was de Lago een belangrijke opleidingscentrum, zouden wij kunnen zeggen. Mensen kregen de gelegenheid om zich te bekwamen op verschillende gebieden. Deze gelegenheid is er nu niet meer. De Lago verliest geen tijd meer om mensen op te leiden. De Lago wil geheel voorbereide mensen hebben om in dienst te nemen. Mensen, die meteen produktief kunnen zijn. Hoe produktiever, hoe beter. Dus de enige mogelijkheid, die ik zie om met succes de technische- en administratieve krachten, die wij nodig hebben, op te leiden, is Nederland. Dankzij de medewerking van verschillende instanties, is het zo ver dat reeds bijna honderd Arubanen in Nederland werkzaam zijn en die hopelijk in de toekomst ingeschakeld kunnen worden op hun geboorte-eiland ter inneming van de plaatsen, die vakant komen. Ten aanzien van de economische ontwikkeling, Mijnheer de Voorzitter, zou ik graag enige inlichtingen willen hebben over de status van de uitbreiding van het Aruba Caribbean Hotel. Ik heb in de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege gelezen, dat na overleg met de aannemer en de architekt, die ik meen dezelfde personen te zijn, het bedrag van de inschrijving met f.250.000 is verlaagd. Deze verlaging geschiedde, volgens het Bestuurscollege, door bezuinigingen en verlagingen. Wat houden deze bezuinigingen en verlagingen in, Mijnheer de Voorzitter? Bezuinigingen en verlagingen die 10% van de bouwkosten bedragen? Zij moeten toch al grote bezuinigingen en verlagingen zijn! Volgens mij, Mijnheer de Voorzitter, is zulk een verlaging reden genoeg geweest om een nieuwe inschrijving te houden en andere aannemers de gelegenheid te geven om wederom op dit projekt in te schrijven. Want na een verlaging van 10% van de bouwkosten is het praktisch een geheel nieuw projekt.
Verder, Mijnheer de Voorzitter, hoe is de verhouding precies tussen het eilandgebied en De Olde Molen? In de kranten heeft gestaan, dat het eilandgebied De Olde Molen heeft opgekocht voor een bedrag van f. 76.00,--.

In de Memorie van Antwoord staat, dat het Bestuurscollege niet geinteresseerd is om het restaurant te kopen, omdat het eilandgebied een vordering heeft op de N.V. Dat van die vordering weet ik wel. Wij hebben een lening gegeven aan deze N.V., wij hebben ook garant gestaan voor leningen, die later niet afgelost zijn door deze N.V. Maar hoe is op het ogenblik de verhouding? Bezit het Bestuurscollege die molen of bezit het Bestuurscollege de molen niet? En wat denkt het Bestuurscollege daarmee te doen, indien het Bestuurscollege de molen bezit?

Ook ten aanzien van de casino-beheerders, Mijnheer de Voorzitter, is er een passage in de Memorie van Antwoord komen te staan, die meer verduidelijking behoeft. Het Bestuurscollege schrijft, dat zij niet over inlichtingen beschikt die duiden, dat de opmerking van een zekere Minister op Curacao op waarheid zou berusten, namelijk dat deze beheerders relaties zouden onderhouden met gangsters. Mijnheer de Voorzitter, in het belang van de beheerder zelf en in het belang van de leden van de Eilandsraad geloof ik, dat het de plicht van het Bestuurscollege is om dan de betrokken minister te vragen naar de bronnen waar deze inlichtingen verkregen zouden kunnen worden, opdat de betrokken persoon of personen, indien die opmerking niet op waarheid berustte, dat die personen dan van die blaam gezuiverd zouden kunnen worden. En dat de Eilandsraad de zekerheid kan hebben, dat zij met betrouwbare personen te maken heeft.

Ten aanzien van andere economische aangelegenheden, Mijnheer de Voorzitter, zou ik willen vragen, welke plannen tot verbreding van de welvaartsbasis het Bestuurscollege heeft voor het komende jaar, welke projekten zullen er worden uitgevoerd? Tenslotte over het Departement van economische ontwikkeling, Mijnheer de Voorzitter, ik ben het zeer eens met deze naam, Departement van Economische Ontwikkeling. Maar ik zal ook graag zien, dat dit departement zich ook een beetje meer dynamisch met de economische ontwikkeling ging bemoeien. De indruk die ik krijg uit de begroting van dit departement is, dat het departement nog steeds is wat de naam van de begroting zegt, Administratie Bureau. Ontwikkelingsprojekten. Er moet een verschil zijn tussen dit en economische ontwikkeling. Als ik dat woord hoor, dan denk ik aan een dynamische instelling en niet aan een adminstratiebureau. Dus ik zou willen zien, dat die veranderingen worden aangebracht in dit departement, dat het in de toekomst meer tot zijn recht zal komen dat het meer daadkrachtig aan de economische ontwikkeling van Aruba deelneemt en naar voren komt met initiatieven op het gebied van bevordering van landbouw, van veeteelt, van de kleinindustrie, van visserij enz.

Ook wil ik de toestand van de bewoners van Parkietenbosch onder de aandacht van het Bestuurscollege brengen. Gedurende het jaar heb ik verschillende malen bezoeken gekregen van mensen, die in die omgeving wonen. Deze mensen hebben ook bezoeken gebracht bij het Bestuurscollege, dus ik neem aan, dat wij weten waarover wij spreken. De toestanden daar die zijn door deze mensen aan U uitgelegd, en ook aan mij, dus ik verwacht, dat wij samen zullen kunnen komen en een goede oplossing zullen kunnen vinden voor het probleem van deze mensen.

De ambulance-chauffeurs, die enige tijd geleden een verzoekschrift hebben ingediend, ter verbetering van hun positie hebben nog steeds geen antwoord gekregen van de Eilandsraad. Ik zal U in dit verband niet van traagheid betichten, want vermoedelijk zijn wij als Eilandsraadsleden evenveel schuldig aan deze nalatigheid. Maar dat neemt niet weg, dat deze ambulance-chauffeurs nog steeds geinteresseerd zijn in positie-verbetering, voornamelijk verkorting van de werktijd. Deze mensen, samen met de politie en misschien een groep mensen op het Water & Energie-bedrijf, behoren tot de enige ploegen-

arbeiders van het Gouvernement en ik heb begrepen datde andere twee groepen die ik heb genoemd, de politie en werklieden op het Water & Energiebedrijf, reeds een kortere werkweek hebben dan 48 uren.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, wil ik aandringen op verlaging van het elektriciteitstarief, dat reeds lang in studie is en reeds lang zijn beslag had moeten krijgen. Ook, Mijnheer de Voorzitter, verlaging voor het watertarief voor kleine landbouwers en veehouders.

Voorts wil ik Uw aandacht vragen voor de verbetering van de weg van Seroe Biento naar Santa Marta, die langs de steenbrekerij van het Gouvernement loopt. Deze weg verkeert in een erbarmelijke toestand. Het wordt voornamelijk gebruikt door Gouvernementstrucks. En dan, Mijnheer de Voorzitter, een laatste vraag. Tot twee maal toe hebben wij in deze Raad verzoekschriften behandeld van mensen, die niet eens waren met een afwijzend besluit van het Bestuurscollege voor het bouwen van een gasolinestation. Eén betrof een gasolinestation aan de hoek van de weg op Santa Cruz en één betrof de bouw van een gasolinestation aan de Lloyd G. Smith Boulevard. Beide verzoekschriften werden afgewezen, omdat de verkeers-politie geadviseerd zou hebben, dat deze gebouwen gevaar voor het verkeer opbrachten. Nu zie ik, Mijnheer de Voorzitter, dat bij de Adiaan Lacle Boulevard een gasolinestation wordt gemoderniseerd en praktisch opnieuw gebouwd, want het hele gebouw werd omver gegooid en een nieuw gebouw verrijst er, op een stuk grond waar er amper plaats is voor één auto om gasoline in te nemen. Ik vraag mij af, Mijnheer de Voorzitter, is dit niet veel meer een gevaar voor het verkeer dan die andere gevallen. Ook, Mijnheer de Voorzitter, wil ik graag vernemen of de verkeerspolitie in dit geval gunstig geadviseerd heeft of ongunstig. Dezelfde vraag, Mijnheer de Voorzitter, geldt ten aanzien van het gasolinestation bij Autorama. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Zo niet, dan stel ik voor de vergadering te schorsen, zodat wij de avondmaal zouden kunnen gebruiken en het Bestuurscollege zich zal kunnen voorbereiden op de antwoorden van de eerste ronde en de vergadering te heropen vanavond om negen uur.

DE VOORZITTER: Ik heropen deze openbare vergadering van de Eilandsraad en ga thans over tot de beantwoording door het Bestuurscollege van de vragen, die in de eerste ronde werden gesteld door de leden van de Raad. Ik zal thans als eerste het woord voeren om die vragen te beantwoorden, die betrekking hebben op het algemeen beleid, waarna de Gedeputeerden respectievelijk de zaken, hun dienst betreffende, zullen behandelen. De heer Eman heeft in zijn betoog in de eerste plaats gehad over het feit, dat naar zijn mening de Raad, de leden van de Raad, te weinig tijd werd gegeven om zich voor te bereiden op de behandeling voor de begroting in deze openbare vergadering. Hij heeft in dit verband ook gesteld, dat vorige week zaterdag pas de stukken werden ontvangen naar aanleiding van de laatste huishoudelijke vergadering. En dat er dus tussen die zaterdag en vandaag enkele feestdagen waren zodat er weinig tijd zou zijn geweest om zich voor te bereiden. Ik moet zeggen, dat als het zo is, dat men te weinig tijd gehad heeft om zich voor te bereiden, dat wij het ten zeerste betreuren. Het is geenszins onze bedoeling geweest. Wij menen juist zeer veel tijd gegeven te hebben. Immers de hoofdbegroting met de bijbehorende stukken, wat dus de meeste tijd vergt om zich in te werken in deze materie, zijn reeds vóór 1 oktober bij de Raad.

Dat is dus ruim twee maanden. Ik moet toch aannemen, dat men niet gewacht heeft tot het laatste moment bij het oproepen van de openbare vergadering om dan de begrotingsstukken door te nemen en zelfs als dat zo zou wezen, dan heeft het volgens mij geen zin om meer tijd te geven, als men toch tot het laatste moment zal wachten. Er is dus sinds 1 oktober tijd geweest om zich in de materie in te werken. Wel moet ik toegeven, dat sinds de laatste huishoudelijke vergadering niet veel tijd verlopen is, maar wij hebben gemeend deze vergadering nu reeds bijeen te kunnen roepen omdat in deze huishoudelijke vergadering bij de behandeling van de begroting eigelijk zo weinig naar voren werd gebracht, dat volstaan kan worden met ons Memorie van Antwoord met zeven bladzijden. Wij maken ons sterk, dat het wel mogelijk moet zijn geweest om sinds zaterdag die zeven bladzijden door te lezen. Temeer juist vanwege de feestdagen, die eerder dus mijnsinziens het gemakkelijker hebben gemaakt om deze zeven bladzijden door te nemen dan moeilijker, juist door die vrije dagen. Er was ook nog een vrije maandag tussen geweest, dus men heeft meer gelegenheid gehad om dit door te nemen.
Ik moet eerlijk zeggen, dat het niet onze bedoeling is geweest om U dus in tijdnood te brengen. Wij hebben gemeend, dat U ruimschoots twee maanden tijd gehad heeft en dat ten aanzien van de huishoudelijke vergadering er eigenlijk zo weinig materie was, dat men makkelijk dit tussen zaterdag en vandaag had kunnen doornemen. Mijnheer Eman heeft gevraagd, hoe het nu eigenlijk staat met een werkkamer voor de Raadsleden, opdat de Raadsleden in een eigen ruimte rustig kunnen werken en stukken kunnen doornemen enz.
Het Bestuurscollege heeft dit reeds eerder toegezegd. Men heeft hiervoor in principe reeds geld voor beschikbaar gesteld en plannen zijn uitgewerkt geworden om het huidige Bestuurskantoor zo te verbouwen, dat er inderdaad een ruimte vrij wordt gemaakt en opnieuw ingericht wordt, speciaal voor dit doel. Onlangs zijn deze tekeningen en stukken klaargekomen, wij verwachten dat binnenkort er dus een aanbesteding komt om dit werk te gunnen. Het is geen groot werk, maar wij zijn er dus mee bezig en zodra dit werk uitgevoerd is, zal deze mogelijkheid dus bestaan. Ik mag de Raad misschien wel op voorbereiden, dat achteraf gebleken is dat de kosten, die hiermee gemoeid zijn en dat is dus niet alleen de werkkamer, maar de verbouwing, dus (de werkkamer houdt verband met de verbouwing in het Bestuurskantoor) waarschijnlijk meer zullen kosten dan wij van te voren hadden gedacht. Maar zodra wij hier meer gegevens over hebben (de inschrijving moet nog plaats vinden) zullen wij ons hierover tot de Raad wenden. De heer Eman heeft het gehad over het feit dat in een rapport van de Algemene Rekenkamer kritiek wordt uitgeoefend op het feit, dat de jaarrekeningen door de Accountantsdienst op te stellen, achter zijn, dat zij dus een achterstand hebben met deze rapporten en dat dit een ernsige zaak is. Ook dat deze achterstand groter wordt in plaats van minder. Ik meen dat ook een van de andere leden het hierover gehad heeft. Het Bestuurscollege moet toegeven, dat inderdaad hier sprake is van een achterstand. De Accountantsdienst is nog steeds onderbezet wat het personeel betreft. Kort geleden is deze personeelsbezetting weer aangevuld geworden. Met andere woorden de personeelsbezetting was er nog veel erger aan toe. Die bezetting is dus aangevuld geworden, maar is nog steeds niet op peil. Dit komt omdat het zeer moeilijk is, om niet te zeggen onmogelijk is gebleken te zijn, accountants en assitent-accountants aan te trekken. Ook in Nederland schijnt een grote behoefte te bestaan aan deze krachten en de weinige, die er zijn, die worden zo goed betaald, dat het erg moeilijk is, om niet te zeggen, onmogelijk is gebleken deze mensen aan te trekken. Er zijn ettelijke advertenties geplaatst, ik weet dat ook de Landsregering dergelijke krachten zocht voor de Landsaccountantsdienst en het is tot nu toe niet gelukt goede krachten aan te trekken. Jammer genoeg zijn er tot nu toe geen Antillianen, die belangstelling hebben getoond, althans op Aruba, in deze richting te studeren. Wij zouden gaarne bereid zijn om hiervoor studiebeurs of studieopdracht te

geven, hoewel wij wel rekening moeten houden, dat deze studie wel tien à twaalf jaar kan duren. Hier komt bij, dat het Bestuurscollege in deze ook schuld draagt, doordat wij in diverse gevallen de accountantsdienst hebben ingeschakeld voor zaken, die eigenlijk niet onder de accountantsdienst vallen. Wanneer wij, ten aanzien van bepaalde grote projekten, bepaalde prognoses, exploitatie-rekeningen en andere berekeningen nodig hebben om deze projekten te kunnen beoordelen en om de dossiers te kunnen samenstellen en in te dienen in Holland of bij de E.E.G., dan hebben wij dikwijls behoefte aan de mensen van de accountantsdienst die hiervoor werden ingeschakeld. Dit is dus geen contrôlewerk, dit is zuiver advieswerk. Hierdoor is inderdaad dikwijls werk blijven liggen bij de accountantsdienst, dus contrôlewerk. Het is een moeilijke situatie. Het Bestuurscollege moet dus soms een keuze doen en in sommige gevallen hebben wij gemeend, dat de verwezenlijking en de bespoediging van bepaalde projekten prioriteit moeten verdienen, omdat hier grote belangen van Aruba mee gemoeid zijn. En op grond hiervan hebben wij gemeend, in deze gevallen, de accountantsdienst te moeten inschakelen, hoewel wij wisten en weten dat men daar onderbezet is. Er zal getracht worden, waarschijnlijk door overwerk, om hierin verbetering te brengen. Wij zullen voortgaan met onze pogingen om meer mensen aan te trekken, maar ik geloof, dat hier pas verbetering in kan komen, indien wij een accountantsdienst kunnen uitbreiden met meer krachten. Wanneer ik zeg meer krachten, dan bedoel ik dus niet schrijvers en klerken, maar dus een kwalitieve uitbreiding van de accountantsdienst. De heer Eman heeft het ook over gehad, dat er in de Memorie van Toelichting sprake is van een totaal uitstaande schuld aan leningen van f.30.000.000., terwijl de Algemene Rekenkamer spreekt van een totaal uitstaand bedrag aan leningen van f.60.000.000.

Bovendien vroeg de heer Eman hoe dit tekort terugbetaald moet worden en dat het zaak is, dat het Bestuurscollege zich nu reeds erop voorbereidde. Ik kan daar als volgt op antwoorden. In de Memorie van Toelichting van onze begroting zijn nog niet opgenomen de leningen welke zullen worden gesloten ten behoeve van het meerjarenplan. In de eerste plaats, het meerjarenplan. Tot nu toe zijn deze uitgaven door het Land gedaan ten behoeve van de eilandgebieden. De leningovereenkomsten tussen het Land en het Eilandgebied zijn nog niet aangegaan. Formeel zijn die leningen nog niet aangegaan. De Rekenkamer heeft dus in haar verslag rekening gehouden met de leningen die de Landsregering heeft aangegaan voor het Eilandgebied en die wij dus inderdaad zullen overnemen. Ik kan hieraan toevoegen dat er in 1965 geen aflossingen zullen plaats vinden op leningen die niet vermeld staan in de begroting. Dus de verplichtingen van het volgend jaar, die zijn in de begroting verwerkt. Wij gaan pas in 1967 voor het eerst aflossen op de leningen voor de eerste fase van het meerjarenplan. En dan nog alleen die leningen, die aangegaan zijn voor de rendabele projekten. Ten aanzien van de onrendabele projekten is een aparte regeling getroffen, waarbij de Nederlandse Regering de helft van het bedrag cadeau geeft, terwijl voor de andere helft de Nederlandse Regering een zogenaamde "soft loan" zal verstrekken, dus een lening onder zeer gemakkelijke voorwaarden. Dus in hoofdzaak gaat het om het terugbetalen van de leningen vanaf 1967, terugbetalen van de leningen voor rendabele projekten. Omdat het rendabele projekten zijn, mogen wij dus verwachten, dat deze projekten voldoende opbrengsten zullen tonen te hebben dat daarmee een groot gedeelte van de leningen zal kunnen worden afgelost. Het Bestuurscollege heeft dus wel degelijk rekening gehouden met de aflossing. Wij zijn ons bewust, dat deze leningen terugbetaald moeten worden en wij hebben dus in onze planning wel degelijk hier rekening mee gehouden.

De heer Eman heeft het gehad over het lay-off programma van de Lago,

dat het streven van de Lago zal zijn om tegen 1970 met minder dan 1000 man te werken. Hij vraagt of bij het Bestuurscollege hierover iets bekend is immers heeft het Bestuurscollege de vorige keer verklaard hier niet van af te weten. Ik kan de heer Eman antwoorden,dat terwijl het Bestuurscollege inderdaad ten tijde van de vorige openbare vergadering niet op de hoogte was van dit bericht, dat kort daarop het Bestuurscollege benaderd is geworden door de President van de Lago, die ons hiervan op de hoogte heeft gesteld waarbij inderdaad gesteld is geworden dat het streven is, (hij verklaarde dat hij niet weet of dit gaat lukken) inderdaad om tegen die tijd de bezetting bij de Lago terug te brengen tot 1000 man. Deze zaak heeft het Bestuurscollege onaangenaam getroffen. Dat kan ik U wel zeggen. Het spijt mij, dat ik dat in een openbare vergadering moet zeggen, maar wij moeten het wel doen in dit geval; deze zaak is te belangrijk om er doekjes om te winden. Het Bestuurscollege is onaangenaam getroffen door het feit dat zij eerstvan buitenaf had moeten horen en daarna pas benaderd werd door de Lago en hiervan op de hoogte gesteld werd. Het Bestuurscollege heeft ettelijke malen aan de Lago gevraagd om concrete gegevens over hun plannen ten aanzien van de lay-off om het Bestuurscollege in de gelegenheid te stellen haar eigen planning te doen. Ik hoef hier niet uit te leggen, dat het van groot belang is, dat het Bestuurscollege en de Raad op de hoogte is van deze planning, omdat het onmogelijk is het 10-jarenplan samen te stellen of uit te voeren. Ik kan hieraan toevoegen, dat de mededeling van de Lago. zoals hij nu is gedaan, een verrassing was voor het Bestuurscollege en dat de Lago heeft toegegeven dat in de voorlaatste bespreking met het Bestuurscollege niet alleen zij ons niet op de hoogte hebben gesteld, maar dat zij zelf toen niet wisten, dat het zo zou worden, omdat het iets van de laatste tijd is dat men tot deze conclusie is gekomen. Ik kan U zeggen, dat het Bestuurscollege, waarschijnlijk zijn wij niet de enige, niet alleen nooit geweten heeft, maar ook nooit de indruk heeft gehad, noch een hint kreeg van de Lago dat men zo ver zou gaan. Wij hebben hierover onmiddellijk contact opgenomen met de Antilliaanse Regering en wij hebben daarna nog een bespreking gehad van het Bestuurscollege met de Lago en er is daarna een bespreking geweest van de Antilliaanse Regering en een vertegenwoordiger van het Bestuurscollege met de Lago. Ik zou op het ogenblik hiermee willen voorstaan en willen voorstellen om de Raad verder in te lichten over deze aangelegenheid door inschakeling van de Commissie van Overleg in de Raad. Ik kan U de verzekering geven, dat het Bestuurscollege in deze zaak niet stilzit. Wij zijn van mening dat bepaalde stappen genomen moeten worden zowel ten aanzien van het eiland Aruba als wellicht ten aanzien van de Antillen en misschien ook ten opzichte van Nederland, echter geloof ik, dat het een beetje voorbarig is om nu in deze openbare vergadering nu meer van te zeggen omdat deze stappen nog niet geconcretiseerd zijn. Het Bestuurscollege had zich reeds voorgenomen de Raad volledig in te lichten en U kunt verwachten dat wij U binnen zeer korte tijd, hetzij de Commissie van Overleg of misschien de Raad, althans met gesloten deuren, verder willen inlichten en dan als de Raad meent, dat wij het zo in het openbaar kunnen behandelen, dan kunnen wij daarna altijd nog beslissen. Maar het lijkt mij raadzaam, dat wij dit eerst in besloten kring verder bespreken. Alleen dit kan ik nog stellen, dat wij de consequenties van het een en ander zeer ernstig zien, niet alleen voor de werkloosheidstoestand op het eiland, immers moet men rekening houden met het feit, dat voor iedere werknemer, die bij de Lago ontslagen wordt, indirekt er ook werknemers zijn buiten de Lago die werkgelegenheid gaan verliezen, in andere woorden als er bij de Lago 1000 mensen weggaan, moeten wij rekenen, dat zeker voor 2000 mensen buiten de Lago ook werkgelegenheid verdwijnt en in de tweede plaats zal dit niet nalaten de financiele toestand van het eilandgebied te beinvloeden. Het is natuurlijk een grote vraag: wat kunnen wij doen in deze en niet alleen wat kunnen wij doen, maar ook wat is verantwoord? Wat kunnen wij doen dat verantwoord is in deze? Hierover zullen wij ons nader moeten beraden.

De heer Eman heeft het nog gehad over het feit dat hij gehoord heeft, dat de Lago in 1970, 50% meer zal betalen wegens belasting dan nu. Hij stelt ook voor om contact met de Lago op te nemen over het lay-off-programma en te trachten met de Lago tot een oplossing te komen en dat men eventueel niet overgaat tot belastingverhoging, of minder belastingverhoging en dat de Lago van haar kant ten aanzien van het lay-offprogramma ons tegemoet komt. Als ik de heer Eman goed begrepen heb, dan zou ik daar dus dit op willen antwoorden, dat het onze stellige overtuiging is, dat al zou er sprake zijn van een belastingverhoging en wij zouden daarvan willen afzien ten wille van een verzachting in het tempo van het lay-offprogramma, ik zou het nog sterker willen stellen, dat zelfs als men zou denken aan een belastingverlaging voor de Lago, dat het dus onze stellige overtuiging is, dat de Lago dan nóg door zal gaan met haar lay-offprogramma tot het bittere einde. En dat zij erop uit zijn om zoveel mogelijk winst te maken, ik wil niet zeggen, dat dit ten onrechte is, maar ik wil wel stellen dat het onze overtuiging is aan de hand van de bespreking, die wij hebben gevoerd de afgelopen weken, waarbij wij getracht hebben tot een dergelijke overeenstemming te komen, dat de Lago, wat er ook gebeurt met haar lay-offprogramma door zal gaan tot het bittere einde. Ik zie dus op het ogenblik althans hier niet veel heil in. Maar ik kan U wel de verzekering geven dat het Bestuurscollege geen poging achterwege zal laten in deze richting. De heer Eman heeft het gehad over de behoefte aan 'n vlottere afwerking van het 10-jarenplan, vooral ten aanzien van de scholen en de wegen, waarvoor geld wordt aangevraagd in het 10-jarenplan, onder andere bij de E.E.G. Hier zou de heer Eman graag zien dat er meer spoed in kwam. Er zijn ook andere leden, die het hierover gehad hebben en die soms ten aanzien van de gelden, die uit Holland moeten komen en de gelden die van de E.E.G. zouden moeten komen hebben gesproken; ik zou daarop willen antwoorden dat ten aanzien van de E.E.G.-projekten wij U zeer binnenkort zullen inlichten. Wij zijn bezig namelijk met een stuk aan de Raad, waarin wij U willen inlichten over de projekten, zoals wij die bij de E.E.G. hebben aangevraagd. U bent al eerder hiervan op de hoogte gesteld geworden, maar wij hebben onlangs, ongeveer een, twee maanden geleden een vertegenwoordiger hier gehad van de E.E.G. en er zijn enkele wijzigingen aangebracht. Het zou thans misschien voorbarig zijn om de Raad hierover in te lichten, want het is de vraag of de E.E.G. deze projekten goedkeurt en zo ja in wlke vorm, maar toch hebben wij gemeend dit te moeten doen, dit dus alleen ter kennisgeving, omdat wij ons pas tot de Raad zullen wenden voor een goedkeuring wanneer de E.E.G. zich uitgesproken heeft over de projekten. Ik kan wel dit zeggen, dat de vertegenwoordiger van de E.E.G. die hier twee maanden geleden op het eiland was ons heeft medegedeeld (dit is helemaal voor rekening van deze vertegenwoordiger) dat verwacht mag worden dat in februari of maart van het komende jaar waarschijnlijk de goedkeuring zal komen van de E.E.G. voor de scholenbouw. Dit beloopt een bedrag van 3½ miljoen gulden aan scholenbouw. Dat betekent dus dat wij in het tweede kwartaal van het volgend jaar de aanbesteding kunnen houden voor scholenbouw tot een totaal bedrag van ongeveer 3½ miljoen gulden.

Ten aanzien van 't stationgebouw voor het vliegveld, dat ook bij de E.E.G. is aangevraagd, werd gesteld dat verwacht mag worden, dat hierop uitsluitsel komt tegen september, oktober van het komende jaar. En ten aanzien van de nieuwe hoofdweg naar San Nicolas, wordt verwacht dat dit waarschijnlijk eind volgend jaar klaar komt. Ten aanzien van de overige projekten van de eerste fase van het 10-jarenplan wordt dezerzijds alles gedaan om een en ander te bespoedigen. Men moet echter wel begrijpen, dat deze projekten zeer veel voorbereidingen vergen. Er wordt ons om zeer veel inlichtingen gevraagd, cijfers, berekeningen en rapporten en dit vergt heel veel tijd. Er worden dus uitvoerige dossiers samengesteld

door onze departementen die opgestuurd moeten worden naar Holland. Van enkele projekten zijn die reeds ingediend, van andere projekten waren alle gegevens nog niet binnen en is dit dus nog in de maak.
Het Bestuurscollege heeft wel de verwachting dat in het komende jaar wat van deze projekten als het ware los zullen komen.

De heer Eman en ook andere sprekers hebben het gehad over fosforzuurprojekt en hoe het ermee staat. Het fosforzuurprojekt staat nauw verbonden, niet alleen met de fosfaatontginning, maar ook met het elektrolyseprojekt.
Met andere woorden, het gaat hier om meerdere schakels in een ketting en iedere schakel is weer afhankelijk van een andere schakel. Technisch zijn op het ogenblik de meeste problemen opgelost. Er waren namelijk, zoals U reeds weet, technische problemen ten aanzien van de uitvoering van deze plannen. Echter ten aanzien van de economische aspecten en de afzetmogelijkheden van deze projekten is de zaak nog niet rond. Het Bestuurscollege is hiermee bezig. Wij betreuren het, dat dit zo lang heeft geduurd, maar dit heeft echt niet aan ons gelegen. Wij zitten nu eenmaal met bepaalde omstandigheden. Wij zullen trachten zo spoedig mogelijk ook die problemen op te lossen om dan deze projekten afgerond te kunnen indienen.

De heer Eman heeft het gehad over de herverdeling van de belastingopbrengsten ten behoeve van de eilandgebieden. Hij meent dat hier behoefte aan bestaat. Ik moet U zeggen, dat een herverdeling van de belastingopbrengen een moeilijke zaak is. Want zou men een herverdeling toepassen, waarbij de eilandgebieden meer gaan krijgen, indien wij niet overgaan tot belastingverhoging en ik meen uit het betoog van de heer Eman te hebben begrepen, dat hij tegen belastingverhoging is, dan vloeit hieruit voort, dat thans het Land minder gaat krijgen, dat de ene partij meer krijgt en de andere minder, het komt namelijk allemaal uit een pot. En dan zit de landsbegroting met een tekort. Dan kunt U wel zeggen: ja, maar dat is niet ons probleem, maar toch geloof ik, dat wij in deze reëel moeten blijven. Er was nog een ander aspect, een herziening van de belastingopbrengsten, de verdeling van de belastingopbrengsten voor de eilandgebieden. Ik kan U mededelen, dat het eilandgebied Curacao een dergelijke herziening voorstaat en officieel een ontwerp heeft ingediend bij de Regering. Namelijk om de verdeling van de belastingopbrengsten zodanig te herzien dat die voortaan gebaseerd wordt op het aantal inwoners van ieder eiland. Ik geloof, dat ik mag aannemen, dat voor deze herziening niet alleen de heer Eman, maar weinigen onder ons veel zal voelen. Dit is dus geen gemakkelijke zaak. Op het ogenblik sluit de begroting van Aruba nog, het wordt ieder jaar moeilijker. Ik geloof echter, dat een oplossing voor de financiele positie van het eilandgebied Aruba niet kan worden los gezien van de problemen van de Antilliaanse Regering en de Antillen in het algemeen en dus ook niet gezien kan worden in een zuivere herverdeling van de belastingopbrengsten. Men zal dit op een veel bredere basis moeten bekijken. Ik kan U wel zeggen, dat het Arubaanse Bestuurscollege deze zaak nog onlangs heeft opgenomen met de Antilliaanse Regering, niet alleen schriftelijk. Wij zijn voltallig naar Curacao gegaan om dit persoonlijk aan het College met de voltallige Ministerraad te bespreken, omdat wij dus van de ene kant behoefte voelen voor een oplossing voor de financiele toestand van het eilandgebied, terwijl wij aan de andere kant begrijpen, dat een dergelijke oplossing voor de Antilliaanse Regering geen eenvoudige zaak is.
Hieruit blijkt dus wel dat het Bestuurscollege in deze diligent is. De heer Eman heeft verder gesteld, dat hij de indruk heeft, dat het Bestuurscollege zich nog al gauw neerlegt bij de mening van de Antilliaanse Regering. Hij noemt als voorbeeld de Ontwikkelingsbank en hij heeft ook de indruk, dat het Bestuurscollege de moed gauw opgeeft en zich gauw neerlegt bij wat de Antilliaanse Regering stelt. Ik wil de heer Eman de verzekering geven, dat dit niet het geval is.

Er zijn meerdere voorbeelden te noemen, waarbij het Bestuurscollege het standpunt van de Regering heeft kunnen weerleggen. De ontwikkelingsbank lijkt mij een slecht voorbeeld voor de heer Eman zijn betoog, omdat juist ten aanzien van de ontwikkelingsbank het Bestuurscollege gesteld heeft, dat zij het niet eens kon zijn met de opzet, zoals door de Regering in eerste instantie werd ingediend. Het Bestuurscollege heeft haar bezwaren geargumenteerd en heeft haar standpunt gehandhaafd. Slechts nadat de Regering het Bestuurscollege tegemoet kwam op alle punten, op alle bezwaren door het Bestuurscollege naar voren gebracht, alle wijzigingen die het Bestuurscollege wenste, is de Regering het Bestuurscollege tegemoet gekomen. Ik wil hier niet te veel over de ontwikkelingsbank gaan praten, want de ontwikkelingsbank komt als zodanig nog in een openbare Raadvergadering. Ik zal alleen dit stellen dat hiermede aan alle bezwaren van het Bestuurscollege zijn tegemoet gekomen en dat de ontwikkelingsbank een zuivere financiele instelling werd en wij geen bezwaar zien voor de Regering om de financiele aspecten, ten aanzien van de financiering van projekten hier via een ontwikkelingsbank te spelen, dit komt overal ter wereld voor. Dus juist de ontwikkelingsbank is een slecht voorbeeld, omdat het Bestuurscollege zich niet neergelegd heeft bij het standpunt van de Regering. Integendeel, de Regering heeft haar standpunt gewijzigd en is het Bestuurscollege tegemoet gekomen in deze.

Dan nog het laatste punt van de heer Eman, namelijk een motie, die hij heeft voorgelezen. Deze motie zal na de begrotingsbehandeling aan de orde worden gesteld. Ik zou thans willen volstaan met het volgende: in de eerste plaats heeft het ons getroffen het gevoel voor historie van de heer Eman. Het is ons namelijk opgevallen, dat deze motie op een enkele zin na, letterlijk hetzelfde is als een motie, die op 13 april 1951 werd ingediend in de Staten door de heer Eman en de heer Gerhard. Deze motie werd na uitvoerige bespreking in de Staten ingetrokken door de indieners. Tenslotte zou ik nog willen opmerken, dat de bedoeling indertijd in de Staten van de Antillen is geweest om voor de Staten de mogelijkheid open te laten om een beroep te doen, zoals bedoeld in artikel 70 van de Staatsregeling. Dit hield namelijk verband met de terugbrenging van de acht-acht-verhouding tot twaalf-acht. Men heeft toen dus van Arubaanse zijde in de Staten de mogelijkheid willen openlaten om wanneer Aruba in het gedrang zou komen, dat artikel 70 zou kunnen worden toegepast. Het is dus zeer twijfelachtig of de motie door de heer Eman thans in de Eilandsraad van Aruba ingediend wel helemaal juist is in dien verstande, dat ik mij afvraag of de Eilandsraad wel deze bevoegdheid heeft. Dit is namelijk bedoeld geweest voor de Staten.
Het wordt wel niet zo duidelijk gezegd, dat alleen de Staten er gebruik van kan maken, maar wel staat er dat artikel 70 slechts kan worden toegepast door Algemene Maatregel van Rijksbestuur. En een Algemene Maatregel van Rijksbestuur kan slechts plaats vinden met medewerking van de Staten van de Nederlandse Antillen. Ook hier weer een aanwijzing, dat dit meer bedoeld is voor de Staten dan voor de Eilandsraad. Verder moet ik stellen, dat het Bestuurscollege ten aanzien van deze motie de argumentatie eigenlijk niet eens heeft kunnen terugvinden; er wordt slechts gesteld: Overwegende dat een door de Staten goedgekeurde ontwerplandsverordening niet zal worden toegepast zonder goedkeuring zoals bedoeld in de Algemene Maatregel van Rijksbestuur.
Dan stelt men, dat het gewenst is om dit dan toe te passen, maar men stelt niet in de motie, waarom. Nu heeft de heer Eman het gehad over de landsverordening over de ontwikkelingsbank, als dat het enige motief zou zijn waarom de heer Eman deze motie indient, dan wil het Bestuurscollege stellen, dat het Bestuurscollege geen enkele bezwaar ziet tegen

deze landsverordening en dus er niet voor voelt om deze motie te steunen. De behoefte aan deze motie, aan deze maatregel, kunnen wij dus helemaal niet zien, althans wij zijn niet overtuigd kunnen worden van de behoefte hieraan.

De heer Chance heeft het gehad over de 40-urige werkweek en heeft onder andere gesteld, dat de Gezaghebber en andere leden altijd tegen zijn geweest, dus tegen de invoering van een 40-urige werkweek. Hij haalde aan, dat wij de Lago niet zouden willen tegenwerken, maar, zegt de heer Chance: het is toch gekomen. Ik zou de heer Chance willen zeggen, dat het mij niet bekend is wie die andere leden zijn die hier tegen waren,maar zover het mij betreft, wil ik de heer Chance als volgt beantwoorden. Ik had de vorige keer duidelijk gesteld, dat ik op de eerste plaats persoonlijk sprak en niet namens het Bestuurscollege. In de tweede plaats heb ik toen duidelijk gesteld, dat ik niet ben tegen een 40-urige werkweek. Ik heb de vorige keer zeer duidelijk gesteld, dat een 40-urige werkweek zijn voordelen heeft, maar ook zijn nadelen en dat het mijn persoonlijke mening was, dat de voordelen niet opwegen tegen de nadelen. Wij weten allemaal, dat men op de 40-urige werkweek is gekomen, omdat men daarin zag een middel om het lay-offprogram tegen te gaan. Ik geloof, Mijnheer Chance, dat ik, die toen in mijn eentje stond, nu door velen gelijk word gegeven. Het is mij bekend, dat velen hier op Aruba, ook bij de werknemers van de Lago, diep teleurgesteld zijn van de resultaten van de 40-urige werkweek. Als er iemand is, die gedacht heeft, dat dit meer job-security zou brengen bij de Lago, dan is hij bedrogen uitgekomen en heb ik gelijk gekregen. Ik meen, dat U het wel met mij eens zult zijn, dat het lay-off systeem bij de Lago sinds de invoering van de 40-urige werkweek veel intensiever is toegepast, dan voor die 40-urige werkweek. Wij kunnen in ieder geval zeker niet spreken van een verlichting in hetlay-offprogram vanwege de 40-urige werkweek. En dit is mijn bezwaar geweest. Ik had alleen maar gesteld: vergist U niet: Ik had toen reeds gezegd, dat men de voordelen van de 40-urige werkweek overschat en men overschat de nadelen. Ik ben helemaal niet tegen de 40-urige werkweek als zodanig. Ik kan U zeggen - en nu spreek ik wel namens het Bestuurscollege - dat wij ook niet tegen een 5-daagse werkweek zijn, wij zijn er allemaal voor; voor mijn part een 4-daagse werkweek. Wij vinden dit allemaal prachtig. Maar als men dit stelt, omdat men uitgaat van het standpunt, dat men het billijk vindt, dat men minder gaat werken per week, dan ga ik ermee akkoord. Iedereen wil minder werken, wij ook. Maar wanneer men stelt, dat men dat in het belang van Aruba vindt en men gelooft, dat hierdoor de werkloosheid wordt tegengegaan, dan wil ik dit stellen, dat ik niemand wil kwalijk nemen, wanneer hij te kennen geeft, dat hij hier voor is om bepaalde redenen, maar dan moet men ons ook niet kwalijk nemen, wanneer wij naar voren komen met de bezwaren. Ik geloof, dat het de plicht is van het Bestuurscollege en ook van mij persoonlijk om, wanneer wij ten aanzien van bepaalde voorstellen ook bezwaren zien, er ook mee naar voren komen. Ik weet, dat dit niet altijd even populair is, maar ik kan U verzekeren, Mijnheer Chance, dat ik mijn taak als voorzitter en Gezaghebber niet zie als een popularity-contest. Als ik dingen moet zeggen of dingen moet doen, die niet populair zijn, dan kunt U erop rekenen, dat ik het zal doen. Wat dat betreft kent U mij goed genoeg. Ten aanzien van de invoering van een 5-daagse werkweek in plaats van een 6-daagse werkweek in een 40-uren verband kan ik U zeggen, dat het Bestuurscollege in principe er veel voor voelt, echter zijn er enkele problemen aan verbonden, onder andere het feit, dat er ambtenaren zijn wiens werk verband houdt met de arbeiders. Indien de arbeiders vijf dagen gaan werken dan komen die ambtenaren met hun zesde dag als het ware in de knel. Nu kunnen wij stellen: dan ook alle ambtenaren een 5-daagse werkweek geven. In principe zijn wij daar niet tegen, integendeel, wij voelen er zelfs veel voor, maar dit heeft natuurlijk ook weer zijn consequenties. Ik zal U dit

nog zeggen: U begrijpt heel goed, dat dergelijke stromingen niet tegen te houden zijn, U begrijpt heel goed, dat uit politieke overwegingen men niet anders kan. Dat is niet alleen op Aruba zo. Toen in Holland, nog niet zo lang geleden, de 5-daagse werkweek werd ingevoerd voor alle ambtenaren van het Rijk en de gemeenten, gebeurde dit tegen de adviezen in van de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken, die aantoonden, dat de economie van het land zich dat op dat ogenblik niet kon permitteren. Desalniettemin ging men hiertoe over, dus eigenlijk tegen alle logica in. Waarom? Het kon niet anders. Hiervoor heb ik begrip, maar ik vind ook, dat men begrip moet hebben voor het feit, dat wanneer men komt met zoiets, dat, laten wij zeggen, logisch gesproken niet verantwoord is, maar om andere redenen toch wil doen, dan moet men ons niet kwalijk nemen, wanneer wij van onze kant de logische bezwaren naar voren brengen. Ik geloof zelfs, dat het onze plicht is. En dan is het aan U om de beslissing te nemen, maar dan ook om de verantwoordelijkheid te dragen.

De heer Chance en nog andere leden hebben het gehad over de behoefte om de elektriciteitstarieven op Aruba te verlagen. Het is U bekend, dat het Bestuurscollege reeds lang geleden hierover contact heeft opgenomen met de Gouverneur van de Landsregering. Ik kan mij indenken dat U zich afvraagt, waarom dit zo lang duurt. Waarom wordt er geen beslissing genomen? Zo heeft, geloof ik, de heer Chance het gesteld en ook andere leden. Deze vraag kunnen wij als Bestuurscollege moeilijk beantwoorden, omdat wij in deze geen enkele bevoegdheid hebben. De concessies, die worden verleend door de Landsregering, deze hele zaak is een landsaangelegenheid. Het enige wat wij kunnen doen is iedere keer bij de Landsregering te rappeleren en dat dóen wij, maar wij hebben hier geen enkele bevoegdheid in. Het is ons bekend, dat er van de zijde van de Landsregering onderhandelingen worden gevoerd met de betreffende maatschappij. Deze onderhandelingen zijn nog niet afgerond. Ik kan U wel zeggen, dat het Bestuurscollege van Aruba het volledig met U eens is, dat wij dus ook van mening zijn, dat er voldoende ruimte is voor een verlaging van de elektriciteitstarieven. Zowel voor het huistarief als het airco-tarief. Wij hebben de zaak laten bestuderen door onze accountants. Het is ook weer een mooi voorbeeld waar wij de accountants hebben ingeschakeld voor werk, dat in feite geen contrôlewerk is en aan de hand van die cijfers zijn wij tot de conclusie gekomen, dat er inderdaad ruimte is, sinds langetijd al voor een verlaging van tarieven. En wij kunnen alleen met U mee hopen, dat het mogelijk zal zijn voor de Regering binnen de concessie en op de wettelijke basis, waar wij rekening moeten houden, een dergelijke verlaging te verwezenlijken.

De heer Chance heeft het gehad over de waterkoelers, die door de Junior Chamber of Commerce zullen worden aangekocht. Indien er geen geld genoeg wordt opgebracht, dan stelt hij voor, dat het Bestuurscollege f.25.000 afneemt van de Aruba Sport Unie-subsidie ten behoeve van de waterkoelers, aangezien waterkoelers veel belangrijker is dan de sport. Met deze laatste uitlating van de heer Chance zijn wij, het Bestuurscollege, het helemaal niet mee eens. Wij vinden die waterkoelers wel aardig, maar wij vinden het helemaal geen noodzaak, zeker geen noodzaak. Sport achten wij een zeer belangrijke zaak, een noodzaak voor de lichamelijke oefening van de bevolking en vooral voor de jeugd achten wij de sport een zeer essentieel iets. Zeker veel belangrijker dan waterkoelers. Daar komt bij, dat de heer D. Tromp gesteld heeft, dat hij de schoolvoeding belangrijker vindt dan de waterkoelers. Ik kan U zeggen, dat het Bestuurscollege het gloeiend eens is met de heer Tromp. Wij achten de behoefte aan schoolvoeding veel belangrijker dan waterkoelers.

Ik zou graag willen zeggen, ik zou willen dat de Junior Chamber of Commerce, indien zij voldoende geld opbrengen het geld dan aanwenden voor de schoolvoeding in plaats van voor waterkoelers. De heer Chance heeft mij verzocht om contact op te nemen met de betrokken Minister over de vraag, of er in de Antillen niemand is te vinden die het Engels programma kan verzorgen van het televisie station. Mijn eerste reactie hierop is, dat, volgens mij, de Minister hier niets aan kan doen. Het televisie station wordt door een particulier geexploiteerd, en volgens mij, kan binnen de concessie de Minister niets doen om deze mensen te dwingen om bepaalde mensen in dienst te nemen of niet in dienst te nemen. Maar ik begrijp wel waar het de heer Chance om gaat, hij wil dus graag zien, dat er dus Antillianen worden ingeschakeld in deze en terwijl wij dus niet bevoegd zijn om in deze op te treden, zijn wij wel bereid om na te gaan of wij misschien, door contact op te nemen met de betrokken instanties op een basis van samenwerking het misschien gedaan kunnen krijgen dat iemand wordt aangetrokken en voor dit werk wordt opgeleid. Nou geloof ik wel, dat het opleiden van iemand voor dit werk niet zo gemakkelijk is, want men moet niet alleen de Engelse taal kunnen spreken, men moet een zekere gave hebben om dit naar voren te brengen voor de televisie. Hier komt dus meer bij kijken. Dus het zal niet gemakkelijk zijn om zo iemand te vinden, geloof ik.

Dan kom ik bij de vragen van de heer Werleman. De heer Werleman heeft gevraagd: hoe staat het met de fosforzuurfabriek, de fosfaatontginning, zoutfabriek, elektrolysefabriek, cementfabriek en de hotelprojekten.
Ten aanzien van de fosforzuurprojekten en fosfaatontginning, heb ik reeds een antwoord gegeven in verband met de vraag van de heer Eman. Die zaken zijn tot onze spijt nog steeds niet klaar. Deze zaak is niet zo gemakkelijk, er wordt nog aan gewerkt. Zodra deze projekten zijn afgerond zullen wij die voorleggen aan de Raad. Dit geldt ook voor de zoutfabriek en de elektrolysefabriek, het is een kwestie van marketing, van afzet. Men kan dus technisch in staat zijn om bepaalde produkten te maken op Aruba tegen een redelijke prijs; men kan, laten wij zeggen, de financiering rond hebben, maar dan blijft nog de vraag van de afzet. En dit geldt vooral, ten aanzien van de cementfabriek. De cement wereldmarkt ligt op het ogenblik zo ongunstig, de prijzen van cement zijn zo laag, dat wij geen kans zien om op Aruba cement te maken voor een prijs, waarmee wij kunnen concureren op de wereldmarkt. Hier spelen dus de lonen op Aruba, die de hoogste lonen zijn van het Caribisch gebied, een zeer grote rol. Het cementprojekt lag in eerste instantie gunstig, omdat het deskundig is onderzocht en bewezen, dat op Aruba in zeer grote hoeveelheden grondstoffen aanwezig zijn voor de cement fabriekatie van de allerbeste kwaliteit. En zij liggen bovendien nog aan de oppervlakte ook. Dus er hoeven geen mijnen, geen schaften, geen tunnels te worden gegraven. Men kan het als het ware zo opscheppen. Echter, nogmaals, wij hebben de grondstoffen, maar de marktsituatie is van dien aard, dat wij met cement moeilijk op de markt kunnen komen, indien dit op Aruba wordt gemaakt, gezien de kostprijzen. De heer Werleman heeft gevraagd, hoe het staat met De Olde Molen, hoeveel de totale schuld is van De Olde Molen en hoe wij ons geld terug krijgen.
De situatie op het ogenblik ligt als volgt: Het eilandgebied had een grote vordering op De Olde Molen, ook andere schuldeisers hadden vorderingen. Het eilandgebied liep gevaar dat andere schuldeisers er tussen zouden komen. Wij hebben van alles geprobeerd, maar De Olde Molen bleek niet in staat te zijn zichzelf rendabel te maken en wij zijn toen genoodzaakt geworden om tot executie over te gaan. Deze executie hield dus in een openbare verkoop, waarbij het eilandgebied dus hoopte, dat er kopers zouden zijn, die voldoende geld op tafel zouden leggen, dat hiermee de schulden van het eilandgebied konden worden betaald. Dit is echter niet gebleken zo te zijn. De totale schulden aan het eilandgebied bedroegen ongeveer f.150.000. En wij hebben dus gemeend, dat zolang een koper, een adspirantkoper ver beneden dit bedrag blijft,

wij beter het projekt zelf kunnen kopen dan nu reeds af te zien van deze vordering. Op deze gronden heeft het Bestuurscollege gemeend gedurende de verkoop ook te moeten bieden en daarmee is De Olde Molen eigendom geworden van het eilandgebied voor f.76.000. Aangezien er geen hogere bieders waren, meenden wij zelf dit te moeten kopen om hier dus te voorkomen dat wij zonder meer f.80.000 zouden moeten prijsgeven. De heer Werleman vraagt zeer terecht; wat gaat er nu gebeuren, hoe krijgen wij ons geld terug? Er zijn ook andere leden, die die vraag gesteld hebben. In de eerste plaats hoopt het Bestuurscollege dat het mogelijk zou zijn alsnog De Olde Molen te verkopen aan particulieren. Er is op het ogenblik belangstelling van bepaalde zijden, echter onder bepaalde voorwaarden. Wij zijn bereid hierover met de belanghebbende te onderhandelen. Indien wij De Olde Molen kunnen verkopen voor een bedrag waarbij wij het grootste gedeelte van onze vordering terugkrijgen, dan zullen wij dat zeker niet nalaten, want wij zijn helamaal niet geinteresseerd om eigenaar te zijn of te blijven van een restaurant, ook niet van een molen. Zolang echter, zal het nodig zijn om te trachten de molen te exploiteren. Immers, indien mogelijk zou zijn dit rendabel te exploiteren, dan kunnen wij ons geld terug krijgen, maar ook zal het mogelijk zijn om De Olde Molen voor een hogere prijs te verkopen, want een projekt dat mislukt is, daar krijgt men weinig geld voor. Maar als het ons lukt om dit restaurant randabel te maken, een succes te maken, dan zal het misschien mogelijk zijn om dit later voor een gunstiger prijs te verkopen. Daarbij komt, dat de verdere ontwikkeling van de toeristenindustrie, de uitbreiding van het Aruba Caribbean Hotel en het bouwen van het Aruba Sheraton Hotel en van andere kleine hotel-projekten met zich mee zouden kunnen brengen, dat het Olde Molen-restaurant op den duur gunstiger gaat draaien en dat wij dan dus meer geld voor De Olde Molen kunnen krijgen dan nu mogelijk was. Op het ogenblik wordt onderhandeld met een eerste klas restaurantmanager, die geinteresseerd is om De Olde Molen te exploiteren voor eigen risico. Deze man heeft zeer goede aanbevelingen, het is ons niet bekend of het zal lukken deze man aan te trekken, ik geloof, dat de onderhandelingen vandaag zijn begonnen. Die mijnheer is vandaag aangekomen toevallig. Ik kan er dus niet op vooruit lopen, ik kan U wel zeggen, dat als het lukt, deze man aan te trekken, dat wij dan een eerste klas restaurantmanager krijgen, die zeer veel afweet van het eten, de keuken, - hij is een echte food-man en ik hoop, dat wij dan een restaurant krijgen dat zeer goed eten kan aanbieden met eerste klas service. Het Bestuurscollege zal trachten om, gezien het feit, dat we nu al in het toeristenseizoen zitten als het enigszins mogelijk is om nog dit seizoen met De Olde Molen open te gaan. Ondertussen zullen wij voortgaan met de mogelijkheden te bestuderen van het verkopen van De Olde Molen tegen redelijke prijzen.

Ook de heer Werleman heeft het gehad over de elektriciteitstarieven. Daar heb ik al op geantwoord. De heer Werleman heeft het ook gehad over de 5-daagse werkweek, dus niet alleen een 40-urige werkweek, maar ook een 5-daagse werkweek en ik heb gezegd, dat wij er niet tegen zijn, wellicht kunnen wij hiermee op den duur komen, maar wij zouden graag eerst in de gelegenheid willen worden gesteld om dit rustig te bestuderen, want dit is helemaal niet zo eenvoudig als het lijkt. Hier zullen bepaalde wijzigingen moeten komen in onze gehele organisatie, ook ten aanzien van bepaalde ambtenaren. En wij zouden dat graag eerst willen laten uitwerken voor wij hiermee komen.

Dan heeft de heer Werleman nog steeds het ook gehad over het feit,dat hij het wenselijk acht om geen vergunningen te verstrekken aan vreemdelingom zaken op Aruba te vestigen waardoor Antillianen broodloos

worden en bovendien zaken, die door Antillianen zelf kunnen worden opgericht. Ik kan de heer Werleman verzekeren, dat deze gedachten van hem helemaal in overeenstemming zijn met 't beleid van het Bestuurscollege en ondergetekende. In die gevallen zullen wij zeker geen vergunning geven. Ik heb begrepen, dat het hier gaat om vergunningen voor zaken dus niet om toelating van vreemdelingen of personen. Op de toelating van vreemdelingen kom ik nog terug, want daar hebben nog andere leden over gesproken. De heer Werleman heeft nog gevraagd, wie het cement-onderzoek verricht heeft. En wat het resultaat was. Het resultaat heb ik al gegeven. Het onderzoek werd verricht door A.G. Langyear Company, Minneapolis, Minnesota. Dit is een geological en een mining-engeneering firm. De heer Werleman heeft gevraagd of het Accountants-verslag over de Aruba Sport Unie over 1962 en 1963 al binnen zijn. Het Accountantsrapport van de Aruba Sport Unie over 1962 is inmiddels binnengekomen. Dat van 1963 nog niet. De heer Werleman heeft ook gevraagd om een rapport van de Accountantsdienst over de werkverschaffing. De werkverschaffing is geen rekenplichtige dienst, het heeft zelf niets met financiën te maken, maar wij hebben geen enkel bezwaar om de Accountantsdienst er in te laten duiken. Ik heb echter al uitgelegd hoe het met de Accountantsdienst zit, maar wij hebben geen enkel bezwaar en wij willen gaarne de toezegging doen dat de Accountantsdienst zo spoedig mogelijk hierin duikt. Ik kan hier aan toe voegen, dat de betrokken ambtenaar, die de leiding heeft bij de werkverschaffing zelf een brief heeft gericht aan het Bestuurscollege en gevraagd heeft om contrôle door de Accountantsdienst. De heer Werleman heeft gevraagd om schriftelijk te worden ingelicht over de stand van zaken ten aanzien van de leningen per 1 januari 1965. Wij zullen dit dus schriftelijk doen. Maar U weet het dus al, het is dus 30 miljoen gulden, niet meegerekend de leningen voor het 10-jarenplan, die dus ongeveer op het ogenblik nog 30 miljoen gulden belopen. Het wordt dus een totaal van 60 miljoen gulden.

De heer Marcial de Cuba heeft het gehad over het politie-bureau op Savaneta. Cu mucho gusto mi kier contesta señor de Cuba riba e punto aki, aunque, manera señor de Cuba mes a bisa caba no ta un asunto di Bestuurscollege y eigenlijk ni tampoco di Eilandsraad, pero como Jefe di Polis, mi tin nada contra pa informa señor de Cuba cu e situacion ey, nos ta kere cu e ta basta bon regla, pasobra el a wordo regla di tal manera cu pa cuminsa, nos tin dos polis ta biba aya na Savaneta. Nos tin dos polis bibá aya. Ademas nos tin un politie patrouille cu ta corre ey regularmente, cu tin mobil-o-phone. Awor señor de Cuba por bisa: si pero awo si e polis nan no ta na cas y pasa un cos na Savaneta y ta yama na telefoon y no tin ni un hende sinta na warda. Pero esey tambe nos tin un solucion pasobra cu door di e mobil-o-phone cu e polis di patrouille tini semper por yama nan na telefoon na e warda di polis na San Nicolas. Mi kier meen si cualkier cos pasa y no tin polis na Savaneta den nan cas of no por haña polis, ta yama warda di polis na San Nicolas y e mobil-o-phone ta yama e patrouille di polis di Savaneta y nan por instrui nan mesora pa haci loque ta necesario. Asina nos impresion anto ta cu e cos aki ta regla di un manera cu por haci caso di tur necesidadnan aya debidamente. Señor de Cuba a bisa: si, pero un lugar cu ta crece cu ta birando grandi mester dune su respect, pasobra si no tin autoridad, no tin respect. Wel mi por bisa cu nos por ta orgulloso cu net Savaneta ta un districto cu a demonstra cu nan ta tene respect, casi mi por bisa, sin autoridad. Y mi ta kere cu ta juist un orgullo pa e districto ora cu e ta demonstra cu no ta tanto necesario pa tin un warda di polis aya. Pero en todo caso nos tin anto un sistema cu ora e tin un caso di necesidad, polis tei mes ora.

Tambe señor de Cuba a bisa cu e ta desea pa mas Arubiano por drenta polis, pa mas Arubiano bira polis. El a bisa entre otro cu e sa di varios casos di Arubiano cu a pidi, cu kier bira polis, pero nan a wordo afgekeurd. Y e ta pidi mi pa neem op e cos aki cu Regering. Lo mi tin cu splica señor

de Cuba, cu pa bira polis, tin cierto factornan cu mester tene consideracion. Nos tin por ehempel cu e hendenan aki mester wordo examina medicamente. Nan mester ta un hende salud. Bo no por tin polis cu bo supla y nan ta cai abau. Nan mester tin un cierto educacion pa nan por traha nan proces-verbaal, pa nan por trata hende debidamente. Asina ta cu e hendenan aki mester pasa un cierto test. Mi ta kere cu señor de Cuba lo keda contento si mi bisa cu casualmente dia 4 di januari ta cuminsa un opleiding, un curso nobo di un grupo nobo di polis entre cual tin varios Arubiano. Nos ta cuminzando riba e dia 4 di januari cu varios adspirant-politie Arubiano cu ta bai den opleiding. Ademas, luna pasa, nos a larga yama 30 mucha homber Arubiano pa pasa un test pa weita cuanto di nan nos por recomenda pa bai haña un opleiding pa polis. Asina ta cu 30 mucha homber Arubiano nos a larga yama luna pasa y cu esey a demonstra cu e Gobierno Central ta tratando tur loque ta posibel pa cumpli cu loque señor de Cuba a trece adilanti cu ta un deseo, no solamente di señor de Cuba, pero tambe di nos. Señor de Cuba tambe a menciona condicionnan di trahadornan na gas-stations, na stationnan di gasoline. E ta bisa por ehempel na Corsow nan tin un sistema masha bon, caminda cada uno ta haya un beurt pa core warda, y di tal manera e trahadornan por haya un dia liber cada siman. Na Aruba no tin tal sistema. Nos ta completamente di acuerdo cu señor de Cuba cu lo ta masha deseable pa na Aruba tambe nos por haya un sistema asina. Pero nos no ta kere cu ta ariba e tereno di Gobierno pa media den esaki, pasobra esaki ta un asunto puramente particular. Si e stationnan di gasoline, cu ta den man di particularnan kier coopera cu otro pa haci un tal sistema, nos tambe ta keda masha contento. Pero si nan no kier coopera cu otro, ta comerciantenan ta, nos no por obliga nan pa coopera cu otro. Asina lastimamente nos no tin e poder di tuma parti den esaki. Junto cu señor de Cuba nos ta desea cu nan lo bini cu esey podise. Larga nos spera, señor de Cuba bin cune den Raad, nos tambe ta apoya e punto aki y podise e cos aki ta bin den corantnan tambe. Podise esey por ta un aanleiding, por ta un motibo pa e doñonan di e estacionnan ey bini junto mirando cu e deseo aki a wordo expresa pa bini na un tal areglo.

(Vertaling)

Gaarne wil ik de heer de Cuba antwoorden op dit punt, alhoewel, zoals U dat zelf zegt, dit geen aangelegenheid is, die het Bestuurscollege betreft en eigenlijk ook niet de Eilandsraad. Maar als Hoofd van Politie heb ik er niets op tegen om de heer de Cuba te berichten, dat, volgens mij, wij deze zaak goed geregeld hebben. Het is namelijk zo geregeld, dat in de eerste plaats er twee politie-agenten op Savaneta woonachtig zijn. Bovendien hebben wij een politie-patrouille, die daar geregeld rijdt, voorzien van een mobilophone. Nu zal de heer de Cuba misschien zeggen: Ja, maar als nu die agenten niet thuis zijn en er gebeurt iets op Savaneta en men telefoneert en er is niemand op de wacht, wat dan? Ook daarop hebben wij een oplossing gevonden, want door die mobilophone die de politie-patrouille in de wagen heeft, kunnen zij altijd opgeroepen worden, als men de politie-wacht te San Nicolas opbelt. Wat ik daarmee bedoel, is dit, dat wanneer er iets gebeurt en er is geen politie bereikbaar te Savaneta, dan belt men de politie-wacht van San Nicolas op en over de mobilophone wordt de patrouille opgeroepen, waarbij hen wordt opgedragen om het nodige te verrichten. Zo is volgens onze mening deze zaak wel zo geregeld, dat alle noodgevallen behoorlijk geregeld kunnen worden. De heer de Cuba zei: Ja, maar een plaats, die groeit, die zich uitbreidt moet het nodige respect hebben, want zonder autoriteit is er geen respect. Ik kan echter zeggen, dat wij er trots op kunnen zijn, dat juist Savaneta een distrikt is, dat heeft

bewezen, dat men er orde kan houden, ik zou haast zeggen, zelfs zonder autoriteit. En ik meen, dat het juist een eer is voor dat distrikt, als het bewijst, dat het niet noodzakelijk is, dat er daar een politie-wacht is. Maar in ieder geval hebben wij een systeem, waarbij in geval van nood de politie meteen bereikbaar is.

De heer de Cuba heeft ook gezegd, dat hij gaarne zag, dat er meer Arubanen politie-agent werden, dat er meer Arubanen toetreden tot het politie-korps. Hij zegt onder meer, dat hij van verschillende gevallen afweet, van Arubanen die gaarne politie-agent wilden worden, doch die afgekeurd werden. Hij vraagt mij om deze zaak met de Regering op te nemen. Ik moet de heer de Cuba echter even uitleggen, dat men om politie-agent te worden aan bepaalde factoren moet voldoen. Er is bijvoorbeeld bepaald, dat deze mensen medisch gekeurd moeten worden. Zij moeten goed gezond zijn. Wij kunnen geen politie-agenten hebben, die bij het eerste tikje reeds omver slaan. Zij moeten over een bepaalde opleiding beschikken, wat onderwijs hebbeb genoten om proces-verbaal te kunnen opmaken, om behoorlijk met de mensen om te kunnen gaan. Daarvoor moeten die mensen een bepaalde test ondergaan. Ik geloof, dat de heer de Cuba blij zal zijn te horen, dat toevallig op 4 januari aanstaande er een nieuwe opleiding begint, een nieuwe cursus met een nieuwe groep waaronder zich verschillende Arubaanse jongens bevinden. Wij beginnen dus aanstaande 4 januari met verschillende Arubaanse adspirant-agent van politie die in opleiding zullen gaan. Bovendien hebben wij de vorige maand een dertigtal Arubaanse jongelui opgeroepen om de examens af te leggen om te zien of wij hen voor de politie-opleiding kunnen aanbevelen. Wij hebben dus 30 Arubaanse jongelui opgeroepen, dat bewijst dus dat de Centrale Regering haar uiterste best doet om aan datgene wat de heer de Cuba naar voren heeft gebracht te voldoen, niet alleen de wens van de heer de Cuba, maar ook van ons. De heer de Cuba heeft het ook gehad over de arbeids voorwaarden van de gasoline-station-bedienden, dus de pomp-bedienden bij de verschillende gasoline-stations Hij zegt onder andere, dat er op Curacao een zeer goed systeem van kracht is, waar ieder een beurt krijgt om wacht te lopen, zodat de pomp-bedienden een vrije dag kunnen krijgen elke week. Op Aruba hebben wij zo'n systeem niet. Wij zijn het geheel eens met de heer de Cuba, dat het zeer wenselijk zou zijn indien wij ook op Aruba zo'n systeem konden krijgen. Maar wij menen niet, dat het op de weg ligt van het Gouvernement om hierin te bemiddelen, aangezien dit een zuiver particuliere aangelegenheid is. Indien de gasoline-stations die in handen zijn van particulieren, met elkaar willen samenwerken om tot een dergelijkesysteem te komen, dan zijn wij erg blij. Maar als zij daartoe niet willen samenwerken, dan kunnen wij hen niet dwingen; het zijn handelaren. Zo hebben wij dus jammer genoeg geen bevoegdheid om iets hieraan te doen. Samen met de heer de Cuba wensen wij dat zij misschien daarmee zullen komen. Laten wij afwachten. De heer de Cuba heeft het naar voren gebracht in de Raad, wij ondersteunen zijn zienswijze en misschien komt het in de krant, wat een aanleiding zal kunnen zijn, dat de eigenaren van de gasoline-stations samen komen, gezien het feit, dat deze wens hierin is geuit, en tot een dergelijke regeling komen onderling.

De heer Finck heeft het gehad over het feit, dat hij het zeer betreurt dat in een plaatselijk dagblad berichten worden opgenomen over onderwerpen, die behandeld werden in huishoudelijke vergaderingen van de Eilandsraad. Onderwerpen, die dus vertrouwelijk zijn. Hij heeft het gehad over de verantwoordelijkheid van de betrokken journalist. Namens het Bestuurscollege en ook als voorzitter van de Raad kan ik slechts stellen, dat wij volledig met de heer Finck eens zijn. Ook wij betreuren deze gebeurtenis. De heer Anslijn, die heeft het gehad over 4 Engelse jongens, die assistentelectricien zijn en werkzaam zijn bij een firma, zonder werkvergunning, terwijl een

Arubaan geen werk kan krijgen. Hij heeft nog andere voorbeelden genoemd van een vreemdeling, bijvoorbeeld, die vier maal om een werkvergunning heeft gevraagd, die vier maal werd afgewezen en dat deze man toch nog op het eiland is. Hij vraagt waarom deze man niet verwijderd is. Hij heeft het gehad over een vreemdeling, beroepschauffeur aan wie een werkvergunning is geweigerd en die toch nog op Aruba is en hier werkt. En dan nog een vreemdeling, werkzaam bij een bedrijf zonder vergunning en hij vraagt zich af hoe dat kan. Tenslotte heeft de heer Anslijn gesteld dat er honderden zulke gevallen zijn. Ik wil de heer Anslijn hierop als volgt antwoorden, namelijk dat die gevallen, waarop hij kennelijk doelt, ons niet bekend zijn. Indien dit zo is, zou ik de heer Anslijn als Raadslid willen verzoeken ons de gevallen concreet, dus de namen te doen toekomen, het hoeft niet in deze Raadsvergadering maar later, en ik zou haast willen zeggen, dat ik van de heer Anslijn als ambtenaar, speciaal nogwel van de Sociale Economische Zaken, niet verzoek, maar verwacht, dat hij mij onmiddellijk op de hoogte stelt van deze gevallen. Ik kan de heer Anslijn de verzekering geven, dat wij, indien blijkt dat dit zo is, meteen zullen optreden in deze. Van "honderden" gevallen is ons niets bekend. Wel kan ik zeggen, dat er inderdaad enkele gevallen waren van vreemdelingen, die zonder werkvergunning werkzaam waren. Wij zijn de laatste tijd op dit gebied zeer actief geweest en dit aantal gevallen is teruggebracht tot 16, waarvan enkele vreemdelingen zijn die 30, 35 of 40 jaar op Aruba woonachtig zijn. U zult met ons eens zijn, dat wij in die gevallen niet te drastisch kunnen optreden. Maar indien de heer Anslijn honderden gevallen bekend zijn, dan verwacht ik van hem als Raadslid en nog veel meer qualitate qua ambtenaar, dat hij ons dit laat weten en eigenlijk vind ik het vreemd, dat hij dat niet eerder gedaan heeft. Ook andere leden hebben het gehad over de toelating van vreemdelingen. Men heeft onder andere gezegd, dat wij deze vreemdelingen zoveel mogelijk moeten proberen weg te krijgen, niet omdat wij iets tegen die vreemdelingen hebben, zoals de heer Britten gesteld heeft, maar omdat de Arubanen en Antillianen eerst in aanmerking moeten komen voor werk. Deze zaak is al eerder in de Raad naar voren gebracht en zoals ik reeds eerder gesteld heb, is het niet zo eenvoudig als het misschien wel lijkt. Om te beginnen zijn er vele vreemdelingen, die reeds een werkvergunning hebben. Daar kunnen wij niets tegen doen. Iemand die al een vergunning heeft, die kunnen wij niet verwijderen. Wij kunnen de werkvergunning niet intrekken. Dan zijn er gevallen van vreemdelingen die van werkkring willen veranderen. Daar kunnen wij wel ingrijpen. Van die gevallen zijn er echter vele, zelfs de meerderheid waarvan de vreemdeling getrouwd is met een Antilliaanse, en meestal Antilliaanse kinderen heeft. Het niet geven van een werkvergunning brengt met zich mee, dat deze mannen verwijderd moeten worden van het eiland, en met hen de Antilliaanse vrouw en de Antilliaanse kinderen. Tot nu toe is er dezerzijds het beleid gevoerd, dat in die gevallen zoveel mogelijk wel een werkvergunning wordt verstrekt.
Dan zijn er gevallen van vreemdelingen, die 40, 45, 50 jaar op het eiland aanwezig zijn. Ook in die gevallen hebben wij gemeend - dit is niet alleen het beleid op Aruba, maar ook op Curacao - dat niet al te drastisch kan worden opgetreden want voor deze mensen, hoewel zij vreemdelingen zijn, is hun eigen land, waar zij vandaan komen, eigenlijk een vreemd land voor hen geworden, als zij nog terug moeten gaan, omdat Aruba in die 30 of 40 of 50 jaar dat zij hier zijn eigenlijk hun land is geworden. Er blijven weinig gevallen over, jammer genoeg, ik ben het met U eens, waar wij kunnen ingrijpen. Maar in die gevallen wordt ook ingegrepen. Er zijn in de laatste tijd vooral diverse vreemdelingen verwijderd. En ik ben eigenlijk verheugd, dat ik stemmen hoor in deze Raad over deze zaak en in deze richting. Want het is niet altijd ge-

makkelijk om een beslissing te nemen om deze mensen te verwijderen. Wanneer zij 40 jaar hier zijn, begrijpen wij allemaal, dat wij voorzichtig moeten wezen. Maar er zijn grensgevallen en dat maakt het moeilijk. Nu nemen wij hoelang hoe meer het standpunt in, dat deze mensen zoveel mogelijk verwijderd moeten worden en ik acht mij dan ook moreel gesteund in dit beleid door de uitlatingen die ik in deze Raadsvergadering heb gehoord. Dus ik meen op de ingeslagen weg voort te kunnen gaan omdat, als ik het goed begrepen heb, de Raadsleden het mee eens zijn om zoveel mogelijk vreemdelingen te verwijderen, gezien het probleem van de werkloosheid, echter moet ik wel stellen met in achtneming van de omstandigheden waar ik het zo net over gehad heb.

De heer Figaroa heeft het gehad over een accountantsrapport over werkverschaffing, ik heb er al op geantwoord. De heer Figaroa heeft gevraagd, welke plannen er zijn om meer werkgelegenheid te scheppen in 1965. Wij geloven, dat indien de E.E.G. het scholen-programma goedkeurt - ik heb reeds verteld dat wij verwachten dat dit in februari, maart zal gebeuren - dat dan door dit bouwprogramma een belangrijk hoeveelheid werkgelegenheid zal worden verstrekt. Ook de uitbreiding van Aruba Caribbean Hotel en evenwel de bouw van het stationgebouw zullen werkgelegenheid scheppen. Verder zijn er nog andere plannen, zoals kleinere hotelprojekten, waarvan verwacht kan worden dat volgend jaar in aanbouw zullen geraken. Het Bestuurscollege is bovendien bezig met, wat ik dus reeds gesteld heb, de plannen af te ronden voor de fosforzuurfabriek, dat betekent dus ook de fosfaatontginning, de zoutfabriek en de elektrolysefabriek. Het is mij niet mogelijk om een toezegging te doen ten aanzien van een tijdschema. Maar ik kan wel zeggen, dat wij alles op alles zullen zetten om deze zaak zo spoedig mogelijk af te ronden. Er zijn nog andere plannen, er zijn namelijk particulieren, die belangstelling hebben voor bepaalde mogelijkheden op Aruba, kleinere bedrijven, maar deze plannen zijn nog in zo'n jonge stadium, dat het mij niet raadzaam lijkt om hierover meer te zeggen, maar wij zullen wel onze steun geven aan deze plannen en hopen, dat daardoor meer werkgelegenheid zal worden gegeven.
Verder wordt er dezerzijds alles gedaan om voor hen, die naar Nederland willen emigreren, dit gemakkelijker te maken. Een van de Raadsleden, de heer Max Croes heeft het over gehad om deze mensen een training, een opleiding mee te geven, liefst in technische zin, ik neem aan dat de Gedeputeerde van Onderwijs hierop zal antwoorden en ik kan U wel verzekeren, dat het Bestuurscollege hier bijzondere aandacht aan besteedt. Wij hebben namelijk plannen voor een speciale regeling, waarbij deze mensen op kortere termijn een meer intensieve cursus kunnen volgen, zodat zij niet een of twee jaar moeten wachten om een avondcursus te volbrengen en dat men dus in drie maanden een cursus kan volbrengen. Zodat ze dus eerder in aanmerking kunnen komen voor werk in Nederland.

Señor Flemming tambe a pidi cooperacion di e Bestuurscollege pa yuda esnan cu kier bay Hulanda pa traha aya y pa duna nan un technische opleiding. Manera ma bisa un rato pasa caba, cu esey, nos ta completamente di acuerdo nos ta haciele caba, nos a extende e cantidad di avondcursussen nan y nos tin, manera ma bisa caba un plan tambe pa cambia e sistema di avondcursus cu no ta bay tuma un o dos aña pa caba un cursus, pero pa caba e cursus aki den tres luna. Mi ta kere cu Diputado Oduber lo bin riba esaki back mas detalladamente. Meneer Flemming tambe a papia riba e siman di cuarenta ora, y e deseo pa esaki bira no solamente 40 ora, pero 5 dia den siman. Manera ma bisa caba, nos no ta contra di esey, alcontrario nos tambe ta desea esey, no solamente pa e trabajadornan, pero pa tur hende ariba Aruba. Pero den Gobierno esaki tin cierto consequencia, pasobra cu ora bo duna e trahadornan 5 dia, nos a haña e problema cu tin ambtenaarnan di cierto departamento cu nan trabao tin relacion cu e trabao di e obreronan.

Si duna e obreronan liber ariba diasabra, e ambtenaarnan, esunnan cu mi kier meen anto, no tin nada di haci e diasabra ey. Si bo duna e ambtenaren ey tambe 5 dia den siman tin e otro ambtenaarnan pa tene cuenta cu nan, y podise e lidnan di Raad tambe ta bisa cu esaki no ta justo, ban duna tur ambtenaar tambe 5 dia. Awor esey tambe nos no ta contra, nos no ta contra 4 dia tampoco. Pero naturalmente nos mester tene cuenta cu consequencianan, y pesei nos ta pidi pa duna nos e oportunidad pa studia e cos aki bon pa nos por bin na un solucion cu ta justifica y cu ta satisface tur hende. Mi kier agrega un rato na loque mi a bisa caba na señor Flemming, cu e posicion di e ambtenaarnan tin un aspecto tambe cu nos mester tene cuenta cu ne, cu esey ta bira e ora ey cu nos ta bin mete den e rechtspositie di e ambtenaarnan. Nos no por bay cambia e situacion, larga nos bisa, di e ambtenaarnan di e Eilandgebied sin haci caso di e ambtenaarnan di Land cu ta traha riba e mes un isla aki y a consequencia tambe, e ambtenaarnan di e eilandgebied di Corsow.
Den situacionnan asina ta deseable pa nos tene contacto cu Landsregering pasobra nos ta kere cu mester tin un cierto uniformiteit, no por trata un ambtenaar di Eiland un manera y trata un ambtenaar di Land un otro manera, asina cu ta necesario den e sentido ey tambe cu nos haña tempo den e asunto aki y pa nos tene contacto cu Gobierno Central en conneccion cu e posicion di e ambtenaarnan di Land.

(Vertaling)

Ook de heer Flemming heeft gevraagd om de medewerking van het Bestuurscollege, namelijk om hen, die in Nederland willen gaan werken te helpen en hen een technische opleiding te geven.
Zoals ik reeds zojuist gezegd heb, zijn wij daar volkomen mee eens, wij doen dat ook reeds. Wij hebben het aantal avondcursussen uitgebreid en wij hebben het plan, zoals ik reeds zei, om het systeem van de avondcursussen zodanig te wijzigen, dat het niet meer een of twee jaren zal duren om een cursus te beëindigen, maar om die cursus in drie maanden te beeindigen. Ik geloof, dat Gedeputeerde Oduber hier meer in bijzonderheden op terug zal komen. De heer Flemming heeft ook gesproken over de 40-urige werkweek en de wens uitgesproken, dat dit niet alleen maar een 40-urige werkweek wordt zonder meer, maar dat die 40 uren verdeeld worden over vijf dagen, dus een vijfdaagse werkweek. Zoals ik reeds zei, wij zijn er niet tegen, integendeel, wij wensen dat ook, niet alleen maar voor de arbeiders, maar voor iedereen op Aruba. Maar voor het Gouvernement heeft dit bepaalde gevolgen, want wanneer aan de arbeiders een vijfdaagse werkweek wordt gegeven, dan krijgen wij het probleem, dat er ambtenaren zijn van bepaalde departementen wiens werk verband houdt met die arbeiders. Als men de arbeiders vrij geeft op zaterdag, dan hebben die ambtenaren, die ik bedoel op zaterdag niets te doen. Als aan die ambtenaren ook vijf dagen in de week wordt gegeven, dan heb je rekening te houden met de overige ambtenaren. Dan heb je misschien Raadsleden die zeggen: Dit is niet billijk, laten wij alle ambtenaren vijf dagen geven. Nou zijn wij ook daar niet tegen, wij zijn niet eens tegen vier dagen. Maar wij moeten wel rekening houden met de gevolgen en daarom vragen wij om ons een kans te geven om deze zaak goed te bestuderen, zodat wij tot een oplossing kunnen komen, die rechtvaardig is en waar iedereen mee tevreden zal zijn. Ik wil bijvoegen aan hetgeen ik de heer Flemming mededeelde, dat de positie een bepaald aspekt heeft waar wij beslist rekening moeten houden, want anders gaan wij ons bemoeien met de rechtspositie van de ambtenaar. Wij kunnen bijvoorbeeld onmogelijk de toestand wijzigen voor de eilandsambtenaren zonder rekening te houden met de landsambtenaren, die hier op Aruba werkzaam zijn en dien tengevolge ook de ambtenaren van het eilandgebied Curacao. In zulke gevallen is het wenselijk om contakt te

houden met de Landsregering, want wij zijn van mening, dat er een zekere uniformiteit moet bestaan, want men kan de eilandsambtenaar niet op een wijze behandelen en de landsambtenaar op een andere wijze. Daarom is het noodzakelijk dat wij in die zin dan ook tijd moeten hebben om deze zaak te bekijken en contakt te houden met de Landsregering ten aanzien van de positie van de landsambtenaren.

De heer Britten neemt zijn pet af voor het Bestuurscollege, omdat wij zo goed kunnen goochelen. Wij stellen het zeer op prijs, dat de heer Britten zijn pet heeft willen afnemen voor het Bestuurscollege, al is het dan omdat wij zulke goeie goochelaars zijn, maar het is, geloof ik, een "plus" voor het Bestuurscollege, dat wij bewondering hebben kunnen afdwingen voor deze zaak. Inderdaad, ik kan mij indenken, dat de heer Britten zich verbaast over het feit, dat niettegenstaande een bepaalde achteruitgang, bijvoorbeeld het feit dat men bij de Lago 8300 werknemers had en dat dit teruggebracht is op 3000, dat wij toch nog kans zien om de begroting sluitend te maken, dit lijkt op een goocheltoer. Maar ik geloof, dat wij dit kunnen verklaren. In de eerste plaats - dit is ook door andere leden naar voren gebracht - zijn er in de afgelopen jaren toch vrij veel activiteiten geweest op het eiland, bouw van nieuwe projekten, nieuwe maatschappijen, die in bedrijf zijn gegaan, dit heeft heel wat geholpen voor de opbrengst, want zoals U ook gezien hebt, zijn de opbrengsten van het eiland omhoog gegaan. Ik wil niet tegen spreken, dat de lay-off bij de Lago een slechte invloed heeft op onze financiele toestand, ik geloof echter, dat het met die zaken zo is, dat het enige tijd duurt voordat men het effect merkt. Met andere woorden, er zijn enkele jaren mee gemoeid voordat wij de gevolgen van deze maatregel zullen merken. Ik geloof inderdaad, dat wij het wel zullen merken. En zeer zeker als de Lago inderdaad doorgaat met het lay-off programma.
Maar ook dan weer zal het jaren duren voordat wij wat gaan voelen.
De heer Britten heeft ook gevraagd of het Bestuurscollege dan hierover geen contakt op wil nemen met de Landsregering. Ik heb dus dit al naar voren gebracht in verband met de vraag van de heer Eman.

Ook de heer Britten heeft het gehad over de 40-urige werkweek en de zaterdag vrij. De heer Britten wenst ook veel meer Arubanen in het politiekorps. Ik wil hem verwijzen naar het antwoord dat ik gegeven heb aan de heer de Cuba. De heer Britten heeft gezegd, dat er dus eigenlijk waterkoelers komen op de scholen, maar dat dit is, omdat de bevolking bijdraagt. Hij zou graag zien, dat ook het Bestuurscollege bijdraagt. Ik hoop, dat de heer Britten bedoelt niet het Bestuurscollege, maar het eilandgebied. En als de heer Britten dat bedoelt, dan is het ook weer de gemeenschap.

Ook de heer Britten heeft het gehad over de vele vreemdelingen die hier werkzaam zijn. Ik heb hier reeds uitgelegd, dat wij in deze ook diligent zijn, maar dat die zaak niet makkelijk zit, er zijn mensen die hier 40 jaren zijn en getrouwd zijn met Antillianen en het is dus niet makkelijk, het is zelfs niet mogelijk om in al die gevallen in te grijpen.

De heer Britten heeft gevraagd om een geasfalteerd parkeer terrein achter het gerechtsgebouw. Het Bestuurscollege vindt dit een sympathiek voorstel. Wij zijn van mening dat inderdaad het terrein daar achter in aanmerking komt voor asfaltering. Het is inderdaad een smerige boel, vooral in de regentijd. Wij hebben op de begroting 1965 geen kans gezien om hiervoor krediet op te brengen, maar wij zijn bereid toe te zeggen, dat zodra de kans bestaat om hiervoor krediet op te brengen in de begroting 1966, en dat wij ook bereid zijn om dat dan ook te doen.

Ten aanzien van de bezwaren van de heer Max Croes over de haast bij het bijeenroepen van de openbare vergadering, zodat er niet voldoende tijd was om voor te bereiden, wil ik verwijzen naar het antwoord aan de heer Eman. De heer Croes heeft het gehad over de trage afhandeling van vergunningen. Het duurt veel te lang voordat de particulieren antwoord krijgen op de vergunningen. Ik zou willen verwijzen en de heer Croes zijn aandacht willen vestigen op hetgeen wij in de Memorie van Toelichting hierover reeds gesteld hebben. Deze zelfde vragen zijn namelijk gesteld in de huishoudelijke vergadering en wij hebben hier uitvoerig op geantwoord in de Memorie van Toelichting. Dus ik hoop, dat U het mij toestaat om te verwijzen naar ons antwoord op bladzijde 1 in de Memorie van Toelichting. Dan heeft de heer Max Croes het gehad over het Casino en de uitlating van de Minister op Curacao, dat degene die hier het Casino beheert contakt heeft met gangsters. En de heer Max Croes vindt dit een griezelige zaak voor Aruba als het waar is en als het niet waar is, vindt hij het ook belangrijk, dat er hierin klaarheid komt, opdat deze mensen hun namen kunnen zuiveren. Ik zal de heer Max Croes mededelen, dat alvorens door het Bestuurscollege indertijd een contract werd aangegaan met de betrokkene voor de exploitatie van de Casino, wij via de Procureur-Generaal en de politionele instanties in Amerika inlichting hebben laten inwinnen. Deze inlichtingen waren ten aanzien van de persoon, waarmee het contract is aangegaan, gunstig en van dien aard dat er geen enkel bezwaar bestond, volgens ons, om met betrokkene een contract aan te gaan. Dit is namelijk de heer Clifford Jones, waarmee het contract is aangegaan, als ik mij niet vergis werd ook op Curacao een contract aangegaan met dezelfde persoon, een nieuwe Casino contract op Curacao. Ik weet niet welke minister op Curacao verklaard heeft, dat deze mensen contact hebben met gangsters. Ik kan U zeggen, dat wij via de Procureur-Generaal en de Minister van Justitie geen ongunstige inlichtingen hebben gekregen over deze man. Ons is hier niets van de bewering bekend. Ik kan ook nog dit zeggen, dat ten aanzien van het personeel van het Casino door mij geen toelating wordt gegeven aan vreemdelingen om in het Casino te werken, voordat inlichtingen zijn ingewonnen via de Procureur-Generaal en de internationale kanalen op dit gebied. Deze mensen worden dus allemaal "gescreened", politioneel hier en in Amerika, voordat zij in aanmerking komen voor een toelating. Dit is een voorschrift die door de Minister van Justitie is gesteld ten aanzien van de Casino's. Ik hoop, dat wij hiermee Aruba voldoende hebben gevrijwaard tegen moeilijkheden. Wat betreft het zuiveren van de naam van de betrokkene, geloof ik, dat dat een zaak is voor de betrokkene zelf.

De heer Max Croes heeft het gehad over het feit, dat de Dienst Economische Ontwikkeling te veel administratief optreedt. Hij heeft in de begroting gezien waar zij optreedt als administratie-bureau voor de welvaartsprojekten en hij zou graag zien dat zij meer dynamisch optreedt ter bevordering van de welvaartsplannen. Ik vrees, dat de heer Croes zich vergist heeft. Inderdaad staat in de begroting ergens, dat de Dienst Economische Ontwikkeling belast is met de administratie van de welvaartsprojekten. Voor deze administratie is namelijk een aparte administratie opgezet, zogenaamd een bedrijfsadministratie. Dit bureau het A.B.O.,Administratie Bureau Ontwikkelingsplannen en de leiding van dit bureau is tijdelijk gebracht onder het Hoofd van de Dienst Economische Ontwikkeling. Het is een aparte dienst, die dus in dit geval toevallig onder dezelfde man staat, die ook waarnemend Hoofd is van de Dienst Economische Ontwikkeling. De Dienst Economische Ontwikkeling echter verricht heel ander werk en juist datgene waar de heer Croes opdoelt, namelijk het dynamisch voorbereiden en aanpakken van de wel-

vaartsplannen. Ik kan er dus de verzekering geven, dat er bij deze dienst zeer hard wordt aangepakt. Deze dienst wordt eigenlijk door het Bestuurscollege overbelast met werkzaamheden. Er wordt zeer veel werk verricht ter voorbereiding van nieuwe plannen op het ogenblik. Ik geloof, dat U dus op dit punt zeker gerust kunt wezen.

Tot slot nog wil ik even terugkomen op de heer Chance, die het gehad heeft over het feit dat het Bestuurscollege bang zou zijn voor de Lago, dat het Bestuurscollege bang zou zijn voor de Vereniging van Handelaren. Hij heeft het ook over gehad dat er gedeputeerden zijn, die door de betrokken hoofd van dienst worden beinvloed en dus niet laten merken dat zij, als gedeputeerden, de baas zijn. De heer Chance heeft, ten aanzien van dit laatste de namen van de betrokken diensten genoemd en daardoor is dus duidelijk welke gedeputeerde hij bedoelt, Daarom zal dus ten aanzien van die twee diensten de betrokken gedeputeerde zelf de heer Chance beantwoorden.
Ten aanzien van de opmerking van de heer Chance, dat het Bestuurscollege bang is voor de Lago en bang is voor de Vereniging van Handelaren, wil ik de heer Chance mededelen, dat ik hem de verzekering kan geven, dat dit Bestuurscollege niet bang is voor de Lago, dat dit Bestuurscollege niet bang is voor de Vereniging van Handelaren en dat het Bestuurscollege zelfs niet bang is voor de heer Chance.

Ik wil thans het woord geven aan de Gedeputeerde van Financiën en Economische zaken, de heer Oduber.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE:Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats zou ik even willen ingaan op bepaalde vragen van de heer Eman, die de kwestie van belasting op Aruba in vergelijking met Curacao aanroerde. Hij had het namelijk over de indexcijfers ter zake, die aangegeven werden op respectievelijk 111,0 hier en 117,0 op Curacao. De indexcijfers geven slechts aan de stand van de kosten van levensonderhoud respectievelijk Aruba en Curacao van heden, ten opzichte van januari 1958. De stijging sedert januari 1958 op Curacao is volgens de indexcijfers correct, zoals de heer Eman naar voren gebracht heeft, 12% en op Aruba 17%. Maar dit wil niet zeggen, dat de belastingdruk op Aruba hoger is dan op Curacao. Curacao lag in januari 1958 hoger in belastingdruk dan Aruba. De sterkere stijging sedertdien komt doordat op Aruba later is overgegaan tot verhoging, bijvoorbeeld van de autobelasting. Overigens zijn de tarieven voor inkomstenbelasting, winst, grond- en gebruiksbelasting op Aruba en Curacao precies gelijk. Verder had de heer Chance en meerdere sprekers van de Raad over het personeel van de Ambulancedienst. De heer Chance, die vroeg onder andere waarom het personeel van de Ambulance-dienst nog altijd 48 uren per week werkt, terwijl anderen 45 uren per week werken. Het antwoord hierop is heel gemakkelijk. Het personeel van de Ambulance-dienst is in de ambtenaren schaal. Tot 1958 kregen zij een vaste overwerk toelage à f.40,-- per maand. Daarna werd deze toelage in het salaris geincorporeerd. Ik meen te moeten constateren, dat dit werkelijk in het voordeel was van het ambulance-personeel, gezien dit geld later als een verhoging van de vaststelling van de pensioen grondslag voor de betrokken ambtenaren werd aangewerkt. De heer Chance had het verder over de uitbetaling van overwerk aan het ambulance-personeel. Zij zouden daar een maand of twee op moeten wachten. De formulieren hiervoor, volgens inlichtingen worden binnen twee weken na het werken van deze overuren aan de Afdeling Financiën toegestuurd. In verband hiermede is het goed om nu naar voren te brengen dat bij de Afdeling Financiën een korte tijd geleden een concept-circulaire aan de Hoofden van dienst is opgesteld, waarbij de uitbetaling zo geregeld wordt, dat binnen twee weken, of ten hoogste zes weken deze uitbetaling plaats kan vinden. Dit om administratieve redenen en tot verbetering van de uitbetalingswijze.

Verder had de heer Chance de vraag gesteld of het ambulance-personeel met verlof regeling gelijk konden komen aan alle andere ambtenaren. Mijnheer de Voorzitter, deze verlof regeling van het ambulance-personeel staat gelijk aan alle andere ambtenaren die in gelijk verband een basis-bezoldiging genieten. De heer Chance had het verder, en andere leden ook, over de verhoging van de salaris van ambulance-personeel. Het salaris van de oudste gewone ambulance chauffeur bedraagt 417 gulden per maand sinds 1 januari, 1958. Een verhoging hiervan heeft alle mogelijke consequenties op de overige ambtenaren van dezelfde schaal en in vergelijkbare werkomstandigheid. Verder werd de vraag gesteld of het ambulance-personeel in San Nicolas kastjes konden krijgen om hun eten in te kunnen opbergen. De ambulance-chauffeurs in Oranjestad hebben wel kastjes. Dat is zo, maar deze worden niet gebruikt om hun eten er in op te bergen, doch voor andere zaken. De ambulance-chauffeurs in San Nicolas beschikken over een bereau waarin zij een en andere tijdens hun dienst kunnen wegleggen. De heer Chance had het ook samen met andere Raadsleden over de kwestie van een mogelijke "shift"-systeem voor de dokters in het hospitaal voor noodgevallen. Al hoewel het Bestuurscollege geen zeggingschap heeft over het rouleren van doktoren in het hospitaal, zullen wij wel een toezegging doen om deze mogelijkheid via het Hoofd Gezondheidsdienst met het betrokken hospitaal op te nemen. Volgens recente inlichtingen schijnt dit al het geval te zijn. Dus de toerbeurten worden in het hospitaal door de chirurgen en internisten waargenomen. De heer Chance bracht naar voren de kwestie van de oude school barakken, die onder droevige omstandigheden een werkplaats moeten zijn voor het onderwijs. Mijnheer de Voorzitter, er zijn meerdere scholen misschien niet zo erg als deze, die barakken gebruiken voor het onderwijs. Dit is nood gedwongen een tijdelijke voorziening, en men hoeft maar even af te wachten wanneer deze E.E.G. plannen voor de scholenbouw / worden, dan hopen wij dat op korte termijn weg te werken. Enige verlichting is te verwachten in het bepaalde geval van de Paulus-school, dat wanneer de achtklassige school bij de Kustbatterij per 1 september 1965 klaar is. /verwezenlijkt

De heer Chance had het ook over een patiënt, die een uur moest wachten op dokter's assistentie in het San Pedro Hospitaal. Het spijt mij te moeten constateren dat bij het Bestuurscollege dit niet bekend is, trouwens mijn eerdere antwoord op de kwestie van toerbeurten van de doktoren zal dit in de toekomst wel vermijden.

De heer Werleman, Mijnheer de Voorzitter, en ik geloof de heer Tromp, menen dat de bouw van de hotels vertraging ondervindt, waarbij de heer Werleman bericht dat er van vele nieuwe plannen melding werden gemaakt, doch dat deze maar niet gerealiseerd worden. De heer Tromp is van mening dat men het teveel in dure hotels zoekt. Deze twee heren wil ik antwoorden, dat er inderdaad meerdere projekten momenteel op papier staan voor de uitbreiding van de hotel-accomodatie op ons eiland. Het is ook zeer verheugend te zien, dat ook door particulieren de nodige belangstelling wordt getoond op dit gebied. Het ~~verlenen van~~ faciliteiten ook aan kleine investeerders is echter een aangelegenheid van de Landsregering en hiervoor zijn er eveneens besprekingen gaande in een tamelijk vergevorderd stadium. De financiele steun aan grote hotel-projekten is, als algemeen bekend, afhankelijk van het meerjarenplan. De heer Werleman die gaat verder en vraagt of de bestrijding van de gelekoorts-muskiet wel voldoende is en vraagt zich af of de mogelijkheid van een nieuwe bestrijding wel te verwezenlijken is. Ik moge beginnen met te constateren dat, volgens ramingen een nieuwe campagne tegen de gelekoorts-muskiet ongeveer 150.000 gulden zal kosten.

Onder de financiele omstandigheden van het eilandgebied geloof ik wel, dat dit moeilijk bewerkstelligd kan worden. Verder, Mijnheer de Voorzitter, is het wel een feit dat een "fool-proof"-bestrijding onmogelijk is op dit gebied. Men wacht op het ogenblik op de volgende stap, die verband houdt met het bezoek van een afgevaardigde van de World Health Organization.
Het is een bekend feit, Mijnheer de Voorzitter, dat in de omgeving van Aruba in onze naburige landen deze kwestie van gelekoorts-muskiet bestrijding er veel erger uitziet dan hier op het eiland. Ik wil ten stelligste naar voren brengen, dat in tegenstelling op persberichten, er geen sprake is van besmetting door de gelekoorts-muskiet. Deze muskieten zijn hier wel aanwezig, maar het gevaar dat men zich indenkt, dat de bevolking hierdoor nare gevolgen van zal kunnen hebben, heeft geen grond op medisch gebied. Ik moge erbij zeggen, dat volgens inlichtingen in het laatste jaar, dus over 1963 er in de gehele wereld maar amper 43 patiënten met de gelekoorts-ziekte vermeld werden. Verder had de heer Werleman het ook over de kwestie van technische school-uitbreiding te Piedra Plat. De heer Werleman beseft wel, dat in de verschillende plannen, hetzij in het E.E.G.-programma, hetzij in de eigen begroting het afbouwen van de faciliteiten van de technische school op Rooi Congo, de eerste plaats inneemt. Daarna zou het Bestuurscollege eventueel met de bestudering van de mogelijke andere lokaliteiten rekening houden met alle factoren die hierbij van belang kunnen zijn.

De heer Werleman vraagt zich af en ik geloof ook meerdere leden van de Raad wanneer er eindelijk een verlaging van het watertarief tot stand kan komen. Op het ogenblik ziet het er een beetje beter uit dan de vorige jaren.
De elektriciteitsopwekking van het Water & Energie Bedrijf is niet op volle toeren, doordat de afname minder is dan verwacht werd. De waterproduktie hiervan is wel op een maximum, maar totale uitgaven laten geen direkte verlaging toe, alhoewel de grote tekorten van vorige jaren thans praktisch verdwenen zijn. De heer Werleman en ook meerdere Raadsleden vroegen zich af, hoe en wanneer een oplossing gevonden zou kunnen worden voor de situatie op Barcadera in verband met de stank en de schadelijke gassen en het lawaai van de chemische fabriek. Hierop zou ik willen antwoorden, dat er enkele verzoeken geweest zijn van bewoners van Parkieten Bosch. Door het personeel van het lands-laboratorium werd een onderzoek ingesteld. Met enkele bewoners werden afspraken gemaakt om te waarschuwen als de wind weer zo was, dat er hinder ondervonden werd. Zo'n waarschuwing werd echter nooit gegeven. Toevallig bleek op 9 december de wind fout te zijn om rook van de fabriek over de weg te waaien. Een onderzoek door het lands-laboratorium toonde aan dat er ongeveer een deel ammoniak op een miljoen delen lucht voorkwam. Dat is 1/100 van wat een fabriek als gevaarlijke grens stelt. Ammoniak is een onaangenaam gas. Blijvende schade voor de mensen levert het in deze concentratie toch niet op. Verder, over de kwestie van de bewoners in de Barcadera omgeving zou ik willen zeggen, dat het een twintigtal huizen betreft waarvoor het Bestuurscollege nogal veel begrip heeft. De kwestie is namelijk dit, dat als men overgaat tot het kopen van een of twee huizen die ongeveer in hetzelfde urgentie-niveau zitten, men ook bereid moet zijn om de rest ook op te kopen en andere woongelegenheden aan deze mensen te verschaffen. In dit verband hoopt het Bestuurscollege, dat wanneer in het meerjarenplan geld verkregen wordt uit Nederland, om de terreinen te Barcadera bedrijfsklaar te maken, dat er ook geld in gevoteerd zal worden om tot de koop van deze huizen over te gaan.

De heer M. de Cuba, Mijnheer de Voorzitter, had een paar vragen in het Papiaments. Ik zou gaarne in het Papiaments beantwoorden.

Señor de Cuba tabata pidi entre otro un comprension pa bibliotheca di e parokia di Savaneta den e sentido cu un ayudo por a wordo duna den forma di

un subsidi di 1000 florin. Bestuurscollege tin un aprecio grandi pa e hecho cu particularnan na Savaneta a bay over na formacion di un bibliotheek. Sinembargo un donacion den forma di placa ta un cuestion cu ta trece un ambiente cu ta habri mañan posibilidadnan pa tur e otro iniciativanan particular tambe acudi na Bestuurscollege pa placa. Sinembargo si e bibliotheca di e parokia di Savaneta ta interesa di tin e boekinan of pa haña e boekinan cu ta wordo usa den e bibliothecanan di e gobierno, pa tene nan algun tempo bao di nan responsabilidad, mi ta sigur cu Bestuurscollege lo ta cooperativo den realisacion di e idea aki.
Tambe mijnheer de Cuba tabata pidi un M.U.L.O. pa Savaneta of Brazil. E ta bisa tambe y mi ta di acuerdo cu ne te na un cierto momento cu tin basta estudiante pa esaki. Repasando e cantidad di e estudiantenan cu tin na lager schoolnan na Savaneta y Brazil, nos ta weita cu en total tin mas o menos 102 mucha cu ta bin na consideracion pa eventualmente bay mulo-school. Sinembargo, experencia den pasado a mustra cu no tur por alcanza e nivel aki y e cantidad di muchanan cu ta bin na consideracion pa mulo ta tal cu no tin basta klas ainda di lager onderwijs pa justifica un cierto responsabilidad pa duna un mulo-school na Savaneta of Brazil. Prome cu e schoolnan aki no tin klas doble den nan lagere school experiencia a mustra cu ta mas barata pa paga transport pa nan bay school otro caminda. Sinembargo ne momento cu nos por verifica e situacion aki, mi ta sigur cu Bestuurscollege tambe lo desea di enriquese e barrionan di Savaneta y Brazil cu un mulo-school. Tambe señor de Cuba a bini cu e asunto di e cura di Don Bosco School na San Nicolas. E ta kibra, y berdaderamente e ta un situacion basta deplorabel, door di circunstancianan den lo cual ta crece cierto aspectonan masha desagradable, tanto pa e estudiantenan como pa e maestronan y tur hende cu ta pasa ey banda. Medionan financiero te awor aki no a permiti pa nos a hinka e placanan necesario den esaki, sinembargo den ultimo simannan aki en cooperacion entre e Departamento di Enseñanza cu Werkverschaffing nos ta spera di por realisa e drechamento di e cura aki cu hopi menos di loque e lo a costa nos, si nos a trahe via un contratista.

Señor Presidente, lo mi sigi cu contesta di señor Leonardo Croes cu tambe a trese asunto di habitantenan di Parkieten Bosch adilanti. Mi ta sigur cu señor Croes a comprende perfectamente e situacion cu ma expone awor aya na señor Werleman

(Vertaling)

De heer de Cuba heeft onder meer gevraagd wat begrip voor de bibliotheek van de parochie van Savaneta te tonen in de vorm van een geldelijke steun ten bedrage van f.1000,-- als subsidie. Het Bestuurscollege heeft een grote waardering voor het feit, dat particulieren te Savaneta ertoe overgegaan zijn om een bibliotheek te vormen. Echter is het verstrekken van een donatie in de vorm van geld een handeling, die een precedent zal kunnen scheppen, waarbij alle andere particuliere initiatieven zich tot het Bestuurscollege zullen kunnen wenden voor geldschenkingen. Indien de bibliotheek van Savaneta echter interesse heeft om die boeken te krijgen, die in de Gouvernements bibliotheek worden gebruikt, om die enige tijd onder hun beheer te houden, dan ben ik er zeker van, dat het Bestuurscollege hieraan zal medewerken.
De heer de Cuba heeft ook om een mulo-school gevraagd voor Savaneta of Brazil. Hij zei ook, en ik ben het tot op zekere hoogte met hem eens, dat er hier voldoende leerlingen voor zijn. Als wij het aantal leerlingen nagaan, die op de lagere scholen te Savaneta en Brazil zijn, dan zien wij, dat er ongeveer 102 kinderen zijn, die in aanmerking komen om eventueel naar de mulo te gaan.

De opgedane ervaring heeft echter aangetoond, dat niet allen dit niveau bereiken en daardoor is het aantal kinderen, die werkelijk in aanmerking komen voor de mulo, zodanig, dat er nog niet voldoende klassen gevormd kunnen worden, waardoor het oprichten van een mulo-opleiding te Savaneta of Brazil op verantwoordelijke wijze gerechtvaardigd wordt. Zolang deze scholen geen dubbele klassen hebben bij het lager onderwijs zal het nog steeds goedkoper zijn om transportkosten te betalen voor die kinderen om de mulo-school elders te bezoeken, zoals de ervaring dat heeft uitgewezen. Zodra wij dit echter kunnen verantwoorden en wij kunnen vaststellen, dat de situatie zodanig is geworden, dat het door de heer de Cuba gedane verzoek gerechtvaardigd kan worden, zal ongetwijfeld het Bestuurscollege gaarne de nodige stappen nemen om Savaneta of Brazil te verrijken met een mulo-school. De heer de Cuba heeft ook naar voren gebracht de kwestie van de omheining van de Don Bosco School te San Nicolas. Die omheining is stuk en er bestaat inderdaad een toestand door bepaalde omstandigheden, waarbij zekere facetten van deze toestand bepaald onaangenaam zijn zowel voor de leerlingen, de onderwijzers, als voor iedereen die daar langs komt. De financiële middelen hebben ons echter tot nu toe verhinderd om de nodige gelden hiervoor te besteden, doch ik hoop, dat wij in de komende weken met de samenwerking van de Werkverschaffing en de Afdeling Onderwijszaken, het herstel van deze omheining zullen kunnen verwezenlijken, veel goedkoper dan wanneer wij dit moeten doen via een aannemer.
Mijnheer de Voorzitter, ik zal doorgaan met de heer Leonardo Croes te antwoorden, die ook de kwestie van de bewoners van Parkieten Bosch naar voren heeft gebracht. Ongetwijfeld zal de heer Croes de uiteenzetting, die ik heb gegeven op de vraag van de heer Werleman over deze toestand, goed begrepen hebben.

Dan wil ik even antwoorden op de vragen van de heer Finck, die het onder andere had over dat de van de omwonende mensen gezondheid aangetast zou kunnen worden door dampen van de chemische fabriek. Deze dampen, zegt de heer Finck, zijn niet bevorderlijk voor de gezondheid. Het spijt mij te moeten constateren, dat de ammoniakdampen wel degelijk voor de gezondheid gebruikt worden, bij een opkomende verkoudheid, bijvoorbeeld. Voor het overige verwijs ik naar de antwoorden van de heer Werleman.
De heer Finck had het ook over de psyhiater, die alleen zou komen als hij betaald wordt. Het Bestuurscollege is zich hiervan bewust. Verschillende klachten hebben ons bereikt en wij hebben ons gewend tot de Inspectie van Volksgezondheid over deze kwestie. Alhoewel het zuiver op een particulier vlak ligt. Maar men wacht nog steeds op een reactie. De behandeling van gouvernements-patiënten integendeel wordt terstond aangepakt. Over een zekere brandstichter, Mijnheer X, geloof ik, dat de heer Finck hem noemde, die door de rechter naar Rustoord gestuurd werd, beweert de heer Finck dus dat er verschillende malen van tevoren pogingen gedaan werden om deze persoon naar Rustoord te krijgen.
Mijnheer de Voorzitter, het is niet zo gemakkelijk als het lijkt. Het geval waar de heer Finck het hier over had, betreft naar inlichtingen, een psychopaat en een psychopaat die valt niet onder de krankzinnigen-wetgeving. Dus ik geloof, dat de heer Finck wel beseft, dat de moeilijkheden niet zo eenvoudig waren.

Ten aanzien van het kantoor voor A.A.-mensen bij de Gezondheidsdienst, een kwestie, die aangevraagd werd door drie leden van de Raad een tijd geleden, is er inderdaad een toezegging gedaan aan deze leden, onder andere aan de heer Finck. Deze toezegging is serieus in studie genomen en wij hopen, dat het op kort termijn verwezenlijkt zal kunnen worden. In verband hiermede is het goed te zeggen, dat de hele drankmisbruik-kwestie op het ogenblik aanhangig is bij de Nederlandse Regering met verzoek om technische bijstand,

waarbij misschien niet alleen dit aspekt van de A.A.-mensen, maar alle mogelijke andere aspekten ook ter hand genomen zullen worden.
De heer Finck had het ook over discriminatie van salaris bij het onderwijs. Hij zou gaarne een herziening zien, zoals bij het technische onderwijs is geschied. Er is inderdaad een zeker verschil tussen de in Nederland en de op de Antillen gediende jaren alleen maar voor derderangers bij het onderwijzend personeel. Deze kwestie hangt samen met de onderwijzersopleiding volgens de nieuwe Kweek-schoolwet en daardoor komt dit in praktijk tegenwoordig bijna niet meer voor. Alhoewel dat een gedeelte vormt van de hele herziening van het salaris van het onderwijzend personeel, die onder andere wegens financiële consequenties niet in gebruik genomen is.

De heer Wijngaarde had een verzoek om de opname van water-meters op een meer doelmatige wijze te laten gebeuren. Dit heeft de aandacht gehad van het Water & Energie Bedrijf. Men is daar namelijk bezig door roulering van personeel de afleesfout te verminderen. Hij zegt niet dat het altijd zo gebeurt, er zijn ook tijd-perioden, waarbij de ene kwitantie over 30 dagen afgelezen wordt de andere over 28. Er kunnen een paar dagen verschil zijn, maar het heeft de volledige aandacht van het Bestuurscollege en de betrokken dienst. Verder had de heer Wijngaarde het over de variatie van de medicijn prijzen. Jammer genoeg is dit een kwestie van het Land, prijs-controle op medicijnen. Ik zou de heer Wijngaarde willen zeggen, dat de eilandelijke Overheid dezelfde problemen heeft. Wij kopen ook tegen zeer varierende medicijn-prijzen.

Een verlaagd tarief voor de service van de Hygienische dienst is volgens de heer Wijngaarde zeer gewenst, vooral voor de onvermogenden. Ik moge hier even wijzen op het feit, dat op de begroting van 1965 gelden geraamd zijn voor het gratis spuiten van 20 woningen. Dit wordt gedaan in overleg met Arbeidszaken en Maatschappelijke Zorg.

De heer Figaroa had het ook over een voorstel voor herziening van het salaris van het onderwijzend personeel. Hij wou het zelfs verhogen, omdat naar zijn mening, de indruk naar voren gebracht werd dat er moeilijkheden zouden ontstaan voor het laten uitkomen van bepaalde onderwijzend personeel. Ik moge voor zijn gerustelling zeggen, dat afgezien van het feit dat het financieel moeilijk zou zijn, dat er nog steeds voor het lager onderwijs geen probleem bij het aantrekken van onderwijzers uit Nederland te constateren is.
Verder had de heer Figaroa het over de kwestie van het technisch personeel bij het Water & Energie Bedrijf. In de Memorie van Antwoord hebben wij duidelijk gesteld, dat het Water & Energie Bedrijf reeds geruime tijd bezig is met het stimuleren van opleidingen voor de werknemers, opdat meer krachten lokaal kunnen worden aangetrokken. De opleiding tot land-machinist moet in dit licht worden gezien. Kort geleden is de eerste lokale candidaat op Aruba geslaagd voor het volledige diploma B Grootstoombedrijf. Andere candidaten zijn nog met die studie bezig. Hierdoor krijgen wij, dat er geen nieuwscheeps machinisten A meer behoeven te worden aangetrokken. Te meer daar ook twee werknemers met een eilandsbeurs naar Nederland gingen om voor scheepsmachinist te studeren.
Door een candidaat wordt zelfs een deel van zijn praktisch werk op het bedrijf te Balashi volgemaakt, verwacht wordt dat de positie van ketelmachinist bij het Water & Energie Bedrijf door lokale krachten bezet zal worden. Er zijn twee jonge Arubaanse H.T.S.ers bij het Water & Energie Bedrijf werkzaam. Ook U.T.S.ers zijn er bij het bedrijf aangesteld, terwijl steeds de mogelijkheid wordt gegeven aan theoretische afgestudeerden van U.T.S.-cursussen op Aruba om op het bedrijf een deel

van hun benodigde ervaringstijd vol te maken. Het invoeren van lokale krachten zal zeker verder doorgang vinden. De handicap is echter het gebrek aan ervaring, die voor een produktie-bedrijf als het onderhavige onontbeerlijk is en alleen verkregen kan worden onder leiding van oudere ervaren krachten. Het is daarom noodzakelijk een kernkader van deze ervaren krachten bij het bedrijf te hebben en het is voor de continuïteit van het bedrijf gewenst deze krachten in vaste pensioengerechtigde dienst aan het bedrijf te binden. In 1964 werden slechts twee uitgezonden krachten in vaste pensioengerechtigde dienst benoemd, te weten het hoofd van dienst en een machinist.

De heer Flemming, Mijnheer de Voorzitter, sprak in de landstaal en ik zou hem gaarne in de landstaal willen antwoorden.

Señor Flemming a trece adilanti e deseo pa school anochi den estudionan technico en especial en mira di e posible emigracion pa Hulanda. Ta un placer verdadero pa Bestuurscollege constata cu desde aña '50 cursonan anochi pa cierto creditonan ta wordo duna den varios ramo di estudios technico. Entre otro tin na e momento aki 180 estudiante durante 4 anochi pa siman siguiendo e cursonan aki. E cursonan aki tin un duracion di mas o menos 6 luna, pero awor Bestuurscollege, mirando e necesidad den corto tempo e estudio techniconan aki y e necesidad di e posibilidadnan pa e trabao den e ramonan aki, lo cuminza mañan cu un curso intensificá pa preparacion technico. Esaki lo wordo hibá den un forma cu ta habri e posibilidad den futuro pa na e schoolnan technico cursonan wordo duná anochi, podise cu mas frecuencia cu e cursonan cu ta tuma lugar desde aña '50, pero en mira ariba e necesidadnan urgente cu por tini tanto ariba e mercado di obreronan local, como e posibilidadnan di emigracion pa trabaonan den otro caminda, entre otro Hulanda. E ventahanan cu e cursonan intensificanan aki ta hiba ta cu e cursonan ta wordo duna segun e necesidad actual di e isla den corto tiempo e costo ta barata, entre otro, un curso aki ta costa e estudiantenan aki 18 florín pero sobretodo e ta duna un oportunidad pa tur cu ta desea di progresa nan mes den e canalnan technico cu awendia tin asina tanto demanda pa nan realisa esaki, e cursonan di e schoolnan technico. Tambe señor Flemming tabata tin e asunto di hospital nobo na su curazon. E ta un poco descontento cu e sitio pasobra tin varios factor cu e ta considera, cu no a wordo tení na vista den e scohemento di e sitio aki. E factornan di un hospital nobo di Territorio Insular cu mester a wordo considera tabata e facilidad di alcancele y tambe nos mester tene cuenta cu e mester ta na un sitio, caminda e ambiente ta tranquilo, sinembargo no mucho leeuw for di e centronan di poblacion. Entre otro e asunto di e propiedadnan of e doño di e teranan caminda e hospital aki por wordo traha no ta wordo crea, loque nos ta yama un demanda grandi pa speculacion cu tereno. E puntonan aki y varios otro, tumando nan na consideracion, Bestuurscollege a yega na un desicion di ponele caminda ta conoci, siendo cu aki tin un pida masha, masha grandi di terenonan di gobierno y vooral e speculacion di e terenonan ta wordo preveni.

(Vertaling)

De heer Flemming heeft de wens naar voren gebracht om avondcursussen in het leven te roepen voor technisch onderwijs, vooral met het oog op mogelijke emigratie naar Nederland. Het is een waar genoegen voor het Bestuurscollege om te zeggen, dat sinds 1950 er avondcursussen worden gegeven voor bepaalde getuigschriften in verschillende richtingen van het technisch onderwijs. Er zijn onder andere op het ogenblik 140 leerlingen, die gedurende 4 avonden per week deze cursussen volgen. Deze cursussen duren ongeveer 6 maanden, maar het Bestuurscollege zal morgen met een meer opgevoerde cursus voor technische voorbereiding beginnen, met het oog op de grote vraag voor een opleiding op korte termijn van dit technisch onderricht en gezien

de mogelijkheid voor werkgelegenheid in die richting. Deze stoomcursussen zullen zodanig geleid worden, dat de mogelijkheid wordt opengesteld in de toekomst om meer cursussen te geven op de technische scholen 's avonds, op kortere termijn, dan die cursussen, die tot nu toe sinds 1950 gegeven worden, gelet op de dringende vraag, die er thans bestaat zowel op de plaatselijke arbeidsmarkt als bij de emigratie naar elders, onder andere naar Nederland. Het voordeel, dat deze stoomcursussen hebben is het feit, dat zij gericht zijn op de actuele noodzaak van het eiland en van korte duur zijn, het cursusgeld is goedkoop, een cursus kost per leerling f.18,--, maar deze cursussen geven vooral een gelegenheid aan allen, die zich willen bekwamen in de technische richtingen, waar er zoveel vraag naar is tegenwoordig.
De heer Flemming had het ook over de kwestie van het nieuwe hospitaal. Hij is enigszins ontevreden over de gekozen plaats, waar dit hospitaal gebouwd zal worden, want er zijn, volgens hem, verschillende factoren waarmee geen rekening werd gehouden bij het kiezen van die plaats.
De factoren voor het bouwen van een nieuwe hospitaal van het eilandgebied, die in overweging genomen hadden dienen te worden zijn onder andere het gemak waarmee dit hospitaal bereikt moet kunnen worden en ook dat het op een plaats gebouwd moet worden waar er een rustige sfeer heerst, echter niet al te ver van de bewoonde centra. Nou is het zo, dat onder andere de kwestie van grondspeculatie op grote schaal wordt voorkomen, door het hospitaal te bouwen op de gekozen plaats. Al deze punten in overweging genomen hebbende, heeft het Bestuurscollege maar besloten om het hospitaal te bouwen op de reeds bekende plaats, aangezien er hier een groot en uitgestrekt stuk grond ligt, dat aan de Overheid toebehoort, waardoor dus vooral grondspeculatie wordt vermeden.

De heer Flemming, Mijnheer de Voorzitter, liet een pracht van een geluid horen over de sport aangelegenheid. Ik kan dit alleen maar toejuichen, dat de heer Flemming de enige is, die de medaille ook van de andere kant bekeken heeft.

De heer Tromp, Mijnheer de Voorzitter, die vroeg om meer steun aan groepen en verenigingen van culturele aard. Het Bestuurscollege is altijd bereid geweest en blijft bereid deze kwesties op alle mogelijke wijze meer steun te geven, zolang de nodige condities van economische aard verantwoord kunnen worden. Het bewijs hiervan is trouwens de realisatie van het openluchttheater bij Ser'i Noka. Wat betreft de kwestie van een eficientere werkwijze met taakomschrijving voor de schouwburg, geloof ik wel, dat dit zuiver een interne aangelegenheid is van de betrokken stichting.

De heer Tromp, die had het ook over schoolvoeding, die volgens hem hard nodig is. Meerdere sprekers hebben zich hierover uitgelaten en het Bestuurscollege juicht dit zeker toe. De omstandigheden van werkloosheid en andere aspecten van het Onderwijs, die dit zouden kunnen verantwoorden, dwingen ons zeker om nadere inzage te doen in deze kwestie en wij geloven wel, dat wanneer de mogelijke stappen genomen kunnen worden en alle aspekten hiervan bestudeerd zijn, dat wij dan met een afgerond voorstel naar de Raad terug zullen komen.

De heer Britten had het over de Rosario School, waar een van de oorzaken van doubleren zou zijn het grote aantal leerlingen per klas. Hij verzoekt een verbetering. Ik kan de heer Britten verzekeren, dat die verbeteringsmogelijkheid sinds september van dit jaar al bestaat. Trouwens, Mijnheer de Voorzitter, dichtbij zitten twee zesde klassen met aanzienlijk minder leerlingen, ongeveer dertig.

Dus als men deze situatie verdeelt over beide scholen, dan krijgt men drie klassen van 35 leerlingen, zoals reeds door het Bestuurscollege voorgesteld aan de Bijzondere Schoolbesturen.

Dan had de heer Britten klachten over de technische scholen. Discriminatie door een bepaalde onderwijzer door strafwerk en van school wegsturen. Deze zaak schijnt wel een aparte karakter te hebben, Mijnheer de Voorzitter. Het Bestuurscollege is niettegenstaande altijd bereid deze klachten aan te horen en wanneer nodig maatregelen te nemen. Maar ik meen te weten, dat alle leerlingen meehelpen met het schoonhouden van deze lokalen. De heer Britten moet niet vergeten, dat deze soort discipline voor technische scholen ook te verwachten zal zijn wanneer men later bij een bedrijf in de maatschappij opgenomen wordt.

De heer Max Croes, Mijnheer de Voorzitter, vroeg zich af of de emigratiemogelijkheid voor zowel technisch als administratief geschoolde krachten een feit is. Deze kwestie heeft de aandacht van het Bestuurscollege, vooral door middelen van het beurzen-stelsel, dat de laatste tijd aanzienlijk in aantal is toegenomen, maar het Bestuurscollge is zich ook bewust dat er verdere stappen genomen moeten worden en wanneer de middelen dit toelaten, zal dit ook gebeuren.

Verder had de heer Croes, Mijnheer de Voorzitter het over de status uitbreiding Aruba Caribbean Hotel en vroeg welke bezuinigingen en verlagingen ten koste daarvan komen bij de nieuwe aanbesteding. Sprekende over de bezuinigingen, kan ik stellen dat een en ander afhankelijk is van het loskomen van gelden in het meerjarenplan voor verwezenlijking van de uitbreiding. De verlaging van de aanneemsom met een bedrag van 250.000 is te danken aan de volgende bezuinigingen en wijzigingen: Op de eerste plaats een besparing op aanwijzing van de architekten overgenomen door de aannemer 55 mille. Het voorstel van de aannemer om in de kamers geen veelkleurige tegels te gebruiken, maar tegels van een kleur. Dit gaf een besparing van 6 mille; voorstel van de aannemer om direkt na gunning reeds een storting van Aruven van f.300.000,--. Aruven is in staat het bedrag voor te schieten gedurende enige tijd: verlaging van de aanneemsom f.10.000,--. Totale verlaging van de aanneemsom tot dusver f.71.972,--. De nieuwe aanneemsom is dan f.2.147.028. De andere aftrekposten zijn: werken aan het bestaande gebouw, begrepen in de aanneemsom, te financieren door Aruven: 73 mille; door Aruven betaalde termijn van architekt-honorarium: f.82.500.--; verlaging raming voor meubilair: er was geraamd 250 mille, terwijl toegezegd was 120 mille dollars: besparing f.20.000,-- besparing op toezicht geraamd was 18 maanden: f.2528; samen f.178.028,--: totale vermindering althans van het aangevraagde bedrag: f. 250.000,-- Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik geef thans het woord aan Gedeputeerde Falconi.

DE HEER A.FALCONI, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zal beginnen met de vragen te beantwoorden, die door de heer Werleman naar voren zijn gebracht. De heer Werleman vraagt of bij aanneming van werklieden voor de werkverschaffing vooral aan de hoofden van grote gezinnen voorrang gegeven kan worden. Dit vindt inderdaad plaats. De mensen, die voorrang hebben zijn hoofden van grote gezinnen, jongelieden die enige kostwinner zijn voor grote gezinnen. Dronkaards worden zoveel mogelijk geweerd. En hier zal in de toekomst nog strenger opgelet worden. Tevens heeft de heer Werleman gevraagd of de voorlopige kaarten geldig zijn voor alle gouvernementsgeneeskundigen. Het antwoord is, neen, men moet naar de arts van het eigen district. Tevens heeft de heer Werleman gevraagd over de aanleg van meerdere dammen. In de afgelopen jaren zijn meerdere dammen over het gehele eiland gebouwd.

Over het algemeen is het de ervaring geweest, dat de landbouwers op wiens verzoek de bouw van deze dammen plaats vond, bitter weinig gebruik van de dammen gemaakt hebben. Het Bestuurscollege is dan ook niet erg optimistisch ten aanzien van het stimuleringseffect van deze dammen. Toch ligt het in het voornemen van het Bestuurscollege om door te gaan met de bouw van dammen en de aanleg van contourrichels. In de vijf- of zes-jarige regen cycles, die wij kennen, lukt het gedurende één of twee jaren om een redelijke oogst te krijgen. Gedurende de andere jaren verdort het gewas, voordat het graan rijp is. Bebouwing van alle terreinen door de Overheid, lijkt daarom weinig geschikt. Beter zou zijn te stimuleren dat braakliggende terreinen weer bedekt worden door de oorspronkelijke begroeiing. Hierdoor wordt de cultuur van de grond aanzienlijk verbeterd, terwijl erosie wordt bestreden. De mogelijkheid van de stimulering van aloë-cultuur is gedurende het afgelopen jaar bestudeerd. Het spijt het Bestuurscollege te moeten mededelen, dat de vooruitzichten van de aloë-grondstof heel slecht zijn. Zoals bekend, wordt deze grondstof gebruikt als laxant. Er zijn momenteel betere en goedkopere laxeermiddelen op de markt. Het gebruik van aloë als laxeer-middel loopt steeds terug en het is niet te verwachten, dat er hier een verandering in komt. Een andere zaak is het gebruik van aloë-jelly bij de wond genezing. Deze zaak is nog in onderzoek en wordt overwegen om hiervoor technische bijstand van Nederland te vragen.

De antecedenten van de huidige bedrijfsleider van de grint-cultuur-tuinderij zijn: drie-jarige college, business administration, elf jaar ervaring in Florida, waarvan vijf jaar als vice-president van de Alvida Green houses en vier jaar in Puerto Rico als manager van Tropicana Nursing. Zijn salaris is 285 gulden per week. Het zal nog wel even duren voordat een eigen kracht de leiding van het bedrijf kan overnemen. Overwogen wordt om een geschikte jongeman een gedegen opleiding te geven maar zelfs na het voltooien van deze opleiding zal het wenselijk zijn, dat deze jongeman enige jaren ervaring opdoet in de praktijk op bedrijven elders alvorens hier de leiding over te nemen. Onze grint-cultuurtuinderij maakt een mogelijkheid uit, doch het valt niet te verwachten, dat het bedrijf deze moeilijkheden op korte termijn zal overwinnen. Erkende deskundigen, zoals de heer Spenger zijn van mening, dat het mogelijk moet zijn op den duur deze moeilijkheden te overwinnen. Na al dat werk, dat tot nu toe verricht is, zou het onverstandig zijn om nu op te geven. Vooral omdat het afgelopen jaar voor het eerst na een serie van afnemende opbrengsten weer een grote opbrenst te zien heeft gegeven. De bedrijfsresultaten van het afgelopen jaar worden momenteel uitgezocht door de accountantsdienst. Ruw geschat zal het verlies 80.000 gulden bedragen, hetgeen 20.000 gulden minder is dan werd verwacht.

De markthallen te San Nicolas worden dusdanig slecht bezocht dat overwogen moet worden of de markt niet gesloten moet worden. Hetzelfde geldt, weliswaar in mindere mate, voor de vleeshallen van de markt te Oranjestad. Op beide markten moeten veel geld toegelegd worden. Onder deze omstandigheden lijkt het niet erg verstandig om op dit moment over te gaan tot de bouw van een nieuwe markt te Santa Cruz.

De heer Britten heeft gevraagd, Mijnheer de Voorzitter, hoeveel er werd geexporteerd bij de hydroponics farm. Ik kan de heer Britten antwoorden, Mijnheer de Voorzitter, dat er momenteel elke week 1.200 kilogram commers wordt geexporteerd naar Curacao.

De heer Anslijn zou gaarne een en ander willen weten, Mijnheer de Voorzitter, omtrent mijn reis naar Puerto Rico.

Ten aanzien van de vragen over een reis naar Puerto Rico, kan ik het volgende stellen. Ik heb twee grint-cultuur-tuinderij bezocht, waarbij ik tevens van de gelegenheid gebruik heb gemaakt naar de reputatie van de heer Jones te informeren. Steeds werd mij zeer gunstig over zijn persoon gesproken. Ik heb contact opgenomen met een aantal handelaren en een vervoermaatschappij om de mogelijkheid te onderzoeken of andere produkten ook daar afgezet kunnen worden. De tomatenproduktie schommelt in de verschillende seizoenen. In oktober was de tomatenproduktie zeer gering. In de periode van januari tot mei is de produktie van tomaten echter meestal overvloedig. In het afgelopen jaar is praktisch de productiviteit van het bedrijf slecht geweest. Er is toen wel moeilijkheden bij de afzet ondervonden. Als men dus het bedrijf volop in produktie heeft, zal het nodig zijn ook buiten ons eiland naar afzetmogelijkheden te zoeken.

De heer Dominico Tromp heeft het gehad over het rouleersysteem bij de werkverschaffing. Het voorstel van de heer Tromp om het rouleersysteem bij de werkverschaffing af te schaffen is mij bijzonder sympathiek. Het zou zelfs mijn dierbaarste wens zijn dit voorstel uit te kunnen voeren, helaas is het zo dat tevens de uitgaven voor de werkverschaffing zullen verdubbelen, waarvoor geen fondsen aanwezig zijn. Het is het beleid van ons College geweest om met het weinige geld, dat wij beschikbaar hebben, zoveel mogelijk mensen te helpen en dit is de reden waarom het rouleersysteem ingesteld is.
Om de oude goudsmelterij bij Balashi in te schakelen bij het toerisme, is reeds door verscheidene personen voorgesteld, onder andere, de heer Bartels, vroegere hoofd van het toeristenbureau en wijlen de heer Vinton Burns, die ons over de herbebossingsmogelijkheden adviseerde. Ongetwijfeld zal dit projekt aangepakt moeten worden.

De heer Chance heeft gevraagd over motorbootbelasting. De motorrijtuigen, Motorboot Belasting Verordening Aruba, 1959, A.B. 1959 No. 35 bepaalt, dat voor motorboten een belasting van f.20,-- per jaar geheven wordt.
Artikel 4. Belasting plichtig is hij, die een motorboot houdt, die op de openbare wateren wordt gebruikt. Echter bepaalt artikel 21, punt 2, dat motorboten, die uitsluitend in uitoefening van hun beroep worden gebruikt door vissers die van de visvangst hun beroep maken vrijstelling krijgen. Verder bepaalt artikel 22, dat de Ontvanger hen vrijstelling verleent, doch nummerplaten moet afgeven. Weigert de Ontvanger de vrijstelling, dan kunnen betrokkenen in beroep gaan bij het Bestuurscollege, die in de hoogste instantie beslist.

De moeilijkheid is, dat de concessie van de Lago zich ook uitstrekt over het water tot bij bepaalde riffen. Aan de Lago werd verzocht de employees aan te zeggen, dat als zij buiten het concessie terrein gaan, zij nummerplaten moeten hebben en dus belasting moeten betalen, hetgeen in merendeel is geschied. De vissers is aangezegd om een vrijstelling te vragen en hun werd een termijn gesteld om de boot van de vereiste nummerplaten te voorzien. Van een streng optreden is geen sprake geweest.

De heer Figaroa heeft gevraagd, waaraan de extra f.50.000,-- voor de werkverschaffing werd uitgegeven. Dit bedrag is bestemd geweest voor het continu laten doorwerken van alle arbeiders gedurende de zes laatste weken van het jaar welk feit werd goedgekeurd door de Eilandsraad.

De heer Finck heeft gevraagd om een tehuis voor jongens. Aan de heer Finck kan ik mededelen dat op het ogenblik hieraan wordt gewerkt. En zijn wij goed ingelicht, dan bestaat er een goede kans, dat binnen afzienbare tijd steun hiervoor zal worden ontvangen. Dat is alles, Mijnheer de Voorzitter, ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik geef thans het woord aan Gedeputeerde de Cuba.

DE HEER I.S. DE CUBA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, in zijn betoog heeft de heer Chance gevraagd waarom de Lagoweg niet doorgetrokken is naar de Pastoor Hendrik Straat en ook waarom de Louise de Coligny-straat ook niet doorgetrokken is. De moeilijkheid, Mijnheer de Voorzitter, dat met deze doortrekking van beide wegen er particuliere gronden gemoeid zijn en dat er nog geen regeling is getroffen met de eigenaren. De heer Chance heeft ook gevraagd of het Bestuurscollege ervoor kan zorgen, dat de weg naar Fontein gerepareerd kan worden.
Ik kan de heer Chance verzekeren, dat deze weg onze aandacht zal hebben.
De heer Werleman heeft gevraagd om aanleg van een natuurpark te Shiribana. Wij zullen de mogelijkheid bekijken of de werkverschaffing hier werk van kan maken. Ook vroeg de heer Werleman om de weg ten Oosten van de Rooms Katholieke kerk te Santa Cruz, waar een ongeval plaats vond met dodelijk afloop, te oliën en te laten verbeteren. Ook dit zal onze aandacht hebben, Mijnheer de Voorzitter.
Ook vroeg de heer Werleman om de weg te Sabanilla abao aan te leggen, zodat de Elmar de huizen van elektrische stroom kan voorzien.
Mijnheer de Voorzitter, wegen worden aangelegd naar de draagkracht van overheid.. En de aanleg van wegen voor vergemakkelijking van aansluiting van stroom is niet noodzakelijk. De bewering van de heer Werleman dat bouwvergunning worden geweigerd in de buurt van Parkieten Bosch, is ons niet bekend. De heer Werleman had het ook over het misbruikmaken van dienstwagens. Het spijt het Bestuurscollege geen maatregelen te kunnen nemen, daar de heer Werleman verzuimd heeft op te geven welke dienstwagens misbruikt worden door de bestuurders van deze wagens.

De heer M. de Cuba vroeg om een plantsoen ten Zuiden van de Rooms Katholieke kerk te Savaneta. Vorig jaar heeft hij dit ook gevraagd, maar daar de middelen niet toereikend waren in 1964, zal het verzoek van de heer de Cuba weer in 1965 bekeken worden. Ook vroeg de heer de Cuba om de wegen Brazil, Mabon, Rooi Kochi, Seroe Alejandro aansluitend op Poos Grandi, een herstelbeurt te geven en wij zullen zien of dit in 1965 kan plaats vinden. Ook de wegen in Savaneta Zuid.

De heer Leonardo Croes vroeg om de weg naar Casibari te verbeteren. Dit zal in 1965 onze aandacht hebben. Over het verzoek van de heer Leonardo Croes om aanleg van riolering te Savaneta en te Santa Cruz, kan ik de heer Croes mededelen dat in het 10-jarenplan ook de mogelijkheid voor algehele riolering voor ons eiland werd opgenomen.

De heer Wijngaarde had het over de personen bij Openbare Werken, waarvan er een al jaren op zijn maximum loon staat. Mijnheer de Voorzitter, het is wel mogelijk dat sommige werknemers niet in aanmerking komen voor bevordering naar een hogere schaal en zodoende blijven ze op hun maximum.
Ook had de heer Wijngaarde het over een werknemer die 35 jaar werkzaam is bij de Openbare Werken, en dat deze werknemer niet op tijd zijn gratificatie en dankbrief had gekregen. Dit is wel mogelijk, daar het kan berusten op een oversight, een vergissing van de personeelsafdeling.
Ook had de heer Wijngaarde het over het asfalteren en oliën van zandwegen op ons eiland. Ons streven is om, waar mogelijk, deze andwegen te oliën in de loop der jaren. Ook vroeg de heer Wijngaarde op de weg naar het havenkantoor te asfalteren. Ik kan de heer Wijngaarde verzekeren dat deze weg onze aandacht heeft en in de naaste toekomst zal die ook geasfalteerd worden. De Sweelinck Straat waar men last heeft van regenwater, zal ook bekeken worden. De heer Figaroa vroeg of er verschil in salariering is bij technische ambtenaren bij de Dienst Openbare Werken.

Het antwoord hierop is, dat bij deze dienst geen Arubaanse H.T.S.-ers zijn, daar allemaal, ook de Arubanen in Nederland hun diploma hebben behaald en zodoende allemaal met hetzelfde salaris in dezelfde schaal beginnen.
De heer Dominico Tromp vroeg om de weg vanuit Eagle Beach Club naar Sabana Liber met olie af te maken. De bedoeling is om deze wegen in etappes aan te leggen. Ook de weg Montaña, Tanki Leendert, Calabas zal onze aandacht hebben.

De heer Britten vroeg om meer verlichting in de buurt van Madiki. Dit zal ook bekeken worden door de betrokken dienst. De heer Max Croes vroeg, om de weg Seroe Biento - Santa Marta te verbeteren. Dat zal ook onze aandacht hebben. Ook vroeg de heer Max Croes of de adviezen gunstig waren voor het bouwen van het benzine pompstation in de Wilhelmina Straat en bij Autorama. In het geval van de bouwvergunning voor het benzine station van Autorama bestond slechts een verkeer-technische bezwaar, namelijk de aanwezigheid van een wachthuisje. Dit wachthuisje werd verwijderd, zodat aan dit bezwaar werd voldaan. Ten aanzien van het Shell-benzine pompstation in de Wilhelmina Straat/hoek Adriaan Lacle Boulevard zijn opgemerkt, dat in tegenstelling met de gevallen door de heer Croes genoemd er geen sprake was van een reeds bestaande toestand, waarin men verbetering wilde aanbrengen. Tot hier, Mijnheer de Voorzitter, de antwoorden op de vragen mijn dienst betreffende.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de Gedeputeerde Mathew.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: In tegenstelling met de vorige sprekers, geloof ik wel dat ik heel erg kort zal zijn, omdat er heel weinig vragen, betrekking hebbende op mijn diensten gesteld zijn. Ik zal dus zo zakelijk mogelijk de mij gestelde vragen beantwoorden. Het geachte lid Chance heeft het gehad over plaatsing van lichten ten behoeve van de vissers aan de Rodgers beach, en, indien het Bestuurscollege bang zou zijn of de moed of durf niet heeft, om dan een boei, als die bij Savaneta te doen plaatsen bij deze consessie van de Lago. Mijnheer de Voorzitter, zoals er uitdrukkelijk in de Memorie van Antwoord staat, valt de ingang van de Rodgers beach onder het erfpachtsrecht van de Lago. Het is praktisch onmogelijk, dat wij zomaar de gevraagde lichten zouden kunnen plaatsen. Lago heeft ten behoeve van de vissers een gedeelte van de beach afgestaan, maar voelt er weinig voor geleidelichten te plaatsen om bij nacht over het rif binnen te varen. Waarschijnlijk is men bang voor te veel belangstelling van vissers en schoeners. Ik geloof wel, dat het misschien zaak zou zijn om dit met de Lago op te nemen en indien blijkt dat het onmogelijk is, dan zou ik wel bereid zijn het tweede voorstel van het geachte lid Chance, namelijk het plaatsen van een boei buiten hun consessie, te bekijken.
Verder heeft het geachte lid Chance het gehad over het Voorlichtingsdienst en Domeinbeheer, als zouden deze diensten de betrokken gedeputeerde, in dit geval mijn persoon, de baas zijn. Ik weet niet precies waar het geachte lid op doelt, Mijnheer de Voorzitter. Het is heel gemakkelijk, zoals ik meermalen in deze zaal gesteld heb, er is namelijk geen kunst hieraan verbonden om verwijten en beschuldigingen hier in deze Raad heen en weer te slingeren. Ik ben noch voorstander, noch bewonderaar van dergelijke tactieken. Het zou echter voor ons allemaal veel beter zijn, indien het geachte lid met concrete feiten naar voren zou komen. Niet alleen voor hemzelf, maar ook voor de Raad, voor de betrokken gedeputeerde, voor de diensten, en "last but not least" voor de gemeenschap.

Mijnheer de Voorzitter, wat de verbinding Pastoor Hendrik Straat / Bernhard betreft, is er reeds een aanvang gemaakt met de grondregeling. De gehele weg is op particuliere grond geprojekteerd. Er moeten enkele woningen verwijderd worden.
Verder moeten al deze gronden aangekocht worden. Op het ogenblik zijn er

geen kredieten beschikbaar om deze gronden aan te kopen. Het krediet werd indertijd opgebracht, maar aangezien de grondregelingen in dat jaar niet gereed waren, zijn de kredieten door de Raad voor de aanleg van van andere wegen bestemd. Rekening moet worden gehouden, Mijnheer de Voorzitter, met het feit dat grondregeling pas plaats zal kunnen vinden, nadat de aanleg van de weg zelf is goedgekeurd. Het ware dus beter gelden op te brengen voor de grondregelingen van bepaalde wegen en daarna gelden te voteren voor de aanleg van de weg zelf.

Mijnheer de Voorzitter, het geachte lid Werleman heeft het gehad over inning van de huur van volkswoningen en verder vroeg hij zich af wat eigenlijk het standpunt van het Bestuurscollege in deze was. Ik kan als volgt beantwoorden, Mijnheer de Voorzitter. De inning van de achterstallige huren van de volkswoningen geschiedt door de eilandsadvokaat. Het is niet altijd mogelijk om tot parate executie over te gaan op grond van sociale overwegingen, omdat de Overheid toch moet zorgdragen, dat de betrokken gezinnen gehuisvest moeten worden.

De heer Leonardo Croes heeft gevraagd om een publieke telefoon bij Mahuma te doen plaatsen. Wij zullen de mogelijkheid bekijken, Mijnheer de Voorzitter, wij zullen dit bestuderen, en indien mogelijk alles in het werk stellen om de gevraagde publieke telefoon te doen plaatsen.
De heer Britten heeft het gehad over het schaftlokaal van de haven arbeiders. De stuwadoorswet schrijft voor, dat er voldoende faciliteiten; was-, kleed- en schaft-lokalen aanwezig moeten zijn voor de haven arbeiders. Er staat echter niet bij wie deze zal moeten bekostigen.
Er is indertijd een voorstel gedaan, dat de Overheid voor deze lokaliteiten een stuk grond ter beschikking/stellen. De werkgevers zouden dan voor de bouw zorgen, terwijl de werknemers voor het onderhoud zouden zorgdragen. Bij een recenteschrijven willen de werknemers én de werkgevers, echter, dat de Overheid alles bekostigt. Hierbij wordt dus, naar ons inziens de eisen, die de wet stelt, betreffende het aanwezig zijn van die faciliteiten door de werkgever op de Overheid afgeschoven. Op het ogenblik wordt juridisch advies ingewonnen in verband met deze materie. /zou

Verder heeft de heer Flemming het gehad over de vissershutten aan het strand, die zouden moeten verdwijnen. De heer Flemming zal het volkomen met mij eens zijn, dat die opstallen langs de stranden zeer ontsierend zijn. Ten einde deze toestand niet erger te laten worden, overweegt het Bestuurscollege maatregelen te nemen voor de verwijdering van deze opstallen. Voor de beroepsvissers, echter, wordt overwogen van Overheidswege een onderkomen te bouwen voor het opbergen van hun boten en vistuig. Er zijn vele vakantiehuizen en trailers op het strand aanwezig, die zonder toestemming van de Overheid opgesteld zijn. In die gevallen meent het Bestuurscollege wel op te moeten treden.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, hebben verschillende leden het gehad over de loonherziening van de Telefoondienst. Ik geloof wel, dat ik deze leden naar de Memorie van Antwoord met betrekking tot dit onderwerp zal kunnen verwijzen. Verder waren er geen vragen meer mijn dienst betreffende. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Hiermede ga ik over tot de tweede ronde van de algemene beschouwing van de hoofdbegroting voor 1965.
Het woord is thans aan de heer Eman.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wens ik U dank te zeggen voor de zeer uitvoerige wijze, waarop U mijn betoog hebt willen beantwoorden. Dit strekt mij tot voldoening en het stelt mij ook in de gelegenheid in de tweede ronde zeer kort te zijn. Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de indiening van de hoofdbegroting is zelfs in de eilandenregeling voorgeschreven dat die per 1 oktober moet worden ingediend. Daarover had ik het niet. Inderdaad is het tijdig. Ik meen, dat de begrotingen tegen de eerste oktober bij ons zijn ingediend. Daar ging het niet over, Mijnheer de Voorzitter. Het ging over de voorbereiding in de huishoudelijke commissie. In de huishoudelijke commissie bij de behandeling van de begrotingen, Mijnheer de Voorzitter, hebben verscheidene leden gevraagd om een langer termijn te stellen tussen de beantwoording van de vragen, dus tussen Voorlopig Verslag en Memorie van Antwoord, hetgeen niet is geschied. En dat betreur ik. Het werd ons toegezegd en daarom heb ik verwezen, dat wij alleen vier dagen hebben gekregen om ons te vergewissen van de antwoorden op de gestelde vragen. Mijnheer de Voorzitter, ik heb zelf in de huishoudelijke commissie voorgesteld dat bij begrotingsbehandeling in de toekomst, in plaats van een Voorlopig Verslag meteen op te stellen, dat men een concept daarvan zou maken, dus dat het in twee instanties zou worden behandeld. Ook dat werd mij toegezegd, en ik hoop, dat het Bestuurscollege zich daaraan in de toekomst zal willen houden.

Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij ook om te horen dat spoedig een werkkamer ter beschikking van de leden van de Eilandsraad zal worden gesteld. Dus een accomodatie van de leden. Wanneer ik spreek over een werkkamer, Mijnheer de Voorzitter, bedoel ik niet alleen een kamer, ik bedoel een volledig geoutilleerde gelegenheid, met afkondigingsbladen, verscheidene andere literatuur, die men bij de hand zal moeten hebben, dus een volledig geoutilleerde accomodatie voor de leden van de Eilandsraad, en ik hoop, dat dat mij toegezegd is, dus niet alleen maar een ruimte, een kamer, dus dat wij een kamer kunnen krijgen, waar wij even in zouden kunnen komen zitten, want dat kunnen wij thuis even goed doen. Het is zo, Mijnheer de Voorzitter, bij de Staten, dat benevens de Griffier er andere leden van het personeel daar de Statenleden altijd behulpzaam zijn bij het uitzoeken van stukken, wil men vroegere stukken bekijken, dan wordt die direct aan de leden verschaft, en wanneer het gaat over andere bepalingen der wetgeving, oude publikatiebladen en zo, die men niet zo meteen bij de hand heeft, dat daarnaar gezocht wordt en deze aan de leden worden verschaft, opdat de leden zich ervan kunnen vergewissen. Ik hoop, dat zo iets in de bedoeling ligt en dat wij dit zullen krijgen.

Mijnheer de Voorzitter, omtrent de contrôlerapporten, die niet op tijd werden ingediend nodig voor de opmaking van de jaarrekening, zie ik, Mijnheer de Voorzitter, dat niettegenstaande Uw verweer dat door de Rekenkamer is gesteld, dat men over een redelijk geachte personeelsbezetting beschikt. Niettemin, dat de achterstand toegenomen is in plaats van af te nemen.
Ik hoop dus, Mijnheer de Voorzitter, dat aan deze toestand iets gedaan zal worden, opdat we deze contrôlerapporten tijdig aan de Rekenkamer in de toekomst zullen kunnen verstrekken. Mijnheer de Voorzitter, zonder de jaarrekening weten wij feitelijk niet hoe wij er voor staan.

Mijnheer de Voorzitter, U geeft toe, dat de begroting een ander beeld vertoont, wat betreft de uitstaande leningen dan de werkelijke toestand.
In de begroting zijn alleen maar verwerkt de annuiteiten omtrent de leningen ten bedrage van 30.000.000, terwijl in feite wij een totale uitstaande lening hebben ten bedrage van over de 60.000.000. U zegt wat betreft de overige 30.000.000, dat die verwerkt zijn geworden in rendabele projekten en dat men verwacht wat deze projekten zouden kunnen opbrengen, dus dat die

leningen door de opbrengsten van deze projekten gedekt zouden kunnen worden. Dat is te hopen, maar zekerheid hieromtrent hebben wij niet. Ik heb alleen maar gevraagd of het Bestuurscollege zich de toestand werkelijk realiseert, en tracht de toestand te confronteren. En ik heb dit naar voren gebracht samen met het lay-off programma van de Lago, want wij staan voor de toestand, Mijnheer de Voorzitter, zoals ik in de vergadering van 22 oktober laatstleden naar voren had gebracht, dat de Lago in de zeer nadere toekomst zal gaan werken met minder dan 1000 man, Mijnheer de Voorzitter, Uw antwoord aan mij was, dat dat aan U helemaal niet bekend was, maar thans is gebleken, dat wat ik gezegd had op waarheid berust. Het is te verwachten dus, dat de Lago met minder dan 1000 man in de nadere toekomst gaat werken. Mijnheer de Voorzitter, dat is een toestand, waarbij wij alle krachten moeten samenspannen om te zien hoe deze toestand opgevangen kan worden. Ik ben blij, Mijnheer de Voorzitter, dat toegezegd is, dat met de Commissie van Overleg dit geval zal worden besproken en dat dit geval zeer grondig zal worden bekeken om te zien wat in de toekomst kan worden gedaan.

Mijnheer de Voorzitter, omtrent mijn vraag over de kwestie van 50% belastingverhoging of een herziening van de belasting op een zodanige wijze, dat de Lago verwacht tegen 1970 een belastingverhoging van 50% te zullen betalen, meen ik geen antwoord van U daarop te hebben gekregen. Ik zou gaarne nog Uw antwoord daarover wensen. U zegt te verkeren in de stellige overtuiging, dat besprekingen met de Lago nutteloos zullen zijn, dat de Lago niet zal afwijken van haar lay-off programma, dus dat het streven bij de Lago is om met minder dan 1000 man te gaan werken en dat de Lago daarvan niet af te bewegen zal zijn. Mijnheer de Voorzitter, het is nooit een vergeefse poging om weer een bespreking te voeren en deze toestand duidelijk aan de Lago voor te leggen. Desnoods, Mijnheer de Voorzitter, waar het hier zo'n belangrijke zaak betreft, een zaak die ingrijpt in onze economische situatie, zou ik zelfs willen voorstellen dat meerdere instanties, bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel, de Vereniging van Handel hierin betrokken werd, die ook een beroep op de Lago zouden kunnen doen om te zien wat in dit verband gedaan zou kunnen worden. Mijnheer de Voorzitter, laten wij dit niet behouden als iets alleen tot ons behorende. Ik weet niet of wij het direkt helemaal in het openbaar zouden moeten gaan stellen, ik geloof wel dat dit in feite hoort aan de bevolking te worden gezegd, want men moet zich kunnen voorstellen welke toestand wij gaan confronteren. En daarom doe ik een beroep op U om het niet te beperken alleen tot het Bestuurscollege en de Raad, maar meer instanties hierin te kennen en te verzoeken wat van hun kant in deze richting gedaan zal kunnen worden.
Ten opzichte van de fosforzuurfabriek, Mijnheer de Voorzitter, heb ik zovele geluiden gehoord. Ik heb gehoord, dat ons fosfaat onderzocht is geworden in Amerika, daarna zou het in Israël onderzocht zijn geworden, nu is men bezig met een onderzoek in Frankrijk. Ik zou gaarne vernemen, Mijnheer de Voorzitter, of dit projekt doorgang vindt en tegen welke tijd men verwacht dat het doorgang zou kunnen vinden. U zegt dat dit projekt gekoppeld is aan andere projekten. Het kan zijn, Mijnheer de Voorzitter, maar dan zouden wij ook gaarne willen weten wanneer die andere projekten, die een schakel uitmaken van dit projekt, ook tot uitvoering zullen worden gebracht. Dus ik wens een duidelijke taal juist ten opzichte van dit projekt, Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat hierin inderdaad de mogelijkheid voor verschaffing van werkgelegenheid bestaat. Mijnheer de Voorzitter, juist dit projekt interesseert mij ten zeerste, daarom vraag ik om uiteindelijk te horen tegen welke tijd men verwacht met de uitvoering hiervan te kunnen beginnen, en tegen welke tijd het voltooid zal kunnen zijn.

De herverdeling van de belasting-gelden, heb ik overgenomen van een toelichting op Uw begroting namelijk, dat het Bestuurscollege daarnaar zou streven. Nu heeft men mij gezegd, dat het Bestuurscollege van Curacao een voorstel heeft ingediend om naar inwonertal de belasting-gelden te gaan verdelen. Natuurlijk kunnen wij ons daar niet mee verenigen. Zelfs met de verdeling van de schenkingen en eventuele leningen te verschaffen aan de eilandgebieden hebben wij reeds in de Staten betoogd, dat dat niet naar inwonertal kan geschieden. Dus wat dit betreft, Mijnheer de Voorzitter, is het niet in deze geest, dat ik het ooit zou hebben kunnen bedoelen. Het was mijn bedoeling, Mijnheer de Voorzitter, dat door het Land aan de Eilandgebieden meer gelden ter beschikking zal worden gesteld, opdat de Eilandgebieden niet alleen, Mijnheer de Voorzitter, hun begroting sluitend kunnen houden, doch over gelden kunnen beschikken om ook kapitaal werken te kunnen uitvoeren. Over de 40-urige werkweek met een vrije zaterdag, hebben vele leden gesproken. Dit hebben wij zelf in de Staten naar voren gebracht, toentertijd stond de betrokken Minister zeer afkerig daar tegenover en daarom bevreemdt het ons nu, een paar maanden daarna te horen, dat het Land het ingevoerd heeft. In elk geval, Mijnheer de Voorzitter, zijn wij blij, dat het Bestuurscollege dit ook ingevoerd heeft, alleen zouden wij gewenst hebben, dat het Bestuurscollege dit ingevoerd zou hebben op de wijze als door de werklieden en arbeiders in dienst van het Gouvernement verlangd werd. Ik zou het Bestuurscollege alsnog in overweging willen geven om dit nog even te bekijken en met de nodige spoed deze wijziging in de invoering van de 40-urige werkweek te brengen, dus dat het zodanig uitgewerkt wordt, Mijnheer de Voorzitter, dat men 40 uren per week zou werken met een vrije zaterdag.

Over de ontwikkelingsbank, Mijnheer de Voorzitter, waarover U breed hebt uitgeweid, zal ik niet al te uitvoerig zijn. Ik wou alleen maar wijzen op de toestand, die gecreerd wordt, namelijk dat onze eilandelijke autonomie hierdoor feitelijk wordt ondermijnd. Mijnheer de Voorzitter, U weet dat een naamloze vennootschap een privaat-rechtelijke instelling is, die geregeerd wordt door de oprichtingsakte en de op de N.V. betrekking hebbende wetsbepalingen. Wanneer dus in de oprichtingsakte dus, de statuten, artikel 2 van de ontwikkelingsbank bepaald is, dat het doel der vennootschap is, het verstrekken van geldleningen aan het eilandgebied Aruba of aan de rechtspersoon, ten behoeve van de verwezenlijking van de ontwikkelingsplannen voor het eilandgebied Aruba, het bericht in de ruimste zin van alle hiermede verband houdende handelingen, hieronder begrepen het deelnemen met andere rechtspersonen kan deze doelstelling niet beperkt worden door een toelichting op de landsverordening tot het verlenen van de vergunning tot de oprichting van de N.V. ingevolge artikel 145 van de Staatsregeling.
Mijnheer de Voorzitter, dit heb ik in de huishoudelijke vergadering naar voren gebracht en dit wil ik ook hier bij de openbare behandeling naar voren brengen. Mijnheer de Voorzitter, de toelichting op artikel 2, mist naar mijn mening elke wetskracht. Dus het blijft helemaal vrij aan de Landsregering om buiten het eilandgebied om gelden te verstrekken aan een of andere N.V. ter verwezenlijking van de ontwikkelingsplannen van het eilandgebied. Mijnheer de Voorzitter, het is een omzeiling van de bevoegdheid, die tot het Eilandgebied behoort. Dat noem ik ondergraving van onze eilandelijke autonomie. Mijnheer de Voorzitter, U zei dat het een ongelukkig voorbeeld zou zijn om het hiermede te brengen in verband met de motie, die ik heb ingediend. Mijnheer de Voorzitter, de motie staat hier niet mee in verband. Dit is een grensgeval, dat ik naar voren heb gebracht. De motie is zeer duidelijk. Wat wij daarin vragen is niets anders dan uitwerking van artikel 70. Dat is artikel 70 van de Staatsregeling, het was vroeger artikel 100 van de Landregeling. Hier in deze zelfde Eilandsraad, Mijnheer de Voorzitter, op 27 december 1951 werd de motie in dezelfde geest aanvaard. Daarin werd gevraagd dat uitwerking zou worden gegeven aan artikel 100.

Dus dat bij Algemene Maatregel van Bestuur, toen niet van Rijksbetuur, maar van Bestuur, een instantie zou worden gecreëerd bij welke het Eilandgebied in beroep zou kunnen gaan, wanneer het Eilandgebied meent, dat het door vaststelling van een of andere landsverordening in haar belangen benadeeld wordt. Dus wat wij hier vragen, Mijnheer de Voorzitter, is niets anders dan uitvoering van artikel 70 en dat laten wij over aan de Nederlandse Regering om dit te doen, of aan de Regering van het Koninkrijk om dit te doen of dat het moet geschieden bij Algemene Maatregel van Rijksbestuur. De motie houdt dus niets nieuws in. Inderdaad werd zo'n motie toentertijd ingediend bij de Staten, maar dezelfde motie werd ook hier in de Eilandsraad ingediend en aanvaard. Als U de toelichting ziet op artikel 70, dan worden al die moties aangehaald. De Nederlandse Regering stelt hierin, Mijnheer de Voorzitter, dat indien er alsnog geen uitvoering aan artikel 70 toentertijd werd gegeven, dat het niet lag aan de Nederlandse Regering, maar omdat het hier zelf in de Staten of bij de Landsregering toentertijd niet werd uitgewerkt. Dus, Mijnheer de Voorzitter, kom ik tot de conclusie, dat wat wij hier vragen, niets nieuws is. Het is een bevoegdheid ons gegeven, wij vragen om uitvoering van artikel 70 en ik geloof niet, dat daartegen enig bezwaar kan bestaan. Er hoeft geen conflict te zijn, Mijnheer de Voorzitter, om dit te vragen. Er hoeft zelfs geen gesignaleerd conflict te zijn om dit te vragen. Het is alleen maar uitwerking van dit artikel om de preventieve werking daarvan te verkrijgen. Ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, ofschoon ik niet aan de motie toe was, dat ik tot de toelichting hiervan ben overgegaan. Ik geloof dat ik straks bij de behandeling van de motie met deze zelfde toelichting zal kunnen volstaan. Ik dank U..

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet waar ik moet beginnen, maar eerst wil ik U iets vragen, Mijnheer de Voorzitter, want U had verschillende keren over het "kwalijk nemen": Wij zouden U kwalijk nemen als U tegen iets bent, of als U met iets naar voren kwam. Mijnheer de Voorzitter, ik neem het niemand kwalijk wanneer men voor of tegen iets is. Dat is hun goed recht. Ook U, Mijnheer de Voorzitter, Bestuurscollege en leden van de Raad, U bent allemaal vrije mensen, en ik neem het dus niemand kwalijk, omdat hij tegen een of andere voorstel is, als ik het hier naar voren breng. Een ding wil ik zeggen, Mijnheer de Voorzitter, ik ben namelijk zeer blij, dat verschillende leden van het Bestuurscollege het grootste gedeelte van hun antwoorden op de punten die ik naar voren heb gebracht, op een zeer zakelijke wijze hebben gegeven, vooral de antwoorden van de heer Mathew, de sympathieke wijze, waarop hij dit heeft gedaan en vooral de wijze waarop hij verschillende punten heeft overgenomen, en zelfs de toezegging heeft gegeven om mede te werken aan het oplossen van het een en ander. Ik ben daar zeer blij om, Mijnheer de Voorzitter, en ik hoop, dat wij in deze geest verder zullen samenwerken. Maar, Mijnheer de Voorzitter, als U mij even kan toestaan om in te gaan op die punten die U zelf naar voren hebt gebracht, misschien zult U mij het woord ontnemen als ik dit doe, en daarom vraag ik U of U mij wilt toestaan om U, Mijnheer de Voorzitter, te antwoorden op twee dingen, die U naar voren gebracht hebt, dat is populariteit en bangheid, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dat hangt er vanaf wat U gaat zeggen, gaat Uw gang.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, wat betreft bangheid, wil ik dit zeggen. Het spijt mij dat twee hooggeplaatste personen van de Gouvernementspartij, niet aanwezig zijn vanavond. Eén vanwege ziekte, en de ander vanwege zijn positie op Curacao, en daarom zijn zij hier niet aanwezig om zichzelf te verdedigen. Maar, Mijnheer de Voorzitter,

toen ik over bangheid sprak in mijn betoog over de 40-urige werkweek, heb ik dit woord gebruikt juist om datgene, dat werd gezegd door deze twee hooggeplaatste personen. Want toen ik over deze zaak sprak, Mijnheer de Voorzitter, en vroeg wie hun medewerking wil geven voor het tot stand brengen van een 40-urige werkweek over 5 dagen, heeft men mij tot antwoord gegeven: Ja wij willen graag medewerken, maar als wij daarvoor uitkomen, dan zal de Vereniging van Handel met een protest komen, en dat moeten wij maar liever niet uitlokken. Mijnheer de Voorzitter, ik wil geen namen noemen, want deze heren zijn hier niet aanwezig om zich te verdedigen, daarom heb ik gesproken over "bang zijn". Dus ik heb niet bedoeld, Mijnheer de Voorzitter, in die zin, dat U bang zou zijn voor iemand. Mijnheer de Voorzitter, ik weet, dat U niet voor mij bang hoeft te zijn, want ik ben geen monster, maar wel wil ik dit zeggen, Mijnheer de Voorzitter, er zijn wel momenten geweest, niet heel lang geleden toen men in Uw omgeving, ik weet niet of U dit zelf hebt meegemaakt, zeer bang is geweest, niet alleen voor Chance, maar voor de hele Eilandsraad. En, Mijnheer de Voorzitter, het kan wel zijn, dat het weer kan gaan gebeuren, dat het Bestuurscollege weer bang wordt, ook voor Chance. Wat betreft de populariteit, Mijnheer de Voorzitter, U hebt gezegd, dat wij soms een of andere onpopulaire beslissing hebben moeten nemen. Ja, Mijnheer de Voorzitter, daar ben ik het met U eens. Niet heel lang geleden, een paar weken geleden heb ik een zeer onpopulaire beslissing genomen, maar ik deed het voor het algemeen belang. En U zegt, dat U geen "popularity contest" wil voeren. Mijnheer de Voorzitter wat de "popularity" betreft, hebben wij allemaal de een of andere keer aan mee gedaan en meegemaakt. Sommige van ons zijn wat populariteit betreft meer gunstig in bepaalde gevallen de kiezers hebben ons meer in de gunst genomen, en meer populariteit gegeven en er zijn anderen, die ook aan die populariteit hebben meegedaan en niet zo gelukkig zijn geweest en zo zichzelf later achter de schermen van de politiek hebben teruggetrokken en toch een politiek hebben gespeeld. Bijvoorbeeld, Mijnheer de Voorzitter, het is mij bekend, iemand, een zeer goede vriend, zelfs een landgenoot van mij, die vroeger aan politiek deed en zich zo langzamerhand terug heeft getrokken, maar bijvoorbeeld bij het benoemen van gedeputeerden en zo heeft hij leden van de Eilandsraad aan huis opgebeld en kandidaten voorgesteld. Maar ja, dat deed hij omdat hij niet zo in de gunst van de populariteit stond indertijd. Dus ik zal het niemand kwalijk nemen al heeft men mij persoonlijk aangevallen, Mijnheer de Voorzitter. Ik laat dit aan Uw rekening over, want U bent Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba, en ik moet die positie respecteren en daarom wil ik er niet verder op ingaan en ik hoop dan ook dat wij deze bangheid en de populariteit verder met rust zullen laten. Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij hiermede gerust stellen.

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de watercoolers op de scholen en het voorstel van mij om 25.000 gulden van de subsidie van de Aruba Sport Unie af te nemen en die te gebruiken voor het aanschaffen van watercoolers, had U een tegenvoorstel naar voren gebracht namelijk, dat U het voorstel van de heer Tromp voor schoolvoeding liever overneemt. Maar, Mijnheer de Voorzitter, wie kan beter weten hoe de toestand is wat betreft de schoolvoeding dan Tromp, want hij werkt op de scholen. En als hij ook met een voorstel komt om nog eens 25.000 van de Aruba Sport Unie -subsidie af te nemen om voor schoolvoeding te gebruiken, dan heeft hij mijn volle steun. Want ik denk ook dat dit zeer noodzakelijk is, Mijnheer de Voorzitter. En ik geloof wel, dat zowel ik als de andere leden van mijn fraktie dat voorstel zullen steunen.

Mijnheer de Voorzitter het enige punt dat ik naar voren had gebracht en hetwelk ik dacht, dat U wel zou aannemen als Voorzitter, als Gezaghebber was dat punt over het T.V.-station. Mijnheer de Voorzitter, volgens mij werken er vreemdelingen overal op het eiland, en ik ben niet tegen de vreemdelingen, wij worden trouwens ook vreemdelingen genoemd in de landstaal. Maar, Mijnheer de Voorzitter, wat ik op het hart heb is het feit, dat ik mij afvraag of er

geen Antilliaan of laten wij zeggen geen koninkrijksgenoot gevonden kan worden, Surinamer, Nederlander, wie dan ook, die genoeg Engels kan spreken of die het Engels kan voordragen voor de T.V., dus of wij in het hele koninkrijk niet iemand kunnen vinden om dit T.V.-programma in het Engels te verzorgen.
U zei dat U niets daaraan kunt doen. Misschien kunt U direkt niets doen, maar indirekt kunt U veel doen, Mijnheer de Voorzitter, want die man kan niet op de scherm komen zonder een vergunning van de Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba, die hem dit toelaat, want hij is vreemdeling, en hij moet toch toelating van de Gezaghebber hebben. En ook, Mijnheer de Voorzitter, als U wilt kunt U het met de betrokken Minister opnemen. U kunt het wel met de betrokken Minister opnemen, en hij kan dit dan althans bespreken met de leiding van het T.V. station. Want deze station is gebouwd met centen van de belastingbetalers van de Nederlandse Antillen, en daarom moeten wij ons als vertegenwoordigers van belastingbetalers ermee bemoeien. Ik ben zeer blij met Uw antwoord wat betreft de elektriciteitstarieven van de Elmar. Ik hoop, dat als wij later in deze Raad met een motie hierover komen, dat het Bestuurscollege deze zal overnemen en ons haar medewerking hiervoor zal willen geven.

Mijnheer de Voorzitter, met het antwoord van de heer Oduber, wat betreft de Ambulance-dienst, ben ik zeer teleurgesteld en ik wil nog eens het Bestuurscollege in overweging geven speciaal aan Gedeputeerde Oduber, om rustig deze punten - wij kunnen vandaag misschien geen beslissing in deze nemen, dat verwacht ik ook niet - te bestuderen en als er nog iets gedaan kan worden, speciaal met betrekking tot die 40 gulden, die indertijd ingewerkt werd in de systeem van de salariering om dat misschien als een extra betaling aan deze mensen uit te betalen, want ik denk, dat er wel iets voor deze mensen gedaan moet worden. Dus ik hoop, dat U dit alsnog zou willen overnemen en bestuderen om te zien wat er nog gedaan kan worden.

Wat betreft de antwoorden van de heer Mathew, heb ik al eerder gezegd, dat ik zeer ingenomen ben met deze antwoorden op de zaken die door mij naar voren zijn gebracht. Ik wil daarom aan de heer Mathew en vervolgens aan het Bestuurscollege in overweging geven, dat men misschien door toedoen van de Havenmeester contact opneemt met het Lagobestuur en toestemming vraagt om twee lichten, een rode en een groene te plaatsen op twee nieuwe palen op de plaats waar de oude lichten waren. Het is mij bekend, dat indertijd toen de heer Erasmus dit naar voren gebracht had, dat er bepaalde personen hier tegen waren. Maar die personen zijn intussen van het eiland gegaan en misschien als men nu weer probeert, dat het in betere aarde zal vallen. Ik ben hiervan overtuigd dat men de medewerking hiervoor zal kunnen krijgen. En blijkt het dat de Lago niet wil medewerken om deze twee lichten te plaatsen, wat naar ik meen zeer noodzakelijk is voor de veiligheid van deze vissers, dat men dan alsnog een lichtboei buiten wil plaatsen, zodat men zich daarop kan oriënteren voor de ingang. Als een boei buiten geplaats wordt, dan kan men deze boei samen met een of andere bekend lichtpunt gebruiken als leidingslijn om binnen te varen. Ik denk, dat als men weer probeert, dat het dan in goede aarde zal vallen.

Ook heeft het Bestuurscollege mij niet geantwoord of heeft een of ander lid van het Bestuurscollege dit gedaan en ik heb hem niet goed verstaan of misschien was ik niet hier. Ik wil toch veel weten wat er gebeurd is. Hoe staat het met het innen van motorbootbelasting in de omgeving van de Lago? Het Bestuurscollege had vroeger ook een schubtafel in deze plaats laten aanbrengen, die intussen stilletjes verdwenen is.

En ik vraag mij af of die al of niet toestemming van de Lago, als dat nodig is weer geplaatst kan worden.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Mathew had het ook over de Voorlichtingsdienst en Domeinbeheer en gaf als antwoord, dat ik niet met concrete feiten naar voren ben gekomen. Mijnheer de Voorzitter, ik kan op het ogenblik, nu op dit ogenblik een concreet feit naar voren brengen en ik meen, of althans het moet door het Hoofd van de Voorlichtingsdienst aan de betrokken Gedeputeerde gerapporteerd zijn dat sinds eergisteren en ook vandaag een arbeidscontractant van de Voorlichtingsdienst voor twee dagen niet op het werk is verschenen. Maar ik vraag me af, wil de heer Mathew en het Bestuurscollege hulp? Misschien willen jullie het. Ik weet het niet, maar zal men de Voorzitter van de jeugdpartij die opgericht is ter steun van de P.P.A. durven aantasten en hem iets zeggen over het niet verschijnen op het werk en zal men hem willen betalen voor deze dagen, waarop hij niet gewerkt heeft zonder toestemming van het hoofd van zijn dienst? Dit is een concreet feit, Mijnheer de Voorzitter, ik had het liever niet naar voren willen brengen, maar ja, men heeft mij ertoe gedwongen en daarom breng ik dit als voorbeeld naar voren om te illustreren wat ik ermee bedoeld heb. En wat betreft Kantoor Domeinbeheer, Mijnheer de Voorzitter, het is ons allemaal bekend een bepaalde zaak, die al jaren lang aan de gang is, sinds de heer Anslijn gedeputeerde was, en nog steeds aan de gang is, waarin het hoofd van genoemde dienst geen medewerking wil geven of hij het niet wil geven, of hij het niet kan geven, of wat zijn redenen ook zijn, maar er komt geen medewerking van zijn kant om deze zaak op te lossen. Het is ons allemaal bekend. Ik wil in dit geval geen namen noemen, want ik weet het, U, Mijnheer de Voorzitter, misschien niet, maar aan alle andere leden van deze Raad is deze zaak wel bekend. En ik zeg het nogmaals, dat, als een of ander hoofd van dienst of ambtenaar zijn medewerking niet wil geven, het Bestuurscollege voet bij stuk houdt en bepaalt wat er moet gebeuren. Als ooit deze dag mag aanbreken, dat de leden van het Bestuurscollege dit inderdaad doen, en ik kan dat ook werkelijk meemaken, dan zal ik zeggen, dat het Bestuurscollege mijn volle vertrouwen verdient, maar, Mijnheer de Voorzitter, tot op heden verzoek ik, verwacht ik en verlang ik nog steeds, dat het Bestuurscollege dit werkelijk doet, en aan deze mensen laat blijken, dat zij als Bestuurscollege de baas zijn en dat die hoofden van diensten en zo moeten uitvoeren wat het Bestuurscollege zegt.
Mijnheer de Voorzitter, toen ik in de eerste ronde sprak, heb ik twee punten overgeslagen, en ik wil ze nu naar voren brengen. Bij de behandeling van de begroting in de huishoudelijke vergadering had ik een vraag gesteld over de Nutri-Culture Farm. En mijn vraag was: waar en hoe kan de bevolking van Aruba de produkten van deze farm krijgen? Tot op heden heb ik hierop geen antwoord gekregen, misschien heeft de Sekretaris dit overgeslagen in zijn rapport, ik weet niet, maar ik verwacht nog steeds antwoord hierop.
Ook heb ik een simpele vraag bij enige hoofden van dienst naar voren gebracht en ik heb daarop geen antwoord kunnen krijgen. Men heeft mij naar de Gezaghebber verwezen, en ik zal deze gelegenheid gebruiken om mij dus tot U, als Gezaghebber te wenden. Het Hoofd van Domeinbeheer heeft mij namelijk gezegd, dat ik mij tot het Oranje-commité moet wenden, Oranje-commité zegt, dat ik mij tot Piña moet wenden, Piña zegt, dat ik bij Gezaghebber moet zijn. Mijn vraag is simpel. Waarom werden de vlaggen niet gehesen in San Nicolaas op Koninkrijksdag? Is San Nicolaas ook geen deel van het koninkrijk, Mijnheer de Voorzitter?

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de 40-urige werkweek hoop ik, dat ik vandaag het laatste hierover zal spreken. Vier jaren geleden heb ik dat naar voren gebracht, toen ik nog in Bond van Werknemers I.O.W.I.A. was had ik graag dat het Bestuurscollege het voorstel had overgenomen om een voorbeeld

te stellen aan de Lago en andere werkgevers. Vandaag heb ik "axe to grind" zoals men dat in het Engels zegt, want ik ben niet meer in de I.O.W.I.A. en kan er ook niet meer in zijn, vanwege mijn positie. Bovendien werk ik zelf minder dan 40 uren per week, ik werk 39.56 uren per week, en krijg om de vier dagen twee dagen vrij. Ik heb er dus geen persoonlijk belang bij. Wij hoeven thans ook geen voorbeeld te stellen aan de Lago en anderen, want dit systeem bestaat reeds bij de Lago.
U zegt, Mijnheer de Voorzitter, dat een 40-urige werkweek meer nadeel heeft dan voordeel, meer ik kan Uw zienswijze niet delen. Toen de 40-urige werkweek bij de Lago ingevoerd werd, heeft de Lago zelf toegegeven - en het stond in alle kranten - dat de 40-urige werkweek wel heel wat mensen aan het werk zal houden. Dus, zoals men dat in het Engels zegt: Uw mening en mijn mening is " a debatable situation". Ik weet het niet, misschien hebt U gelijk, misschien heb ik gelijk, dat zal de toekomst wel uitmaken. Een ding weet ik zeker. Als de 40-urige werkweek niet bij de Lago was ingevoerd, dan zou men inplaats van in 1970 een groot probleem te hebben, misschien reeds eerder, in 1965 of 1966 dat probleem te confronteren hebben. Dat is dus "a debatable situation". In ieder geval, Mijnheer de Voorzitter, wil ik toch bij het Bestuurscollege op aandringen om een 40-urige werkweek in te voeren als werkgever, voor alle ambtenaren en werklieden in dienst van het Eilandgebied. In het kader van deze 40-urige werkweek stel ik het navolgende voor: (ik weet niet, of U dit voorstel nu wilt behandelen of vóór de artikelsgewijze behandeling van de begroting of na de begrotingsbehandeling. Gezien echter de kosten, die het voorstel met zich mede zal brengen, meen ik dat het beter is om het vóór de afsluiting van de begrotingsbehandeling te behandelen. Ik weet niet, of er andere leden zijn van mijn fraktie of uit de Raad, die mijn voorstel willen steunen, in ieder geval zal ik het voorstel naar voren brengen, in de volle overtuiging, dat ik mijn plicht gedaan heb, door de wensen van de ambtenaren en werklieden van het eiland naar voren te brengen, ik hoop dan ook, dat het Bestuurscollege hierin iets zal kunnen bewerkstelligen).
Ik stel voor om een 40-urige werkweek in te voeren, met dien verstande, dat zij wordt ingevoerd met behoud van loon voor arbeiders en maandsalaris voor ambtenaren en dat er gewerkt wordt van maandag tot en met vrijdag, met zaterdag en zondag vrij en dit systeem te beginnen op 1 maart 1965.
Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat het Bestuurscollege in die tussentijd de gelegenheid zal hebben om de gevolgen van de invoering te bestuderen en zich met dit voorstel zal verenigen.
Ik begrijp, dat het Bestuurscollege moeilijkheden zal hebben bij die diensten waar men met een rouleersysteem werkt, de zogenaamde "shiftwork" en dat zij ook de tijd zal moeten hebben om dit uit te werken om te zien hoe dit zoal gedaan zal kunnen worden. Misschien kan men een 39-56 uren-systeem inschakelen, want dit is al uitgewerkt en men zou dat zomaar kunnen overnemen.
Mijnheer de Voorzitter, ik zal hiermede volstaan. Gaarne had ik verlangd, dat U mijn voorstel in hoofdelijke stemming zou willen brengen. Ik dank U.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben dankbaar voor de antwoorden, die U mij hebt gegeven, omtrent de verschillende projekten die in de toekomst geëntameerd zullen worden en uitgevoerd zullen worden in het kader van het meerjaren-plan. Ik heb wel vernomen, dat de cementfabriek wel voorlopig van de baan zou zijn daar wij niet kunnen concureren tegen andere fabrikanten ergens in de wereld.

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de verlaging van de electriciteits-tarieven, zegt het Bestuurscollege, dat dit een kwestie is van de Regering en dat het woord nu aan de Regering is, en dat het Bestuurscollege slechts weer kan rappelleren en wij hopen, dat het Bestuurscollege hiermede door zal gaan en op spoed zou willen aandringen, want deze kwestie is al enkele jaren reeds gaande en het wordt tijd, dat er een oplossing komt, of een verlaging komt. Wat betreft de Olde Molen, Mijnheer de Voorzitter, hebt U gezegd, dat er twee mogelijkheden zijn. Het eilandgebied heeft deze molen gekocht voor f.76.000,-- en men kan het nu aan iemand anders verkopen tegen een redelijke prijs, of men kan de molen voorlopig behouden en in exploitatie geven aan een of ander persoon, die waarschijnlijk reeds beschikbaar is, dus een restaurantmanager, die dan dit restaurant, deze Olde Molen op eigen risico zal runnen. Mijnheer de Voorzitter, ik neem aan dat deze "op eigen risico" inhoudt, dat dit geschiedt tegen een zekere pachtsom.

Ten aanzien van vergunningen voor het vestigen van zaken door vreemdelingen om Antillianen niet brodeloos te maken, hebt U gezegd, dat dit Uw steun heeft en dit het streven is van het Bestuurscollege om dergelijke vergunningen niet te verstrekken. Ik ben blij dit te vernemen en hoop, dat ook de waarnemend Gezaghebber, wanneer U afwezig bent van het eiland zich ook aan deze regel zal houden.
Mijnheer de Voorzitter, van de Gedeputeerde Oduber heb ik vernomen, met betrekking tot de gelekoorts-muskiet, dat er wel muskieten aanwezig zijn, maar dat dit geen slechte gevolgen zou hebben. Mijnheer de Voorzitter, ik hoop van harte dat wij straks niet op de zwarte lijst komen. Het schijnt zo te zijn, dat voor een degelijke bestrijding ongeveer 150.000 gulden hiermee gemoeid zou zijn en de heer Gedeputeerde heeft gezegd, dat het moeilijk te doen is, Mijnheer de Voorzitter. Ik vraag mij dan af, wat wij zullen doen. Niets doen? Dus met gekruiste handen blijven zitten en maar afwachten wat de experts van de World Health Organization zouden adviseren?

Ik ben blij te vernemen, dat de spreiding van de technische scholen in de toekomst, de aandacht van het Bestuurscollege heeft. Ik begrijp wel, dat men eerst te Rooi Congo klaar moet komen en dat later in de toekomst, indien er de noodzaak blijkt voor uitbreiding dat men ook in die richting zou denken waarover ik het had.

Wat betreft de verlaging van het watertarief, heb ik gehoord dat de kansen nu heel wat beter zijn. Eigenlijk is er maar een handicap, namelijk dat electriciteit, dat opgewekt wordt niet helemaal verkocht wordt, dus dat de afnamen te laag zijn om dit voorlopig te verantwoorden. Met de waterproduktie zelf gaat het goed volgens de Gedeputeerde, maar alleen de verkoop van electriciteit is nog niet voldoende dus om de verlaging mogelijk te maken. Maar mocht dit in de toekomst wel zo zijn, dan verwachten wij dan ook de nodige voorstellen.

En, Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de last en hinder, die de bewoners van Parkieten Bosch ondervinden, heeft de Gedeputeerde gezegd, dat door het landslaboratorium onderzoekingen zijn gedaan en dat gebleken is, dat de gassen, die in deze rook aanwezig zijn geen nadelige gevolgen zouden hebben voor de gezondheid en dat er gevraagd werd om het landslaboratorium te waarschuwen wanneer men last had van deze stank of deze rook of van gassen Ik weet wel, dat men verschillende malen heeft opgebeld, maar men kon toen niet komen, op een zeker moment kon iemand komen maar toen was het weer opgetrokken, Mijnheer de Voorzitter. Soms gebeurt het 's nachts en ook 's morgens voor kantooruren. Natuurlijk, op de lange duur, heeft men dit maar bij gelaten en gezegd: ja, het heeft geen zin om te rapporteren. Maar de last en hinder blijven de hele tijd aanwezig. En het is zelfs zo, Mijnheer de Voorzitter, dat het voorgekomen is, dat er bij verschillende van de bewoners

de last zodanig was, dat zij het niet langer konden verdragen, dat men hoofdpijn kreeg van deze stank en deze gassen en dat er verschillende keren een soort gele stof vanuit de lucht kwam vallen op een zeker moment. Het lawaai en ook deze gassen hebben verschillende van de bewoners verschillende slaaploze nachten bezorgd. Soms heeft dit ook 'n bijtend effect op de ogen. Ik weet nou niet of dat wel goed is voor de gezondheid of voor de ogen. Mijnheer de Voorzitter, er zijn verschillende van de huurders die daar vroeger woonden, die nu zijn vertrokken. Men begint nu weg te gaan van deze plaats. De toestand is, zoals ik reeds gezegd heb, niet zoals het moet zijn. Het is geen gezonde omgeving om te wonen. U zou daar niet wonen. Ik ook niet. Ik weet niet hoe deze mensen het langer uithouden. U hebt wel gezegd, dat misschien in het meerjarenplan hiervoor een oplossing te vinden zou zijn. Ik hoop, dat dit mogelijk zou zijn. Ik weet niet in hoeverre dit reeds in het meerjarenplan is opgenomen, maar ik hoop, dat de mogelijkheid hiertoe bestaat om dit dan te doen. Ik hoop niet, dat U mij verwezen hebt naar het meerjarenplan om de zaak maar op de lange baan te schuiven, want met de gezondheid van zo'n groot district en van zo'n groot aantal mensen, moet men niet spelen, Mijnheer de Voorzitter. Wij moeten deze zaak ernstig bestuderen en ernstig bekijken.

Wat de schoolvoeding betreft, Mijnheer de Voorzitter, hoop ik, dat de betrokken Gedeputeerde spoedig met een afgerond voorstel bij de Raad zal komen. U weet wel, de rammelende magen kunnen niet te lang wachten, vooral niet van schoolkinderen, Mijnheer de Voorzitter.
Over Gedeputeerde Falconi ben ik een beetje teleurgesteld over het antwoord dat ik gekregen heb. Het is meer negatief dan positief. Men schijnt de verschillende voorstellen, die hier door de Raad worden gedaan, niet in een positieve zin te beoordelen en te bezien.
Mijnheer de Voorzitter, natuurlijk worden hier en daar kleine dammetjes aangelegd, maar dat was niet mijn bedoeling. Men moet behoorlijke dammen aanleggen, zodat het regenwater hier op het eiland behouden wordt. Men moet het water niet naar de zee laten stromen. Dat is in de eerste plaats. Wat betreft een proef met mais aanplanting op de verschillende langbouwgronden, kan men misschien door één proef te maken straks zeggen: ja, het is niet gelukt. Maar probeer dit tenminste op een of andere plaats die daarvoor geschikt is, dus een cunucu, die daarvoor geschikt is. Misschien is het wel te proberen en dat het wel lonend zal zijn. Maar direkt na één kleine proef verwerpen dat gaat niet, Mijnheer de Voorzitter. Ik kan het wel aannemen van het betrokken diensthoofd, dat geen benul heeft van landbouw, maar niet van de betrokken Gedeputeerde, die een Arubaan is en die wel enig verstand van de lokale landbouw zal hebben. Mijnheer de Voorzitter, ik heb vernomen dat de expert, die aangetrokken is om thans de hydroponics farm te leiden, iets over duizend gulden per maand verdient. Mijnheer de Voorzitter, bij mij rijst een vraag, namelijk, dat iemand met een praktijk van 15 jaren op dit gebied, dat hij zo'n klein salaris wil verdienen. Ik weet niet, maar dit doet bij mij verschillende vragen rijzen. Ik weet niet wat de andere mogelijkheden zijn, maar met dit salaris vraag ik mij af of het wel serieus was om zo'n soort werk te nemen, speciaal voor een Amerikaan, of is het een Puerto Rikein, ik weet niet. Ik ben blij te vernemen, dat het de bedoeling is (ik weet niet wanneer, straks of in de verre toekomst) om een eigen kracht op te leiden om de farm over te nemen. Ik begrijp wel dat dit niet in twee jaren tijd zal gaan, Mijnheer de Voorzitter, dat neemt wel tijd. Maar men moet beginnen. Dus als er een begin is dan komt men er wel, maar als er geen begin is, dan bereikt men niets. Ik hoop van harte, dat met deze nieuwe expert, die aangetrokken is, het verlies straks geen f.80.000 zal zijn, maar dat het misschien lager zal zijn.

Wat de markt voor Santa Cruz betreft, Mijnheer de Voorzitter heb ik reeds gezegd, dat ik niet verwacht dat de markt rendabel zou zijn, ook die van San Nicolas niet en die van Oranjestad ook niet. Ik weet niet of dat de bedoeling is, maar over het algemeen gesproken denk ik niet dat zulke markten zich lenen om een rendabel bedrijf te maken. Het is meer een service aan de bevolking. Of het rendabel is of niet, Mijnheer de Voorzitter, volgens mij is dat de kwestie niet. Het moet een service zijn aan de bevolking en die bovendien ook gebruikt wordt. Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij te vernemen, dat er een onderzoek zal worden ingesteld omtrent de mogelijkheid om te Shiribana zo'n natuurpark aan te leggen, ook voor de toezeggingen van Gedeputeerde de Cuba om de weg van de kerk van Santa Cruz in de oostelijke richting langs Cas Ariba en verder te verbeteren en die weg ook van trottoirs te voorzien in het belang van het veilig verkeer van de voetgangers, schoolkinderen en dergelijke.

Mijnheer de Voorzitter, de Gedeputeerde zegt, dat hij geen gegevens heeft omtrent de weigering van bouwvergunning voor Parkieten Bosch.
Mijnheer de Voorzitter, ik had het niet over de weigering, maar over de intrekking. Er waren verschillende stukken grond, die in huur waren uitgegeven of die aangevraagd waren en die nooit werden uitgegeven en die zelfs werden ingetrokken.

Wat betreft misbruik van de dienstwagens, Mijnheer de Voorzitter, heb ik geen namen genoemd. Dat was mijn bedoeling helemaal niet. Maar het is verschillende malen gebeurd, dat men zo'n D-wagen ziet voorbij rijden en over het algemeen denkt men dat als men een D-wagen rijdt en er een D voorstaat, dit moet betekenen, dat men het recht heeft om met welke snelheid dan ook hiermee te rijden. Dat is eenmaal onjuist, volgens mij. Ik heb dit als een algemene opmerking gemaakt, opdat de betrokken hoofden van dienst hierop attent kunnen zijn.

Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de inning van huren van volkswoningen, heb ik deze vraag gesteld, namelijk wat het Bestuurscollege denkt te doen met de verschillende huurders, die 5½ en zelfs 6 jaar achterstallig zijn. Misschien kunnen zij het nooit betalen. Moeten wij dus deze toestand blijven handhaven? Kan het Bestuurscollege niet met een voorstel komen voor kwijtschelding of zo, want wat voor zin heeft dit om deze schulden in de boeken te hebben, terwijl deze mensen die schuld toch niet kunnen betalen. Als er van onwil sprake is, dan is het iets anders, maar als zij het niet kunnen betalen, Mijnheer de Voorzitter, dan is het beter om hen de schuld kwijt te schelden, dan zijn wij er tenminste van af.

Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik verder een paar vragen gesteld, waarop ik geen antwoord heb gekregen. Over de afbouw van de weg naar de school van Cadushi Largo. Men heeft een behoorlijk stuk aangelegd, maar er is nog een stuk dat afgebouwd moet worden. Ik vraag mij af, wanneer dit zal plaats vinden. En over de salaris- en loonherziening van de kleinere amtenaren en arbeiders en werklieden in verband met de gestegen kosten van levensonderhoud, heb ik ook geen antwoord gekregen, Mijnheer de Voorzitter. Ook niet over de zorg voor tandheelkundige behandeling voor minder draagkrachtigen. Verder heb ik gevraagd omtrent de Algemene Rekenkamer wat de reden is van het niet tijdig indienen van de controle-rapporten omtrent de N.V. Aruven over de perioden na 1 oktober 1960. Dat is voorlopig alles, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.CROES: Señor Presidente, segun mi, señor de Cuba a comprende mi robes. Mi no a papia over di un caminda na Casibari, pero si mi a papia di un caminda na Santa Cruz, di Titichi's Grocery bay pa Cas Ariba, conecta cu e verbinding de Cas Ariba na Cadushi Largo.

Segun mi e caminda aki a bira peligroso pa e hendenan cu ta bini di pariba principalmente ora cu muchanan ta bin for di school, ora school ta caba y ora cu hendenan ta sali for di misa. E caminda aki no tin trottoir. Ora cu dos auto contra otro ey, e ta un peliger pa hendenan cu ta riba e caminda ey. Pesey mi a pidi pa Bestuurscollege tuma esaki na estudio y cu muy pronto mi ta spera cu nan lo haci algo ariba e caminda ey. Cu e puntonan, cu mi a trese adilanti mi ta satisfecho cu e contestanan di señor Oduber, y señor Mathew y tambe señor de Cuba.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, volgens mij heeft Gedeputeerde de Cuba mij verkeerd begrepen. Ik heb het niet gehad over een weg naar Casibari, maar over een weg in Santa Cruz, vanaf Titichi's Grocery naar Cas Ariba, die Cas Ariba met Cadushi Largo verbindt. Volgens mij is deze weg gevaarlijk geworden voor de mensen, die uit oostelijke richting komen, vooral wanneer de kinderen van school komen, wanneer de school uitgaat en ook voor de mensen die uit de kerk komen. Deze weg heeft geen trottoirs, wanneer twee auto's elkaar op die weg tegenkomen is het gevaarlijk voor mensen, die zich op dat weggedeelte bevinden. Daarom heb ik het Bestuurscollege verzocht om dit in studie te nemen en ik hoop dan ook, dat er spoedig hier iets aan gedaan kan worden.
Over de overige punten, die ik naar voren heb gebracht ben ik wel tevreden met de antwoorden die ik zowel van de heer Oduber, als van de heer Mathew en de heer de Cuba heb mogen ontvangen.

DE HEER I.S. DE CUBA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, als ik het goed heb, heeft de heer Leonardo Croes het gehad over een weg naar Cas Ariba.

DE VOORZITTER: Een weg naar Cas Ariba. Un caminda di Titichi's Grocery pa Cas Ariba, esey ta e caminda? (Een weg van Titichi's Grocery naar Cas Ariba, is dat de weg?)

DE HEER I.S. DE CUBA, GEDEPUTEERDE: Ik heb gemeend in mijn antwoord aan de heer Leonardo Croes te hebben toegezegd, om de weg naar Cas Ariba te verbeteren. Van Cas Ariba heb ik hier, dat het in 1965 onze aandacht zal hebben. Is dit dezelfde weg? Want de heer Werleman had het ook over de weg ten oosten van de Rooms Katholieke Kerk.

DE HEER L.CROES: Ja, Mijnheer de Voorzitter, dat is dezelfde weg.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Finck.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zonet tijdens deze vergadering het gemis weer gevoeld van een werkkamer hier dicht bij ons. Tijdens de vergadering, Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van hetgeen gezegd is, is door U, als ik mij niet vergis, naar aanleiding van het feit dat U meerdere malen de Landsregering verzocht heeft om te bewerkstelligen, dat er een wijziging , dus een verlaging komt in de prijs voor elektrische stroom, heb ik gemeend een motie te moeten opstellen, Mijnheer de Voorzitter. Helaas moesten wij helemaal naar kantoor gaan om het te kunnen doen. Deze motie houdt dus in, zoals ik reeds zei, dat wij hier straks zullen aannemen, hoop ik, een verzoek aan de Landsregering om ernstig deze zaak te bestuderen en te bespreken met de Elmar. Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer erkentelijk voor de woorden en de antwoorden van U, als Voorzitter van deze Raad, alsook van de Heren Gedeputeerden. Of ik overal overtuigd ben van mijn ziens-

wijze, Mijnheer de Voorzitter, dat zullen wij in de loop van mijn antwoorden weer zien. Ik zal natuurlijk verschillende punten zo door elkaar behandelen.

Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats heb ik met grote belangstelling geluisterd naar het betoog van de heer Coco Flemming. Met grote belangstelling, Mijnheer de Voorzitter, omdat er twee onderwerpen waren waarvan ik persoonlijk een groot belang in stel, namelijk het recht en de wetgeving, de voordelen en de verbeteringen van de situatie, de sociale en economische zijde van de arbeiders. Mijnheer de Voorzitter, inderdaad moet ik ook zeggen dat het de arbeidersbond is geweest van de oliemaatschappijen zowel op Curacao als op Aruba, die begonnen zijn met het gedaan te krijgen van de werkgevers, om te komen tot de invoering van een 40-urige werkweek. Mijnheer de Voorzitter, dat is een feit. Maar dit mag geenszins een verwijt inhouden aan de Overheid, dat wij te laat zijn geweest. Want overal ter wereld werden de rechten van de arbeiders het eerst bereikt door de bonden. De Overheid is nou eenmaal een instantie, die niet verder kan gaan dan de wetgeving het toelaat. Voorts moet de Overheid er rekening mee houden, dat het invoeren van een algemene wet voor een 40-urige werkweek ook inhoudt dat voor die oude vrouw, die daar op de hoek een meisje in dienst heeft en f.1,-- per dag verkoopt, ook de 40-urige werkweek ingevoerd moet worden. Maar, Mijnheer de Voorzitter, wat was het makkelijk voor deze bonden alle eer aan hun. Maar ik mag wel dit zeggen, dat het juist de Regering is, die 10 jaar geleden aan het bewind kwam, die die deur, die gesloten was voor de arbeiders om te onderhandelen met de werkgevers, open deed. Want wij weten allemaal, Mijnheer de Voorzitter, dat het vroeger zo is geweest, dat er een zeker artikel in de Staatsregeling was, waarbij men dus moeilijk als arbeider kon gaan praten met de werkgever.
Dit artikel werd dus geschrapt, waardoor het mogelijk werd voor de arbeiders om te gaan onderhandelen en te dreigen met stakingen, Mijnheer de Voorzitter, en zelfs om te gaan staken. Vroeger was het zo, dat men niet eens het woord staken kon gebruiken of men liep kans om door de politie opgepikt te worden. Mijnheer de Voorzitter, nogmaals het is een samenwerking. De bonden komen alle eer toe, dat zij dus als eerste uit de bus gekomen zijn met de 5-daagse werkweek over 40 uren, en persoonlijk heb ik de meeste bestuursleden van deze bond gefeliciteerd, maar aan de andere kant wil ik toch wel ook zeggen, dat mede dank zij de wetgeving, die door de Regering die nu aan het bewind is ingevoerd heeft enkele jaren geleden, het mogelijk was voor de arbeiders om dus te komen tot deze mooie regeling.
Mijnheer de Voorzitter, wat betreft het ander betoog van de heer Coco Flemming over de sport, daar hoef ik niet verder op in te gaan omdat zijn fractiegenoot, de heer Max Croes reeds duidelijk gemaakt heeft, dat het beter ware geweest als de heer Flemming met dit betoog was gekomen tijdens de behandeling van dat punt. Hij heeft het volste recht om bij de begroting hiermee te komen, maar hij vist enigszins achter het net, dat wil zeggen, in zoverre, dat het dus zijn kracht enigszins mist. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik wil slechts een ding nogmaals duidelijk stellen, want ik heb het al meerdere malen gedaan in deze Raad. Ik heb mij nooit en te nimmer bemoeid en ingelaten met het conflict tussen Aruba Voetbal Bond en de Aruba Sport Unie. Vandaar ook dat mij niet gezegd kan worden, waarom ik geen vragen stel in de Staten. Tussen haakjes, een fractiegenoot van ons, de heer Mathew heeft twee jaar geleden vragen gesteld ongeveer in de geest, die U vanmiddag voorgelezen heeft en het is bij ons niet gebruikelijk, dat wij allemaal in de Staten opstaan om hetzelfde te herhalen. Dus wij waren blij, dat de heer Mathew dat gedaan heeft en ik geloof niet, dat men ons kan verwijten, dat onze fractie er nooit iets aan gedaan heeft. Maar, mijnheer de Voorzitter, afgezien daarvan met het conflict zelf heb ik mij niet bemoeid. Ik heb mij slechts bemoeid met de vraag of de Aruba Sport Unie de

bevoegdheid heeft, dus het zich aanmatigen van de bevoegdheid om de gelden van de belastingbetalers te verdelen naar hun inzicht. Dat is alles waar het om draait. Maar, Mijnheer de Voorzitter, zoals ik reeds zei, waarschijnlijk dat punt hebben wij verlaten en ik geloof niet, dat wij hier dieper op hebben in te gaan.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben heel blij, dat U als antwoord een uitleg gegeven heeft over hetgeen de heer Anslijn hier beweerd heeft, dat er namelijk honderden zouden zijn, die verkeerden in een toestand waar zij het eiland hadden moeten verlaten en nog steeds hier zijn. Gelukkig hebt U dit kunnen bewijzen, dat het niet zo is en ik ben blij dus, dat U dit duidelijk gesteld hebt, opdat wij dus geen verkeerde inlichtingen hier krijgen van Raadsleden.

Mijnheer de Voorzitter, nu kom ik hierzo bij de heer Gedeputeerde van Onderwijs. Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, blijkt er een noodzaak te bestaan voor kastjes in de Ambulance-dienst-post op San Nicolas. Ik bedoel, dit wordt gezegd door een Raadslid hier, namelijk de heer Chance. De heer Chance heeft het waarschijnlijk gehoord van de mensen die daar werken. Dat er enkelen of meerderen of haast allen deze kastjes voor andere doeleindengebruiken mag zo zijn, maar de een mag niet de dupe worden van de andere. De ambulance-chauffeur, die dit bekend heeft gemaakt aan de heer Chance, die wil dit kastje gebruiken voor het bergen van zijn voeding en dergelijke dingen meer. Dus ik vind het niet juist dat de heer Gedeputeerde van Onderwijs zegt: ja, maar men gebruikt die kastjes voor andere zaken. Mijnheer de Voorzitter, ik zou dus willen voorstellen, dat het Bestuurscollege dit opneemt met het hoofd van de dienst en de noodzaak hiervan bestudeert en alsnog die kastjes aanbrengt met regels, alleen hiervoor en daarvoor.

En, Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik gesproken heb over die huizen te Barcadera, van schadelijke gassen enzo, dan ben ik de heer Gedeputeerde van Gezondheidsdienst zeer erkentelijk en dankbaar voor het feit, dat hij mij zegt, dat bij een percentage van 1 per miljoen lucht, dus 1 gram op ieder miljoen grammen lucht ammoniak aanwezig is en dat het niet schadelijk is en dat het zelfs voordelig is voor mensen die verhouden zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik kan hierover niet spreken, ik ben leek. Ik wist niet dat de heer Oduber, de heer Gedeputeerde van Gezondheidsdienst expert was of medicus was, ik weet het niet, het mag natuurlijk zo zijn, Mijnheer de Voorzitter, maar als het zo was, had ik gedacht, dat we dan meerdere ammoniakfabrieken konden bouwen op het eiland, dan werd niemand meer verkouden. Maar, Mijnheer de Voorzitter, waarom ik niet tevreden ben met het antwoord is het volgende: Er wordt hier iets geconstateerd door een lid van deze Raad. Ik heb dit dus gedaan naar aanleiding van hetgene dat ik gehoord heb van de mensen die daar wonen. Ik weet niet. Ik kan hierover niet oordelen. Ik doe een verzoek aan het Bestuurscollege om deskundigen te raadplegen, en daarmee bedoel ik dus mensen, die inderdaad deskundig zijn, analisten en chemici en zo meer, om dit dus te bestuderen. Nu zegt de heer Oduber, dat het landslaboratorium dus een luchtmonster heeft genomen ten tijde dat de wind verkeerd was en daarin gevonden had een per miljoen punt. Afgelopen. Maar, Mijnheer de Voorzitter, wat betreft die gassen, die daar uit de schoorsteen komen - mooie kleur oranje - heb ik gezien, dat zij bij windstilte of als de wind verkeerd is niet de lucht ingaan, maar zich verspreiden laag over de grond en dat is zeker geen ammoniak, want ammoniak is niet zo oranje. Maar, Mijnheer de Voorzitter, tot op Savaneta en soms in Oranjestad, als de wind verkeerd is, kan men merken dat we hier een Lagoolie maatschappij hebben. Kijk U maar een afstand van bijna 30 kilometer.

Hoeveel meters staan deze huizen verwijderd van Barcadera om zo maar te zeggen, het is 1 per miljoen ammoniak, het is gezond, het is goed voor de verkoudheid. Mijnheer de Voorzitter, ik ben niet tevreden met dit antwoord. Ik herhaal mijn verzoek nogmaals dat deskundigen dus dit onderzoeken en rapport uitbrengen aan het Bestuurscollege. Mijnheer de Voorzitter, deze huizen waren voor de fabriek daar. Ik geloof wel, dat het tijd wordt dat het Bestuurscollege deze zaak ernstig bestudeert en zich laat voorlichten door deskundigen en niet wachten op het 10-jaren plan, dit is een zaak van Aruba. Mijnheer de Voorzitter, wat betreft die persoon die krankzinnig is volgens de goegemeente, maar die volgens de heer Gedeputeerde van Gezondheidsdienst een psychopaat was, ook daar heb ik geen verstand van. Maar volgens ónze opvattingen als leken, was deze man geen psychopaat, hij was krankzinnig. En, Mijnheer de Voorzitter, waarom ik zeg, dat hij krankzinnig was, is omdat ik als leek onder krankzinnig versta, iemand die gek doet. Mijnheer de Voorzitter, terwijl de moeder, versta me goed, de moeder komt en vraagt om deze jongen op te nemen in die inrichting op Curacao voor een onderzoek, omdat deze jongen om acht uur s' avonds begon te schrijven met drie blocnotes en elke bladzijde verscheurde tot vier uur in de nacht, dat deze jongen al het linnen uit de linnenkast haalde en verscheurde en verbrandde en dat de psyhiater daarvan op de hoogte was, dat de commissaris van politie daarvan op de hoogte was, en dat de waarnemend Gezaghebber daarvan op de hoogte was en dat de Gedeputeerde van de Gezondheidsdienst daarvan op de hoogte was, Mijnheer de Voorzitter, dan wordt er nu gezegd dat hij een psychopaat was. Mijnheer de Voorzitter, vergeet niet, deze mensen zijn mensen, die zich niet kunnen verdedigen. Wat moeten zij doen? Zij berusten zich er in. Maar ook als dat niet genoeg zou zijn om te zeggen, dat deze man gek deed, dan was het toch voldoende om dat te zeggen toen die man zijn vader ging aanvallen en de vader in het graf inging en de jongen het hospitaal in. Maar ook toen heb ik mij schriftelijk in verbinding gesteld met de waarnemend Gezaghebber, want ik vertrok naar Suriname, Mijnheer de Voorzitter. Ook toen is er niets gedaan. Totdat die jongen het huis in brand gestoken heeft en er hier een vereniging geweest is om gelden op te halen om deze mensen van voeding en kleren te voorzien. Het Bestuurscollege is in dit geval wel zeer zeer vlug geweest om die vrouw binnen 24 uur een volkswoning te verschaffen. Waar men gewoonlijk drie jaar voor moet wachten. Die jongen is nu op Curacao, Mijnheer de Voorzitter, Nu zeg ik dit, ik begrijp het. De verdediging van het Bestuurscollege is dit: de wet zegt: eerst moet de huisarts verwijzen naar die en die moet verwijzen naar die. Maar, Mijnheer de Voorzitter, de wetgeving is in dienst van de mens en niet de mens van de wet. Als er een wet is, dat ons in de weg staat om dat te doen wat wij behoren te doen, als mens voor onze medeburgers, dan moet die wet gewijzigd worden en als het moet gebeuren in 24 uren tijd, dan moet het gewijzigd worden. U was niet hier, maar als ik zeg U, dan bedoel ik het Bestuurscollege, de mensen dus die zich hier mee bemoeid hebben en die wisten dat deze jongen gek was. Dus dat ik nou moet horen, dat hij een psychopaat was, Mijnheer de Voorzitter, dan is het een verdediging die heel slap is.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb begrepen van de heer Gedeputeerde van Onderwijs, dat er inderdaad verschil bestaat in salariering van onderwijzers hier. Ik wil even nog, het wordt wel erg laat, een voorbeeld geven voor hen, die mij niet goed begrepen hebben, of voor hen voor wie ik niet duidelijk genoeg geweest ben. Als er hier een Arubaan, Mijnheer de Voorzitter, de derde rang behaalde in 1950, hetzelfde jaar behaalde iemand in het buitenland, Suriname of Nederland in 1950, de derde rang, de Arubaan werkt hier zes jaren en die meneer in Holland werkt zes jaren, dan behalen zij gelijk de hoofdakte en worden hier geplaatstop school, dan verdient de meneer uit het buitenland meer dan de Arubaanse onderwijzer hier. Ik geloof, dat de heer Gedeputeerde van Onderwijs het met mij eens is, dat dit niet goed is.

Als ik het goed begrepen heb, misschien heb ik het goed verstaan, dan is dat een kwestie van financiën waarom het niet gelijk getrokken wordt. Ik weet niet of het zo is. Is dit zo?

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Ik kom straks terug op dat punt.

DE HEER E.R.FINCK: Maar, Mijnheer de Voorzitter, mocht dat zo zijn, dan moet ik hier zeggen, dat dat niet in de weg mag zitten om deze onderwijzers hetzelfde te betalen als de collega's die uit het buitenland komen als uitgezonden krachten. Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat wij er allemaal mee eens zijn, dat de onderwijzers, die hier enkele jaren gediend hebben zeker geen beter onderwijzer is, maar toch enkele voordelen heeft boven de man, die uit Suriname of Nederland komt namelijk, dat hij de mentaliteit van de kinderen kent en taal hier kan spreken. Dus ik geloof zelfs, als er verschil moest bestaan, dan moesten juist de mensen die hier zoveel jaren gewerkt hebben meer verdienen. Maar dat wil ik niet vragen. Ik wil maar verzoeken, dat de onderwijzers die minder betaald krijgen dan hun collega's, met dezelfde bevoedheden hetzelfde verdienen en om dit in te laten gaan vanaf 1 januari 1965 of liever vanaf 1 januari 1964.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Gedeputeerde Falconi die heeft gezegd, dat ik gevraagd heb voor een jongenstehuis. Nee, Mijnheer de Voorzitter, zo heb ik het niet gevraagd, want ik weet, dat wij het niet kunnen krijgen, het is geen lucifersdoosje om even te vragen, zo'n jongenstehuis. Ik heb gezegd, Mijnheer de Voorzitter, dat ik van betrouwbare zijde vernomen heb, dat er hulp geboden zal worden voor een jeugdtehuis voor jongens op Aruba. En omdat deze berichten zo betrouwbaar zijn, dat ik ze ook geloof, heb ik gezegd, dat ik bij de artikelsbehandeling bij de kapitaaldiensten zal komen met een voorstel voor de bouw van een tehuis voor jongens, P.M. Post. Blijkt het later dus, dat wij geen medewerking krijgen, dan kunnen wij het altijd laten vervallen, maar ik geloof wel, dat wij die medewerking zullen krijgen. Maar niet dat ik zo direkt om een jongenstehuis vraag, Mijnheer de Voorzitter.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb in het verleden gevraagd om een werkkamer voor de Raadsleden en ik handhaaf nog steeds dit verzoek, maar ik geloof wel dat ik een beetje verder wil gaan dan de heer Eman, althans ik geloof wel, dat de heer Eman er ook mee eens is, dat wij niet alleen buiten een werkkamer hebben om dus op andere gelegenheden dan bij de vergaderingen stukken te gaan opzoeken, maar wij moeten hier een kamer ter beschikking hebben tijdens de vergadering. Als ik hier zo met enkele fractieleden van mij iets wil bespreken, of met leden van de andere fractie wat af en toe gebeurt in deze vergaderingen al drie keer hebben wij een dergelijke bespreking gehad, dan moeten wij in de koffie kamer gaan waar dus de jongens werken en waar iedereen maar binnenloopt. Wij moeten een kamer hebben, Mijnheer de Voorzitter, waar wij vrij kunnen spreken en vrij even iets uittikken of iets opstellen. Maar dat kunnen wij nou niet. Dus daarom had ik voorgesteld in de commissie-vergadering om het oude postkantoor te bezetten, dan kan de hele Raad daar gaan vergaderen, wij hebben daar flinke zalen, dan kan misschien elke fractie nog een kamer krijgen en dan komen er twee meisjes daar werken of twee heren, die voor ons ter beschikking zijn de hele dag, Mijnheer de Voorzitter, en ook tijdens de vergaderingen. Wij zitten al bijna 14 jaar in deze Raad en wij zitten nog steeds te hokken in een zaal hier met een dure huur. Ik geloof, dat als wij dit geld opgespaard hadden, wij een mooi gebouw hadden kunnen bouwen.

Mijnheer de Voorzitter, ook deze fractie is zeer teleurgesteld over de houding van de Lago om U feitelijk later pas, nadat U reeds uit andere bronnen vernomen hebt, te komen mededelen hoe de situatie zal zijn over enkele jaren. Wij betreuren het, Mijnheer de Voorzitter, Deze fractie wil er liever niet dieper op ingaan, maar wel gaarne Uw voorstel aannemen om op korte termijn door U ingelicht te worden, hetzij door de Commissie van Overleg of de hele Raad, ik ben voorstander voor de hele Raad. want dan hebben wij eerder kans, dat het dus vertrouwelijk blijft. Maar ik ben lid van de Commissie van Overleg, en ik zou dus hetgene, dat U mij vertelt aan mijn fractiegenoten misschien gaan vertellen, en dan is het niet meer vertrouwelijk, want ik ga het buiten vertellen. Dus ik zou willen voorstellen dus dat U zo spoedig mogelijk een vergadering bijeenroept van de hele Raad. Ik weet niet wat de andere heren natuurlijk zeggen, het is geen voorstel van de fractie,het is een voorstel van mij persoonlijk, dat U dus deze bespreking houdt met de hele Raad.

Mijnheer de Voorzitter, wat die ontwikkelingsbank betreft, heb ik gaarne, dat wij het debat lieten tot wij een vergadering belegd hebben over dit punt, dan komt het in een ernstig debat, maar niet zo stukjes bij stukjes. Ik wil echter wel dit zeggen, dat vastgelegd is, dat de ontwikkelingsbank slechts de financieel, technische aspecten der projekten zal beoordelen, dus geenszins zal tornen aan de autonomie. Maar nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dat wij hierover dus niet verder discussieren, maar wachten tot het Bestuurscollege dit op de agenda brengt, dan hebben wij de kans voor een "full-dress" debat en dan kunnen wij er helemaal over uitwijden.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben bang voor de Aruba Sport Unie, want er werd eerst een voorstel gedaan om f.25.000 te nemen voor waterkoelers, en toen kwam er een tweede voorstel, nog eens f.25.000 voor schoolvoeding. Als het zo doorgaat, Mijnheer de Voorzitter, dan moeten wij straks nog geld van de Aruba Sport Unie vragen om al deze dingen te bekostigen. Mijnheer de Voorzitter, wat betreft de schoolvoeding moet ik U wel zeggen, dat ik er geen voorstander van ben om de schoolvoeding te geven zoals het in het verleden gebeurde, omdat - en U hebt het ook gezegd in de Memorie van Antwoord - ik weet dat vele kinderen vroeger met die vitamine-pilletjes naar huis kwamen zij namen ze niet in, de voeding ook niet, het werd gegeven aan de geiten of weggegooid. Dat zijn meestal die kinderen, die het dus niet nodig hebben en die thuis goed eten of met eten op school komen. Ik zou eerder willen voorstellen dat, hetzij via het hoofd van de scholen of middels sociale werksters gekeken werd naar de toestand van die kinderen thuis om dan wekelijks gelden te geven aan de ouders van die kinderen waar het nodig is, want men kan moeilijk schoolvoeding geven aan een klas van 30 leerlingen, waar tien leerlingen die voeding krijgen en de anderen niet. Dat is discriminatie. Maar de andere kinderen, die het niet nodig hebben, die vermorsen het eten. Dus ik geloof wel, dat het beter zou zijn, dat wat betreft de kinderen die zonder voeding naar school gaan vanwege de toestand thuis de families dus direkt van het Bestuurscollege financiele hulp krijgen en hun erbij te zeggen, dat het voor een boterham is voor het kind op school. Niet dat dit mijn voorstel is, Mijnheer de Voorzitter, want ik weet niet precies hoe het is. Misschien kan de heer Tromp er beter over spreken dan ik, hij zit de hele dag daar op school. Mijnheer de Voorzitter de heer Chance die heeft het gehad over de Engels sprekende televisie omroepers.
De gedachtengang van de heer Chance kan ik wel volgen en ik geloof U ook. Het gaat dus bij hem speciaal om de televisie, omdat dat een nieuws-medium is, waarbij men het gevoel heeft dat het een gouvernement's instantie is, waarbij men zich afvraagt, waarom men niet iemand van de Antillen - hij zegt van het koninkrijk, maar ik geloof niet, dat iemand helemaal uit

Groningen hier zal kunnen komen om hierzo voor de televisie te gaan - maar ik geloof wel, dat wij Antillianen hebben die de Engelse taal onberispelijk beheersen, die misschien daarvoor in aanmerking kan komen. Ik geloof niet, dat het bij de heer Chance gaat om deze man, dus dat hij, om te zeggen, niet mag werken op Aruba, maar meer dus omdat het een nationale zaak lijkt, om een Antilliaan de kans te geven om daar het Engelse nieuws te geven.

Een ding spijt mij wel, Mijnheer de Voorzitter, dat er hier gesproken is over een ambtenaar, en dat is de ambtenaar of de arbeidscontractant van de Voorlichtingsdienst. Ik weet het niet, ik ken die meneer wel. Ik hoorde toen de heer Chance aan het woord was, dat die meneer twee dagen niet op het werk geweest is, maar, Mijnheer de Voorzitter, bij mij op kantoor is het ook voorgekomen, dat er iemand twee dagen niet verscheen en later de derde dag hoorde ik, dat hij plotseling ziek was geworden of plotseling naar Curacao is vertrokken, dus zolang hij niet verschijnt of men niets weet, kan men moeilijk reeds maatregelen treffen. Het is mogelijk, dat hij naar het hospitaal is, het is ook mogelijk, dat hij naar Colombia is gegaan, niemand weet het, maar ik geloof wel, dat het geen goed voorbeeld was voor een voorbeeld van de heer Chance om dit naar voren te brengen als een verzoek aan de heer Mathew. Ik betreur het, dat er hier over een ambtenaar gesproken wordt, over welke persoon dan ook

Mijnheer de Voorzitter, wat de motie betreft van de heer Eman, daar hebben de Voorzitter als de heer Eman over gesproken, maar ik hou mij aan de eerste afspraak, namelijk dat wij na deze begroting over deze motie gaan spreken en dan zal ik ook de mening van deze fractie naar voren brengen en dan zullen wij zien of die motie doorgaat of niet. Dus ik spreek niet over die motie. Ik wil wel even spreken over het voorstel van de heer Chance. Ik wou U verzoeken, Mijnheer de Voorzitter, om wel even voor mij te knikken als ik U wat vraag. Gaat U het voorstel van de heer Chance na de begroting behandelen, dan spreek ik er nu niet over, maar gaat U het nu behandelen, dan wil ik er wel over spreken.

DE VOORZITTER: Ik zal in de tweede ronde reageren op de motie van de heer Chance, althans het voorstel het is geen motie, het voorstel van de heer Chance en eventuele beraadslagingen daarover zal ik na de begroting aan de orde stellen. Ik zal wel in de tweede ronde iets zeggen naar aanleiding van het voorstel van de heer Chance, maar U kunt Uw commentaar gerust aanhouden, omdat ik het voorstel als zodanig de beraadslaging daarover aan de orde zal brengen na de begroting.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik hou dus mijn mond dicht naar aanleiding van het voorstel van de heer Chance. Ik wil wel nog twee informaties van U hebben, dus van het Bestuurscollege. Deze vragen werden gesteld door het lid Erasmus het vorig jaar. De heer Erasmus heeft niet gesproken in deze vergadering, dus heb ik deze vragen tot de mijne gemaakt, namelijk dit: Bij de begrotingsbehandeling van 1964 had de heer Erasmus gevraagd de mogelijkheid te bestuderen om te komen tot een spaarfonds voor ambtenaren van het eilandgebied Aruba. Verder was er een toezegging gedaan door de heer Gedeputeerde van Landbouw, Veeteelt en Visserij, om een kleine vispier te bouwen te Malmok, bij de zogenaamde Rancho. De heer Gedeputeerde van Landbouw, Veeteelt en Visserij had dat toegezegd het vorig jaar, maar wij hebben er niets meer van gehoord. Neemt U mij niet kwalijk, dat ik in de tweede ronde met zo'n vraag komt, maar ik hoop, dat ik minstens een knik van U krijgt als U straks gaat antwoorden. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter, ik

heb de moties hier. Ik heb maar vijf stuks. Eén voor elke fractie en één voor U. Zij zijn getekend door drie leden van deze fractie. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Anslijn.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter een aanwijzing van de door mij gemaakte opmerking betrekking hebbende op de vreemdelingen-contrôle hebt U gezegd, dat als ambtenaar, ik dat eerder had moeten doorgeven. Ik neem aan, dat U bedoelt aan de vreemdelingendienst.Als ik mij niet vergis, heb ik de woorden "werkzaam waren" gebruikt. Dus het is iets hier van het verleden en niet"werkzaam zijn". Om Uw eigen woorden te gebruiken, hebt U gezegd, U vindt het vreemd, dat ik het niet eerder gedaan heb. Mijnheer de Voorzitter, ik heb het eerder gedaan, het is al gedaan en de vreemdelingendienst is op de hoogte gesteld van deze feiten en als ik mij niet vergis zijn de nodige stappen al genomen. U hebt gezegd, Mijnheer de Voorzitter, dat de andere gevallen U niet bekend zijn. Natuurlijk, Mijnheer de Voorzitter, zijn deze gevallen U niet bekend, want wij zijn niet belast met contrôle op het vreemdelingenkantoor. Mijnheer de Voorzitter, het is onmogelijk om op de hoogte te zijn van alle vreemdelingen, die werken zonder toestemming, dat is onmogelijk. En, Mijnheer de Voorzitter, het is zelfs onmogelijk voor de vreemdelingendienst om op de hoogte te zijn van alle vreemdelingen, die zonder toestemming werken. Maar het is een feit, Mijnheer de Voorzitter, dat er een groot aantal is van deze mensen, die werken zonder toestemming. Ik wil geen kritiek uitoefenen op het beleid van de vreemdelingendienst, want volgens mijn bescheiden mening is de vreemdelingendienst onderbezet. Ik ben ook van mening, Mijnheer de Voorzitter, dat de vreemdelingendienst een ambtenaar nodig heeft, die belast zal worden met de contrôle op de vreemdelingen op Aruba. Met andere woorden, wanneer een vreemdeling een aanvraag indient om een werkvergunning te krijgen en deze aanvraag wordt afgewezen dan moet dit streng gecontroleerd worden, dat de man niet op Aruba blijft werken, en dat hij dus binnen een bepaalde tijd het eiland moet verlaten. Mijnheer de Voorzitter, het is te betreuren dat een vreemdeling,in dit geval, één vreemdeling (en er zijn verschillende van deze mensen) gedurende vier jaren lang werkzaam was bij een onderneming zonder toestemming, en dat deze man, niet tegenstaande het feit, dat hij vier jaren lang tegen de richtlijnen heeft gehandeld, een verzoek indiende om alsnog toegelaten te worden en om toestemming te krijgen om te mogen werken. Mijnheer de Voorzitter, er moet iets gedaan worden in verband met deze gevallen. Ik ben de mening toegedaan dat het nodig is indergelijke gevallen de man te zeggen: Meneer, U hebt jaren lang gewerkt zonder vergunning, U krijgt geen vergunning meer, en binnen een bepaalde tijd moet U het eiland verlaten. Dit is in het belang van de Arubanen of de Antillianen, Mijnheer de Voorzitter, die werkloos zijn. Mijnheer de Voorzitter, U betwijfelt, dat er honderden vreemdelingen werkzaam zijn zonder de nodige vergunning. Maar ik betwijfel het niet. Misschien is het zelfs twee honderd, misschien meer, ik weet het niet precies, maar ik betwijfel het niet, Mijnheer de Voorzitter. De heer Finck heeft gezegd, dat hij blij is, dat U duidelijk hebt bewezen, dat het niet zo is. Maar, Mijnheer de Voorzitter, U hebt niets duidelijk bewezen. U hebt een opmerking gemaakt in verband met mijn opmerking. Maar tot nu toe is er niets bewezen. En mocht het blijken, na een grondig onderzoek, dat het niet zo is, dat er geen honderden vreemdelingen werkzaam zijn zonder werkvergunning, dan ben ik bereid het woord "honderden" terug te trekken. Maar, Mijnheer de Voorzitter, nogmaals wil ik een beroep op U doen om deze zaak te laten onderzoeken, de hele toestand van toelating van vreemdelingen dus, en strenge maatregelen in te voeren ten aanzien van de contrôle. Ik vraag dit in het belang van Aruba, want de tijd is aangekomen om iets te doen in verband hiermede. Ik heb verschillende opmerkingen gehoord en een van deze opmerkingen, niet hier in de Raad, maar bij de ambtenaren, namelijk

dat een man toestemming vraagt om hier te blijven werken en de man is 15 jaar op Aruba woonachtig. Dus hoe kunnen wij deze toestemming weigeren. De man is hier een lange tijd geweest. Dat is een van de argumenten, die naar voren is gebracht. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af: wie heeft meer recht om hier hun brood te verdienen, een Arubaan, die hier geboren is en zijn hele leven hier op Aruba heeft doorgebracht, of een vreemdeling, die hier 10 of 15 jaar gevestigd is. Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat de Arubaan het recht heeft om zijn brood te verdeienen. Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp, dat veel van deze mensen zijn toegelaten op Aruba in bepaalde beroepen en dat het moeilijk is die mensen nu te zeggen, dat zij het eiland moeten verlaten. Maar bij een dienstverandering, wanneer een werknemer de werkgever verlaat en in dienst van een andere gaat, moet hij weer een verzoek indienen om een vergunning te krijgen om met die andere werkgever te mogen werken. En dan is er kans om dit verzoek af te wijzen. In het verleden zijn er honderden timmerlieden, schilders en metselaars op Aruba toegelaten en momenteel is een groot aantal Arubanen ingeschreven in deze beroepen, als werklozen. Dus, Mijnheer de Voorzitter, wij moeten onze eigen mensen beschermen en ik wil het nogmaals naar voren brengen, dat de tijd nu is aangebroken om maatregelen te nemen om deze zaak te saneren. Mijnheer de Voorzitter, ik hoop, dat binnenkort er iets gedaan kan worden in verband met deze toelating en contrôle op de al toegelaten vreemdelingen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb een paar vragen gesteld aan de Gedeputeerde van Landbouw en als ik mij niet vergis zijn die vragen niet beantwoord. Van de Gedeputeerde Falconi heb ik gehoord, dat hij besprekingen heeft gevoerd met bepaalde instanties en zakenlieden op Puerto Rico. Maar ik heb gevraagd wat de resultaten zijn van deze besprekingen. Dat heb ik niet gehoord. En, Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af, wat de nut van deze reis was. Maar om met Ceaser te zeggen: I came, I saw, I conquered. Gedeputeerde Falconi: went, he saw, but he did not conquer. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Wijngaarde.

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, betreffende mijn vraag ten aanzien van twee werklieden bij Openbare Werken heb ik een antwoord van de Gedeputeerde van dat departement gekregen, maar het is mogelijk, dat de Gedeputeerde mij niet goed heeft verstaan, of dat ik niet duidelijk genoeg ben geweest. Ik heb namelijk gesteld, dat het mij bekend is, dat bij de Dienst Openbare Werken ten eerste een arbeider werkt, die haast 35 dienstjaren zal bereiken, en dat die man die reeds 20 jaar geleden in de hoedanigheid van voorman bij die dienst fungeert en dat hij het maximum uurloon in die 20 jaar heeft bereikt. Nou geloof ik, dat de Gedeputeerde het met mij eens moet zijn, dat elk mens die ergens in dienst is, door zijn dienstijver en plichtsbetrachting, en die al deze goede deugden steeds heeft beijverd, ook voor een hoger loon in aanmerking dient te komen. Echter is het maximum loon bij de Openbare Werken voor deze categorie gesteld op f.3,-- en is nooit meer herzien. Nu is de levensomstandigheden van die man van dien aard, dat het maximumloon niet toereikend is. Ik meen dan ook, dat deze man, gelet op zijn dienstjaren, zijn plichtsbetrachting en zijn ijver, redelijkerwijs geholpen moet worden en dat zijn geval, indien op wijze niet mogelijk, apart bekeken dient te worden.
Daarom is het wel vreemd, dat de Gedeputeerde met het gewoon antwoord naar voren komt en zegt, ja, het is wel waar, dat de arbeiders een maximum loon krijgen, naar gelang de loonschaal, waarin hij zich bevindt.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, in elke gemeenschap, bij ambtenaren, bij particulieren, naar gelang de tijden, tijdsomstandigheden zich ontwikkelen en de levensstandaard zich wijzigt, worden er rechttrekkingen gedaan in de loonregeling en salariering. Ik vraag daarom, niet speciaal voor deze man, maar in het algemeen voor iedereen, die hetzelfde lot delen, dat men een herziening bestudeert in de toestand van het maximum uurloon.
Bij het volgende geval ging het voor de man die enige tijd geleden zijn 25 jarige jubileum in dienst van Dienst Openbare Werken heeft gevierd, en waarbij echter de gebruikelijke formaliteiten over het hoofd werden gezien. De Gedeputeerde heeft gezegd: dat kan wel, elk mens vergist zich wel eens. Het is wel toevallig, dat juist dit geval als het ware opmerkelijk door het diensthoofd over het hoofd werd gezien en dat men pas daarna, op zijn navrage, terug is gekomen op zijn jubileum. Nu vraag ik U om dit te onderzoeken, om te weten, waarom dit zo is verlopen en uit dit onderzoek moet dus ook blijken of bij deze dienst ten aanzien van bepaalde personen een objektief dan wel een subjektief oordeel wordt gevormd.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Figaroa.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, alhoewel ik een uiteenzetting van U op mijn vragen heb mogen vernemen, heb ik toch enkele antwoorden gemist, onder anderen, ik heb gevraagd hoe het staat met de evetuele aanpassing van de duurtetoeslag aan de gestegen kosten van levensonderhoud ten behoeve van de ambtenaren en ook heb ik de vraag gesteld in verband met de mogelijke herziening van de verlofregeling. Daar heb ik geen antwoord op moeten ontvangen.

DE VOORZITTER: Meneer Figaroa, mag ik even interumperen? Een verlofregeling voor wie, voor alle ambtenaren?

DE HEER F.D.FIGAROA: Voor alle ambtenaren. Ik ben blij van de Gedeputeerde van Onderwijs te mogen vernemen, dat er geen problemen bestaan bij het aanwerven van personeel voor het lager onderwijs, dus dan heb ik gedroomd, dat bij het lagere technisch onderwijs meerdere onderwijzers overuren moeten maken in verband met het feit, dat er niet genoeg personeel te krijgen is. Voorts leid ik uit dit antwoord af, dat er bij het middelbaar onderwijs wel problemen moeten bestaan. Wat betreft leiding bij de waterleiding, zou ik graag willen vernemen hoe groot de kerngroep is, en of de direkte leiding van dit bedrijf in handen is van ingenieurs en of deze mensen in vaste dienst zijn onder gewone voorwaarden of dat voor deze mensen bijzondere gunstige bepalingen of voorwaarden zijn gecreërd. Ik heb ook gevraagd of wij kunnen rekenen op een zekere continuiteit voor de eerste drie jaren voor wat betreft de bezetting van de leiding door deze kerngroep of de personen waaruit deze kerngroep bestaat, gebonden zijn aan het Gouvernement voor een of meerdere jaren. Daarop heb ik geen antwoord mogen ontvangen. Ik ben blij van de Gedeputeerde van Openbare Werken te hebben gehoord, dat er geen verschil bestaat in de salariering van de H.T.S.-ers en ook over het antwoord dat er geen Hollandse of Arubaanse H.T.S.-ers zijn, maar ik wil de heer Gedeputeerde wel even op attent maken, dat er wel een verschil bestaat tussen uitgezonden H.T.S.-ers plaatselijk aangenomen H.T.S.-ers en vermeende H.T.S-ers, die zo nu en dan bij de Openbare Werken te voorschijn komen.

Ik ben blij van de Gedeputeerde Falconi te hebben vernomen, dat het verschil van f.50.000,-- bij de werkverschaffing terecht is gekomen. In verband daarmede zou ik het Bestuurscollege willen vragen opheldering te willen verlenen over het onlangs gepubliceerde bericht, dat er bij het kantoor van de eilandsontvanger een bedrag van ongeveer f.8.000 is zoekgeraakt. Wij hebben vernomen, dat er een onderzoek is ingesteld, maar aangezien er in de

begroting geen post is opgenomen waaruit dit bedrag zou worden gecompenseerd, neem ik aan, dat dit bedrag gevonden is. Is het bedrag niet gevonden, dan zal ik graag van het Bestuurscollege willen vernemen of er nu sprake is geweest van verlegging van het bedrag, verduistering of diefstal. Misschien is het niet waar, maar er schijnt bij het kantoor van de eilandsontvanger een bedrag van ongeveer f.8.000,-- te zijn zoek geraakt. Nu weet ik niet of dat bedrag intussen is teruggevonden. Misschien wel, misschien niet. Zo niet, dan zou ik graag willen vernemen of het bedrag misschien verlegd is, verduisterd of dat er van diefstal sprake is. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Flemming.

DE HEER D.FLEMMING: Señor Presidente, mi ta altamente agradecido na Bestuurscollege pa e iniciativa cu nan a tuma pa por a trece e posibilidad unda cu nos por mejora enseñanza di e varios personanan cu ta tuma les anochi den nan ofishi. Esey siguramente mi ta aplaudi sinceramente, pasobra esey ta un paso cu siguramente por yuda nos hendenan den e situacion technico, cual e mercado local ta pidi y tambe pa exterior. Tocante e cuarenta ora, Señor Presidente, siguramente esaki ta un caso cu mester wordo estudiá debidamente y mi ta eens cu nos no mester descriminá entre e ambtenaarnan di Land y ambtenaarnan den dienst di Eiland. Mi ta spera cu ora e cuarenta ora bin na vigor, Bestuurscollege lo percura pa e cuarenta ora wordo poni na cinco dia pa siman, es ta contando Dialuna te Diabierna, tambe pa tur ambtenaarnan di Land y di Eiland, sin ningun clase di discriminacion.
Tocante/mi collega Finck a trece padilanti, siguramente mi ta aprecia masha tanto cu Gobierno Central a duna e previlegio unda e bondnan tur por resona nan voz claramente y cu nan tin e posibilidad di negocia un convenio colectivo cu e empresa pa mejora e situacion di e obreronan. Tambe mi ta contento cu señor Finck a reconoce e mérito di e bond, pasobra e bond ta esun cu a trece e cuarenta ora na vigor. Y mi ta spera cu den futuro nos lo recibi mas felicitacion ariba e hecho di cu e obreronan ta progresa den Antilla. /Toque

Tocante e casitanan na beach, Señor Presidente, ta lamentable cu e diputado concerni a bisa mi, cu e casitanan ey mester desaparece for di beach pa motibo cu nan no ta bunita of nan no ta bunita geverfd of algo asina. Pero mi kier puntra e diputado concerni, cua ta mas bunita, un grupo di piscador desnudo ariba beach cu no tin lugar pa cambia nan paña of e casita nan ey?. Si Bestuurscollege kier traha lugarnan adecuado pa e piscadornan, mi ta eens. Basta Bestuurscollege ta promete di traha casnan adecuado pa e piscadornan, anto mi ta eens.

Señor Presidente, den e promer rond awe mainta, ma lubida di trece un punto dilanti, cua ta un punta di sumo importancia. Esaki ta en conección cu trafico. Esaki ta algo cu siguramente lo mejora e situacion di varios accidentenan cu ta tuma luga, especialmente den vecindario di schoolnan. Mi kier a trece dilanti e posibilidad cu e Bestuurscollege por a studia den un forma of un manera cu e school por termina un cuarto di ora mas tempran, especialmente merdia. Pasobra merdia semper e trafico ta mas pisa cu ningun ora. Atardi no ta necesario pasobra e school ta termina tres or di atardi. Pero merdia e trafico ta hopi pisa, y terminando un cuarto di ora mas tempran esey por mejora e situacion cu e muchanan lo no por haña nan den un accidente di trafico.

DE VOORZITTER: Señor Flemming, mi por interumpi un rato? Bo kier meen cu e schoolnan sera un cuart ora promer?

DE HEER D.FLEMMING: Promer cu e ora. Por ehempel si e school mester stop 12 or, pa e stop 11:45. Esey ta mehora e situacion, especialmente pa parti di merdia. Atardi no ta necesario, pasobra toch e school ta termina tres or di atardi. Pero merdia tur hende ta bay nan cas pa come, esey ta trece hopi problema. Tocante e hospital, Señor Presidente, ainda mi no ta satisfecho di e contesta, pero ya! Tambe mi a trece padilanti tocante algun requestnan cu a wordo manda door di bondnan y te ainda mi no a haya contesta ariba esey. Mi no a haya ningun contesta tampoco tocante mi pregunta tocante servicio medico liber pa familia di empleadonan di Gobierno Insular y tampoco tocante di botica di Gobierno. Esey ta un proposicion cu varios vez a wordo haci den Raad aki.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, ik ben het Bestuurscollege zeer dankbaar voor het initiatief, dat zij genomen heeft, waardoor het mogelijk werd voor verschillende personen om hun technische ontwikkeling verder uit te breiden door het volgen van avondcursussen. Dat juich ik dan ook ten zeerste toe, want dat is een stap, waardoor wij onze mensen in hun technische opleiding kunnen helpen, gelet op de grote vraag op de lokale markt naar technisch geschoolde krachten en ook in het buitenland.
Wat betreft de 40-urige werkweek, moet ik hier zeggen, dat dit zeer zeker een geval is, dat grondige studie vereist en ik ben het eens, dat wij niet moeten discrimineren tussen de ambtenaren van het Land en van het Eiland.
Ik hoop, dat wanneer de 40-urige werkweek wordt ingesteld het Bestuurscollege er ook voor zal zorgen, dat de 40 uren worden verdeeld over vijf dagen per week, gerekend vanaf maandag tot en met vrijdag, ook voor de ambtenaren van het Land en van het Eiland, zonder te discrimineren. Over hetgeen mijn collega Finck naar voren heeft gebracht, moet ik zeggen, dat ik tenzeerste waardeer, dat de Centrale Regering de mogelijkheid heeft ingesteld, waarbij de bonden hun stem duidelijk kunnen laten horen en dat zij ook kunnen onderhandelen over gezamenlijke overeenkomst met de bedrijven, teneinde de positie van de arbeiders te beteren. Ik ben blij, dat de heer Finck de verdiensten van de Bond heeft erkend, want het is de Bond, die de 40-urige werkweek in het leven heeft gebracht. Ik hoop dan ook, dat wij in de toekomst meer gelukwensen zullen ontvangen voor het feit, dat de arbeiders vooruit gaan op Aruba en in de Antillen.
Betreffende de huisjes (hutjes) op het strand was het jammer van de Gedeputeerde te moeten horen, dat die hutjes daar moeten verdwijnen, omdat zij niet mooi zouden zijn, of niet mooi geverfd of zo iets. Maar nu wil ik de Gedeputeerde vragen, wat nu mooier is, een groep vissers naakt op de beach, omdat zij geen plaats hebben om zich te verkleden of die hutjes? Indien het Bestuurscollege behoorlijke gelegenheden wil bouwen voor die vissers, dan ben ik eens met het voorstel. Dus alleen maar wanneer het Bestuurscollege belooft behoorlijke hutjes te bouwen voor die mensen, dan ben ik het eens.

Mijnheer de Voorzitter, in de eerste ronde vanochtend vergat ik een punt naar voren te brengen, dat een punt is van groot belang. Dit in verband met het verkeer. Dit is iets, dat het verkeer ongetwijfeld ten goede zal komen en de situatie van de verschillende ongelukken, die plaats vinden, vooral in de buurt van de scholen, zeer zeker zal verbeteren. Ik wilde naar voren brengen, dat het Bestuurscollege de een of andere manier bestudeerde om de scholen een kwartiertje eerder uit te laten gaan, vooral 's middags. Want 's middags is het verkeer drukker dan op andere tijden. In de namiddag is het niet zo erg, want dan gaan de scholen toch pas om drie uur uit en dan is er niet veel verkeer, maar om 12 uur 's middags is het verkeer wel heel druk, daarom stel ik voor om een kwartiertje eerder de scholen te laten uitgaan, waardoor de toestand dan wat verlicht wordt en de kinderen niet in situaties komen te verkeren, waarbij zij een ongeluk kunnen krijgen vanwege het drukke verkeer.

DE VOORZITTER: Mijnheer Flemming, mag ik even onderbreken? Bedoelt U dat de scholen een kwartier eerder moeten uitgaan?

DE HEER D.FLEMMING: Jawel, een kwartier voor de tijd. Als bijvoorbeeld een school thans om 12 uur uitgaat, om dat te stellen op 11:45. Dat zal de situatie heel wat verbeteren, vooral 's middags. In de namiddag is het niet nodig, want de scholen gaan toch om drie uur uit. Maar om 12 uur gaat iedereen naar huis om te eten en dat brengt heel wat problemen met zich mee voor het verkeer.
Wat betreft het hospitaal, Mijnheer de Voorzitter, heb ik nog geen antwoord gekregen, maar ja. Ik heb ook een en ander naar voren gebracht over enkele rekwesten, die de Bonden hebben ingediend, daar heb ik ook geen antwoord op gehad. Ik heb ook geen antwoord gekregen op mijn vraag omtrent vrije medische behandeling voor gezinsleden van personen in dienst van het eilandgebied ook niet omtrent de Gouvernements-apotheek. Dat is een voorstel, dat verschillende keren hier in de Raad naar voren is gebracht.

Sport. Mijnheer de Voorzitter, wat sport betreft, wil ik weer enkele woorden zeggen. Ik wil speciaal aan mijn collega M.Croes de verzekering geven, dat ik zeer veel eerbied heb voor de commissie, en ik hoop, dat in korte termijn wij veel goede vruchten kunnen plukken van haar goede werk. Mijnheer Finck, U kunt nooit verwachten, dat wanneer U een net gooit U alle vissen direkt kunt vangen, omdat de slimme vissen altijd wegzwemmen. Mijnheer de Voorzitter, ik heb deze zaak heftig aangepakt vanmorgen, omdat er twee punten naar voren waren gebracht. Het eerste was het beleid van Aruba Sport Unie en het tweede over het sportconflict tussen Curacao en Aruba te kunnen saneren. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer D.Tromp.

DE HEER D.TROMP: Mijnheer de Voorzitter, ook ik ben de Gedeputeerde dankbaar voor het beantwoorden van enkele mijner vragen. Alleen zie ik hier staan over de taakomschrijving van de persoon die belast is met het onderhoud van de schouwburg, met de verlichting en het geluidsinstallatie van de schouwburg. Ik kreeg van de betrokken Gedeputeerde te horen dat de taakomschrijving van deze persoon een interne aangelegenheid is van de Stichting Schouwburg. Dat wist ik ook, Mijnheer de Voorzitter, alleen zou ik graag willen hebben, dat het Bestuurscollege bij deze stichting zou willen aandringen om tot taakomschrijving van deze persoon over te gaan, vooral dus in verband met het belang van onze cultuur. Straks moeten wij opnieuw stemmen voor f.24.000,--, die aan deze stichting gegeven zullen worden en volgens mij zullen wij er ook bepaalde voorwaarden om kunnen verbinden. Bijvoorbeeld om betere schouwburg-service te eisen. En dit houdt ook in dus een taakomschrijving van deze persoon.
Ik ben ook de Gedeputeerde van Dienst Openbare Werken dankbaar voor zijn antwoorden van enkele mijner vragen en ook voor de toezeggingen, die gedaan zijn over het verbeteren van enkele wegen op Noord. Alleen zou ik nog hierbij willen toevoegen de weg naar de Alto Vista Kapel, die veel gebruikt wordt.

Over schoolvoeding. Ik blijf erbij, Mijnheer de Voorzitter, dat ik schoolvoeding dringender en noodzakelijker vindt dan de waterkoelers. Ik zou willen voorstellen, laten wij dus die waterkoelers eventjes buiten beschouwing en meer aandacht besteden aan de schoolvoeding. In de Memorie van Antwoord lees ik het volgende, Mijnheer de Voorzitter. De schoolvoeding werd gestaakt in 1955, omdat het aantal ondervoede kinderen zeer gering was en de verstrekte voeding: melk en brood met boter niet in de

smaak viel en dan gegeven werd aan schapen en geiten, en omdat sommige ouders uit gemakzucht geen maaltijd voor de middag aan hun kinderen meegaven om dus op die manier schoolvoeding af te dwingen. Maar iets verder staat er, Mijnheer de Voorzitter, uit de maandrapporten van de schoolarts blijkt, dat de laatste maanden dan in enkele buitendistricten soms kinderen naar school gestuurd worden zonder ontbijt, zonder maaltijd voor de middag of zelfs, dat kinderen thuis gehouden worden, omdat zij geen schoenen en niet voldoende te eten hebben. En hoever de schoolvoeding hier een oplossing zou zijn, wordt thans onderzocht. Ik zou nogmaals op het Bestuurscollege willen aandringen om vooral veel aandacht te wijden aan de schoolvoeding.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Britten.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de antwoorden van de verschillende gedeputeerden. Ik was eerst begonnen te spreken over de vreemdelingen, maar aangezien dat het geachte lid Anslijn hierover een uitvoerig betoog heeft gehouden, zal ik mij hierin niet meer willen verdiepen. Over mijn vraag, dat Arubanen worden ingeschakeld als aspirant-politie ben ik ook dankbaar voor Uw antwoord en dat wij binnen afzienbare tijd ook Arubanen in onze politie-korps zullen hebben.
Over de verlichting van Madiki, heeft de Gedeputeerde de Cuba de toezegging gedaan, dat dit onderwerp ook de aandacht van het Bestuurscollege zal hebben. Maar alleen wil ik het Bestuurscollege vragen, dat het niet net zo lang zal duren, als die lichtpaal, die ik sinds het vorige jaar heb gevraagd hier voor de Weststraat. En nadat er veel betogingen werden gehouden moet ik verheugend uitspreken, dat dit lichtpunt eindelijk eens zal worden geplaatst. Tenminste ik heb al een lichtpaal daar zien liggen. Dus ik hoop, dat dit toch nog zijn beslag zal krijgen.

Over discriminatie van de technische school, ben ik het niet geheel eens met de Gedeputeerde Oduber. Verschillende ouders hebben mij benaderd speciaal over deze discriminatie op school en ik kan mij goed indenken, alhoewel ik er moet bijvoegen, dat het in de onderwijswereld een beetje moeilijk is. Maar ik kan mij goed indenken, dat wanneer een leerling niet in de genade van een onderwijzer valt, dat die onderwijzer zijn best zal doen, en zal trachten om deze leerling van school te doen verwijderen. Ik zeg niet, dat de leerlingen niet mogen vegen of geen vuilwerk mogen doen, maar niet dat dit alleen door leerling gebeurt, die niet in de gratie van die onderwijzer vallen om hen te pesten, om hen te sarren, zodat hij bij weigering straf kan krijgen en dat hij voor twee of drie dagen naar huis wordt gezonden. Mijnheer de Voorzitter, en zo gebeurt het bij de technische school. Ik heb het zelf meegemaakt, vooral de laatste weken, met de regen. Een jongen van mij is thuis gebleven en ik heb speciaal de direkteur opgebeld om te berichten, ik bedoel, ik heb het als mijn verantwoordelijkheid gevoeld om hem op te bellen en toch stuurt hij daarna die jongen van mij naar huis. Ik heb die verantwoordelijkheid op mij genomen. Die verantwoordelijkheid geeft al een schijn van excuus voor de jongen, dat hij een beetje later naar school komt, vanwege een hevige regenval. Maar die meneer die zegt: je gaat maar naar huis. Deze dingen, Mijnheer de Voorzitter, kunnen niet zo door blijven gaan. Er moet een onderzoek ingesteld worden naar deze onderwijzer. Binnenkort zult U, of het Bestuurscollege een protest van deze ouders ontvangen. Het is in ontwerp. Ik hoop ook, dat er een onderzoek wordt ingesteld desnoods laat alle Raadsleden er naar toe gaan om een onderzoek in te stellen, want het is in het belang van onze gemeenschap, want als deze onderwijzer zo blijft doorgaan, dan gaan al onze jongens naar huis. En dat moeten wij voorkomen. Trouwens van de andere onderwijzers hoor je niets, alleen van die ene.

Over waterkoelers zal ik ook niet verder spreken, want ik heb het al gehoord. Ook kan ik mij verenigen met het voorstel van de geachte heer Finck en van mijn collega Tromp, maar ik zou het niet prettig vinden, dat wij f.25.000,-- van de Aruba Sport Unie aftrokken, desnoods, zoals de heer Chance heeft gezegd, noch f.25.000,-- af te trekken voor voeding van de kinderen op school.

Mijnheer de Voorzitter, over chauffeur, die hun truck hebben als enig middel van bestaan, heb ik geen antwoord gekregen. Zeer gaarne zou ik van U willen vernemen waarom deze chauffeurs niet in aanmerking zijn gekomen voor de mindering, ik meen, dat alleen maar twee of drie vermindering hebben gekregen, terwijl er bijna 20 of 30 van deze chauffeurs die hun trucks gebruiken als enig middel van bestaan, in aanmerking moeten komen voor een vermindering van motorrijtuigbelasting.
Mijnheer de Voorzitter, over de parkeer-plaats achter het Rechtsgebouw moet ik U dank zeggen voor Uw antwoord, want werkelijk als het daar regent dan wordt het een rotgooi. Ik hoop, dat het binnen afzienbare tijd voor elkaar zal komen, alhoewel het een landsaangelegenheid is. Ik hoop, dat het Bestuurscollege het zal opnemen met de Landsregering.

Mijnheer de Voorzitter, ik herinner mij niet of ik antwoord heb gekregen over de hydroponics farm, maar ik heb gevraagd, hoe het staat met deze farm, en of wij nog steeds naar buiten exporteren, en wat de opbrengsten zijn van deze exporten.
Over de schaftlokaal op de kade, Mijnheer de Voorzitter, meen ik dat er besprekingen werden gevoerd tussen het eilandgebied en de scheepvaartmaatschappij. Maar uiteindelijk wil ik vragen of het zo door zal blijven gaan. Het Bestuurscollege heeft wel toezegging gedaan voor de grond, maar niet voor het gebouw zelf en indien de scheepvaartmaatschappij deze schaftlokaal moet bouwen, dan zou ik het Bestuurscollege willen verzoeken om er op aan te dringen, dat het zo spoedig mogelijk gebouwd zal worden, zodat deze arbeiders op de kade beter kunnen werken.

Over de 40-urige werkweek, Mijnheer de Voorzitter, zal ik ook niet verder spreken, want de geachte heer, mijn collega Flemming heeft hier uitvoerig over gesproken, en blijft ons alleen te horen over de denkwijze van het Bestuurscollege. Verder, Mijnheer de Voorzitter, kan ik hiermee volstaan en misschien zal ik bij de behandeling van de begroting terugkomen als ik niet veel slaap heb, want het is nu al bijna drie uur. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer Max Croes.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, de meeste van mijn vragen en opmerkingen, Mijnheer de Voorzitter, zijn naar tevredenheid beantwoord. Rest mij nog enkele kleine aantekeningen te maken. Mijnheer de Voorzitter, ik hou vol, dat de tijd, die aan de Raad is gegund om de Memorie van Antwoord te bestuderen te kort was. Het is inderdaad waar, dat wij de hoofdbegroting in de verschillende bedrijfsbegrotingen in ons bezit hadden sinds 1 oktober, maar U moet rekening houden met het feit, dat de bespreking van de begroting pas aanvangt, wanneer er Algemeen Verslag wordt uitgevraagd en het Bestuurscollege de gelegenheid krijgt om daarop zijn Memorie van Antwoord in te dienen. Hiermee is dan pas een begin gemaakt met de discussie van dit belangrijk onderwerp. En ik hou vol, dat de tijdsruimte ons gegund zeer kort was. Hierdoor kan het ook gebeuren, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege in de Memorie van Antwoord passages opneemt als de volgende: Het Bestuurscollege beschikt niet over gegevens waaruit zou kunnen blijken dat de exploitant

van de Casino relaties onderhoudtmet gangsters. Uit Uw antwoord, Mijnheer de Voorzitter, blijkt juist het tegenovergestelde, dat het Bestuurscollege wel degelijk beschikt over gegevens waaruit blijkt, dat dit niet het geval is. Dit is een van de duistere punten, die dankzij een opmerking door mij gemaakt nu aan het licht is gekomen. Ook, Mijnheer de Voorzitter, zou ik de indruk kunnen krijgen uit de Memorie van Antwoord, bijvoorbeeld, dat er een verlaging van f.250.000,-- in de bouwkosten van de uitbreiding van het Aruba Caribbean Hotel is geschied. Terwijl als ik de uitleg en de specificatie van de heer Gedeputeerde Oduber goed heb gevolgd, het niet zo is, dat er een reductie is geschied, maar dat een verlaging alleen komt in de uitgaven die door het eilandgebied moeten worden gedaan, doch dat andere instanties nog steeds moeten opdraaien voor het gedeelte van de f.250.000,--. Dit had ik niet goed kunnen volgen. Op mijn vraag, Mijnheer de Voorzitter, welke projekten het volgend jaar zullen worden uitgevoerd hebt U geantwoord, de scholenbouw, het stationgebouw en de hoofdweg, eind volgend jaar. Wanneer denkt het Bestuurscollege dan met de uitvoering van het hospitaalprojekt te kunnen beginnen?

Mijn opmerking, ten aanzien van het departement van Economische Ontwikkeling, Mijnheer de Voorzitter, was niet als kritiek bedoeld. Het was meer bedoeld om uitleg te krijgen van de taken van dit departement, en het is mij werkelijk een genoegen te vernemen, dat benevens administratieve werkzaamheden van de ontwikkelingsprojekten, dit departement zich ook daadwerkelijk bezig houdt met de werkelijke economische ontwikkeling of althans met de aspecten daarvan.

En "last but not least", Mijnheer de Voorzitter, ten aanzien van de verkeerstechnische bezwaren bij twee gasoline-stations, welke ik naar voren heb gebracht, moet het mij van het hart, dat het iets nieuws is, dat in een geval één van de eigenaren van één van de gasoline-stations de gelegenheid werd gegeven om de verkeerstechnische bezwaar op te heffen, terwijl voor zover ik weet, de andere partijen in het verleden nooit die gelegenheid hadden gekregen om verkeerstechnische bezwaren op te heffen. Ik hoop, dat in de toekomst, wanneer iemand een aanvraag indient voor een vergunning en er bezwaren bestaan, dat deze personen alsnog de gelegenheid krijgen om die bezwaren op te heffen, indien mogelijk. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Wij zullen thans over gaan tot de beantwoording van de vragen, die in de tweede ronde naar voren zijn gebracht bij de Algemene Beschouwingen. Ik wens in de eerste plaats nog even terug te komen op hetgeen door de heer M.Croes in de eerste ronde werd gesteld, toen hij het had over de 40-urige werkweek, waarbij hij indien ik mij niet vergis, stelde, dat ook de politie een kortere werkweek heeft.

DE HEER M.CROES: Ja, Mijnheer de Voorzitter, dat was ten aanzien van de ambulance-chauffeurs.

DE VOORZITTER: Ter voorkoming van misverstand, wil ik alleen even opmerken, dat het politie-personeel in een periode van vier weken werkt: 192 uur. Dat komt neer op ongeveer 48 uur per week. Over de 192 uren krijgt de politie geen overwerkvergoeding, maar krijgen zij vrije uren, daarvoor terug in de volgende periode van vier weken. En indien dan indde daaropvolgende periode, de derde periode weer meer wordt gewerkt dan 192 uur, dan pas krijgt de politie overwerk vergoed, en dat is $1\frac{1}{2}$ maal voor werkdagen, en twee maal op vrijde dagen. Dus dit alleen even ter voorkoming van misverstanden.
De heer Eman heeft het nog even gehad over de voorbereiding van de begroting of beter gezegd, dat men meer tijd verlangt hiervoor.

Ik wil daar voortaan wel rekening mee houden. Alleen dat voorstel om het voorlopig verslag in concept weer naar de huishoudelijke vergadering sturen, moet ik U eerlijk zeggen, dat we daar niet veel voor voelen, want dit lijkt mij een enorme betraging. Dat betekent, dat voor alle zaken wij twee keer in een huishoudelijke vergadering moeten gaan....

DE HEER C.A.EMAN: Alleen voor de begroting. Het is mij toegezegd geworden in de huishoudelijke vergadering door de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Door de Voorzitter van de huishoudelijke vergadering. Wij zullen dit in overweging nemen. Ik zou dit graag nog even willen bekijken, want ik begrijp niet goed waarover het gaat.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, dat verzoek werd niet alleen door mij gedaan, maar ook door meerdere leden.

DE VOORZITTER: Wij zullen dus trachten daar rekening mee te houden. Dat is dus alleen voor de begroting. Ik heb begrepen van de heer Eman dat het niet alleen gaat om een werkkamer voor de Eilandsraadsleden, maar ook de nodige outillage, de nodige literatuur, naslag werken en eventueel personeel. De heer Finck heeft dit nog aangevuld met de opmerking dat liefst deze werkkamer, althans een werkgelegenheid, vlak bij de Raadzaal komt, zodat de leden ook gedurende vergaderingen van de Raad gebruik kunnen maken van deze werkkamer. Eventueel aangevuld met vrouwelijk, wel mannelijk personeel. De heer Finck heeft nog voorgesteld het oude postkantoor hiervoor te gebruiken. Ik zou zo voor de vuist weg niet kunnen zeggen of het oude postkantoor wel geschikt is voor de Raadzaal en dergelijke kantoren. Er is misschien wel ruimte genoeg, misschien zelfs meer dan nodig is, maar ik weet niet of de indeling en de ligging gunstig is. Wij zullen het laten bekijken. Wij hadden eigenlijk andere plannen voor het oude postkantoor, maar wij zullen het laten bekijken, want inderdaad zou dat eventueel een oplossing kunnen wezen op korte termijn. Indien dit niet mogelijk is, dan zullen we een andere oplossing zoeken die op kortere termijn mogelijk is.

De heer Eman wijst erop, dat de Algemene Rekenkamer wel gesteld heeft dat naar haar mening een redelijke personeelsbezetting is bij de Accountantsdienst. Vandaar dat hij zich toch afvraagt hoe het dan mogelijk is dat de contrôle-rapporten zo laat zijn. Ik wil hier nog even de aandacht op vestigen, dat het misschien mogelijk is om te stellen, dat de Rekenkamer stelt, dat de personeelsbezetting redelijk is, maar wellicht is de Rekenkamer niet bekend in het feit, dat deze dienst ook ingeschakeld wordt voor werken, die niet vallen onder contrôle-werken en dat dus deze personeelsbezetting niet alleen maar beschikbaar is voor contrôle-werk, maar ook wordt ingeschakeld door het Bestuurscollege voor advieswerk. Het is dan ook onze mening, die dus niet helemaal klopt met de mening van de Rekenkamer, maar wij kunnen in deze zaak ook een mening hebben, de mening van het Bestuurscollege is, dat deze dienst onderbezet is voor de werkzaamheden, die men toegeschoven krijgt. Ik heb dus reeds uitgelegd, dat het zeer moeilijk is gebleken, zelfs onmogelijk om meer krachten aan te trekken. Wij zullen echter de moed niet opgeven. De heer Eman zegt, ja, maar ik heb nog geen categorisch antwoord gekregen op mijn vraag of het waar is dat de Lago tegen 1970 50% meer belasting gaat betalen dan nu het geval is.
Ik kan de heer Eman mededelen, dat bij ons daar niets van bekend is. Ik kan ook niet stellen, dat het niet zo is. Tussen nu en 1970 kan er veel gebeuren, bovendien gaat dit in hoofdzaak uit, wat de wetgeving

betreft van de Landsregering. Wij hebben natuurlijk ook bepaalde mogelijkheden van opcenten, maar van een bepaalde verhoging van de belastingdruk, ten aanzien van de Lago, van 50%, daar is ons niets van bekend. Ten aanzien van de besprekingen met de Lago wil ik duidelijk stellen, dat het niet mijn bedoeling is om de indruk te maken, dat wij menen, dat besprekingen met de Lago over het lay-off programma nutteloos zouden zijn. Wij zijn met de heer Eman eens, dat in ieder geval gesproken moet worden. Dat hebben wij dan ook gedaan, en wij zijn ook van plan om hiermee door te gaan. Ik heb alleen willen stellen, dat het onze stellige indruk is, dat wat wij ook doen, ten aanzien van de belastingdruk wij ons moeten realiseren, dat de Lago dan toch nog zal doorgaan met zoveel mensen te ontslaan als mogelijk is voor het bedrijf, omdat men nu eenmaal de kosten wil drukken, om de winst nog groter te maken. Desalniettemin zullen wij pogingen aanwenden om met de Lago hierover in overeenstemming te komen. De heer Eman heeft zijn standpunt nog even toegelicht over de herverdeling van de belastingopbrengsten, ik wil alleen even nog hierop zeggen, dat wij van mening zijn, dat de oplossing van de financiele positie van het eilandgebied dus niet zonder meer kan worden gevonden in de herverdeling van de belastingopbrengsten. Onze mening is, dat dit niet de oplossing is, het moet breder bekeken worden. De heer Eman is voor een vrije zaterdag zoals wij allemaal.

De ontwikkelingsbank ziet de heer Eman nog steeds als een ondergraving van de eilandelijke autonomie. Ik heb reeds gesteld, dat wij het daar niet mee eens zijn, zoals ook blijkt uit de stukken hierover. Wij zullen hier niet dieper op ingaan, deze zaak komt nog aan de orde in de Raad. Ik wil er wel opwijzen dat dit helemaal geen nieuwigheid is. In Nederland heeft de Regering ook een herstelbank opgericht na de oorlog om dus te financieren, de werken (van overheidswege, gemeentelijkewege en particuliere-wege) der economische herstel van het land. Dus deze vorm die is niet vreemd en die hoeft de autonomie van het eilandgebied of van een gemeente niet te ondergraven. Maar wij komen hier dus later uitvoeriger op terug. Ten aanzien van de motie stelt de heer Eman: Deze motie is al eerder in 1951 door de Raad aangenomen, hij ziet dan dus geen bezwaar om die motie weer eens aan te nemen. Ik geloof echter, dat de heer Eman zichzelf beantwoord heeft. Ik hoef daar niet veel meer op te zeggen, want de heer Eman heeft zelf daar later aan toegevoegd, dat uit de stukken blijkt, dat gebleken is, dat hier niets van is gekomen, omdat de Staten en of de Landsregering hier niet aan hadden meegewerkt. Dit staat juist zoals ik het gesteld had, dit is een zuivere landsaangelegenheid. Dit kan alleen maar gebeuren, indien de Staten en de Landsregering hieraan meewerken. Temeer omdat het nu, en dat heeft de heer Eman goed begrepen, slechts kan geschieden bij Algemene Maatregel van Rijksbestuur.

De heer Chance heeft het gehad over populariteit, en over een landgenoot die minder populair is of is geworden. Ik kan me wel indenken, als ik mij niet vergis, zijn er wel meerdere landgenoten van de heer Chance die de laatste tijd minder populariteit genieten. Ik ben wel blij te horen, dat de heer Chance zichzelf niet als een monster ziet. Ten aanzien van het televisiestation zullen wij nagaan of er mogelijkheden zijn in deze een oplossing te vinden. De heer Chance zegt, dat hij geen antwoord heeft gekregen op zijn vraag over de motorbootbelasting. Meneer Chance, het is mij opgevallen dat toen Gedeputeerde Falconi U in deze antwoordde, dat U niet in de Raad aanwezig was, dus U kunt niet van ons verwachten, dat wij alles gaan herhalen. Als U dus niet aanwezig wil zijn, dat is Uw goed recht, maar U kunt niet van ons verlangen, dat wij dan de zaak nog eens gaan herhalen. Het zal wel langer duren dan het al duurt. De vraag van de heer Chance, namelijk waarom er op San Nicolaas niet gevlagd is en of San Nicolaas geen deel zou zijn van het koninkrijk. Ik moet eerlijk zeggen, dat deze vraag mij

overrompelt en verrast, omdat dit mij niet bekend was en temeer verrast en verbaast mij dit, omdat U verklaart dat men U naar mij verwezen heeft hierover. Om te beginnen was ik niet op het eiland in die tijd, of beter gezegd, ik ben op de avond van het Statuutdag op het eiland gearriveerd. In elk geval, was het mij niet bekend, dat op San Nicolas niet gevlagd werd, Ik heb staande de vergadering geprobeert meer inlichtingen in te winnen. Wat ik ervan begrijp, is, dat dit berust op een misverstand, want, of anders gebeurt het vlaggen altijd op initiatief van het Oranje Comité. Die verzoekt dat aan Openbare Werken en dan wordt dit door een bepaalde ambtenaar van Openbare Werken verzorgd. In dit geval is het niet door de Oranje Comité doorgegaan. Het Bestuurscollege heeft gevraagd om over te gaan tot aanbrengen van de vlaggen en de verlichting, en kennelijk is er hier een misverstand geweest. Ik wil niet graag bepaalde ambtenaren beschuldigen, ik weet niet wie het is, maar ik kan U wel verzekeren, dat het niet de bedoeling is geweest, zeker niet van het Bestuurscollege, om San Nicolas uit te sluiten. Er is dus kennelijk sprake van een misverstand, dat ook het Bestuurscollege betreurt.

Verder heeft de heer Chance een voorstel gedaan; ik zou even willen vragen of het voorstel van de heer Chance gesteund wordt. Dat is dus het voorstel om een 40-urige werkweek in te voeren met behoud van weekloon en ook met behoud van maandloon, dat betekent dus ook voor de ambtenaren, met zaterdag en zondag vrij, ingaande 1 maart 1965. En hij vraagt hoofdelijke stemming.
Zijn er nog meer leden, die het voorstel steunen? De heer D.Flemming, de heer A.Werleman en de heer M.Croes ondersteunen het voorstel. Ik wil dit voorstel van de heer Chance later aan de orde stellen, doch ik wil nu reeds stellen, dat ik ten aanzien van dit voorstel gebruik zal maken van artikel 30, lid 2; de consequenties van dit voorstel zijn van dien aard, dat het Bestuurscollege niet overrompeld wil worden hierdoor. Wij zullen dus conform de voorschriften U in gelegenheid stellen om te beraadslagen over dit voorstel, maar noch het Bestuurscollege noch ondergetekende zijn bereid om de Raad voor te stellen om in deze vergadering nog te besluiten. Wij zullen dit dus niet ter stemming brengen in deze Raadsvergadering. Wij brengen dit dus in een volgende Raadsvergadering ter stemming. U kunt hierover wel beraadslagen.

<u>DE HEER L.A.I.CHANCE</u>: Ik heb het Bestuurscollege niet willen overrompelen. Daarom heb ik dan ook als datum van ingang voorgesteld 1 maart 1965, om U in de gelegenheid te stellen de resultaten te bestuderen en het plan verder uit te werken.

<u>DE VOORZITTER</u>: Mijnheer Chance, dat is een redenering, die een beetje vreemd is. U stelt voor om ons nu te binden, voordat wij de zaak bestudeerd hebben. Het enige wat U voorstelt, is om de datum op te schuiven. Ik geloof dus niet, dat U ons tegemoet komt in deze. U zult wel moeten toegeven, dat Uw redenering niet erg logisch klinkt. U kunt echter, wanneer wij dit straks aan de orde stellen uitvoeriger op terugkomen.

De heer Werleman zegt, dat hij geen reactie heeft gehad op zijn verzoek om verhoging van salaris van de kleine man. Het enige dat ik kan toezeggen is, dat wij dit willen laten bekijken. U zult wel met ons eens zijn, dat dit niet zonder meer kan worden overgenomen, want er komen verschillende vragen hier aan de orde, hoever wij gaan, ten aanzien van de verhoging, hoever wij gaan met de kleine man, hoe klein, hoe groot de financiele consequenties op de begroting, dus U zou het ons niet kwalijk nemen, dat wij dit eerst eens rustig willen laten bekijken.

Ten aanzien van het niet tijdig indienen van de contrôle rapporten van de N.V. Aruven, over 1960 tot en met 1962, weet ik niet of ik de heer Werleman goed begrepen heb ik deze, maar ik zou hem als volgt willen antwoorden en als ik het verkeerd heb, dan kan de heer Werleman nog even mij op attenderen en corrigeren. Noch door de Accountantsdienst, noch door de Algemene Rekenkamer zijn er controle rapporten over de N.V. Aruven gemaakt, zodat er geen sprake kan zijn van achterwege-blijven over een bepaald jaar. Als een particuliere naamloze vennootschap worden jaarlijks financiele overzichten gemaakt, beter gezegd, maandelijks financiele overzichten gemaakt van de exploitatie van het hotel. Eens per jaar wordt dan door de N.V. Aruven, speciaal ten behoeve van hun aandeelhouders een financieel verslag opgemaakt, welk verslag dan ook jaarlijks in de algemene aandeelhoudersvergadering wordt besproken en goedgekeurd. Dit verslag wordt in grote lijnen vaak overgenomen in de kranten. Het Bestuurscollege heeft tot nu toe steeds genoegen kunnen nemen met deze procedure. Zowel in de direktie als in de Raad van Commissarissen heeft het Bestuurscollege vertegenwoordigers van het eilandgebied, waar het belang van het eilandgebied behartigd kan worden.
Ik weet niet of dit reeds eerder is gebeurd, maar zo gewenst zouden wij de financiele verslagen van de N.V. Aruven ter inzage kunnen leggen op het Bestuurskantoor voor de Raadsleden die hier belangstelling voor hebben.
Deze financiele verslagen zijn uiteraard gecontroleerd door een accountantsbureau, dus niet door de Accountantsdienst van het Gouvernement, maar zoals iedere N.V. wordt ook hier door een accountantsbureau het financiele verslag van verlies en winstrekening gecontroleerd en komt er een verklaring bij. Deze stukken kunnen wij ter inzage leggen op het Bestuurskantoor.
Het is mij niet duidelijk, want wij hebben net contrôle rapporten gemaakt.
De Accountantsdienst heeft net contrôle rapporten gemaakt over de N.V.
De Algemene Rekenkamer vergist zich schijnbaar, want de eilandelijke Accountantsdienst heeft nooit rapporten hierover gemaakt, wel een particuliere accountantsbureau. Maar ja, zelfs de Algemene Rekenkamer kan zich wel eens vergissen.

De heer Finck is gekomen met een motie over de elektriciteitstarieven. Deze motie wordt ondersteund door de leden en die zal later aan de orde worden gebracht, nadat wij met de begroting klaar zijn. Ik heb de heer Finck al geantwoord over de werkkamer in verband met de vraag van de heer Eman. De heer Finck vraagt namens de heer Erasmus hoe het staat met het spaarfonds voor ambtenaren. Ik kan hier zonder meer moeilijk op antwoorden. Wij zullen het nagaan. Ik dacht, dat er al iets was voor de lagere ambtenaren, althans bij bepaalde diensten.
Inderdaad is dus voor de lagere ambtenaren de mogelijkheid reeds opengesteld, maar er wordt geen gebruik van gemaakt. Bij de arbeiders bestaat de mogelijkheid ook en daar wordt wel gebruik van gemaakt. Dan is er gevraagd door de heer Finck namens de heer Erasmus over een vispiertje te Malmok. Dit zal toegezegd zijn door de Gedeputeerde. Ik geloof niet, dat wij toegezegd hebben, dat het vispiertje gebouwd zal worden, wij hebben misschien toegezegd, dat wij de zaak zouden nagaan. Wij zullen onderzoeken hoe het hiermee zit.

De heer Anslijn heeft het weer gehad over de vreemdelingen. Het is mij opgevallen, dat de heer Anslijn ten aanzien van de voorbeelden die hij noemde, nu in de tweede ronde stelt, dat het hem bekend is, dat er reeds stappen zijn genomen om deze problemen op te lossen. Ten aanzien van die drie Engelse jongens heeft de heer Anslijn gezegd, dat het zo was, het is niet meer zo. Dus dit is allemaal over de verleden tijd. Dan zegt de heer Anslijn dat de zaak onderzocht moet worden, en als wij kunnen bewijzen, dat het niet waar is, dat er "honderden gevallen" zijn, dat hij dan bereid is de woorden terug te trekken. Ik wil de heer Anslijn wel er op wijzen, dat hij gesteld heeft, dat "hem honderden gevallen bekend zijn". Dus in plaats van deze zaak

te onderzoeken, zou ik de heer Anslijn willen verzoeken om ons deze honderden gevallen te doen toekomen, als Raadslid kan ik hem dit alleen maar vragen, hij hoeft het niet te doen, maar ik hoop morgen hierop terug te komen. We komen hier nog op terug, want als U deze honderd gevallen bekend zijn als Raadslid, dan zijn ze U ook bekend als ambtenaar en dan zullen wij graag gebruik maken van Uw kennis in deze.
U zegt ook, dat er een onderzoek moet worden ingesteld. Wij zullen overwegen een ambtenaar aan te wijzen, die hier een onderzoek zal instellen in deze. De heer Anslijn heeft in dit verband ook gesteld, dat hij wel van mening is, dat niettegenstaande het feit, dat aan vreemdelingen, die hier zeer lang op het eiland zijn toch een werkvergunning moet worden geweigerd, omdat Arubanen voorrang moeten hebben. Ik zal hier de woorden willen gebruiken van de heer Chance, dit lijkt mij een "debatable question", want ik geloof toch, dat er grenzen zijn, want als iemand 30, 35 jaar op het eiland is, kan ik niet zonder meer zo-iemand verwijderen. En als ik hem niet verwijderen kan, dan kan men hem moeilijk een werkvergunning weigeren. Ik ben het dus niet met de heer Anslijn eens, dat wij zonder meer moeten stellen om ongeacht de verblijfstijd die mensen te verwijderen en werkvergunning te weigeren. Ik kan mij wel indenken, dat er vragen kunnen bestaan over waar men de lijn zal trekken. En hierover wordt op het ogenblik overleg gepleegd met de Minister van Justitie, omdat het gewenst is, dat ook op Curacao hetzelfde gedragslijn wordt gevoerd, het is namelijk een landsaangelegenheid eigenlijk. Ik kan de heer Anslijn verzekeren, dat wij in principe wel eens zijn dat deze mensen zoveel mogelijk gewend moeten worden, onder de huidige omstandigheden althans, maar dat de praktijk toch niet zo eenvoudig is als de heer Anslijn wil doen voorkomen.

De heer Figaroa heeft gevraagd om een herziening van de verlofregeling voor alle ambtenaren. Ik weet niet of U misschien in de eerste ronde hebt toegelicht wat voor herziening. Een herziening van de verlofregeling kan op vele manieren gebeuren. Hebt U iets speciaals op het oog? Wilt U meer verlof, minder verlof, verder verlof of dichterbij met verlof?

DE HEER F.D.FIGAROA: Zoals ik reeds gezegd heb, is het tijd dat deze verlofregeling grondig herzien wordt, want het is een overblijfsel uit de koloniale tijdperk en wij kunnen wel aannemen, dat deze verlofregeling een luxe is. Dus een herziening in die geest, dat de ambtenaar genoeg ontspanning krijgt, maar waarbij het eilandgebied financieel niet teveel belast zal worden.

DE VOORZITTER: Het is mij nu duidelijk waar het U omgaat, echter moet ik erop wijzen, dat dit een landsaangelegenheid is, want de verlofregeling valt onder de rechtspositie van de ambtenaren. Ik zou graag liever zien dat dit onder de aandacht werd gebracht van de Landsregering en niet van het Bestuurscollege.

DE HEER F.D.FIGAROA: Het werd reeds onder hun aandacht gebracht. Maar aangezien het eilandgebied in deze meer vrijheid heeft gekregen, heb ik gemeend dit hier naar voren te kunnen brengen. Mocht het echter niet zo zijn, dan wil ik nog voorstellen, dat dit onder de aandacht van de Landsregering wordt gebracht.

DE VOORZITTER: Wij zullen het voorstel in overweging brengen. Dan heeft de heer Figaroa het gehad over een staat over de kosten van levensonderhoud. Bedoelt U de indexcijfers?

DE HEER F.D.FIGAROA: Aanpassing van de duurtetoeslag van de ambtenaren aan de gestegen kosten van levensonderhoud.

DE VOORZITTER: Zoals dat in het verleden is geweest?

DE HEER F.D.FIGAROA: Zoals dat in het verleden is geweest.

DE VOORZITTER: Dan heb ik nog een voorstel van de heer Flemming om de scholen een kwartier eerder te sluiten in verband met het verkeer. Omdat het met het verkeer te maken had, dacht ik dat ik hierop zou kunnen antwoorden, maar de Gedeputeerde Oduber zal hierop antwoorden, want het valt onder onderwijs. Dan had de heer Flemming het er over, dat er bonden zijn, waren dat vakbonden of sport-bonden?

DE HEER D.FLEMMING: Vakbonden.

DE VOORZITTER: Dus vakbonden, die geen antwoord hebben ontvangen op hun verzoeken. Mij is zo uit het hoofd niet bekend welk verzoek, dat is of welke verzoeken dat zijn, maar wij zullen nagaan, hoe het er mee gaat en hoe het komt dat men nog geen antwoord gekregen heeft. Dan heeft de heer Flemming voorgesteld een apotheek van het Gouvernement. Dit is een idee dat reeds vele malen in deze Raad naar voren is gebracht. Dit is aan de ene kant wel aantrekkelijk, ik geloof zeker dat het voor het Gouvernement goedkoper uitkomt om een eigen apotheek te hebben, dan de recepten te betalen die men bij particuliere apotheken gaat halen voor gouvernement's rekening, maar in de eerste plaats gaan wij dan dus in belangrijke mate het zakenleven beinvloeden, wij omtrekken dus een bepaalde omzet op de markt aan de plaatselijke handel. Dit zal wel tot gevolg kunnen hebben, dat bepaalde apotheken minder zaken doen, dat men moet sluiten of mensen moet ontslaan en verder is ook het probleem van: waar zetten wij die apotheek. Moeten wij dan een gouvernement's apotheek hebben in Oranjestad of in San Nicolas of in de districten, dus deze zaak is niet zo eenvoudig, maar ik heb al gezegd, het heeft voordelen, inderdaad, maar het heeft ook nadelen. Wij zullen dit nog eens onderzoeken.

De heer Britten hoopt, dat de verlichting van Madiki niet zo lang zal uitblijven, want hij heeft een lichtpaal zien liggen hier in de West-Straat. Hoop doet leven, mijnheer Britten, men moet nooit de moed opgeven, dan komt alles wel in orde. De heer Britten heeft het ook gehad in de eerste ronde over truckeigenaars, waarvan de truck hun enig middel van bestaan is en dat er tot nu toe maar weinige zijn, die een vermindering hebben gekregen op hun auto-belasting. Inderdaad is het zo, dat indien dit hun enig middel van bestaan is zij in aanmerking kunnen komen voor een verlaging voor de autobelasting, wanneer zij het aanvragen. Het is mij niet bekend hoeveel aangevraagd hebben en hoeveel het gekregen hebben, maar ik kan U wel zeggen, dat die verzoeken behoorlijk behandeld worden en als het inderdaad blijkt, dat dit hun enig middel van bestaan is, dan krijgen zij de verlaging. Maar dat er gevallen bekend zijn waarvan U zegt, dat dat hun enig middel van bestaan is en het is hen toch afgewezen, ja, maar mensen die dit niet aangevraagd hebben, die kunnen we niet geven. Maar indien zij het aangevraagd hebben en het is afgewezen dan kunt U dit gerust onder onze aandacht brengen en wij zullen het nog wel een keer bekijken.

DE HEER L.V.BRITTEN: Ik zou het misschien nog duidelijk voor U willen maken, Mijnheer de Voorzitter, het is zo gebeurd dat vele chauffeurs een verzoekschrift bij het Bestuurscollege hebben ingediend, er gaat natuurlijk een controleur naar hem toe, die neemt al de gegevens. En zoals ik ben ingelicht gaat die controleur een beetje diep, te diep ....

DE VOORZITTER: Meneer Britten, laten wij er geen derde ronde van maken.

DE HEER L.V.BRITTEN: Nee, Mijnheer de Voorzitter, het is alleen ter verduidelijking. Ze vragen, ja hoeveel cana di funchi gebruik je, bijvoorbeeld, ik noem zo maar wat. Dus op den duur wordt het vervelend voor deze mensen.

DE VOORZITTER: Wij mogen niet zonder meer afgaan of het verzoek van die mensen. U zou met mij eens zijn dat er gevallen kunnen zijn waarvan men een verzoek indient, waarin hij stelt, dat het zijn enige bron van inkomsten is, terwijl in werkelijkheid hij ook andere bronnen van inkomsten heeft. Wij moeten het onderzoeken.

DE HEER L.V.BRITTEN: De meeste van deze chauffeurs hebben al in het verleden een vermindering gehad, dus ik zie niet in waarom een controleur daar elk jaar naar toe moet gaan.

DE VOORZITTER: Het moet. Het kan best zijn dat zo'n man intussen een winkel geopend heeft ergens. Ik zou U in overweging willen geven, dat deze mensen, indien zij echt menen dat zij hiervoor in aanmerking komen, dat zij weer een verzoek indienen en wij zullen de zaak nog eens goed bekijken. Schaft-lokaal op de kade. Ik geloof, dat dit geantwoord is geworden door de betrokken Gedeputeerde. Er is een regeling getroffen met de vakbond, dat de scheepvaartmaatschappijen het schaft-lokaal zullen bouwen en het Gouvernement zal de grond beschikbaar stellen. De vakbonden hebben ons toegezegd, dat ze ons zullen laten weten wanneer het zo ver is. We hebben daarna niets meer gehoord. Het is verder een kwestie tussen de vakbond en de scheepvaartmaatschappij. Zodra wij bericht krijgen zullen wij de grond beschikbaar stellen. Ook de heer M. Croes houdt vol, dat de tijd ter voorbereiding voor de behandeling voor de begroting tekort is geweest. Wij zullen voortaan tussen de huishoudelijke vergadering en openbare vergadering meer tijd geven. De heer Max Croes heeft ook nog gevraagd, hoe het staat met de uitvoering van het nieuwe ziekenhuis, het nieuwe hospitaal. Het is riskant om met voorspellingen te komen. Dit projekt is nog in ontwerp, in de maak. Op het ogenblik worden de voorlopige schetsen uitgewerkt. Die zijn al één of twee keer uitgewerkt, maar er zijn wijzigingen aangebracht naar aanleiding van besprekingen met Ziekenhuis San Pedro, en met diverse instanties, kantoren, enz, enz. Ik meen, dat aanstaande maandag in Holland een bespreking plaats vindt tussen het architectenbureau en de adviseurs van de Nederlandse Regering over de laatste voorlopige tekeningen, waarbij dus bepaalde bezuinigingen zijn overgebracht, om het ontwerp binnen het krediet te brengen. Deze voorlopige tekeningen, indien zij maandag worden goedgekeurd komen naar Aruba met een begroting, en die worden bestudeerd en daarna kunnen zij, indien zij goedgekeurd worden, verder worden uitgewerkt. Dan pas gaat men werken aan de bouwtekeningen en het bestek. Dit is voor een projekt als dit een zeer groot werk. Er is zeker een tien maanden meegemoeid voor het maken van bouwtekeningen en bestek. Tien maanden, en misschien wel een jaar. Dat zou dus betekenen, dat wij op zijn vroegst een openbare aanbesteding kunnen houden eindvolgend jaar, en de gunning, dus weer een paar maanden later en het begin van constructie-werkzaamheden weer een paar maanden later. Dus voor zover ik het nu kan voorzien wordt de aanvang van de bouw op zijn vroegst 1966.
Ten aanzien van de benzinestations, zegt de heer Max Croes dat het hem opgevallen is, dat bij een bepaald geval, namelijk van Autorama de gelegenheid is gegeven om bepaalde verkeerstechnische problemen op te lossen. In dit geval is het vrij eenvoudig. Het ging alleen over de verwijdering van een wachthuisje. Niet altijd zijn die verkeerstechnische bezwaren van dien aard, dat men die zo kan oplossen.

En dan zou ik alleen nog dit willen zeggen, dat dit niet de eerste keer is, dat wij betrokkenen in de gelegenheid stelden om aan de verkeerstechnische bezwaren tegemoet te komen, want het benzinestation, dat nu op Santa Cruz staat, had van de Esso ook verkeerstechnische problemen en in overleg tussen betrokkene en onze instanties zijn deze problemen opgelost. Dus wij hebben reeds eerder dit overleg gepleegd.

Dan heeft de heer Figaroa gevraagd hoe het staat met die F.8.000,-- die men kwijt was bij het ontvangerskantoor. Hij heeft er in de krant over gelezen, hij ziet op de begroting 1965, niet dat dit bedrag is opgebracht en hij vraagt zich af of het geld intussen gevonden is en hij vraagt zich af of er hier sprake geweest is van verlegging, verduistering of diefstal.
Ik kan de heer Figaroa mededelen, dat door ons aangifte gedaan is bij de politie wegens vermeende diefstal in deze. Het geld is nog niet teruggevonden. De zaak is in onderzoek bij de recherche. De f.8.000,-- is opgenomen in een ontwerp-begrotingswijziging van dit jaar, die thans is ingediend bij het Bestuurscollege en die dus een dezer dagen aan de Raad zal worden gezonden. Het komt dus niet op de begroting voor 1965, maar in een wijziging in de begroting 1964. Thans geef ik het woord aan Gedeputeerde Oduber.

DE HEER G.A.ODUBER GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, op de eerste plaats wens ik terug te komen op de kwestie van het ambulance-personeel, die volgens de heer Chance rustig bestudeerd moet worden. Ik zou gaarne hierop ingaan, en wanneer er redenen mochten zijn hierop terug te komen, dan kan de heer Chance dit ook verwachten. De heer Werleman die had het over de hoop, dat we niet op de zwarte lijst zouden komen in verband met de kwestie van de gelekoorts-muskiet. Om de heer Werleman gerust te stellen, kan ik het volgende naar voren brengen: De Verenigde Staten heeft in de zuidelijke staten nog altijd grote hoeveelheden van deze muskieten. Er is nog nooit een poging gedaan om deze muskieten daar uit te roeien, en de Verenigde Staten staat niet op de zwarte lijst. In de Bahamas zijn er ook gelekoorts-muskieten. De Bahamas hebben categorisch verklaard aan de World Health Organization geen bestrijding te zullen beginnen voordat de Verenigde Staten en andere gebieden in het Caraïbisch gebied dit doen.

Verder had de heer Werleman het over de kwestie van de bewoners van de Barcadera-omgeving. De heer Werleman zei, dat het landslaboratorium verschillende malen opgebeld zou zijn geweest voor de betrokken bewoners van dit gebied, maar de analist, die hier dienst doet heeft echter nooit een telefonische waarschuwing gekregen. Deze zaak heeft de volle aandacht van het Bestuurscollege en zal dit ook in de toekomst blijven hebben. Het Bestuurscollege heeft begrip voor de beweerde ernst van het geval en zal ook trachten eventuele mogelijke oplossingen hiervoor te vinden. Verder vraagt de heer Werleman hoe het staat met de vrije tandheelkundige behandeling voor min-vermogenden. Deze behandelingen vinden reeds jaren plaats door de gouvernement's tandheelkundige, die na schooltijden, voor zo ver mogelijk deze dienst verschaft aan de min-vermogenden. Verder vroeg de heer Finck of er kasten zouden kunnen worden aangeschaft bij de ambulanceposten. Ik zou willen volstaan met te zeggen, dat wanneer noodzaak inderdaad blijkt, dan zullen deze kastjes ook aangebracht worden. Als men van de heer Finck weer hoort, dat de ammoniakgehalte in de omgeving te Barcadera door experts bestudeerd moet worden, dan is dit ook het geval geweest, namelijk door de experts van het landslaboratorium. Maar schijnbaar heersen er nog zekere twijfels bij de Raadsleden hierover, en het Bestuurscollege zal dan ook zorgen, dat er een verdere onderzoek wordt ingesteld.

Ik heb niets willen beweren, Mijnheer de Voorzitter, toen ik zei, dat een psychopaat niet valt onder de staatswetgeving.

Ik beweer ook niet expert of medicus te zijn op andere gebieden, maar deze inlichtingen die werden verstrekt door een medicus, die wel misschien expert zou kunnen zijn. Over krankzinnigen gesproken heeft de heer Finck naar voren gebracht, dat een krankzinnige, volgens zijn mening, iemand is die gek doet. Ik vraag mij af, Mijnheer de Voorzitter, wat de resultaten zullen zijn, onder deze stelling, wanneer dus ieder die gek doet als krankzinnig naar de rustoord wordt verwezen.
Een rechtrekking van salariering van het onderwijzend personeel zal gerealiseerd worden, wanneer deze aangelegenheid in de verschillende betrokken instanties, dus bij Land en Eilandgebieden onder diezelfde regeling onderworpen wordt. Verschillende andere aspecten, het onderwijs betreffende, zullen dan ook bewerkstelligd worden. Het Bestuurscollege verlangt ook op een spoedige aanpakking van deze kwestie, en wij zullen er ook achterna blijven zitten. Dan vraagt de heer Figaroa, hoe groot de kernploeg van ingenieuren moet zijn bij de Water & Energie Bedrijf en andere bedrijven en onder welke verbindingen zij in dienst zijn, onder bepaalde voorwaarden of niet. De kwestie van de kernploeg bij het Water & Energie Bedrijf is als volgt: Deze groep bestaat momenteel uit twintig man, waarvan vier ingenieurs , op een totaalbezetting van circa 160 personen. Zoals reeds in de Memorie van Antwoord naar voren gebracht zijn er van de laatste uitgezonden krachten, inmiddels slechts het hoofd van dienst en de hoofdmachinist in vaste pensioen gerechtigde dienst optreden. Er zijn geen enkele bijzondere voorwaarden aan de uitzending van bedoelde krachten gekoppeld. Voor hen geldt het wettelijk bepaalde zoals voor alle uitgezonden krachten bij een uitzetting en repatriering. Momenteel zijn er een tiental uitgezonden krachten op een 3-jaar contract, waarvan dat contract in 1965 zal aflopen. Onderhandeld wordt thans om deze contracten te verlengen, indien mogelijk, de vervanging door landskinderen te bewerkstelligen of eventueel het contract in vastepensioen gerechtigde dienst om te zetten. Verder, Mijnheer de Voorzitter, ging de heer Figaroa door over het onderwijs. Hij droomde ergens, dat er moeilijkheden waren voor het aantrekken van lager-onderwijs personeel. Lager-onderwijs is geen lager-technisch onderwijs. Maar afgezien hiervan is door verbetering van de salarisregeling, wat meer sollicitaties ontvangen voor leraren ook bij het technische onderwijs.

De heer Flemming, Mijnheer de Voorzitter, die vroeg in het Papiaments: cuestion di larga school caba merdia promer cu 12 or, por lo menos 15 minuut promer cu e ora mas druk di trafico. Na promer lugar lo ta bon pa constata, cu tin cierto duda si esaki lo mejora e situacion pa motibo cu no ta importa ki ora school caba, e cantidad di trafico cu ta presenta e peliger na e muchanan di school ta bin door di e autonan cu ta bay busca muchanan na school. Pero fuera di esey nos tin cu puntra nos mes si e mejoranza lo bin ora e mayoria di e mayoornan ta caba nan trabao 12 y lo tin problema pa nan pa sali fei di trabao promer cu 12 pa bay busca nan yiu na school. Sinembargo e asunto aki lo wordo investiga.

(Vertaling)
de kwestie om de scholen 's middags voor 12 uur uit te laten gaan, of tenminste 15 minuten vóór de grote verkeersdrukte.
Allereerst is het goed om te stellen, dat er wel twijfel bestaat, of dit de toestand wel zal verbeteren, aangezien het er niet toe doet, hoe laat de school uitgaat, want de verkeersdrukte, die een gevaar vormt voor de schoolkinderen, wordt veroorzaakt door de auto's, die kinderen op school afhalen. Maar bovendien moeten wij ons afvragen of dit wel een verbetering zal zijn, indien de meerderheid van de ouders om 12 uur van het werk komen en moeilijk eerder van het werk kunnen weggaan om de

kinderen van school te halen. Dit zal echter worden nagegaan.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, vraagt de heer Tromp of het Bestuurscollege bij de Stichting Schouwburg aan zou kunnen dringen om een taak-omschrijving voor de schouwburg-manager. Het Bestuurscollege heeft een persoon toegevoegd aan het Bestuur van de Stichting Schouwburg, namelijk hoofd Onderwijszaken. Uit de vergadering van het Bestuur eind oktober 1964 is ons bekend, dat een taakomschrijving is opgemaakt en goedgekeurd door het Bestuur. De taakomschrijving zal door het Bestuur aan de verenigingen, die gebruik maken van de schouwburg ter hand worden gesteld. Overigens blijft dit, mijns inziens, een interne aangelegenheid van de stichting. De heer Tromp heeft ook aangehaald, paragrafen uit de Memorie van Antwoord over schoolvoeding. Dit bewijst alweer de serieuze wijze waarop het Bestuurscollege voornemens is deze aangelegenheid aan te pakken.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Britten had het over discriminatie bij het lager-technisch onderwijs. Het is eindelijk gebleken waar het om gaat. Mijnheer de Voorzitter, ik wil dan ook gaarne aan de heer Britten toezeggen, dat dit degelijk onderzocht zal worden. De heer Max Croes, die vroeg of de verlaging van de f.250.000,-- bij de uitbreiding van het Aruba Caribbean Hotel niet door een andere instantie opgebracht zou moeten worden. Dit is inderdaad zo voor de gedeeltelijke bijdrage van de Aruven van f.70.000,-- maar de rest van de verlaging houdt in: inkrimping van bepaalde aspecten van de bouw die niet ten nadele zullen komen van de kwaliteiten van de werkzaamheden bij de bouwwerkzaamheden.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de Gedeputeerde Falconi.

DE HEER A.FALCONI, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, terugkomende op de vragen van de heer Werleman moet ik hem het volgende mededelen. Het moderne inzicht is, dat vele kleine dammen, meer doen dan één grote. Zij kunnen bovendien voor minder geld gebouwd worden en zijn goedkoper in onderhoud. Wat proeven met maïs aanplant betreft, deze worden al gedurende 10 jaar, elk jaar genomen. Er is dus wel enige ervaring. Markten moeten inderdaad een service zijn aan de bevolking. Maar als blijkt, dat het overgrote deel van de bevolking eerder in de kruideniersbedrijven gaat kopen dan op deze markten, dan moet men zich toch wel afvragen of het wel nuttig is nog een markt te bouwen. Op de vraag van de heer Chance kan ik hem het volgende mededelen: De schubtafel is op verzoek van de Lago-politie verwijderd. Het terrein waarop hij stond is concessiegrond. De Lago heeft dus het volste recht de tafel te laten verwijderen. Toch kan ik U de toezegging doen, dat het Bestuurscollege nogmaals met de direktie van de Lago hieromtrent zal spreken.

De heer Anslijn zou gaarne willen weten wat ik precies gedaan had, met wie ik gesproken heb, misschien ook met wie gewandeld, dat komt er ook bij, en wat ik gedaan heb gedurende mijn reis naar Puerto Rico. Maar ik kan U wel zeggen, meneer Anslijn, wanneer ik ergens naar toe ga, heb ik geen bewaker nodig, want alles wat ik doe, is ten behoeve van de bevolking. Bij mijn pogingen om de afzet naar Puerto Rico te bevorderen, is mij gebleken dat er in principe zeer zeker mogelijkheden zijn. Echter zullen wij door middel van produktieverhoging per eenheid eerst tot een aanzienlijke prijsverlaging moeten komen, om aanzienlijke vrachtkosten te neutraliseren. Op de vraag van de heer Finck, Mijnheer de Voorzitter, omtrent het steigertje bij Palm Beach kan ik hem het volgende mededelen. Het visserijsteigertje bij de Palm Beach is gedurende het afgelopen jaar in studie geweest. De gunstigste plaats voor deze pier ligt helaas op een plaats, die reeds aangewezen is voor een hotel uitbreiding. Het Bestuurscollege beraadt zich momenteel over

deze kwestie. Een beslissing zal waarschijnlijk over niet al te lange tijd genomen worden. Dat is alles, ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de heer de Cuba.

DE HEER I.S.DE CUBA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, terugkomende op de vraag van de heer Werleman over de weg ten oosten van de Rooms Katholieke Kerk te Santa Cruz heeft hij nog bij gevraagd om er trottoirs aan te leggen. Als ik het goed heb, dan bedoelt de heer Werleman bermen, want er zijn veel asfaltwegen in de buitendistricten en ook hier in de stad, die geen trottoirs hebben. Ik geloof dat de bedoeling zal zijn om bermen aan te leggen. Ook had de heer Werleman wat betreft zijn vraag in de eerste ronde over bouwvergunningen, die vraag nu anders gesteld, omdat hij ermee bedoelde het intrekken van huurgronden en erfpachtsgronden daar bij Parkieten Bosch. Het is zo dat er bij Parkieten Bosch huurgronden en erfpachtsgronden zijn opgezegd, maar ten noorden van de weg naar San Nicolas, voor industrie-terrein, niet ten westen van de fabriek naar aanleiding van de stank en zo. De heer Werleman beweerde in zijn tweede ronde, dat hij algemeen heeft gesproken over de dienstwagens, omdat hij van mening is, dat hoofden van diensten beter toezicht moeten hebben op de wagens. Daar de meeste van deze hoofden van diensten hier aanwezig zijn, wil ik meteen aan deze heren verzoeken om meer toezicht te houden op deze dienstwagens. Over het stuk weg naar de school van Cadushi Largo moet ik tot mijn spijt aan de heer Werleman mededelen, dat in 1965 geen geld is opgebracht op de begroting voor het afmaken van deze weg, maar de mogelijkheid kan bekeken worden hoe, en waar geld opgebracht kan worden, zodat wij dit op de suppletoire begroting voor 1965 kunnen afmaken.

De heer Finck, Mijnheer de Voorzitter, had het over die jongen "X" te Jan Flemming, die een huis in brand heeft gestoken, en heeft volgens zijn bewering laten blijken, dat de waarnemend gezaghebber op de hoogte was, dat deze jongen gek was. Maar ik betwijfel het, Mijnheer de Voorzitter, of ik zou weten of de jongen gek was of niet, want toen ik een briefje kreeg van de heer Finck over deze jongen, heb ik de dokter, de specialist, die dit onderzoek deed bij deze jongen opgebeld en gevraagd hoe het stond met deze jongen en deze psychiater, die heeft mij dan op de hoogte gesteld dat deze jongen niet gek was. Het was dus moeilijk voor mij om te constateren dat deze jongen wel gek was. Behalve dat was de moeder ook bij mij geweest en die heeft mij een heel verhaal verteld over deze jongen, en naar aanleiding van dit verhaal dacht ik, dat het wel kon zijn, dat deze jongen gek was, maar een paar weken geleden ontmoette ik deze moeder in het hospitaal en ik zei tegen haar: ja, mevrouw het is toch gebleken, dat deze jongen toch niet goed wijs was, daar hij het huis in brand heeft gestoken. Het antwoord van deze moeder was, Mijnheer de Voorzitter: nee, meneer, U vergist U, het was niet deze jongen, het was een andere broer, die het huis in brand heeft gestoken. Maar vanavond heb ik weer vernomen van het hoofd gezondheidsdienst, dat het wel dezelfde jongen was, die het huis in brand heeft gestoken. Zo ben ik tot de conclusie gekomen, dat de moeder ook niet goed wijs was.

De heer Wijngaarde, Mijnheer de Voorzitter, die is teruggekomen op zijn vraag in de eerste ronde. Het schijnt, dat ik de heer Wijngaarde niet goed heb begrepen of de heer Wijngaarde heeft zich niet goed uitgesproken, maar toch wil ik naar aanleiding van zijn tweede vraag dan terugkomen op zijn verzoeken indien ik hem verkeerd heb begrepen, dat hij mij dan corrigeert. De heer Wijngaarde beweert, dat er een werknemer

bij Openbare Werken werkt, die al over de 20 jaar op zijn maximum staat. De bewering is, dat hij f.3,-- per uur krijgt uitbetaald. Ik moet de heer Wijngaarde er op attent maken, dat deze schaal, waar hij op doelt van f.3,-- per uur/in werking is getreden. Ik betwijfel het of deze meneer vóór 1958 een maximum had van f.3,--, maar dat kan nagegaan worden indien de heer Wijngaarde misschien de naam op geeft van deze werknemer. Als ik het goed heb, dan is er een tweede werknemer, die bij zijn 25 jarige jubileum bij de Openbare Werken niet op tijd zijn gratificatie en dankbrief heeft gekregen, waarover ik al in de eerste ronde van antwoord diende, dat het een fout was bij de personeelszaken, van de Openbare Werken, dat deze heer niet op tijd zijn briefje heeft gekregen en zijn gratificatie. Of er opzet hier is, dat is moeilijk na te gaan. /in 1958

De heer Figaroa, Mijnheer de Voorzitter, had het weer over de H.T.S.-ers en hij had het over de uitgezonden H.T.S.-ers of zij hogere salarissen krijgen, dan H.T.S.-ers, die hier worden aangenomen. Het is niet zoals de heer Figaroa het denkt, want een aangenomen H.T.S.-er hier op het eiland of een uitgezonden H.T.S.-ers komen in dezelfde schaal. Maar over die vermeende H.T.S.-er had de heer Figaroa een vraag gesteld in de eerste ronde, dat een dienst of de Overheid of wie dan ook voor de gek genomen kan worden door vervalsing van diploma's of papieren is altijd mogelijk, niet alleen bij de Overheid, maar ook bij andere bedrijven. Op de vraag over de verlichting te Madiki hebt U reeds geantwoord, Mijnheer de Voorzitter.
Tot zover dan de antwoorden op de vragen betreffende mijn diensten. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan Gedeputeerde Mathew.

DE HEER D.C.MATHEW GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, was ik kort in de eerste ronde, dan zal ik in de tweede ronde bijzonder kort zijn. Ik wil even terugkomen op de plaatsing van lichten bij de Rodgers Beach, waarover de heer Chance het gehad heeft. Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer Chance de toezegging doen, dat ik dit persoonlijk, samen met de havenmeester met de mensen van de Lago zal gaan opnemen en zodoende proberen, of hiervoor een oplossing gevonden kan worden. De heer Chance kwam ook terug op de Voorlichtingsdienst, maar het voorbeeld, dat door de heer Chance werd aangehaald, vind ik een beetje ongelukkig, want het is mij inderdaad bekend. Ik ben namelijk op de hoogte, dat die arbeidscontractant, werkzaam bij de Voorlichtingsdienst gisteren en vandaag afwezig is geweest. Ik zie echter niet in, Mijnheer de Voorzitter, wat dit feit te maken heeft met de bewering van de heer Chance, dat de door hem genoemde twee diensten de Gedeputeerde de baas spelen. Ik wens hier niet dieper op in te gaan, Mijnheer de Voorzitter, ik zou echter willen zeggen, dat het beter is, dat wij geen spijkers op laag water gaan zoeken. Wat dat geval van Domeinbeheer betreft, Mijnheer de Voorzitter, is het hoofd van Domeinbeheer noch het Bestuurscollege bekend waar de heer Chance precies op doelt. Indien hier meer gegevens over worden verstrekt, kan het een en ander nader uitgezocht worden. Ik zou de heer Chance willen verzoeken, Mijnheer de Voorzitter, hij hoeft de namen of het geval niet precies hier uit te leggen in de Raad, maar ik zou hem wel willen verzoeken om dit onder mijn persoonlijke aandacht te brengen, zodat dan de nodige stappen genomen zullen kunnen worden om de een en ander dan uit de wereld te helpen.
De heer Werleman, Mijnheer de Voorzitter, die heeft het gehad over kwijtschelding van achterstallige huren bij de volkswoningen. Ik geloof inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, dat dit de moeite waard is en dat er na te gaan dient te worden wie niet kan, en wie niet wil betalen. Ik kan de heer Werleman de verzekering geven, dat dit voorstel de aandacht van het Bestuurscollege zal hebben.

Verder heeft de heer Flemming het gehad, Mijnheer de Voorzitter, over die huisjes aan het strand. In de eerste ronde meen ik, dat ik het heel erg duidelijk gesteld heb - misschien was de heer Flemming niet aan het luisteren - dat deze huisjes van de beroepsvissers niet verwijderd zullen worden voordat de nodige maatregelen, de nodige voorzieningen door de Overheid zal zijn getroffen.

Verder heeft de heer Britten het weer gehad over de schaftlokaal van de havenarbeiders. Ik kan de heer Britten wel zeggen, dat daar zodra al de gerezen aspecten in hun geheel zullen zijn bekeken er een definitieve beslissing hieromtrent kan worden genomen. Tot zover de antwoorden op de vragen mijn diensten betreffende, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Dan wil ik nog even aanvullen, ik heb namelijk achteraf geconstateerd, dat er een vraag is van de heer Eman, die ik niet beantwoord heb, namelijk, de heer Eman wil weten hoe het staat met de fosfaatontginning en in het bijzonder de fosforzuurfabriek, want is hij goed ingelicht, dat er op het ogenblik in Frankrijk een onderzoek wordt gedaan. Hij wil graag weten, wanneer dit projekt klaar komt. In Frankrijk wordt geen onderzoek gedaan, in Frankrijk werd door een ingenieursbureau een voorlopige offerte samengesteld, opdat wij enig idee zouden krijgen van de technische mogelijkheden, maar ook van de kosten van het bouwen van een dergelijke fosforzuurfabriek op Aruba. Dit is van belang, onder anderen voor de aanvragen van de financiering. Deze offerte is sinds enkele weken binnen en wordt dus op het ogenblik bestudeerd om eventueel verwerkt te worden in het dossier. Ik zou mij niet wagen aan een voorspelling over de vraag, wanneer het fosforzuurprojekt klaar komt. Wij weten dit niet en ik acht het niet verantwoord om hier een voorspelling te doen. Ik kan alleen maar zeggen, dat wij hier aan werken. Wij hopen dat het heel spoedig zal zijn, maar ik kan dat niet toezeggen. Dan was er, geloof ik nog de heer Finck. Die had ten aanzien van de schoolvoeding een tegenvoorstel gedaan. Hij zei; waarom wordt niet nagegaan om eventueel ten aanzien van die gezinnen, waar het nodig blijkt - het moet eerst onderzocht worden - om financiele steun te geven, waarbij dan gezegd wordt, dat dit bedoeld is als voeding voor het schoolgaande kind. Op zich een idee, dat wij gaarne in studie willen nemen, alleen wil ik er dit bij zeggen, dat er een gevaar is bij dit idee en dat is, dat men geen zekerheid heeft, dat dit geld voor het doel waarvoor het bestemd is, gebruikt wordt. Bij wijze van spreken, het zou gebruikt kunnen worden door papachi om "aña bieuw" te vieren. Dus dit idee heeft een zeker risico. Misschien dat wij een variatie op dit idee moeten zoeken om er zeker van te zijn, dat het geld gebruikt wordt voor het kind om hiervoor eten te krijgen. Maar in onze Memorie van Antwoord hebben wij reeds toegezegd, dat wij de kwestie van de schoolvoeding ernstig moeten onderzoeken.

Dan heeft de heer Britten nog gevraagd: hoe staat het nu eigenlijk met de hydroponicsfarm. De Gedeputeerde Falconi, die heeft al inlichting gegeven over afzet op het ogenblik en over de capaciteiten van de nieuwe bedrijfsleider en ik zou nog dit willen stellen, dat er op het ogenblik een stuk aan de Raad in de maak is, waarin wij de Raad volledig op de hoogte stellen van de huidige stand van zaken en de nieuwe vorm waarin de hydroponicsfarm en de exploitatie gegoten zal worden. Dus U kunt in zeer afzienbare tijd een voorstel tegemoet zien, waarin wij uitvoerig op de zaak Hydroponicsfarm terugkomen.
En hiermede zijn wij gekomen aan het slot van de tweede ronde en algemene beschouwingen en wij zullen overgaan tot de artikelsgewijze

behandeling van ....
Meneer Wijngaarde, er is geen derde ronde, hoor.
Ik zou de heer Wijngaarde in overweging willen geven dit geval met de betrokken gedeputeerde te bespreken,aangezien het hier gaat om een individu, een bepaald geval en niet over een algemeenheid. Misschien heeft het zijn nut om hierover een onderhoud te hebben met de betrokken gedeputeerde, dan kan die zaak misschien uitvoeriger worden besproken en toegelicht en ook behandeld. Misschien dat U dat kunt arrangeren. Het lijkt mij makkelijker dan in de Raad.
Ik stel voor om de behandeling van dit ontwerp bladzijdegewijze te doen.
Artikel I. Titel A. Gewone Dienst.
Bladzijde 2.
Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 2.

Bladzijde 3. Hoofdstuk 1. Paragraaf 2: Administratie. A. Bestuurskantoor: Bezoldigingen. Post 2.01.02.0.01.

DE HEER F.D.FIGAROA: Ik heb gevraagd om een ranglijst op te maken van de ambtenaren. Ik heb het ook verleden jaar gevraagd, maar ik heb er nog niets van gezien.

DE VOORZITTER: Een verlanglijst?

DE HEER F.D.FIGAROA: De ranglijst van ambtenaren.

DE VOORZITTER: Bedoelt U de personeelsbezetting: hoeveel commiezen, hoofdcommiezen en dergelijke?

DE HEER F.D.FIGAROA: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dat zit in de Memorie van Toelichting, achterin bij de bijlage.

DE HEER F.D.FIGAROA: Daar staat de bezetting van het personeel, maar ik heb gevraagd om een ranglijst, als voor de landsambtenaren.

DE VOORZITTER: Dat systeem kennen wij niet.

DE HEER F.D.FIGAROA: Ik heb dat de vorige keer gevraagd.

DE VOORZITTER: Dat is een systeem waar de Landsregering dus al jaren mee zit, met alle pro's en contra's. Als je daarmee komt, dan zit je er ook aan vast. En dat lijkt mij in de praktijk nogal bezwaarlijk. Ik geloof niet, dat het Bestuurscollege er voor voelt om een ranglijst vast te stellen in de geest als de Landsregering dat doet. Het geeft weinig mogelijkheid om in bepaalde gevallen de beste krachten er uit te halen. Wanneer wij met een ranglijst gaan werken, dan wordt het accent gelegd op de volgorde en op de ranglijst, op de diensttijd en in de praktijk is wel gebleken, dat dit niet altijd de beste wijze is.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 3.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 4, 5, 6, 7 en 8.

Bladzijde 9: Hoofdstuk 1. Paragraaf 3: Voorlichting.

DE HEER E.R.FINCK: Het vorig jaar heb ik U gevraagd en toen hebt U enigszins een toezegging gedaan, dat er meer persconferenties gehouden zouden worden door het Bestuurscollege met de pers. Ik geloof, dat het hele jaar er maar één persconferentie geweest is. Ik hoef niet uit te wijden, maar U weet het ook, dat het een groot voordeel heeft voor de bevolking en nu dat ik het hierover heb, wil ik er bijzeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat ter voorkoming dat een blad in een bepaald geval onschuldig is aan hetgeen ik gezegd heb over bericht weergeving, wil ik U zeggen, dat ik daarmee bedoel de Amigoe di Aruba.

DE VOORZITTER: Het Bestuurscollege zal nagaan, als er aanleiding is om een persconferentie bijeen te roepen. Ik geloof, dat wij dat ook zouden toegezegd hebben toen. Niet, dat wij dus het oude systeem zullen invoeren van zonder meer iedere maand een persconferentie of er wel iets van belang is of niet, maar dat wij wel toegezegd hebben om dat dus veelvuldiger te doen als er iets van belang is. Als er zoiets is, dan zullen wij er wel toe overgaan.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 9.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 en 20.

Bladzijde 21: Hoofdstuk IV. Volksgezondheid.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier enige punten over de dienst, Volksgezondheid. Ik zou het Bestuurscollege in overweging willen geven om de mogelijkheid te bezien om in de auto's van de district artsen, indien mogelijk en nuttig geacht, een mobilophone aan te brengen in dievoege, dat deze mensen, wanneer zij op weg zijn naar een patiënt of terug naar huis, zij dan makkelijk kunnen worden opgeroepen voor eventuele ongevallen, die plaats hebben kunnen vinden. Het is maar een verzoek om dit te willen bekijken.

DE VOORZITTER: Wij zullen dit nagaan, dit kost natuurlijk een heleboel geld. De vraag is dus of zoiets wel nut heeft. Zo'n ding is wel handig. De vraag is of de voordelen van die mate zijn, dat men dus de uitgave, die hier mee gemoeid is kan verantwoorden. Wij zullen het onderzoeken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 21.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, en 54.

Bladzijde 55: Hoofdstuk VIII. Economische aangelegenheden. Paragraaf 1: Landbouw en bedamming: Nutriculture farm: Post 2.08.01.3.60.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik heb categorisch gevraagd, wel twee keer, maar ik kan mij niet herinneren, dat ik antwoord op mijn vraag gekregen heb. Misschien wel, misschien niet. Maar in ieder geval wil ik het nog eens vragen, waar en hoe kan men deze produkten van de Nutriculture farm krijgen op Aruba?

DE VOORZITTER: Waar men de produkten van Nutriculture farm kan krijgen op Aruba? In de winkels, natuurlijk.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ook in San Nicolas, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: Op San Nicolas ook.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik zal het verder nagaan.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 55.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71 en 72.

Bladzijde 72: Hoofdstuk X. Volksontwikkeling en opvoeding.

DE HEER E.R.FINCK: Ik zou gaarne van de Gedeputeerde van Onderwijs willen vernemen, wanneer wij bericht zullen ontvangen, dat er gelijkstelling ingevoerd wordt onder onderwijskrachten met dezelfde bevoegdheden. Wanneer wij het antwoord zouden mogen verwachten van het Bestuurscollege over haar bevindingen met betrekking tot dit geval.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zojuist gemeend naar voren te hebben gebracht, dat dit een aangelegenheid is, die niet alleen door het Eilandgebied Aruba gerealiseerd kan worden en ook aangezien het feit, dat dit een bepaalde aspekt raakt van de onderwijswetgeving gezien de coordinatie, die in de Antillen noodzakelijk is op onderwijsgebied. Er is dus gaande een bestudering van de hele zaak tot rechttrekking van de salariering, tussen de eilandgebieden en de Landsregering. Zodra dit bewerkstelligd wordt, dan kan de Raad hierover resultaten krijgen.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik ben er niet helemaal van overtuigd, omdat onlangs het Bestuurscollege ertoe overgegaan is om ook salaris te herzien bij de technische scholen. Dus de salarisherziening van onderwijzers hoeft geen zaak te zijn van het Land. En, Mijnheer de Voorzitter, ik ben een voorstaander van gelijktrekking van de eilandgebieden, onderling, maar wij kunnen niet achter blijven, omdat Curacao er nog geen plezier in heeft. Als U er van overtuigd bent, dat deze onderwijzers onderbetaald worden ten opzichte van hun collega's uit het buitenland, dan zijn wij klaar. En nu is de volgende stap alleen maar dat wij dit ook toepassen. Wij hoeven niet te wachten op het Land, noch op het Eilandgebied Curacao.
Wij moeten ertoe overgaan, wanneer wij weten, dat onrecht gepleegd wordt, dan moet dit onrecht plaats maken voor recht.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, wanneer het geachte lid Finck dit naar voren brengt over het technisch onderwijs zou ik wel moeten zeggen, dat bij het rechttrekken van de salariering van de praktijkleraren van het technisch onderwijs, dit gezamenlijk met het Eilandgebied Curacao en de Landsregering bewerkstelligd werd. Eenzelfde gang van zaken zou aan te bevelen zijn voor het lager onderwijs.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, mag ik nogmaals even? Mijnheer de Voorzitter, het rechttrekken van de salariering van het technisch onderwijs lag op een veel moeilijker vlak dan dit. Want daar ging het om, omdat het moeilijk was krachten uit Nederland aan te trekken, dus zij moesten beter gaan verdienen. Maar dit is een onrecht, Mijnheer de Voorzitter, dat reeds jaren plaats vindt. Ik zie niet in, dat Aruba wachten moet op Curacao of op de Landsregering. U hebt de bevoegdheid, en dan kunnen wij het ook doen. Want U gaat anders deze Raad verplichten weer met het initiatief te komen met een motie of met het voorstel.

DE VOORZITTER: Ik wil tenslotte nog dit zeggen, dat ingevolge artikel 66 van de Onderwijs Verordening het Bestuurscollege verplicht is om in deze overleg te plegen met de Gouverneur, lees de Regering. Dus wij kunnen niet op eigen houtje hierin stappen nemen.

DE HEER E.R.FINCK: Wilt U dan het initiatief nemen, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: Het initiatief is reeds genomen, meneer Finck.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 73.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 en 82.

Bladzijde 83: Hoofdstuk X. Volksontwikkeling en opvoeding. Paragraaf 7: Bevordering van studie.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Verleden jaar, Mijnheer de Voorzitter, bij de behandeling van de begroting heeft de heer Jose Geerman en mijn persoon naar voren gebracht om een subsidie of een gift te geven aan de Aruba Commercial School. Toen werd gezegd, dat men er niet op in kon gaan, omdat men geen verzoek had ontvangen. Maar het is mij reeds bekend, Mijnheer de Voorzitter, dat er een verzoek van dit schoolbestuur bij het Bestuurscollege is ingedierd. Mijnheer de Voorzitter, kunt U ons iets hierover inlichten namelijk of het Bestuurscollege deze subsidie al heeft gegeven of iets dergelijks?

DE VOORZITTER: Inderdaad is er een verzoekschrift ingediend. Het Bestuurscollege heeft de Accountantsdienst een onderzoek laten instellen en toen is er een rapport uitgebracht, waarbij bleek, dat betrokken ons geen inlichtingen kon verstrekken over zijn andere ontvangsten, zijn andere opbrengsten. Men kon ons dus geen duidelijk beeld geven van de financiele toestand en de manier, waarop deze school financieel werd beheerd. Daardoor werd het zeer moeilijk voor het Bestuurscollege om in deze een uitspraak te doen over een subsidie of een bijdrage. Indien de heer Chance er prijs op stelt dan kan de heer Chance misschien een keer langs komen en dan kunnen wij hem dus op de hoogte stellen precies van de detailles, want ik heb die stukken niet bij de hand. Maar wij kunnen ons dus wel herinneren, dat de zaak is onderzocht, maar wij zijn dus niet ingelicht kunnen worden door de betrokkene over zijn financiele toestand.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik vind het wel vreemd, dit te horen, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Gedeputeerde Mathew, die weet hier meer van in verband met maatregelen die door de Landsregering overwogen worden. Ik zou graag het woord aan Gedeputeerde Mathew willen geven.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: Om even aan te vullen op hetgeen U zo net gezegd hebt, Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van een vraag van het geachte lid Chance. Ik heb indertijd deze hele zaak besproken met de Minister van Onderwijs en de Minister van Onderwijs heeft toen opdracht gegeven aan de Inspectie van Onderwijs om een volledig rapport over deze school uit te brengen. Dat heeft plaats gevonden twee weken geleden en de Inspecteur van Onderwijs heeft ook een rapport over deze school uitgebracht.

Het Land is thans bezig de mogelijkheid te bekijken of er dan niet van landswege een subsidie aan deze school kan worden gegeven. Dus de zaak is nog in onderzoek.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik ben blij te horen dat dit in ieder geval bekeken wordt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 83.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 84, 85 en 86.

Bladzijde 87: hoofdstuk X. Paragraaf 11: Lichamelijke opvoeding en Sport. Subsidie aan de Aruba Sport Unie. Post 2.10.14.0.46.

DE HEER E.R.FINCK: Ik stel voor om: subsidie aan de Aruba Sport Unie te schrappen, en in de plaats te zetten: subsidie ten behoeve van de sport op Aruba.

DE VOORZITTER: Wordt Uw amendement gesteund?
Het voorstel van de heer Finck wordt gesteund door de leden: L.A.I. Chance, J.Eramus en U.Maduro.
Wenst iemand hoofdelijke stemming hierop? De heer Flemming wenst hoofdelijke stemming. Het amendement van de heer Finck wordt ondersteund door meer dan twee leden en komt dus hier op neer dat de omschrijving in de begroting van deze post, post 2.10.14.0.46., wordt gewijzigd. In plaats van: subsidie aan de Aruba Sport Unie stelt de heer Finck voor om te stellen: subsidie ten behoeve van de sport op Aruba.
Is dat correct, meneer Finck?

DE HEER E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Zijn er nog leden, die het een en ander naar voren wensen te brengen naar aanleiding van dit amendement,van het voorstel van dit amendement?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, houdt het woord subsidie niet in, dat dit ter beschikking komt van een bepaalde persoon of een bepaalde vereniging of een rechtspersoon, hetzij een natuurlijke of een rechtspersoon? Zouden wij hier geen ander woord daarvoor moeten gebruiken in plaats van subsidie.

DE VOORZITTER: Bevordering van de sport op Aruba?

DE HEER C.A.EMAN: Zoiets, ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Kan de heer Finck zich daarmee verenigen?

DE HEER E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dan wordt het dus: Bevordering van de sport op Aruba.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, bevordering van de sport op Aruba, wat houdt het amendement van de heer Finck in? Afschaffing van de f.100.000,--?

DE VOORZITTER: Nee, Meneer Britten. De begrotingspost, die blijft bestaan, die f.100.000,--. Er wordt dus ook nog niet gesteld, dat de Aruba Sport Unie wordt uitgesloten. Dat wordt nog niet gesteld. Alleen de omschrijving wordt gewijzigd in die zin, dat de naam Aruba Sport Unie niet genoemd wordt in de omschrijving van de begrotingspost. Wij komen dus niet aan het bedrag. De omschrijving wordt dus: Bevordering van de sport op Aruba.
Dan gaan wij over tot stemming.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn stem even motiveren. Als ik het goed heb begrepen, dan is dit om de Aruba Sport Unie te omzeilen, is het niet, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: De heer Finck heeft juist duidelijk gesteld, dat dit nog niet wil betekenen, dat men de Aruba Sport Unie wil uitsluiten. Dus alleen de omschrijving van de post in de begroting. Het is alleen maar een administratieve maatregel, alleen de bewoording wordt anders gesteld.

DE HEER L.V.BRITTEN: Alleen om uit de impassa te komen, bedoelt U? Dat het geld wordt gegeven aan de verschillende organisaties, is het niet?

DE VOORZITTER: Ik heb begrepen van de heer Finck, dat hij zo ver nog niet wil gaan. Dat hij dus verder de zaak wil afwachten en wij een commissie van de Raad benoemen.

DE HEER BRITTEN: Nee, want dit houdt iets in ....

DE VOORZITTER: Wij zijn het met U eens, dat dit "iets" inhoudt. Wilt U Uw stem uitbrengen, meneer Britten?

DE HEER L.V.BRITTEN: Onder voorbehoud, vóór.

DE VOORZITTER: Meneer Britten, dat kennen wij niet in onze Reglement van Orde. We kennen alleen: vóór of tegen.

DE HEER L.V.BRITTEN: Voor, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het voorstel van de heer Finck wordt met 17 stemmen vóór en 3 stemmen tegen aangenomen.

Voor stemden de leden: A.I.W.Wijngaarde, D.Tromp, M.Croes, M. de Cuba, F.V.Lacle, E.R.Finck, D.G.Croes, A.Werleman, J.Erasmus, J.U.Maduro, L.Croes, F.D.Figaroa, W.C.Anslijn, L.V.Britten. Mevr. M.Irausquin, C.A. Eman, L.A.I.Chance.

Tegen stemden de leden: A.Falconi, I.S. de Cuba en D.Flemming.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 87.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 88.

Bladzijde 89: Hoofdstuk X. Volksontwikkeling en Opvoeding. Paragraaf 12: Overige taken met betrekking de culturele vorming: Volksfeesten. Post 2.10.15.0.82.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, op bladzijde 89 staat de post volksfeesten, valt de carnavalsviering ook daaronder?

DE VOORZITTER: Tot nu toe heeft het eilandsbestuur nog geen subsidies verleend aan carnaval. Deze post komt ieder jaar voor en er is tot nu toe geen crediet uitgetrokken voor carnaval.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ook voor die volksfeesten? Ik vraag geen geldelijke steun, maar alleen maar morele steun voor carnaval. Het zal wel geld kosten. Ik wil het Bestuurscollege in overweging geven om op 27 februari 1965 en eventueel ook maandag morgen 29 februari 1965 de diensten van het eilandgebied vrij af te geven in verband met het vieren van het carnavalfeest. Wij weten allemaal, dat men zich in die dagen erg vermoeid maakt met het feesten. Om eerlijk te zeggen, ik weet niet of het hier op zijn plaats is, maar ik wil dit nu naar voren brengen en het Bestuurscollege dit in overweging geven.

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, wij zullen dat in studie nemen. Ik zal alleen willen stellen, dat wij deze maand zoveel vrije dagen gehad hebben en er wordt nu ook gesproken over een vrije zaterdag en vrije zondag iedere week. Er zijn al zoveel feesten en vrije dagen per jaar, dat op den duur de werkdagen wel feestdagen worden.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb dit juist nu naar voren gebracht, want ik verwacht niet, dat mijn eerdere voorstel, dus de vrije zaterdag en zo, aangenomen zal worden vóór die tijd of althans in werking treedt vóór die tijd. Als een compromis heb ik dit dan naar voren gebracht.

DE VOORZITTER: Zijn er leden die het woord wensen in deze?

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, welke zijn de voorgestelde datums?

DE VOORZITTER: De heer Chance heeft carnaval bepaald op 28 en 29 februari.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik heb het niet bepaald, Mijnheer de Voorzitter, ik heb geen persoonlijke belangen bij deze dingen. Ik vier geen carnaval, en ik krijg mijn vrije dagen voor andere doeleinden. Maar het is mij gevraagd om dit naar voren te brengen door belanghebbenden en daarom heb ik dit gedaan. Zij hebben mij deze twee dagen opgegeven.

DE VOORZITTER: 28 en 29 februari?

DE HEER L.A.I.CHANCE: 27 februari, dat is een zaterdag en maandag 29 februari.

DE VOORZITTER: Maar er is geen 29 februari volgend jaar.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik weet niet meer precies. Ik heb de tijd niet gehad om dit goed te bekijken. Iemand heeft het mij gevraagd, een belanghebbende, om dit naar voren te brengen.

DE VOORZITTER: Ik begrijp waar het om gaat. Het gaat in principe dus vrij te geven met carnaval. Dat zou dan zijn, de zaterdag voor de zondag van carnaval, dus dan eventueel 27 februari, en dan de maandag daarop, dat is dan niet 29 februari, maar 1 maart. Dat zijn dus twee vrije dagen. Wij willen dit in studie nemen. Het is natuurlijk erg populair om vrije dagen te geven en het is ook een dankbaar onderwerp.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Er is geen persoonlijk belang voor mij bij, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Nee, nee. Dat nemen wij zonder meer aan, dat er geen persoonlijk belang bij is voor U, meneer Chance.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ik krijg genoeg vrije dagen, dankzij de Lago, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het is goed om ook eens een gunstig geluid te horen over de Lago vandaag. Wij zullen dit in studie nemen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 89.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 90, 91, 92, 93 en 94.

Bladzijde 95: Hoofdstuk X11. Overige ontvangsten en uitgaven en onvoorzien. Paragraaf1: Overige ontvangsten en uitgaven. Kerstbonus. Post 2.12.01.0.2.

DE HEER L.V.BRITTEN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou het Bestuurscollege willen verzoeken om traditie-gewijs ook aan de boden, die ons hier bedienen f.50,-- kerstbonus te geven.

DE VOORZITTER: Ik weet wat U bedoelt, maar niet wat U voorstelt. Hebt U het over Kerstmis 1964? Zo, ja, dan wil ik U even aan herinneren, dat wij het over de begroting 1965 hebben hier.

DE HEER L.V.BRITTEN: Zoals het traditie is, Mijnheer de Voorzitter, in deze Raad, wil ik vooruitlopende voorstellen om deze jongens f.50,-- te geven.

DE VOORZITTER: Ik geloof dat U wilt voorstellen datgene wat wij traditioneel ieder jaar al doen. Maar dat is dan niet onder kerstbonus, dacht ik, maar dat zij dus een extra uitkering krijgen in verband met deze Raadsvergadering en het later werken, dus op post 2.12.01.0.98.

DE HEER L.V.BRITTEN: Precies, Mijnheer de Voorzitter, het is gebruikelijk.

DE VOORZITTER: Het is eigenlijk meer gebruikelijk geweest, dat wij dit aan het einde van de vergadering aan de orde stellen. Ik geloof, dat iedereen er altijd mee akkoord is gegaan.

DE HEER L.V.BRITTEN: Vijftig gulden per man.

DE VOORZITTER: Vijftig gulden per man, akkoord.
Dus dan is dat door alle fracties goedgevonden om zonder hoofdelijke stemming een extra uitkering te geven aan het personeel, dat ons vandaag heeft bijgestaan.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 95.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 96 en 97.

Titel B. Kapitaaldienst: bladzijde 2, 3, 4 en 5.

Bladzijde 6: Hoofdstuk V111. Economische Aangelegenheden. Paragraaf 6: Vreemdelingen verkeer. Post 3.08.06.0.92. Aflossing door de N.V. De Olde Molen op een door het eilandgebied verstrekte lening.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, even op bladzijde 6. Die aflossing onder P.M. die zal wel voorlopig blijven staan, geloof ik, want er komt niks meer van terecht.

DE VOORZITTER: Inderdaad, die opmerking is zeer juist, want het is zeer de vraag of wij van de N.V. De Olde Molen, die officieel failliet is, nog een aflossing krijgen. Deze post zouden wij eventueel wel kunnen gebruiken, maar dan dient inderdaad de omschrijving gewijzigd te worden om opbrengsten uit De Olde Molen te storten ter compensatie van de financiering en leningen. Maar ik geloof dat het beste is, dat wij het even zo laten en eerst afwachten hoe het nu gaat, en wat de definitieve toestand wordt, voordat wij die post gaan wijzigen. Kunt U zich daarmee verenigen? Het is inderdaad juist. Het moet veranderd worden, maar het is moeilijk om nu te zeggen hoe wij het moeten veranderen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 6.

Bladzijde 7: Hoofdstuk V11. Verkeer en Vervoer. Paragraaf 1: Wegen en riolen: aanleg van wegen en riolen. Post 4.07.01.0.79.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, op bladzijde 7: aanleg van wegen en riolen. In verband daarmede - dit is eigenlijk geen kapitaaldienst - maar ik had verleden jaar al voorgesteld, dat de mensen, die een beerput aanleggen, de kosten daarvan zelf moeten betalen en die moeten die put zelf laten graven, en de kosten daarvan bedragen veel meer dan een aansluiting op de riolering. En ook telkensmale binnen een bepaalde periode moeten die beerputten geledigd worden en ook daarvoor moeten deze mensen betalen, terwijl de mensen die aangesloten zijn op de riolen helemaal niets hoeven te betalen. Ik had verleden jaar voorgesteld om het ledigen van die beerputten gratis te doen, want het is eigenlijk een onbillijkheid, dat die mensen zelf het graven van de beerputten moeten betalen, wat veel meer kost dan het aanleggen van de riolering. Daarna moeten zij om bepaalde tijden weer betalen om die putten te ledigen.

DE VOORZITTER: Wij zullen dit in overweging nemen, maar zodra wij dit gratis maken, kunt U verwachten, dat men op veel grotere schaal hier gebruik van gaat maken.

DE HEER F.D.FIGAROA: Hoezo, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: Ik geloof toch wel, dat als iets gratis is, dat U wel kunt verwachten, dat men er intensiever gebruik van maakt en dit zou betekenen, dat men meer trucks nodig heeft en meer personeel. Ik zou dit graag eerst willen bestuderen, voordat wij het voorstel van de heer Figaroa overnemen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 7.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 8.

Bladzijde 9: Hoofdstuk 1X. Arbeid en Maatschappelijke Zorg.

DE HEER E.R.FINCK: Onder dit hoofdstuk wens ik hier voor te stellen om voor het bouwen van een jongenstehuis een post P.M. op te brengen. Ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, dat ik niet over gegevens beschik om te zeggen, waar wij feitelijk dit gebouw willen gaan bouwen. Ik heb wel van berichten gehoord en ik kan zeggen, betrouwbare berichten, dat er uit Nederland stemmen zijn opgegaan, die praktisch een toezegging inhouden reeds, dat men zal helpen in de komende jaren met de financiering hiervan. Daarom zou ik willen zeggen: wij hebben niets te verliezen, als wij dit als een P.M. post opbrengen. We hebben eerder te verliezen, als wij het zo laten om het later op te brengen. Dus als de Raad geen bezwaar heeft, dan zal ik gaarne een post willen plaatsen: Jongenstehuis op Aruba, P.M.

DE VOORZITTER: De heer Finck stelt dus voor om op hoofdstuk 9. Arbeid en Maatschappelijke Zorg en ik geloof, dat het hier gaat dus om Jeugd zorg, op te brengen een post pro-memorie, dus nog geen krediet en die post, die zou dan heten: Jongenstehuis op Aruba. Het enige is, dat dit jongenstehuis pro-memorie een principiële uitspraak is, men gaat in principe mee akkoord, wij weten echter nog niet hoeveel het zal kosten, wij weten nog niet waar wij het geld vandaan halen. Er komt natuurlijk dit bij: exploitatiekosten. Dus niet alleen het bouwen van een jongenstehuis. Wij zien het met het meisjestehuis. Wij hebben een voorschot gegeven, maar het voorschot wordt terugbetaald met een subsidie, die wij geven. Dus wij betalen eigenlijk onszelf terug. Dat zal heel normaal zijn als eerst de zaak in zijn totaliteit bekeken wordt. Dan komt men met een voorstel waarin dus verwerkt is niet alleen het bedrag dat gemoeid is met de bouw, althans de bijdrage van deze zijde, maar ook de exploitatiekosten. Ik heb van de heer Finck begrepen, dat hij inlichtingen heeft, dat er hiervoor steun zou komen van elders. En het zou dus gewenst zijn, dat ook het eilandgebied Aruba bijdraagt. Wij zouden dan de post kunnen omschrijven met: Bijdrage voor de bouw van een jongenstehuis op Aruba. Wordt dit voorstel gesteund?

Het voorstel wordt gesteund door de leden L.A.I.Chance en J.Erasmus.

Wenst iemand het woord?

DE HEER C.A.EMAN: Ik zou graag willen vragen tot welke leeftijd wij het ons voorstellen, dat de jongens toegelaten worden tot het tehuis?

DE VOORZITTER: Zijn er nog andere leden, die het woord wensen? Zo niet, dan is er hier een vraag van de heer Eman tot welke leeftijdsgrens wij moeten gaan.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik kan die vraag niet direct antwoorden, maar kijkt U op Curacao hebben wij Scherpenheuvel, San Fernando de Soto en het Gouvernements Opvoedingsgesticht, terwijl wij hier niets hebben. En wij weten in de praktijk hier, dat wij soms jongens gaarne moeten doen opnemen zelfs op advies van de rechter in zo'n gesticht of tehuis. Ik zou niet zeggen, dat dit een gesticht wordt voor jongens, die met de rechter in aanraking zijn gekomen of dat het is voor verwaarloosde jongens, maar al vast is het dus iets, wat wij op het ogenblik niet hebben. Dus daarom zou ik willen voorstellen om dit voorstel maar over te nemen en te zijner tijd dus te zien om de plannen uit te werken. Ik weet, dat dit niet de juiste procedure is, maar het is omdat wij dus nu de kans hebben om dit nu op de begroting te plaatsen.

Maar plaatsen wij het nu niet op de begroting P.M. dan hebt U kans dus, dat wij dit later met een moeilijker procedure alsnog op de begroting brengen.

DE VOORZITTER: Maar U moet toch weer komen in de Raad om het krediet voor op te brengen in de begroting, want met een P.M. post komt U er niet.

DE HEER E.R.FINCK: Ja, maar als U dat zo zegt: bijdrage uit onze kas aan dit gebouw dan blijkt het dus van de andere zijde, dat wij morele steun geven en dat wij van onze zijde mede willen werken.

DE VOORZITTER: Nou ja, er valt weinig over te zeggen, detailles weten wij niet. Alle frakties gaan ermee akkoord.
Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan is dus hier de begrotingspost opgebracht, pro-memorie: bijdrage voor de bouw van een jongenstehuis op Aruba.

Zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen bladzijde 9.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen bladzijden 10 en 11.

Titel C. Reserve- Kas en Verrekendienst: bladzijde 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 en 17.
Artikel 2, 3 en 4. Het ontwerp in zijn geheel.

Het ontwerp wordt zonder hoofdelijke stemming in zijn geheel aangenomen.

Dan wil ik thans aan de orde brengen, de moties. In de eerste plaats de motie van de heer Eman, ondersteund door de heer D.G.Croes, de heer C.A.Eman en de heer M.Croes.
Ik open hiermee de algemene beschouwingen. We hebben dezerzijds al onze mening gegeven. Thans wil ik het woord geven aan de leden, die hierover het woord wensen te voeren. Meneer Eman, wenst U nog hierover iets te zeggen?

DE HEER C.A.EMAN: Deze motie spreekt voor zichzelf en bovendien heb ik reeds een toelichting op gegeven. Ik wil volstaan, Mijnheer de Voorzitter, om te verwijzen naar artikel 70. Hiervan wordt de uitvoering verzocht aan de Regering van het Koninkrijk wordt verzocht om uitvoering te geven aan artikel 70. Daarbij hoeft niet gesteld te worden, dat er een conflict bestaat, of dat er gevaar bestaat, dat de belangen van het eiland zouden worden benadeeld, het is het uitwerken van artikel 70. In de toelichting op de Staatsregeling ziet U, dat de uitwerking ervan gevraagd kan worden zonder dat er conflicten gesignaleerd hoeven te worden.

DE HEER E.R.FINCK: Alhoewel ik deze motie zeker een halve dag geleden ontvangen heb, misschien langer, moet ik wel zeggen ten aanzien van deze materie, dat wij een beetje overvallen zijn met deze zaak, omdat het een heel ingewikkelde zaak is. Het is ingewikkeld, Mijnheer de Voorzitter, omdat wij uiteindelijk geen bezwaar zouden hebben om deze motie goed te keuren en onze steun te geven aan deze motie. Maar, Mijnheer de Voorzitter, het feit waarom het ingewikkeld is, zit in het volgende. Het is namelijk handig om te zeggen, het betreft het eilandgebied om het dus te vrijwaren als er vandaag of morgen een verordening komt van landswege om dit tegen te werken. Maar, Mijnheer de Voorzitter, dit zou feitelijk vooruitlopend zijn op een verordening van de Staten, waarover wij niet weten welke verordening of welk besluit de heer Eman feitelijk dus op het oog heeft. Want hier staat duidelijk, dat indien de belanghebbende eilandgebieden dit zouden blijken te vorderen, dan worden bij Algemene Maatregelen van Rijksbestuur redenen

gesteld omtrent de gevallen, waarin, desverzocht, de vaststelling van één door de Staten goedgekeurde ontwerp-landsverordening. Dus met andere antwoord: een landsverordening, die reeds goegekeurd is. Nu, Mijnheer de Voorzitter, kan het gebeuren, dat wij hier op Aruba in deze Raad reeds zien, dat er een verordening aangenomen zal worden in de Staten, wij kunnen ongeveer voelen hoe de stemming zal zijn, en willen wij adrem dus direct dit toepassen. Maar nu zie ik de noodzaak niet in. Wij hebben namelijk op 27 december 1951 in deze Raad een motie aangenomen, daar heb ik ook mijn stem aangegeven. Met een andere bewoording, hetzelfde ongeveer als dit, dat wil zeggen dezelfde doelstelling. Dus uiteindelijk zou geen enkel lid van deze Raad ooit tegen kunnen zijn, wanneer er dus geconstateerd wordt, dat er gevaar bestaat, dat een landsverordening in het leven zal worden geroepen ten nadele van Aruba, dat wij allemaal als een man dus deze motie zouden aannemen en het verzoek richten. Maar nu, Mijnheer de Voorzitter, moet ik U wel zeggen, op de eerste plaats zijn wij overvallen vanwege de zeer ingewikkelde materie en dat ik zeer tot mijn spijt moet mededelen, dat deze fractie dit voorstel niet kan steunen. Misschien op een ander tijdstip, later bij een ander gelegenheid, wanneer wij rusiger hierover kunnen spreken of misschien in een commissie-vergadering. Misschien dat deze fractie dan bereid is haar steun te verlenen, maar zo a bout portant, Mijnheer de Voorzitter, is het voor ons niet mogelijk omdat wij het nut op de eerste plaats niet kunnen inzien en omdat de materie wat te ingewikkeld is voor deze nacht, om half vijf in de ochtend, om hierover te beslissen. Dus met andere woorden, deze fractie zal de motie niet steunen, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Nog anderelleden die het woord wensen?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, de kwestie is deze.Er hoeft geen bepaalde behoefte daartoe te bestaan om de uitvoering van dit artikel te vragen. Integendeel, als men de toelichting daarop leest, dan wordt van de kant van de Nederlandse Regering erop gewezen dat feitelijk hieraan uitvoering moet worden gegeven in afwachting dat er een geschil zou kunnen rijzen. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, kan ik het bezwaar van de heer Finck niet inzien waarom zijn fractie hiervoor niet zal kunnen stemmen. Het is alleen maar creeren van een beroepsinstantie. Of men daar nu gebruik van gaat maken, dat is een tweede zaak, maar het is de uitwerking van artikel 70, dus het creeren van een beroepsinstantie. En ik geloof niet, dat daartegen enige bezwaren kunnen bestaan.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, men kan mij niet kwalijk nemen, of raar vinden, omdat ik nu zeg, dat ik voorlopig geen medewerking hieraan ga verlenen, omdat ik er dus de noodzaak niet van kan inzien. Tenzij U dus iets ziet, tenzij U iets voelt aankomen, dan willen wij natuurlijk onze medewerking verlenen, wanneer het nodig is, maar dat wij nu na veertien jaar zo plotseling met deze motie komen. Daarom zou ik willen voorstellen, trek hem in voorlopig en op een ander tijdstip kunnen wij er over spreken. Laten wij het nieuwe jaar ingaan zonder deze motie en na het nieuwe jaar beginnen met deze motie om te kijken wat wij kunnen doen.

DE VOORZITTER: Dat is dus de tweede ronde geweest van deze motie. Van onze zijde heb ik reeds gesteld, dat wij ook de behoefte noch de noodzaak hiervan inzien. De heer Eman stelt wel, dat er geen conflict hoft te zijn, dat er geen noodzaak hoft te zijn. Men kan dit dus aanvaarden zonder dat er thans noodzaak of behoefte aan is.

Zelfs als dat zo is wat de heer Eman zegt - ik ben er niet helemaal mee eens - maar zelfs als de heer Eman gelijk heeft, dan nog geloof ik, is het zo, dat de leden van de Raad niet genoodzaakt zijn om hiertoe over te gaan alleen maar omdat daar geen behoefte of noodzaak aan zou moeten wezen. Men zou dus inderdaad gerust kunnen stellen, volgens mij, zoals de heer Finck stelt, dat de noodzaak en de behoefte hieraan niet is gebleken en dat hoewel het niet voorgeschreven is, men dus om die reden daar niet toe wenst over te gaan. De heer Finck heeft voorgesteld aan U om Uw voorstel, Uw motie in te trekken en er later op terug te komen. Voelt U daar wat voor?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb een tussenvoorstel. Ik zou dit naar de huishoudelijke commissie willen verwijzen, met Uw goedvinden.

DE VOORZITTER: Verwijzen naar de huishoudelijke vergadering dus. Kan de Raad zich daarmee verenigen?

De motie ingediend door de heer C.A.Eman wordt op voorstel van de heer C.A. Eman en met goedvinden van de Raad verwezen naar de huishoudelijke vergadering.

De heer Chance heeft verder ook een motie ingediend. Het is eigenlijk geen motie, het is een voorstel. Het is ook geen amendement. Ik heb geen bezwaar de Raad in de gelegenheid te stellen hierover te beraadslagen. Het Bestuurscollege heeft echter wel bezwaar om op dit voorstel nu een besluit te nemen. Ik heb dat reeds naar voren gebracht, dit heeft consequenties. Wij hebben reeds gesteld, dat wij deze zaak eerst willen bekijken en gebruik makende van artikel 30, tweede l.d, kunnen wij geen vrijheid vinden als Bestuurscollege of als Voorzitter, om voor te stellen in deze vergadering hier een besluit op te nemen. Dus een besluit hierop zal verwezen worden naar de volgende vergadering. Dan weet ik niet of U toch wil beraadslagen hierop of dat U dan de beraadslaging ook wil laten tot die vergadering, waarin dit dan ook eventueel besloten kan worden.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mag ik een vraag stellen, Mijnheer de Voorzitter? Wanneer denkt het Bestuurscollege klaar te komen met haar studie hierover? U had gezegd, dat het Bestuurscollege de mogelijkheid zal bestuderen. Denkt het Bestuurscollege over een maand of twee maanden, drie maanden hiermee klaar te komen?

DE VOORZITTER: Het zal wel enige tijd vergen, want ons is reeds gebleken, dat ten aanzien van de werklieden, zonder de vijfdaagse werkweek, dus alleen de 40-urige werkweek, er hierbij heel wat komt kijken, administratief. Dus als wij nu gaan overschakelen naar een 5-daagse werkweek, waarbij ook de ambtenaren bij betrokken zullen zijn, dan kan ik U verzekeren, dat er een behoorlijke tijd mee gemoeid zal zijn. Ik ben niet in staat U nu te zeggen hoeveel tijd.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Maar ik had liever gezien, dat hierop voor eens en voor altijd op beslist kan worden. Wordt mijn voorstel om hierover een beslissing te nemen aangenomen of wordt het afgewezen?

DE VOORZITTER: Het spijt mij wel, Mijnheer Chance, Nogmaals, als de Raad hierover wil beraadslagen, dan kunnen wij dat niet eens tegenhouden, maar wij vinden het niet verantwoord om op deze wijze, onvoorbereid, tot dergelijke beslissingen over te gaan en ik wil daarom gebruik maken van artikel 30, tweede lid. Het is namelijk geen amendement op de begroting, het is ook geen motie en bovendien staat het niet op de agenda.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Het was in verband, Mijnheer de Voorzitter, met de begroting die wel op de agenda stond.

DE VOORZITTER: Wenst U de algemene beschouwingen nu te houden? Dat kan, misschien is het logischer omdat ....

DE HEER L.A.I.CHANCE: Als er toch beslissing genomen wordt, dan zie ik ook geen noodzaak om er verder over te gaan spreken. Wij hebben al genoeg erover gesproken, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Goed dan wordt dus een besluit en eventueel ook de beraadslaging nog op dit punt aangehouden voor de volgende openbare vergadering. Wenst U dit nog te verwijzen in de huishoudelijke vergadering?

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ja, Mijnheer de Voorzitter, graag.

DE VOORZITTER: Eerst in de huishoudelijke vergadering. Dus de normale procedure, en daarna in de openbare vergadering.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Wij hebben de tijd, Mijnheer de Voorzitter. Wij kunnen altijd wachten. Uiteindelijk denk ik, dat de Raad toch een beslissing hierin zal moeten nemen. Ik kan wel wachten.

DE VOORZITTER: Het voorstel wordt op verzoek van de indiener verwezen naar de huishoudelijke vergadering.
Dan gaan wij over tot een motie, ingediend door de heer Finck, ondersteund door de heren Maduro en Erasmus. Deze motie is niet voorgelezen geworden.

DE HEER E.R.FINCK: Leest U hem voor, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: Ik zal hem even voorlezen. Ik hoop, dat U kennis van heeft kunnen nemen, er waren maar een paar exemplaren. De Eilandsraad van het eilandgebied Aruba, heden 18 december 1964, in openbare vergadering bijeen:
1. Overwegende, dat het door de Elmar alhier geheven electriciteitstarief sedert de vestiging van genoemde maatschappij op Aruba nooit is verlaagd.
2. Overwegende, dat deze tarieven uitermate hoog zijn en zeer zwaar drukken op de hoge kosten van levensonderhoud.
3. Overwegende, dat door de constructie van een electriciteitsfabriek het Arubaanse eilandsbestuur reeds enige jaren tegen een zeer lage kostprijs electriciteit opwekt, maar vanwege het met de Elmar bestaande contract deze energie niet rechtstreeks tegen een aantrekkelijke prijs aan de bevolking van Aruba kan leveren.
4. Overwegende, dat de Elmar ook niet, nadat wij er de voorkeur aan heeft gegeven haar oude fabriek te sluiten, aangezien zij van het Water & Energie Bedrijf tegen zeer gereduceerde prijs de door haar, ten behoeve van de electriciteitsvoorziening aan de bevolking benodigde energie kan verkrijgen er toe is overgegaan de bestaande hoge tarieven te verlagen.
5. Overwegende voorts, dat het Arubaanse eilandsbestuur niet in staat is om aan deze toestand verandering te brengen, aangezien volgens de bestaande wetgeving deze aangelegenheid, onder de jurisdictie van de Eilandsregering valt.
6. Overwegende, tenslotte dat in weerwil van het feit, dat het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba herhaaldelijk zijn standpunt met betrekking tot de verlaging van het stroomtarief op Aruba bij de Landsregering heeft ingezet en herhaaldelijk de Regering heeft verzocht om

in deze maatregelen te nemen, een tariefverlaging door de Elmar tot nu toe is uitgebleven. Besluit. Bij de Landsregering aan te dringen met de grootste spoed over te gaan tot het voeren van de nodige onderhandelingen met de Elmar, zodat er binnen de kortst mogelijke tijd de Elmar overgaat tot een aanzienlijke verlaging van zowel het gewone huis als een speciale air-conditionerstroomtarief. En gaat over tot de orde van de dag.

Zijn er leden die het woord wensen ten aanzien van deze motie?

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik ben duidelijk en eenvoudig geweest in deze motie, dus ik hoef er niet verder over te spreken.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die het woord wensen?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, deze motie is voor ons zeer duidelijk. Het is bij de laatste behandeling van de begroting, dat ik ook verzocht heb, dat het Bestuurscollege zich zou wenden tot de Landsregering teneinde te verzoeken om de tarieven te herzien. Volgens de concessie kunnen de tarieven om de vijf jaren worden herzien. Ik heb het toen verzocht, dus deze motie ligt helemaal in de lijn van wat wij reeds hebben verzocht. Wij hebben dus niet de minste bezwaren.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die het woord wensen?

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, wij zijn ook voor deze motie, ofschoon wij willen opmerken, dat wij reeds verschillende keren bij de behandeling van de begroting dit punt naar voren hadden gebracht en wij hebben steeds vertrouwd, dat het Bestuurscollege zelf deze aangelegenheid met de Landsregering zou opnemen en het Bestuurscollege heeft heden reeds gevraagd dat deze aangelegenheid besproken is met de Landsregering. Ik wil deze motie niet zien als een motie van wantrouwen tegen het Bestuurscollege, dat er niet voldoende aandrang is uitgeoefend op de Landsregering, maar alleen als een teken, dat de Eilandsraad ook direct het belang van deze aangelegenheid wil voorstaan bij de Landsregering om een spoedige afhandeling te krijgen. Dus wij zijn er volledig mee eens en wij hopen, dat deze kwestie ook in de Staten ter sprake wordt gebracht, want daar heeft men ook de gelegenheid om deze zaak direct met de Regering te entameren.
Ik hoop dus, als van alle zijde nu gewerkt wordt in deze richting, dat wij spoedig een goede beslissing kunnen krijgen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Wens iemand nog hoofdelijke stemming?

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, krijgen wij nog een exemplaar van deze motie?

DE VOORZITTER: Bedoelt U voor de stemming?

DE HEER A.I.W.WIJNGAARDE: Nee, daarna, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dus na de stemming? Akkoord. Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan wordt deze motie aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

In verband met de notulen wil ik nog even melden wie het voorstel van de heer Chance had ondersteund: dat waren de heren Dominico Guzman Croes, C.A.Eman, A.Werleman en W.C.Anslijn.

20. <u>Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van afschrijvingspercentages (Uitvoering Eilandsverordening reserves en fondsen 1959, Ab. 1959 no. 18). (Ag.no. 8787; bijlage 1964 no. 43).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

21. <u>Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van de afschrijvingspercentages voor de Telefoondienst voor het dienstjaar 1965 (Uitvoering Beheersverordening Telefoondienst). (Ag.no. 8783; bijlage 1964 no. 36).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

22. <u>Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Telefoondienst voor het dienstjaar 1965 (Ag.no. 7612; bijlage 1964 no. 37).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

23. <u>Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van de afschrijvingspercentages voor het Water- en Energiebedrijf voor het dienstjaar 1965. (Uitvoering Beheersverordening Water- en Energiebedrijf). (Ag.no. 8784; bijlage 1964 no. 38).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

24. <u>Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het Water- en Energiebedrijf voor het dienstjaar 1965 (Ag.no. 8597; bijlage 1964 no. 39).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

25. <u>Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van de afschrijvingspercentages voor de Dienst voor Openbare Werken voor het dienstjaar 1965 (Uitvoering Beheersverordening Dienst voor Openbare Werken). (Ag. no. 8785; bijlage 1964 no. 40).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

26. <u>Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst van Openbare Werken voor het dienstjaar 1965 (Ag.no. 6829; bijlage 1964 no. 41).</u>

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

<u>DE HEER A.WERLEMAN</u>: Mijnheer de Voorzitter, ik wil een lans breken voor de lokale en de uitgezonden technische ambtenaren, die hier naar toe komen. Ik ben van mening, Mijnheer de Voorzitter, als men het salaris van deze personen vergelijkt met het salaris die andere, in gelijke betrekking bij andere particuliere bedrijven hier op Aruba krijgen, dat het verschil ontzettend groot is. Dus, volgens mij, is een salarisherziening of aanpassing zeker op zijn plaats voor deze technische ambtenaren. Het beginsalaris is volgens mij zeer laag.

DE VOORZITTER: Geldt dat, meneer Werleman, alleen voor technische ambtenaren bij de Openbare Werken?

DE HEER A.WERLEMAN: Nee, nee, over het algemeen.

DE VOORZITTER: Dus ook voor de anderen. Goed, wij zullen dit bestuderen. Ik moet toegeven, dat bij particuliere maatschappijen men aan het technisch personeel een hoger salaris betaalt met betere verlofregeling, maar aan de andere kant heeft men bij de Overheid weer bepaalde voordelen, die men bij de particuliere bedrijven niet heeft. Wij moeten ook weer rekening houden natuurlijk met de positie van de andere ambtenaren, die dus ook een zekere opleiding en een zekere ervaring hebben gehad en een zeker verantwoordelijkheid dragen, die een zekere diensttijd hebben. Dus ik geloof niet, dat wij dit los kunnen gaan zien van andere ambtenaren, maar wij zullen de zaak bekijken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

27. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van het Administratiebureau Ontwikkelingsprojekten voor het dienstjaar 1965 (Ag.no. 8786; bijlage 1964 no. 52)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

28. Ontwerp-raadsbesluit tot wijziging van de vaststelling van het aantal gedeputeerden op vier, ingediend door de raadsleden C.A.Eman, A.Werleman en W.C.Anslijn in de openbare vergadering van 22 oktober 1964 (Bijlage 1964 no.52

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, intussen is hierin reeds voorzien, dus kan dit komen te vervallen.

Op voorstel van de heer C.A.Eman wordt het ontwerp ingetrokken.

29. Ontwerp-raadsbesluit tot het voorbehouden van de goedkeuring van plannen en voorwaarden van aanbesteding van werken en leveranties ten behoeve van het Eilandgebied aan de Raad, ingediend door de raadsleden C.A.Eman A.Werleman en W.C.Anslijn in de openbare vergadering van 22 oktober 1964 (Bijlage 1964 no. 53).

DE VOORZITTER: Wenst de heer Eman het woord te voeren hierover?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik wens te verzoeken dit aan te houden tot een andere vergadering.

DE VOORZITTER: De heer Eman stelt voor, dit aan te houden voor een volgende vergadering......

DE HEER E.R.FINCK: Dan moet de heer Eman een nieuw voorstel doen, want wij kunnen dit moeilijk gaan aanhouden.

DE HEER C.A.EMAN: Dan wordt het dus niet ingetrokken, en vraag ik hoofdelijke stemming.

DE VOORZITTER: De heer Eman vraagt hoofdelijke stemming op agendapunt 29. Wenst iemand het woord te voeren ten aanzien van dit ontwerp-raadsbesluit? Zo niet, dan gaan wij over tot hoofdelijke stemming.

Het ontwerp wordt verworpen met negen stemmen voor en tien stemmen tegen.

Vóór stemden de leden; L.V.Britten, C.A.Eman, D.Tromp, M.Croes, D.G. Croes, A.Werleman, F.D.Figaroa, W.C.Anslijn en D.Flemming.

Tegen stemden de leden: Mevr. M.Irausquin, A.I.W.Wijngaarde, A.Falconi, M. de Cuba, I.S. de Cuba, F.V.Lacle, E.R.Finck, J.Erasmus, J.U.Maduro en L.Croes.

30. Ontwerp-raadsbesluit houdende verbod aan het Bestuurscollege tot het in dienst nemen of bevorderen van ambtenaren of arbeidscontraktanten zonder dat de daarvoor benodigde kredieten door de Raad zijn gevoteerd, ingediend door de raadsleden W.C.Anslijn, C.A.Eman en A.Werleman in de openbare vergadering van 22 oktober 1964 (Bijlage 1964 no. 54).

De Algemene Beschouwingen worden geopend.

DE HEER C.A.EMAN: Wordt het overgenomen door het Bestuurscollege?

DE VOORZITTER: Nee, meneer Eman.

DE HEER C.A.EMAN: Dan zou ik dan dezelfde procedure willen volgen, dus hoofdelijke stemming.

DE VOORZITTER: Akkoord. Hoofdelijke stemming dus.

Het voorstel wordt verworpen met negen stemmen vóór en tien stemmen tegen.

Vóór stemden de leden: C.A.Eman, D.Tromp, M.Croes, D.G.Croes, A.Werleman, F.D.Figaroa, W.C.Anslijn, D.Flemming en L.V.Britten.

Tegen stemden de leden: A.I.W.Wijngaarde, A.Falconi, M. de Cuba, I.S. de Cuba, F.V.Lacle, E.R.Finck, J.Erasmus, J.U.Maduro, L.Croes en Mevr. M. Irausquin.

DE VOORZITTER: Wij zijn hiermede gekomen aan het slot van deze openbare vergadering. Ik wens de raadsleden dank te zeggen, niet alleen voor de wijze, waarop deze agendapunten worden behandeld, maar ook voor de positieve bijdrage, geleverd in deze, en ik hoop, dat wij op deze voet voort kunnen gaan. De betrokken ambtenaren wil ik dankzeggen voor hun medewerking en werkzaamheden van gisteren en vandaag en tenslotte wil ik alle aanwezigen, raadsleden, ambtenaren, pers en allen, namens het Bestuurscollege een Zalig Kerstfeest toewensen, goed uiteinde en het allerbeste in het komende jaar.

De Voorzitter sluit de openbare vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ....

De Gezaghebber,

De Sekretaris,